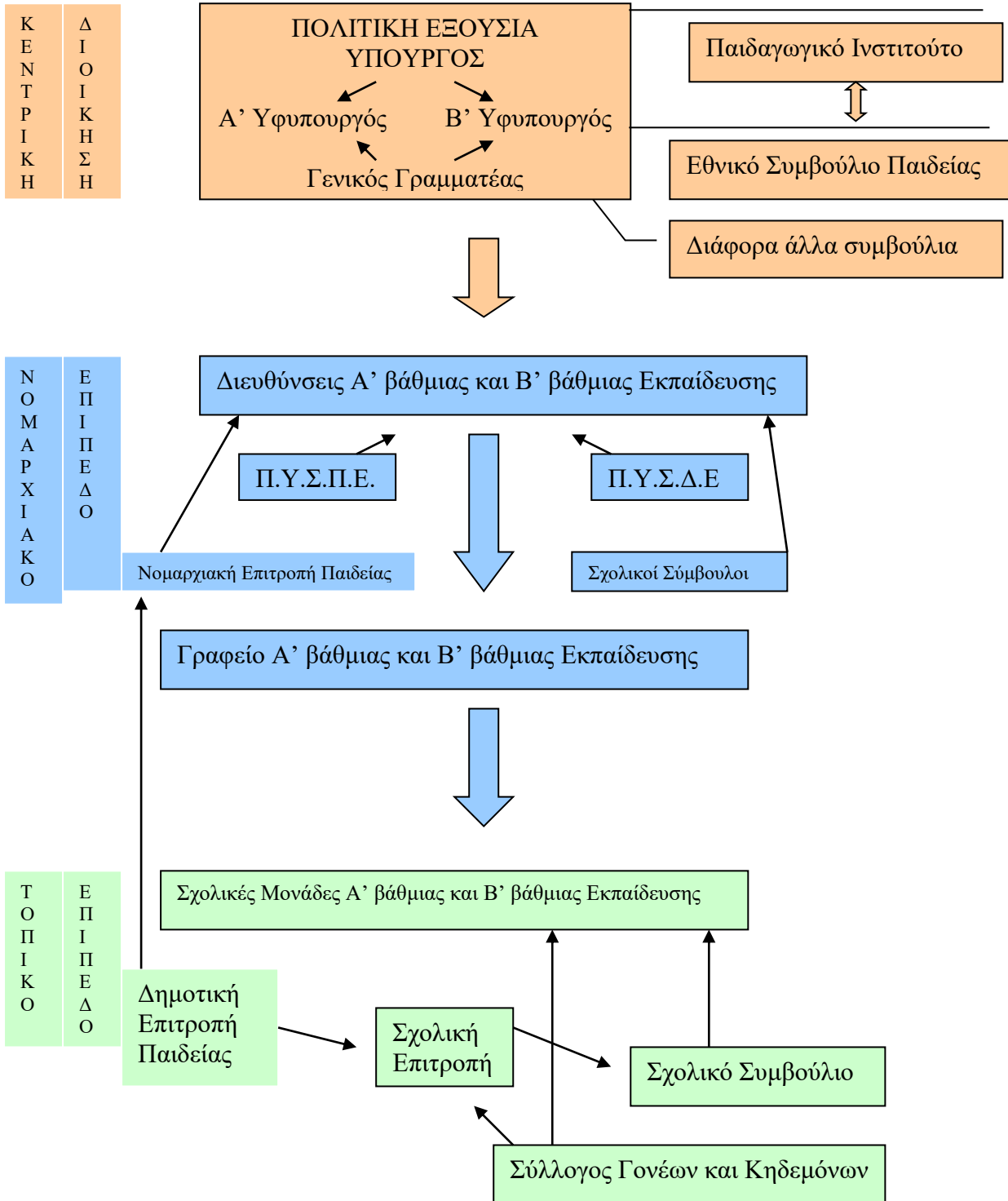

Το Εκπαιδευτικό Σύστημα

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Η σχολική μονάδα εντάσσεται σ' ένα διοικητικό σύστημα που διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα, ιεραρχικά οργανωμένα: στο τοπικό επίπεδο (Δήμος), στο περιφερειακό επίπεδο (νομαρχιακό) και στο εθνικό επίπεδο. Στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, οργανώνονται τα διοικητικά, τα διαχειριστικά, τα γνωμοδοτικά και υποστηρικτικά όργανα. Στη διοίκηση και στη διαχείριση του εκπαιδευτικού συστήματος, εκτός από τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές -τριες και τη διοίκηση του ΥΠ.Ε.Π.Θ., κεντρική και περιφερειακή, εμπλέκονται και η Αυτοδιοίκηση (Τοπική και Νομαρχιακή), οι γονείς και άλλοι δημόσιοι και κοινωνικοί φορείς.

Με το ν. 1566/85 διαμορφώθηκε ένα πλέγμα συλλογικών οργάνων, εισηγητικού - γνωμοδοτικού κυρίως χαρακτήρα τόσο σε κεντρικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Αρκετά από τα όργανα αυτά είτε δε συγκροτήθηκαν είτε αδρανοποιήθηκαν και σε αρκετές περιπτώσεις παρακάμφθηκαν στην πράξη. Τελικά λειτούργησαν τα όργανα εκείνα που ήταν αναγκαία για τη διοίκηση και διαχείριση του συστήματος. Για τη σχολική μονάδα, είτε βρίσκεται σε σχολικό συγκρότημα είτε όχι, η ισχύουσα νομοθεσία, που μάλιστα παρουσιάζει μία σταθερότητα, προβλέπει ορισμένα όργανα που αποτελούν τα διοικητικά, διαχειριστικά, γνωμοδοτικά και υποστηρικτικά όργανα της. Συγκεκριμένα:

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Οι περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είναι:

- α) Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης
- β) Οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών,
- γ) Τα Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- δ) Τα Γραφεία Φυσικής Αγωγής
- ε) Τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.),
- στ) Τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ),
- ζ) Τα Περιφερειακά Κέντρα Στήριξης και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΚΕ.Σ.Ε.Σ.),
- η) Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.),
- θ) Οι Συμβουλευτικοί Σταθμοί Νέων (Σ.Σ.Ν.),
- ι) Οι σχολικές μονάδες, τα κέντρα συμβουλευτικής -προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.), τα γραφεία σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού (γραφεία Σ. Ε. Π.), τα εργαστηριακά κέντρα φυσικών επιστημών (Ε.Κ.Φ.Ε.) και τα κέντρα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών (ΠΛΗ.ΝΕ.Τ.), που υπάγονται στην οικεία διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης του νομού ή της νομαρχίας.

Διευθύνσεις Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης (Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης)¹

Κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης περιλαμβάνει τα τμήματα:

- α) Διοίκησης
  - β) Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
  - γ) Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- α) Το Τμήμα Διοίκησης έχει την ευθύνη της διοικητικής στήριξης της Περιφερειακής Διεύθυνσης, β) Τα Τμήματα Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης εποπτεύουν, συντονίζουν, παρακολουθούν και αξιολογούν το έργο των σχολικών συμβούλων και συνεργάζονται, μέσω των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους. Όταν επιλέγονται διευθυντές σχολικών μονάδων και σχολικών εργαστηριακών κέντρων (Σ.Ε.Κ.), καθώς και υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και υπεύθυνοι τομέων Σ.Ε.Κ., στα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) και στα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.), μετέχει με ψήφο ένας σχολικός σύμβουλος της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης.

Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας²

¹ΦΕΚ 24 ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ 13 Φεβρουαρίου 2002 ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2986 Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,

Σε κάθε νομαρχιακό συμβούλιο λειτουργεί νομαρχιακή επιτροπή παιδείας, η οποία αποτελείται από:

- α) το νομάρχη ή εκπρόσωπό του ως πρόεδρο
- β) ένα σχολικό σύμβουλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- γ) ένα σχολικό σύμβουλο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
- δ) τον προϊστάμενο της διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- ε) τον προϊστάμενο της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
- στ) τον εκπρόσωπο της ένωσης δήμων και κοινοτήτων του νομού,
- ζ) εκπρόσωπο του εργατικού κέντρου της έδρας του νομού,
- η) εκπρόσωπο της ένωσης γεωργικών συνεταιρισμών του νομού,
- θ) εκπρόσωπο της ομοσπονδίας συλλόγων γονέων των μαθητών,
- ι) εκπρόσωπο της ένωσης λειτουργών μέσης εκπαίδευσης, μέλους της Ομοσπονδίας Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (Ο.Λ.Μ.Ε.),
- ια) εκπρόσωπο του συλλόγου δασκάλων, μέλους της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας (Δ.Ο.Ε.),
- ιβ) εκπρόσωπο της Ένωσης Λειτουργών Τεχνικής- Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Τ.Ε.Ε.), μέλους της Ομοσπονδίας Λειτουργών Τεχνικής- Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.),
- ιγ) εκπρόσωπο του συλλόγου ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών του νομού, μέλους της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας,
- ιδ) έναν πρόεδρο πολιτιστικού συλλόγου που ορίζει ο νομάρχης,
- ιε) έναν εκπρόσωπο της Νομαρχιακής Επιτροπής Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.),
- ιστ) έναν εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που υπηρετεί στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα.

Στις συνεδριάσεις της νομαρχιακής επιτροπής παιδείας μπορούν να καλούνται, από τον πρόεδρό της, εκπρόσωποι των επιστημονικών ενώσεων ή άλλων κοινωνικών φορέων ή οργανώσεων για να εκθέσουν τις απόψεις τους. Η νομαρχιακή επιτροπή παιδείας εισηγείται στο νομαρχιακό συμβούλιο και το νομάρχη, με βάση τις εισηγήσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, θέματα παιδείας όπως: οργάνωσης βιβλιοθηκών, σεμιναρίων γονέων και άλλων επιμορφωτικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ίδρυσης κατάργησης και συγχώνευσης σχολείων, κατανομής πιστώσεων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης για την επισκευή και συντήρηση διδακτηρίων και για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων, θέματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, καθώς και λαϊκής επιμόρφωσης που σχετίζονται με την εκπαίδευση και για τα οποία εισηγείται εκπρόσωπος της Ν.Ε.Λ.Ε., και γενικότερα θέματα λειτουργίας των δημόσιων σχολείων του νομού.

Κάθε νομαρχιακή επιτροπή παιδείας συγκροτείται με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από προτάσεις των υπηρεσιών, οργανώσεων και φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτή. Η νομαρχιακή επιτροπή παιδείας λειτουργεί νόμιμα με όσα μέλη της έχουν οριστεί. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορεί να τροποποιείται η συγκρότηση των νομαρχιακών επιτροπών παιδείας. **Οι εισηγήσεις των νομαρχιακών επιτροπών παιδείας που αναφέρονται σε γενικά θέματα παιδείας και στο περιεχόμενο σπουδών υποβάλλονται και στο Ε.ΣΥ.Π.**

Επαρχιακή Επιτροπή Παιδείας

Σε κάθε επαρχιακό συμβούλιο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18) λειτουργεί επαρχιακή επιτροπή παιδείας που αποτελείται από:

- α) τον έπαρχο ή εκπρόσωπό του ως πρόεδρο,
- β) ένα σχολικό σύμβουλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- γ) ένα σχολικό σύμβουλο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
- δ) τον προϊστάμενο του γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- ε) τον προϊστάμενο του γραφείου πρωτοβάθμιας,
- στ) εκπρόσωπος των φορέων με στοιχεία στ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', και ιε' της παραγράφου 1 που τυχόν λειτουργούν στην έδρα της επαρχίας ή εκπροσωπούν στην επαρχία τους αντίστοιχους φορείς νομαρχιακού επιπέδου. Η επαρχιακή επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του έπαρχου. Για τα λοιπά θέματα σχετικά με τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των επαρχιακών επιτροπών παιδείας, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

Η θητεία των μελών των κατά το άρθρο 49 του Ν. 1566/1985 νομαρχιακών και επαρχιακών επιτροπών παιδείας είναι διετής. Οι νομαρχιακές και επαρχιακές επιτροπές παιδείας, λειτουργούν σε

ολομέλεια και σε υποεπιτροπές. Η **ολομέλεια** αποτελείται από όλα τα μέλη που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 49 του Ν. 1566/1985. Οι νομαρχιακές επιτροπές παιδείας συνεδριάζουν τακτικά τέσσερις φορές το χρόνο κατά τους μήνες Σεπτέμβριο, Δεκέμβριο, Μάρτιο και Ιούνιο και έκτακτα όταν το ζητήσει ο πρόεδρος ή το 1/3 του συνόλου των μελών τους. Ο πρόεδρος της νομαρχιακής και επαρχιακής επιτροπής ορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, συγκαλεί την επιτροπή και διευθύνει τις συνεδριάσεις. Στις συνεδριάσεις της νομαρχιακής ή επαρχιακής επιτροπής παιδείας μπορούν να καλούνται, από τον πρόεδρό της, εκπρόσωποι των επιστημονικών ενώσεων ή άλλων κοινωνικών φορέων ή οργανώσεων για να εκθέτουν τις απόψεις τους.

Ο Πρόεδρος της νομαρχιακής ή επαρχιακής επιτροπής παιδείας με απόφασή του που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ολομέλειας της επιτροπής **μπορεί να συγκροτεί υποεπιτροπές**, που αποτελούνται από τρία τουλάχιστον μέλη της επιτροπής, για τη μελέτη ειδικότερων θεμάτων της αρμοδιότητάς της. Οι υποεπιτροπές λειτουργούν άτυπα, τα σχετικά δε πορίσματά τους υποβάλλονται στην ολομέλεια της επιτροπής, η οποία και διατυπώνει τις τελικές εισηγήσεις. Στις συνεδριάσεις της υποεπιτροπής μπορούν να καλούνται, από τον υπεύθυνο αυτής, σχολικοί σύμβουλοι, παιδαγωγοί, άλλοι εκπαιδευτικοί και επιστήμονες καθώς και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων και οργανώσεων για να εκθέσουν τις απόψεις τους.

Αρμοδιότητες:

Διοικητικά θέματα σχετικά με την στέγαση, συστέγαση, συντήρηση, μίσθωση και τις εν γένει λειτουργικές ανάγκες των Δημόσιων Σχολείων, τη μεταφορά των μαθητών, τη λειτουργία των Σχολικών Επιτροπών, την έγκριση των μαθητικών εκδρομών και άλλων τοπικών θεμάτων όπως αναλυτικά αναφέρονται στις διατάξεις του Π.Δ. 161/2000 (ΦΕΚ 145/τ.Α'/23-6-2000). Συγκροτήσεις Επιτροπών που αφορούν θέματα Παιδείας και ανήκουν στις αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Σχολικοί Σύμβουλοι

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι προσχολικής αγωγής, δημοτικής εκπαίδευσης, ειδικής αγωγής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης.

Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Για τον αποτελεσματικό προγραμματισμό και την επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν απαιτείται η στενή συνεργασία μεταξύ των διευθυντών και των προϊσταμένων των Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο προγραμματισμός της σχολικής μονάδας γίνεται γνωστός στον προϊστάμενο του Γραφείου και επιζητείται η συνδρομή του και η στήριξη του. Ενδείκνυται οι προϊστάμενοι να μην επεμβαίνουν στους προγραμματισμούς των σχολικών μονάδων, παρά μόνο όταν δεν τηρούνται οι προβλεπόμενες διατάξεις. Είναι δε σκόπιμο να καθιερωθούν τακτές κοινές συνεργασίες των διευθυντών των σχολικών μονάδων με τον προϊστάμενο του Γραφείου.³

Δημοτική Επιτροπή Παιδείας

Σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμος), η σχολική μονάδα θεσμικά έχει σχέσεις με τη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας. Αποτελείται:

- από το δήμαρχο
- ή το νόμιμο εκπρόσωπο τον ως πρόεδρο,
- εκπρόσωπο της ένωσης γονέων,
- ένα διευθυντή σχολείου,
- εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων (ως δύο μέλη),
- έναν εκπρόσωπο των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών.

Η θητεία της είναι διετής. Η συνεδρίαση της γίνεται τακτικά ανά δύο μήνες και έκτακτα, όταν το ζητήσει ο πρόεδρος της ή το 1/3 των μελών της.⁴

Έργο της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας είναι να εισηγείται στο δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των σχολείων, την κατανομή πιστώσεων για λειτουργικές δαπάνες των σχολείων, την ίδρυση, κατάργηση ή συγχώνευση σχολείων και να παρακολουθεί την ανέγερση σχολικών μονάδων, την επισκευή και συντήρησή τους, καθώς και το έργο των Σχολικών Επιτροπών. Εκτός από τα παραπάνω, η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας μπορεί να αναλάβει την οργάνωση συναντήσεων των σχολικών μονάδων (για θεατρικές συναντήσεις, εικαστικές εκθέσεις, αθλητικές συναντήσεις κ.λπ.), πράγμα που σε αρκετές περιπτώσεις έχει συμβεί. Σε μεγάλους

³ Πρακτικό 255/1996 του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου Επικρατείας, Απόφαση 2592/99 του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου Επικρατείας και ν. 1304/82, 1566/85, 2043/92 και 2266/94.

⁴ Βλ. άρθρα 41, 42 και 50, του ν. 1566/85, Υπουργικές Αποφάσεις Δ4/85/11 2-1987, Δ4/86/11-2-1987.

Δήμους με πολλές σχολικές μονάδες η άμεση εκπροσώπηση της σχολικής μονάδας δεν είναι δυνατή στη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, αφού συμμετέχει μόνο ένας διευθυντής σχολικής μονάδας. Επειδή η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας έχει αποφασιστικό ρόλο στη λειτουργία των σχολείων και στην κατανομή των πιστώσεων για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων του Δήμου, ο διευθυντής της σχολικής μονάδας και με την ιδιότητα του μέλους της Σχολικής Επιτροπής πρέπει να βρίσκεται σε διαρκή επαφή, έτσι ώστε η Δημοτική Επιτροπή Παιδείας να ενημερώνεται για τις ανάγκες και τις δράσεις της σχολικής μονάδας και να επιτυγχάνεται το μέγιστο θετικό αποτέλεσμα.

Από σχετική έρευνα προκύπτει ότι το 48,8% των εκπαιδευτικών δηλώνει ότι δεν ενημερώνεται για τις αποφάσεις της Δημοτικής Επιτροπής, ενώ ένα ποσοστό της τάξης 30,6% δηλώνει ότι ενημερώνεται και το ποσοστό αυτό εντοπίζεται κυρίως στους μικρούς Δήμους. Τελικά, από τα ευρήματα αυτά προκύπτει ότι δεν υπάρχει σε ικανοποιητικό βαθμό σχέση μεταξύ των Δημοτικών Επιτροπών Παιδείας, των Σχολικών Επιτροπών και των Συλλόγων Διδασκόντων.

Η Σχολική Επιτροπή

Είναι Ν.Π.Δ.Δ.⁵ που ιδρύεται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Α' Βαθμού) και η λειτουργία της διέπεται από τις διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα⁶. Η σύσταση της δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Η Σχολική Επιτροπή καλύπτει ένα ή περισσότερα σχολεία, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και ανάγκες.

Αποτελείται:

- από εκπρόσωπο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- του Συλλόγου Γονέων (σε περίπτωση συστεγαζόμενων σχολείων από τους εκπροσώπους κάθε Συλλόγου Γονέων των σχολείων που συστεγάζονται),
- το διευθυντή του σχολείου (σε περίπτωση συστεγαζόμενων σχολείων από τους διευθυντές των σχολείων που συστεγάζονται)
- και εκπρόσωπο της μαθητικής κοινότητας (σε περίπτωση συστεγαζόμενων σχολείων από τους εκπροσώπους των μαθητικών κοινοτήτων των σχολείων που συστεγάζονται).

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Σύλλογος Γονέων είναι υποχρέωση του διευθυντή του σχολείου να καλέσει τους γονείς σε γενική συνέλευση προκειμένου να γίνει εκλογή εκπροσώπου στη Σχολική Επιτροπή. Ο διευθυντής του σχολείου είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει στη δημοτική ή κοινοτική Αρχή τον εκπρόσωπο των γονέων, καθώς και κάθε μεταβολή (π.χ. όταν ο γονέας πάψει να είναι μέλος του Συλλόγου Γονέων, όταν ο μαθητής τελειώσει το σχολείο). Η συγκρότηση της Σχολικής Επιτροπής γίνεται από τη δημοτική ή κοινοτική Αρχή. Στις υποχρεώσεις του διευθυντή του σχολείου είναι να συγκαλέσει τη Σχολική Επιτροπή προκειμένου αυτή να συγκροτηθεί σε σώμα.

Πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής είναι ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της Κοινότητας ή άλλο αιρετό μέλος ή μη -και ο διευθυντής του σχολείου- που ορίζεται από αυτούς.⁷

Έργο της Σχολικής Επιτροπής είναι η διαχείριση των πιστώσεων που διατίθενται για λειτουργικές δαπάνες, η χρήση των σχολικών εγκαταστάσεων, η φροντίδα εξεύρεσης άλλων πόρων, η ανάθεση της λειτουργίας των κυλικίων ύστερα από πλειοδοτικό διαγωνισμό, ο καθαρισμός των σχολικών μονάδων και γενικότερα η ευθύνη για τον εφοδιασμό του σχολείου με όλα τα μέσα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του, καθώς και η αντιμετώπιση κάθε λειτουργικού προβλήματος του σχολείου. Η Σχολική Επιτροπή εκτελεί δράσεις (μελέτες, προγράμματα, έργα σχετικά με τα εργαστήρια πληροφορικής, τεχνολογίας, φυσικών επιστημών, βιβλιοθήκες) που χρηματοδοτούνται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ., το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ή από ευρωπαϊκά προγράμματα. Η διαχείριση των χρηματοδοτήσεων αυτών γίνεται από το διευθυντή του σχολείου ή το νόμιμο αναπληρωτή του ως μέλος της Σχολικής Επιτροπής.⁸

Η Σχολική Επιτροπή ως Ν.Π.Δ.Δ. τηρεί το ακόλουθο Αρχείο:

1. Φάκελοι (εισερχομένων, εξερχομένων, μελών Σχολικής Επιτροπής, δικαιολογητικά δαπανών, κυλικείου, καθαρίστριας, σχολικού κτιρίου).
2. Βιβλίο εσόδων-εξόδων.
3. Βιβλίο πράξεων Σχολικής Επιτροπής.
4. Βιβλίο πρωτοκόλλου.
5. Βιβλίο κινητής περιουσίας.

⁵ Οι Σχολικές Επιτροπές συγκροτούνται με βάση το άρθρο 52 του ν. 1566/85, το άρθρο 113 του ν. 1892/90, το άρθρο 5 του ν. 1894/90 και το Π.Δ. 410 1995.

⁶ Π.Δ. 410/1995

⁷ Άρθρο 11, παρ. 1, του ν. 2130/93

⁸ Άρθρο 11, παρ. 3 του ν. 2649/98.

6. Διπλότυπο εισπραξής.
7. Αποδείξεις πληρωμής.
8. Δελτίο εισαγωγής υλικού.
9. Βιβλιάριο καταθέσεων-αναλήψεων.
10. Σφραγίδα.

Η Σχολική Επιτροπή δεν ακολουθεί τις διατάξεις του ν. «Περί λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ.», αλλά με απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου⁹ ορίζεται ειδικός τύπος των λογαριασμών και των δικαιολογητικών που πρέπει να επισυνάπτονται σε αυτούς για έλεγχο. Στο βαθμό που ο Σύλλογος Διδασκόντων δεν έχει στη διάθεση του κονδύλιο και την οικονομική αρμοδιότητα να προβεί στις αναγκαίες προμήθειες εξοπλισμού της σχολικής μονάδας και εκπαιδευτικού υλικού είναι σκόπιμο στο υφιστάμενο πλαίσιο οικονομικής διαχείρισης η Σχολική Επιτροπή να αποκτήσει τη δυνατότητα προμήθειας εξοπλισμού και εκπαιδευτικού υλικού, μετά από εισήγηση του Συλλόγου Διδασκόντων. Από σχετική έρευνα προκύπτει ότι το 61% των εκπαιδευτικών δηλώνει ότι ενημερώνεται για τις αποφάσεις της Σχολικής Επιτροπής, ενώ ένα ποσοστό της τάξης 30,5% δηλώνει ότι δεν ενημερώνεται.

Το Σχολικό Συμβούλιο

Αποτελείται:

- από το Σύλλογο Διδασκόντων,
- τα μέλη τον Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Γονέων,
- εκπρόσωπο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Σχολική Επιτροπή
- και τρεις εκπροσώπους των μαθητικών κοινοτήτων για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Πρόεδρος του Σχολικού Συμβουλίου είναι ο διευθυντής της σχολικής μονάδας. Έργο του Σχολικού Συμβουλίου είναι η εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του σχολείου με κάθε τρόπο, η καθιέρωση τρόπων αμοιβαίας επικοινωνίας διδασκόντων και οικογενειών των μαθητών-τριών καθώς και η υγιεινή των μαθητών και του σχολικού περιβάλλοντος. Εγκρίνει επίσης το καταστατικό του σχολικού συνεταιρισμού.

Το Σχολικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά τρεις φορές το χρόνο εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε τριμήνου του διδακτικού έτους, έκτακτα, όταν το ζητήσει ο διευθυντής του σχολείου ή δυο φορείς που συμμετέχουν σε αυτό¹⁰. Οι αποφάσεις - εισηγήσεις του Σχολικού Συμβουλίου καταχωρίζονται σε βιβλίο πράξεων.

Το Σχολικό Συμβούλιο αποτελεί το πλέον ενδεδειγμένο όργανο που μπορεί να διαμορφώσει τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του σχολείου, να κινητοποιηθεί προκειμένου να εξευρεθούν πόροι από την τοπική κοινωνία για τη βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος και να αντιμετωπίσει προβλήματα σε φάσεις κρίσεων.¹¹

Από έρευνα που διεξήχθη διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) «Ο θεσμός του Σχολικού Συμβουλίου είναι παραμελημένος κυρίως στις αγροτικές περιοχές (...)

β) «Πολλές από τις αρμοδιότητες του Σχολικού Συμβουλίου επικαλύπτονται από τη δραστηριότητα άλλων συλλογικών οργάνων, με αποτέλεσμα για το ίδιο θέμα να συνεδριάζουν διαφορετικά διοικητικά όργανα».

Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων

Ο Σύλλογος Γονέων συγκροτείται σε κάθε σχολείο.

Οι Σύλλογοι Γονέων τον ίδιου Δήμου ή Δημοτικού Διαμερίσματος συγκροτούν Ένωση Γονέων.

Οι Ενώσεις Γονέων, σε επίπεδο Νομού, συγκροτούν Ομοσπονδία Γονέων και, σε επίπεδο επικράτειας, Συνομοσπονδία.

Ο νομοθέτης αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο των γονέων στη σχολική ζωή και γι' αυτό καθιέρωσε τη συμμετοχή τους στα όργανα διαχείρισης και υποστήριξης του σχολείου. Οι γονείς αποτελούν το σημαντικότερο εταίρο στη λειτουργία του σχολείου και τη στήριξη του εκπαιδευτικού έργου. Τα σχολεία δεν είναι ούτε μπορούν να είναι κλειστά συστήματα. Πρέπει να είναι ημιδιαπερατά, εφόσον θέλουν να ανταποκρίνονται στις αλλαγές του περιβάλλοντος. Οι γονείς πρέπει να αντιμετωπίζονται ως εταίροι της σχολικής κοινότητας και όχι ως αναγκαίο κακό. Ο διευθυντής, κυρίως, της σχολικής μονάδας αποτελεί, με τη σειρά του, το βασικό δίαυλο επαφής με το Σύλλογο Γονέων αλλά και το βασικό μοχλό κινητοποίησης του προκειμένου να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Γονέων στα

⁹ ΦΓ 8/9836/1992

¹⁰ Ν. 2621/98, άρθρο 2 και Απόφαση Δ4/543/21-10-1998 ΥΠ.Ε.Π.Θ., η οποία ορίζει και τον τρόπο λειτουργίας των Σχολικών Συμβουλίων

¹¹ Π.Δ. 201/98

θεσμοθετημένα όργανα, να υποστηρίζουν τις πρωτοβουλίες του σχολείου και να συμμετέχουν στο πλαίσιο που ο νομοθέτης ορίζει.

Οργάνωση της ενημέρωσης των γονέων

Η ενημέρωση των γονέων οργανώνεται με ευθύνη τον διευθυντή (για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση), στις συναντήσεις, στο τέλος τον πρώτον και δεύτερον τριμήνου¹¹ και στις συνεργασίες με τους δασκάλους-ες και καθηγητές-τριες, αφού ορισθούν ημέρα και ώρα. Το Προεδρικό Διάταγμα για την «Οργάνωση και λειτουργία δημοτικών σχολείων» προβλέπει την ενημέρωση των γονέων κατά το μήνα Σεπτέμβριο, από το δάσκαλο-α της τάξης η και το διευθυντή τον σχολείου, για το ωρολόγιο πρόγραμμα, για ζητήματα λειτουργίας του σχολείου, τη διδακτική πράξη, τη συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, την οργάνωση της τάξης, τις απαιτήσεις του σχολείου, τις προσδοκίες των γονέων κ.λπ. Κάθε εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ορίζει ημέρα και ώρα συνεργασίας με τους γονείς, μία φορά το μήνα, για τη σχολική εργασία, την πρόοδο των μαθητών και γενικότερα θέματα αγωγής. Αυτό γνωστοποιείται στους γονείς και καταχωρίζεται στο βιβλίο πράξεων του Συλλόγου Διδασκόντων. Το ίδιο Προεδρικό Διάταγμα προβλέπει την οργάνωση συγκεντρώσεων των γονέων μία φορά τουλάχιστον το τρίμηνο, για θέματα λειτουργίας του σχολείου, για την ενημέρωση τους και για την παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων. Την οργάνωση αυτών των συναντήσεων έχει το Σχολικό Συμβούλιο και το συντονισμό τους ο διευθυντής τον σχολείου. Η συνεχής και έγκυρη ενημέρωση των γονέων αποτελεί την πρώτη και σημαντική ενέργεια που θα ενθαρρύνει την ενεργοποίηση των γονέων για τη στήριξη του εκπαιδευτικού έργου του σχολείου.

Στην Ελλάδα, για πρώτη φορά, θεσμοθετήθηκε η συμμετοχή των γονέων και κηδεμόνων στα εκπαιδευτικά δρώμενα με το άρθρο 53 του Ν. 1566/85, αλλά το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2, παράγραφος 1β του Ν. 2621/98. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, σε κάθε σχολείο συγκροτείται Σύλλογος Γονέων, που αποτελείται από όλους τους γονείς των μαθητών. Οι Σύλλογοι Γονέων του ίδιου δήμου ή δημοτικού διαμερίσματος συγκροτούν μία Ένωση Γονέων. Οι Ενώσεις Γονέων κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος συγκροτούν μία Ομοσπονδία Γονέων και όλες οι ομοσπονδίες της χώρας συγκροτούν μία Συνομοσπονδία. Παρατηρούμε, δηλαδή, μια κλιμακούμενη διαβάθμιση των οργάνων των γονέων με αντίστοιχη εκπροσώπηση σ' αυτά, που ακολουθεί τη χωρική διάσταση σχολείο, δήμος, νομός, επικράτεια.

Οι διοικήσεις των συλλόγων γονέων, καθώς και κάθε εκπρόσωπος γονέων ή κηδεμόνων που μετέχει στα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία συλλογικά όργανα, εκλέγονται με συγκεκριμένες διαδικασίες. Βασικό στοιχείο της διαδικασίας είναι αυτό που αναφέρεται στην εκπροσώπηση των μαθητών. Για να συγκροτηθεί Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων πρέπει να ψηφίζει το ένα τρίτο των γονέων των εγγεγραμμένων στο σχολείο μαθητών. Στην περίπτωση που δεν υπάρξει αυτός ο βαθμός εκπροσώπησης, οι εκλογές επαναλαμβάνονται μέχρι δύο φορές. Αν κατά τη διεξαγωγή των επαναληπτικών εκλογών δεν ψηφίσουν ξανά γονείς; που να εκπροσωπούν το ένα τρίτο των μαθητών, τότε ο Σύλλογος Γονέων θεωρείται ότι εκλέγεται νόμιμα, αλλά δε συμμετέχει στη Σχολική Επιτροπή, στο Σχολικό Συμβούλιο και δεν εκπροσωπείται στην Ένωση Γονέων (παρ. 1β2, άρθρο 2 του Ν. 2621/98).

Όπως διαπιστώνουμε, ο νομοθέτης δίνει μεγάλη έμφαση και αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο των γονέων με τη συμμετοχή τους στα όργανα διαχείρισης και υποστήριξης του σχολείου. Οι γονείς, δηλαδή, θεωρούνται ο βασικότερος εταίρος της λειτουργίας του σχολείου και της στήριξης του εκπαιδευτικού έργου. **Επίσης, ο νομοθέτης αναθέτει τη μέριμνα στο διευθυντή του σχολείου, για την ίδρυση Συλλόγου Γονέων εκεί όπου δεν έχει ιδρυθεί.** Πέρα όμως από αυτό, ο διευθυντής, με το ρόλο του και ως πρόεδρου του Σχολικού Συμβουλίου και μέλους της Σχολικής Επιτροπής, αποτελεί την κινητήρια δύναμη και είναι εκείνος που θα παρακινήσει και θα εμπυχώσει τους γονείς, προκειμένου να κατανοήσουν τη σημασία της συμμετοχής και της συνεργασίας τους με το σχολείο. Ως εκ τούτου, η σχέση του διευθυντή με τους γονείς είναι άμεση και πολύ σημαντική.

Επειδή, όπως παρατηρούμε από τις ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας, οι αρμοδιότητες τόσο του Συλλόγου Γονέων (βλ. Υ.Α. Δ4 516/7-10-98 & Δ4/662/23-12-98) όσο και αυτών του Σχολικού Συμβουλίου (άρθρο 51, Ν. 1566/85) δεν διασαφηνίζουν ποια θέματα ακριβώς θα επιλαμβάνεται το κάθε όργανο, πολλές φορές, δημιουργούνται συγκρούσεις λόγω επικαλύψεων ή παρατηρείται λειτουργική υποτονικότητα στα όργανα αυτά. Για παράδειγμα, μέσα στο έργο του Σχολικού Συμβου-

λίου είναι και «η καθιέρωση τρόπων αμοιβαίας επικοινωνίας διδασκόντων και οικογενειών των μαθητών», έργο το οποίο αναφέρεται κατεξοχήν και στις αρμοδιότητες του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων.

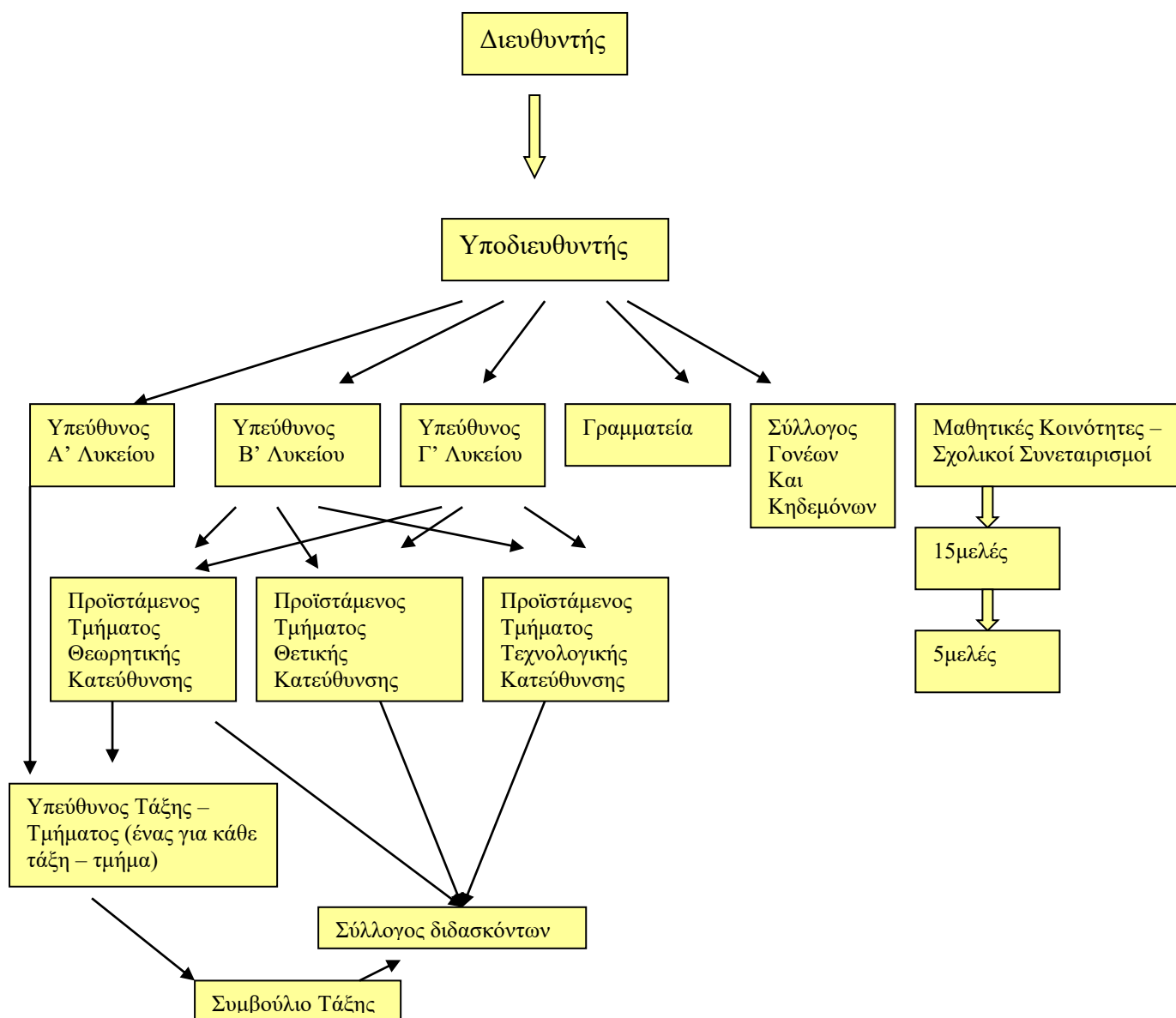
Από τις δυνάμεις, που εκπροσωπούνται τόσο στο Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων όσο και στο Σχολικό Συμβούλιο, εξαρτάται και ο τρόπος λειτουργίας των οργάνων αυτών. Έρευνες έχουν δείξει ότι οι συνεργασίες και οι συναινετικές διαδικασίες μεταξύ γονέων και σχολείου επιτυγχάνονται καλύτερα, όταν οι εκπρόσωποι των γονέων προέρχονται από μεσαία ή προνομιούχα κοινωνικά στρώματα, καθώς το ενδιαφέρον τους για το θεσμό του σχολείου είναι περισσότερο αυξημένο. Κατά τις συνεργασίες των γονέων με το σχολείο δημιουργείται μια ποικιλία σχέσεων. Μερικές φορές οι γονείς μπορεί να είναι απογοητευμένοι από την ισχύουσα εκπαιδευτική πολιτική και να καθιστούν υπεύθυνο γι' αυτήν το σχολείο, που με τη σειρά του χρεώνει στους γονείς ότι δε σέβονται τους «κανόνες του παιχνιδιού». Άλλες φορές, πάλι, οι γονείς επιχειρούν να υπερασπιστούν τα συμφέροντα των παιδιών τους, επιδιώκοντας να παρέμβουν στη λειτουργία του θεσμού, που ισχυρίζεται ότι μορφώνει τα παιδιά τους και αποφασίζει για το μέλλον τους. Στην ουσία, δηλαδή, απαιτούν το σχολείο να λογοδοτήσει για το εκπαιδευτικό του έργο.

Το σημείο αυτό είναι ένα από τα σοβαρότερα στις σχέσεις μεταξύ σχολείου και γονέων, καθώς τελευταία εισάγεται και στη χώρα μας ένα σύνθετο σύστημα αξιολόγησης, στο οποίο οι γονείς θα αποτελούν πηγή πληροφόρησης στη διερευνητική φάση της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας (βλ. Υ.Α. Γ2/4791/7-9-98). Οι γονείς, επομένως, εμφανίζονται στη σχολική ζωή όχι μόνο ως συνεργάτες και εταίροι, αλλά και ως ομάδα πίεσης και συμφερόντων.

Όμως, οι γονείς, ακόμα και οργανωμένοι σε (ισχυρούς ή ανίσχυρους) συλλόγους, κατέχουν στην ουσία μία περιορισμένη ισχύ στην άσκηση εκπαιδευτικής πολιτικής. Οι σχέσεις, επομένως, ανάμεσα στους γονείς και το σχολείο εγγράφονται σε δύο τύπους θεσμών, τους τυπικούς και τους άτυπους, με εξουσίες ασύμμετρες. Ταυτόχρονα, όμως, εγγράφονται και σε ένα ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο, που ενέχει ανταγωνισμό και, ενδεχομένως, συγκρούσεις που αφορούν ατομικά ή συλλογικά συμφέροντα. Πολλοί γονείς συμμετέχουν στους Συλλόγους Γονέων ή εκπροσωπούν τους γονείς στα συλλογικά όργανα της εκπαίδευσης, γιατί επιδιώκουν να γνωριστούν με όσο το δυνατόν περισσότερους γονείς, με αποκλειστικό στόχο την ωφελμιστική αξιοποίηση αυτών των γνωριμιών. Συνήθως, οι γονείς αυτοί είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και πολλές φορές επιδιώκουν την ανάδειξη τους σε ευρύτερα θεσμικά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης ακόμα και στην υποψηφιότητα για δημαρχία της περιοχής. Οι φιλοδοξίες αυτές των γονέων δε βλάπτουν, βέβαια, τη λειτουργία του Συλλόγου Γονέων, όταν γίνονται σύμμετρα και με προτεραιότητα το συμφέρον των παιδιών. Το πρόβλημα προκύπτει, όταν η προτεραιότητα αυτή αντιστρέφεται και προηγείται το προσωπικό ή πολιτικό συμφέρον.

Το σχολείο – εσωτερική οργάνωση¹²

Εσωτερική Οργάνωση Λυκείου – Γυμνασίου

¹² ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Φ.353.1/324/105657/Δ1 (Φ.Ε.Κ. 1340 τ. Β/16-10-2002)

Ο διευθυντής, υποδιευθυντής

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας βρίσκεται στην κορυφή της σχολικής κοινότητας και είναι διοικητικός αλλά και επιστημονικός - παιδαγωγικός υπεύθυνος στο χώρο αυτό. Ειδικότερα ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας:

α) Καθοδηγεί τη σχολική κοινότητα ώστε να θέσει υψηλούς στόχους και να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για την επίτευξη τους για ένα σχολείο δημοκρατικό και ανοικτό στην κοινωνία.

β) Καθοδηγεί και βοηθεί τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους, και ιδιαίτερα τους νεότερους, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού χαρακτήρα και οφείλει να αποτελεί παράδειγμα.

γ) Φροντίζει ώστε το σχολείο να γίνει στοιχειώδης μονάδα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα διοικητικά, παιδαγωγικά και επιστημονικά.

δ) Προϊσταται των εκπαιδευτικών και συντονίζει το έργο τους. Συνεργάζεται μαζί τους ισότιμα και με πνεύμα αλληλεγγύης. Διατηρεί και ενισχύει την συνοχή του Συλλόγου Διδασκόντων, αμβλύνει τις αντιθέσεις, ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών, εμπνέει και παρέχει θετικά κίνητρα σ' αυτούς.

ε) Ελέγχει την πορεία των εργασιών και κατευθύνει τους εκπαιδευτικούς ώστε να ανταποκρίνονται έγκαιρα στις υποχρεώσεις που ανέλαβαν. Τέλος, αξιολογεί τους εκπαιδευτικούς, όπως η νομοθεσία ορίζει, έχοντας ως γνώμονα της αξιολόγησης του τους στόχους της αξιολόγησης.

Ο διευθυντής μαζί με τον υποδιευθυντή είναι τα μονομελή όργανα της σχολικής μονάδας. Σύμφωνα με τη νομοθεσία ασκεί διοικητικά και εποπτικά καθήκοντα:

α) Έχει την άμεση επίβλεψη τον σχολείου, το οποίο εκπροσωπεί σε όλες τις σχέσεις του.

β) Ασκεί εποπτεία στους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας.¹³

γ) Φροντίζει για την ομαλή και κανονική λειτουργία του σχολείου, ορίζει το σχολικό τροχονόμο.¹⁴

δ) Τηρεί το Αρχείο και τα υπηρεσιακά έγγραφα του σχολείου.

ε) Είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της νομοθεσίας, τις εγγραφές, -μετεγγραφές των μαθητών-τριών, την τακτική τους φοίτηση.

στ) Ενημερώνει τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας για την εξέλιξη της νομοθεσίας και για κάθε οδηγία, απόφαση, εγκύκλιο των προϊστάμενων Αρχών.

ζ) Συμμετέχει στα όργανα που η νομοθεσία προβλέπει.

η) Προεδρεύει στο Σύλλογο Διδασκόντων.

θ) Συμμετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, όπως προβλέπει ο ν. 2525/97.26

Η τελευταία ρύθμιση θα έχει ως επακόλουθο να δημιουργηθούν εξουσιαστικές σχέσεις στη σχολική μονάδα και να υπονομευθεί η ισότιμη διοίκηση και διαχείριση της σχολικής μονάδας από το μονομελές όργανο, το διευθυντή, και το συλλογικό όργανο, το Σύλλογο Διδασκόντων. Από τη σύνθεση των παραπάνω οργάνων προκύπτει ότι ο ρόλος του διευθυντή της σχολικής μονάδας είναι κομβικός, ρόλος - κλειδί. Ο διευθυντής πληροφορεί αμφίδρομα, εισηγείται, διαπραγματεύεται και συμμετέχει στη λήψη των αποφάσεων.

1. Ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος σχολείου συνεργάζεται με τους Σχολικούς Συμβούλους, τα Στελέχη της Διοίκησης, τους εκπαιδευτικούς, καθώς και τους μαθητές και τους γονείς για την από κοινού επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. Ενθαρρύνει το διδακτικό προσωπικό να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες οι οποίες συμβάλλουν στη διαπαιδαγώγηση ελεύθερων, υπεύθυνων, δημοκρατικών και ευαισθητοποιημένων πολιτών.

2. Ειδικότερα:

α) Εκπροσωπεί το σχολείο σε όλες τις σχέσεις του με τους τρίτους.

β) Παραμένει στο σχολείο όλες τις εργάσιμες ώρες και είναι υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου και το συντονισμό της σχολικής ζωής.

γ) Εφαρμόζει τους νόμους, τα προεδρικά διατάγματα, τις κανονιστικές αποφάσεις, τις εγκυκλίους και τις υπηρεσιακές εντολές των Στελεχών Διοίκησης, είναι υπεύθυνος για την τήρηση τους και υλοποιεί τις αποφάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων.

δ) **Προωθεί, σε συνεργασία με το Σύλλογο Διδασκόντων, το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή Προϊστάμενο Γραφείου και τους Σχολικούς Συμβούλους, τη λειτουργία τμημάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, Ενισχυτικής Διδασκαλίας, τάξεων υποδοχής, φροντιστηριακών τμημάτων, τμημάτων διευρυσμένου ωραρίου, Ολοήμερου σχολείου και των λοιπών εκπαιδευτικών καινοτομιών και έχει την ευθύνη για την οργάνωση και τη λειτουργία αυτών.**

¹³ Απόφαση Δ2/12744/27-6-1996 του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

¹⁴ Απόφαση 2515/5/13 στ'/15-9-1997 ΥΠ.Ε.Σ., άρθρο 1, παρ. 1.

ε) Συγκροτεί με πράξη του τις επιτροπές για τις εξετάσεις, για τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών και την έκδοση των αποτελεσμάτων και όσες άλλες προβλέπονται για τη λειτουργία του σχολείου.

στ) Συντάσσει τις αξιολογικές εκθέσεις για το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, όπως προβλέπει η νομοθεσία.

ζ) Ενημερώνει το διδακτικό προσωπικό, τους γονείς και τους μαθητές, για την εκπαιδευτική πολιτική, τους στόχους και το έργο του σχολείου.

η) Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ο Διευθυντής ενημερώνει και φυλάσσει τους φακέλους των υπηρεσιακών μεταβολών των εκπαιδευτικών του σχολείου του και, σε περίπτωση μετάθεσης, τους διαβιβάζει στα νέα τους σχολεία.

θ) Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση είναι εκκαθαριστής αποδοχών του προσωπικού του σχολείου του και βοηθείται στο έργο του αυτό από εκπαιδευτικό που ορίζει ο σύλλογος διδασκόντων.

ι) Έχει την παιδαγωγική ευθύνη για τη διαμόρφωση θετικού κλίματος στο σχολείο και για την ανάπτυξη αρμονικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας.

ια) Ενημερώνει τους νεοδιόριστους, τους αναπληρωτές και τους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις και τους χορηγεί αντίγραφα των βασικών νόμων, αποφάσεων και εγκυκλίων σχετικών με την εκπαίδευση.

ιβ) Στην περίπτωση που υπηρετούν στο σχολείο περισσότεροι του ενός Υποδιευθυντές, ορίζει με πράξη του έναν υποδιευθυντή ως νόμιμο αναπληρωτή του και καταμερίζει τις αρμοδιότητες και τις εργασίες σ' αυτούς.

ιγ) Είναι υπεύθυνος σε συνεργασία με τον Υποδιευθυντή, το γραμματέα του σχολείου και τον αρμόδιο εκπαιδευτικό για την τήρηση της αλληλογραφίας του σχολείου και των πάσης φύσεως βιβλίων και εντύπων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

ιδ) Φροντίζει για τη λήψη κάθε μέτρου το οποίο συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία του σχολείου.

Άρθρο 33 Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων¹⁵

1. Ο Υποδιευθυντής της σχολικής μονάδας αναπληρώνει το Διευθυντή σε όλες τις λειτουργίες του και τον βοηθεί στο καθημερινό του έργο. Αναλαμβάνει ένα μέρος από τις αρμοδιότητες του Διευθυντή, για να μπορεί αυτός να ασχολείται περισσότερο απερίσπαστος με το εκπαιδευτικό έργο του σχολείου. Ειδικότερα ο Υποδιευθυντής:

α) Αναπληρώνει το Διευθυντή του σχολείου, όταν αυτός δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, και παραμένει στο σχολείο όλες τις εργάσιμες ώρες.

β) Συνεργάζεται με το Διευθυντή και τον βοηθεί για την ομαλή λειτουργία του σχολείου.

γ) Έχει την ευθύνη για την αρχειοθέτηση των εγγράφων και τη διεκπεραίωση της υπηρεσιακής αλληλογραφίας του σχολείου.

δ) Συντάσσει τα απογραφικά δελτία συμπληρώνει και αποστέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες τα στατιστικά στοιχεία και όσα άλλα ζητούνται από αυτές.

ε) Καταρτίζει το πρόγραμμα για τους επόμενες της ημέρας σε συνεργασία με τους διδάσκοντες και έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του.

στ) Έχει την ευθύνη για την έγκαιρη διανομή των διδακτικών βιβλίων σε συνεργασία με τον διδάσκοντα που ορίζει ο Σύλλογος.

ζ) Τηρεί το βιβλίο υλικού του σχολείου και φροντίζει για την παραλαβή και καλή λειτουργία των εποπτικών μέσων διδασκαλίας και των ειδών εξοπλισμού του σχολείου.

η) Είναι υπεύθυνος για την οργάνωση των μαθητικών εκδηλώσεων και μαθητικών εκλογών.

θ) Σε περίπτωση απουσίας του Υποδιευθυντή, ο Σύλλογος των Διδασκόντων, αναθέτει σε μέλη του τις παραπάνω αρμοδιότητες του Υποδιευθυντή.

¹⁵ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Φ.353.1/324/105657/Δ1 (Φ.Ε.Κ. 1340 τ. Β/16-10-2002)

Σύλλογος Διδασκόντων

Αποτελείται

- από το σύνολο των εκπαιδευτικού προσωπικού της σχολικής μονάδας, ανεξάρτητα της εργασιακής σχέσης (αναπληρωτές-τριες, τακτικοί κ.λπ.) και ειδικότητας, με πρόεδρο το διευθυντή της σχολικής μονάδας.

Σύμφωνα με το ν. 1566/85,¹⁶ «ο Σύλλογος Διδασκόντων αποτελεί συλλογικό όργανο για τη χάραξη κατευθύνσεων για την καλύτερη εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής και την καλύτερη λειτουργία του σχολείου. Έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος, την υγεία και προστασία των μαθητών, την καθαριότητα των σχολικών χώρων και την οργάνωση της σχολικής ζωής. Ιεραρχεί τις σχολικές ανάγκες και φροντίζει για την αντιμετώπιση τους. Αξιοποιεί τις δυνατότητες συνεργασίας ανάμεσα στο διδακτικό προσωπικό και τους κοινωνικούς φορείς του τόπου. Μπορεί να αποφασίσει το χωρισμό των μελών του σε τομείς γνώσεων, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό της διδασκαλίας και της εφαρμογής των εκπαιδευτικών μεθόδων». Υπάρχουν πολλές αρμοδιότητες που ανήκουν στα όρια ευθύνης του Συλλόγου Διδασκόντων. Ο χωρισμός των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων σε τομείς γνώσεων αποτελεί την κατάλληλη θεσμική οργάνωση ώστε να προωθηθεί ο καλύτερος συντονισμός της οργάνωσης της διδασκαλίας και της ανάπτυξης του σχολικού προγράμματος ιδιαίτερα σε μεγάλες σχολικές μονάδες. Ειδικές λειτουργίες του Συλλόγου Διδασκόντων απαιτούνται στα «ολοήμερα δημοτικά σχολεία-σχολεία διευρυμένου ωραρίου», τόσο για τη λειτουργία τους, όσο και για το συντονισμό και εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος.¹⁷

Σε πρόσφατη έρευνα για τις στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το Σύλλογο Διδασκόντων²⁰ προκύπτει ότι τα θέματα που αποτελούν σχεδόν μόνιμο αντικείμενο συνεδριάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση είναι:

- Η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των εκπαιδευτικών.
- Προγράμματα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- Επιλογή σημαιοφόρων, παραστατών.
- Αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- θέματα σχολικής ζωής.
- Ενημέρωση από το σχολικό σύμβουλο.
- Συνεργασία σχολικής μονάδας και Συλλόγου Γονέων.
- Κατανομή εξωδιδασκτικών εργασιών.
- Υγεία και καθαριότητα του σχολείου.
- Ενισχυτική διδασκαλία.
- Έρανοι για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Η τάση που κυριαρχεί θέλει το Σύλλογο Διδασκόντων της σχολικής μονάδας με αυξημένες αρμοδιότητες και καθήκοντα, έτσι ώστε η σχολική μονάδα να καταστεί το κύτταρο του εκπαιδευτικού συστήματος.¹⁸ Από έρευνα προκύπτει ότι ένα μεγάλο μέρος των εκπαιδευτικών (ποσοστό της τάξης του 73,6%) επιλέγει για την άσκηση της διοίκησης της σχολικής μονάδας τη συνεργασία του Συλλόγου Διδασκόντων (συλλογικού οργάνου) με το διευθυντή (μονομελές όργανο). Όσον αφορά στις αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων, προκύπτει από την ίδια έρευνα ότι τα ακόλουθα θέματα πρέπει να είναι στην απόλυτη αρμοδιότητα του:

- Αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- Κατανομή τάξεων.
- Οργάνωση εκδηλώσεων, επισκέψεων και εκθέσεων.
- Οργάνωση της σχολικής ζωής.
- Ενημέρωση και συνεργασία με τους γονείς.
- Ενισχυτική διδασκαλία.
- Επιλογή υποδιευθυντή.
- Κατανομή αρμοδιοτήτων του διδακτικού προσωπικού και εξωδιδασκτικών εργασιών.
- Οργάνωση βιβλιοθήκης και οπτικοακουστικών μέσων.
- Προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού.
- Συμμετοχή σε προγράμματα.
- Οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων.
- Προβολή δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας.
- θέματα υγείας και καθαριότητας της σχολικής μονάδας.

¹⁶ Άρθρο 11, παρ. ΣΤ', εδ. 3.

¹⁷ Απόφαση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. Π/884/3-9-1998

¹⁸ Π.Δ. 201/98

- Διακοπή μαθημάτων κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες.
- Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς.
- Αξιολόγηση προσωπικού.

Προϋποθέσεις αποτελεσματικής λειτουργίας του Συλλόγου Διδασκόντων

α) Εσωτερικός κανονισμός του Συλλόγου Διδασκόντων

Είναι σκόπιμο να συνταχθεί εσωτερικός κανονισμός που να ορίζει τα της λειτουργίας του και του τρόπου παρακολούθησης της υλοποίησης των αποφάσεων του.

β) Τακτική λειτουργία, πέραν των αναγκαιών συνεδριάσεων που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο Σύλλογος Διδασκόντων συνεδριάζει τακτικά, τουλάχιστον μια φορά πριν από την έναρξη των μαθημάτων και μια φορά στο τέλος κάθε τριμήνου, και έκτακτα, όταν το κρίνει σκόπιμο ο πρόεδρος (ο διευθυντής της σχολικής μονάδας) ή το ζητήσει εγγράφως για συγκεκριμένα θέματα τουλάχιστον το 1/3 των μελών του.¹⁹ Είναι προφανές και λογικό ότι οι προτεινόμενες καινοτομίες και προαιρετικές δραστηριότητες δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα στις ελάχιστες αυτές συνεδριάσεις. Το μοντέλο του προγραμματισμού που προτείνουμε προϋποθέτει συστηματική ενεργοποίηση του Συλλόγου Διδασκόντων και των τομέων γνώσεων, τόσο στην αρχή της σχολικής χρονιάς, όσο και κατά τη διάρκεια της.

γ) Προετοιμασία των συνεδριάσεων

Η προετοιμασία των συνεδριάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων είναι ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα της διεύθυνσης της σχολικής μονάδας. Η προετοιμασία αυτή συνίσταται:

1. Στην πρόσκληση και τον ορισμό των θεμάτων της συνεδρίασης, που μπορούν μάλιστα να διαμορφωθούν και μετά από άτυπες συζητήσεις με το εκπαιδευτικό προσωπικό.
2. Στην ετοιμασία της εισήγησης ή των εισηγήσεων ή στην ανάθεση σε άλλο-α μέλος-η του διδακτικού προσωπικού.
3. Στην κοινοποίηση, αν είναι δυνατόν, των βασικών ιδεών και προτάσεων των εισηγήσεων στο εκπαιδευτικό προσωπικό, για τα σημαντικά θέματα.

Για την αντιμετώπιση ποικίλων προβλημάτων είναι σκόπιμο να ενεργοποιείται το Συμβούλιο Τάξης (για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση).

Από έρευνα σχετικά για τις στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το Σύλλογο Διδασκόντων προκύπτει ότι στο 71% των σχολικών μονάδων δεν υπάρχει εσωτερικός κανονισμός, ενώ το 19% βεβαιώνει την ύπαρξη του.

Άρθρο 29. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Διευθυντών σε σχέση με το Σύλλογο των Διδασκόντων²⁰

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας προσκαλεί τα μέλη του Συλλόγου στις συνεδριάσεις, στις οποίες και προεδρεύει. Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και εισηγείται ο ίδιος ή αναθέτει την εισήγηση θεμάτων σε άλλον εκπαιδευτικό.

2. Σε συνεδρίαση του Συλλόγου των Διδασκόντων εισηγείται την κατανομή των πρόσθετων εξωδιδασκτικών εργασιών. Αξιοποιεί δημιουργικά τις δυνατότητες όλου του προσωπικού μέσα στο πλαίσιο των διακριτών ρόλων και αρμοδιοτήτων του.

3. Σε συνεργασία με τους διδάσκοντες έχει την ευθύνη της σύνταξης του ωρολογίου προγράμματος του σχολείου με γνώμονα την αποδοτική λειτουργία του.

4. Ενημερώνει το Σύλλογο των Διδασκόντων για το έργο της σχολικής επιτροπής. Μεριμνά μαζί με το Σύλλογο των Διδασκόντων για τη συντήρηση και λειτουργία των σχολικών εγκαταστάσεων καθώς και την προμήθεια των απαραίτητων εποπτικών μέσων διδασκαλίας.

5. Είναι υπεύθυνος, μαζί με τους εκπαιδευτικούς, για την καθαριότητα και αισθητική των χώρων του διδακτηρίου, καθώς και για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών.

6. Ενημερώνει το Σύλλογο των Διδασκόντων για την εκπαιδευτική νομοθεσία, τις εγκυκλίους και τις αποφάσεις που αφορούν τη λειτουργία του σχολείου και την εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης.

¹⁹ Άρθρο 11, παρ. ΣΤ', εδ. 2.

²⁰ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Φ.353.1/324/105657/Δ1(Φ.Ε.Κ. 1340 τ. Β/16-10-2002)

7. Συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος δημοκρατικής συμπεριφοράς των διδασκόντων και των μαθητών και είναι υπεύθυνος, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες, για την τήρηση της πειθαρχίας.

8. Φροντίζει να καλύπτονται οι διδακτικές ώρες σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικών, τροποποιώντας το ημερήσιο πρόγραμμα διδασκαλίας ή αναθέτοντας την κάλυψη του κενού σε διαθέσιμο εκπαιδευτικό.

9. Είναι υπεύθυνος για τη διανομή των διδακτικών βιβλίων, σε συνεργασία με τον Υποδιευθυντή του σχολείου και τον ορισθέντα εκπαιδευτικό.

10. Σε συνεργασία με τους διδάσκοντες καταρτίζει το πρόγραμμα ενημέρωσης των γονέων, το οποίο κοινοποιεί στο σύλλογο γονέων και τον οικείο Διευθυντή ή Προϊστάμενο Γραφείου Εκπαίδευσης.

11. Συνεργάζεται με τους διδάσκοντες για τον ορισμό των θεμάτων των εξετάσεων, ορίζει τους επιτηρητές και είναι υπεύθυνος για την τήρηση των σχετικών με τις εξετάσεις διατάξεων.

12. Παρέχει στους διδάσκοντες συγκεκριμένες οδηγίες για να ανταποκρίνονται στα καθήκοντα τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

13. Απευθύνει στους διδάσκοντες, όταν είναι απαραίτητο, συστάσεις με πνεύμα συναδελφικής αλληλεγγύης. Στις περιπτώσεις που διδάσκοντες δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα τους και οι προσπάθειες του μένουν χωρίς αποτέλεσμα, ενημερώνει σχετικά το Σύλλογο των Διδασκόντων, το διοικητικό του Προϊστάμενο και τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο. Εφόσον, παρ' όλα αυτά, δεν υπάρξει αποτέλεσμα, αναφέρεται γραπτά στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου.

14. Ενημερώνεται για τους λόγους απουσίας του διδακτικού προσωπικού από το σχολείο και από τις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων και ενεργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, όταν συντρέχει λόγος.

15. Είναι υπεύθυνος για την κάλυψη του υποχρεωτικού ωραρίου εβδομαδιαίας διδασκαλίας από όλους τους εκπαιδευτικούς. Σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας για τη συμπλήρωση αυτή ενημερώνει άμεσα τον Προϊστάμενο Γραφείου ή το Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Το Συμβούλιο Τάξης (για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Αποτελείται

- από τους καθηγητές που διδάσκουν την τάξη
- και τον υποδιευθυντή του σχολείου.

Το Συμβούλιο Τάξης δεν έχει αποφασιστικό χαρακτήρα αλλά εισηγητικό προς το Σύλλογο Διδασκόντων, ο οποίος έχει και την τελική ευθύνη της λήψης των αποφάσεων.²¹ Το Συμβούλιο Τάξης σε μεγάλες σχολικές μονάδες μπορεί να παίζει σημαντικό ρόλο στην οργάνωση του προγράμματος και της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ιδιαίτερα στο λύκειο και την τεχνική - επαγγελματική εκπαίδευση.

Ο σχολικός συνεταιρισμός

Ο σχολικός συνεταιρισμός προβλέπεται από το άρθρο 46 του ν. 1566/85 και αποτελεί ελεύθερη ένωση των μαθητών του σχολείου. Ο σχολικός συνεταιρισμός αναλαμβάνει ποικίλες δραστηριότητες στο πλαίσιο της σχολικής ζωής. Η λειτουργία του σχολικού συνεταιρισμού στηρίζεται στην ελεύθερη συμμετοχή των μαθητών-τριών και στις αρχές της συνεργασίας και της Αυτοδιοίκησης. Σκοπός είναι η ανάπτυξη της κοινωνικής ευθύνης, της αλληλοβοήθειας και η απόκτηση γνώσεων για τις συλλογικές μορφές οικονομικής δραστηριότητας. Ο σχολικός συνεταιρισμός μπορεί να εξασφαλίσει χορηγίες και να οργανώσει προγράμματα (π.χ. προγράμματα για το περιβάλλον, την τοπική ιστορία κ.λπ.) και συναντήσεις. Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. εξέδωσε Υπουργική Απόφαση για τη «σύσταση σχολικού συνεταιρισμού»,²² η οποία με τα όργανα διοίκησης και την οικονομική διαχείριση που προβλέπει καθιστά το σχολικό συνεταιρισμό ένα δύσκαμπτο φορέα και η απόφαση αυτή, μάλλον, δρα αποτρεπτικά.

²¹ Υπουργική Απόφαση 6492/11-1-1983

²² Αριθμός Π/145/2-12-1997 (Φ.Ε.Κ. 1107 Β').

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΛΟΓΙΟ²³

Άρθρο 30. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Διευθυντών των σχολείων σε σχέση με τους Σχολικούς Συμβούλους, το Διευθυντή Εκπαίδευσης και τον Προϊστάμενο του Γραφείου

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με το Σύλλογο των Διδασκόντων και τους Σχολικούς Συμβούλους προωθεί τα επιμορφωτικά προγράμματα που γίνονται για το διδακτικό προσωπικό και συμμετέχει σ' αυτά. Ο ίδιος έχει την ευθύνη της οργάνωσής τους.
2. Συνεργάζεται με τους Σχολικούς Συμβούλους ή το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο Γραφείου ή προκαλεί συσκέψεις με αυτούς για την αντιμετώπιση προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σχολική μονάδα.
3. Αναλαμβάνει, σε συνεργασία με τους αρμόδιους Σχολικούς Συμβούλους, πρωτοβουλίες για τη βοήθεια των νέων εκπαιδευτικών στο διδακτικό τους έργο.
4. Ενημερώνει τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο Γραφείου για την πραγματοποίηση μορφωτικών ή άλλων πολιτιστικών επισκέψεων σε χώρους ιστορικής και πολιτιστικής αναφοράς και σε παραγωγικές επιχειρήσεις.
5. Ενημερώνει έγκαιρα το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου για τις ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό.

Άρθρο 31. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Διευθυντών σχολείων σε σχέση με τους μαθητές

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας συγκροτεί τα τμήματα κάθε τάξης και κατανέμει τους μαθητές στα τμήματα, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις και σύμφωνα με τις αρχές της παιδαγωγικής, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.
2. Εκδίδει και υπογράφει τους τίτλους σπουδών ως υπεύθυνος και συνυπογράφουν ως συνυπεύθυνοι, ο εκπαιδευτικός που συντάσσει τον τίτλο και οι διδάσκοντες, εφόσον απαιτείται.
3. Συνεργάζεται με τις μαθητικές κοινότητες για την οργάνωση της σχολικής ζωής, μέσα σε κλίμα κατανόησης και υπευθυνότητας.
4. Εφαρμόζει τις ισχύουσες διατάξεις για την υποχρεωτική φοίτηση των μαθητών στο σχολείο.
5. Συντελεί στη διαμόρφωση συνθηκών φιλικού παιδαγωγικού κλίματος μεταξύ μαθητών και διδασκόντων.
6. Διενεργεί και ανανεώνει τις εγγραφές των μαθητών από τάξη σε τάξη.
7. Εφαρμόζει τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για την εγγραφή μαθητών αδήλων στα μητρώα ή δημοτολόγια.
8. Εγκρίνει τις μετεγγραφές των μαθητών, όπως προβλέπεται και έχει την ευθύνη για τη φύλαξη των στοιχείων εγγραφής στο αρχείο του σχολείου.

Άρθρο 32. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Διευθυντών σε σχέση με τα όργανα λαϊκής συμμετοχής και τους άλλους συντελεστές εκπαίδευσης

1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας καλεί τα μέλη του Σχολικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις του οργάνου με γραπτή πρόσκληση που την απευθύνει τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες νωρίτερα και καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ύστερα από εισηγήσεις των οργάνων που μετέχουν στο Σχολικό Συμβούλιο.
2. Καλεί τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών για ενημέρωση και συμμετέχει στις συνεδριάσεις τους, όταν προσκαλείται και το θεωρεί αναγκαίο.
3. Παρέχει πληροφορίες σε κάθε πολίτη που έχει έννομο συμφέρον, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και δεν τον παραπέμπει σε άλλες υπηρεσίες για θέματα που εκείνος οφείλει να γνωρίζει.

Άρθρο 36. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών - διδασκόντων

Οι εκπαιδευτικοί επιτελούν έργο υψηλής κοινωνικής ευθύνης. Στο έργο τους περιλαμβάνεται η διδασκαλία, η εκπαίδευση και η διαπαιδαγώγηση των μαθητών. Η πρόοδος, η οικονομική ανάπτυξη, ο πολιτισμός και η συνοχή της κοινωνίας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα της εκπαίδευσης και κατ' επέκταση από τη συμβολή και την προσπάθεια των εκπαιδευτικών. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών οφείλουν να εναρμονίζονται με τους στόχους αυτούς.

Ειδικότερα οι εκπαιδευτικοί:

1. Διδάσκουν στους μαθητές τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών. Διαπαιδαγωγούν και εκπαιδεύουν τους μαθητές σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης και μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, με την καθοδήγηση των Σχολικών Συμβούλων και των στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης.
2. Προγραμματίζουν τη διδακτέα ύλη των μαθημάτων τους και συμμετέχουν στον γενικότερο προγραμματισμό δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας λαμβάνοντας υπόψη τους τις οδηγίες του ΥΠΕΠΘ, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.) και των Σχολικών Συμβούλων.
3. Προετοιμάζουν καθημερινά και οργανώνουν το μάθημα τους, εφαρμόζοντας σύγχρονες και κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας με βάση τις ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαιτερότητες των γνωστικών αντικειμένων.
4. Συνεργάζονται με τους μαθητές, σέβονται την προσωπικότητά τους, καλλιεργούν και εμπνέουν σ' αυτούς, κυρίως με το παράδειγμα τους, δημοκρατική συμπεριφορά.
5. Συμμετέχουν υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, στις παιδαγωγικές συναντήσεις και στα σεμινάρια επιμόρφωσης που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και εκφράζουν ελεύθερα τις παιδαγωγικές απόψεις τους.
6. Δέχονται στην τάξη τους Σχολικούς Συμβούλους κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και συνεργάζονται μαζί τους. Οι επισκέψεις αυτές γίνονται ύστερα από σχετική συνεννόηση με το διδάσκοντα. Μετά το πέρας της επίσκεψης οι Σχολικοί Σύμβουλοι εξετάζουν και συζητούν με το διδάσκοντα τα τυχόν διδακτικά και μεθοδολογικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν.

²³ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Φ. 353.1/324/105657/Δ1 (Φ.Ε.Κ. 1340 τ. Β/16-10-2002)

7. Ενημερώνονται από τον Διευθυντή του σχολείου και τηρούν τους νόμους, τα διατάγματα, τις αποφάσεις, τις οδηγίες, τις εγκυκλίους και τα βιβλία. Αναλαμβάνουν τις εξωδιδακτικές εργασίες του σχολείου, συμβάλλοντας έτσι έμπρακτα στη συλλογική λειτουργία του.

8. Συνεργάζονται με εκπαιδευτικούς που επιμορφώνονται ή με ασκούμενους φοιτητές για την πραγματοποίηση διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους ή τους ίδιους. Προηγείται σχετική ενημέρωση από το Διευθυντή του σχολείου και ένταξη αυτών των διδασκαλιών στον προγραμματισμό δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας.

9. Μεριμνούν για τη δημιουργία κλίματος αρμονικής συνεργασίας και συνεχούς και αμφίδρομης επικοινωνίας με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών και τους ενημερώνουν για τη φοίτηση, τη διαγωγή και την επίδοση των παιδιών τους.

10. Φροντίζουν για την πρόοδο όλων των μαθητών τους και τους προσφέρουν παιδεία διανοητική, ηθική και κοινωνική. Ενδιαφέρονται για τη δημιουργία υγιεινών συνθηκών παραμονής των μαθητών τους το σχολείο και συμβάλλουν στην επιτυχία όλων των εκδηλώσεων που οργανώνονται από την τάξη και το σχολείο.

11. Προσέρχονται στο σχολείο έγκαιρα πριν από την έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων τους, εφαρμόζουν το ωρολόγιο πρόγραμμα και δεν παραβιάζουν την ώρα έναρξης και λήξης των μαθημάτων.

12. Παρίστανται στο χώρο συγκέντρωσης των μαθητών κατά την έναρξη λειτουργίας του σχολικού ωραρίου και κάθε φορά που ο Σύλλογος των Διδασκόντων απευθύνεται στο σύνολο των μαθητών. Με τον τρόπο αυτό δίνεται το αναγκαίο κύρος στη συλλογική λειτουργία του σχολείου.

13. Ενδιαφέρονται για τις συνθήκες ζωής των μαθητών τους στην οικογένεια και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες που επηρεάζουν την πρόοδο και συμπεριφορά των μαθητών τους και υιοθετούν κατάλληλες παιδαγωγικές ενέργειες, ώστε να αντιμετωπισθούν πιθανά προβλήματα.

14. Για θέματα που αφορούν το σχολείο προβαίνουν σε ανακοινώσεις προς τους μαθητές, τους γονείς ή τους πολίτες μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων.

15. Ενθαρρύνουν τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση και λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν τους ίδιους και το σχολείο και καλλιεργούν τις αρχές και το πνεύμα αλληλεγγύης και συλλογικότητας.

16. Συνεργάζονται με το Διευθυντή, τους γονείς και τους αρμόδιους Σχολικούς Συμβούλους για την καλύτερη δυνατή παιδαγωγική αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς, σεβόμενοι την προσωπικότητα και τα δικαιώματα των μαθητών. Δεν επιτρέπεται να απομακρύνουν τους μαθητές από την τάξη κατά τις ώρες διδασκαλίας χωρίς σημαντικό λόγο. Εάν απομακρύνουν μαθητή από την αίθουσα, ενημερώνουν το Διευθυντή και φροντίζουν στο σημείο αυτό να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

17. Παραμένουν στο σχολείο κατά τις εργάσιμες ημέρες πέρα από το ωράριο διδασκαλίας τους, για να προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες από κάθε εκπαιδευτικό καθορίζονται με πράξη του Διευθυντή του σχολείου.

18. Αναλαμβάνουν καθήκοντα εφημερεύοντων, έχουν την ευθύνη της επιτήρησης και της προστασίας των μαθητών και επιμελούνται την καθαριότητα των σχολικών χώρων και ό,τι άλλο σχετίζεται με την υγιεινή και την ασφάλεια τους.

19. Είναι υπεύθυνοι για την επιτήρηση των μαθητών μέσα στην τάξη, εισέρχονται στην αίθουσα μαζί τους και εξέρχονται μετά την αποχώρηση αυτών.

20. Μετέχουν στις επιτροπές που συγκροτούνται από τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων, τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και τους Προϊσταμένους Γραφείων ή τους Σχολικούς Συμβούλους, όπου αυτό απαιτείται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

21. Καταγράφουν στα σχετικά βιβλία μετά τη λήξη της διδακτικής ώρας τη διδασκόμενη ύλη, ελέγχουν τις απουσίες των μαθητών και υπογράφουν το ημερήσιο δελτίο απουσιών.

22. Αξιολογούν αντικειμενικά την πρόοδο και την επίδοση των μαθητών τους και ενημερώνουν σχετικά τους γονείς ή κηδεμόνες καθώς και τους ίδιους τους μαθητές. Επίσης διορθώνουν τις εργασίες των μαθητών, τις αξιολογούν και τους ενημερώνουν σχετικά.

23. Ανανεώνουν και εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους σχετικά με τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα και τις επιστήμες της αγωγής τόσο μέσω των διάφορων μορφών επιμόρφωσης και επιστημονικής - παιδαγωγικής καθοδήγησης, που παρέχονται θεσμικά από το σύστημα της οργανωμένης εκπαίδευσης, όσο και με την αυτοεπιμόρφωση. Τα ανωτέρω κρίνονται απαραίτητα, διότι οι ανάγκες της κοινωνίας μεταβάλλονται με γρήγορους ρυθμούς. Για να μπορεί η εκπαίδευση να ανταποκριθεί σ' αυτούς τους ρυθμούς, πρέπει ο εκπαιδευτικός να παρακολουθεί τις εξελίξεις με διαρκή και έγκυρη επιμόρφωση.

24. Στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης απουσίας τους από το σχολείο ενημερώνουν έγκαιρα το Διευθυντή του σχολείου για την αναπροσαρμογή του προγράμματος.

25. Αντικαθιστούν εκπαιδευτικό ο οποίος λείπει και, ανάλογα με την περίπτωση, ή καλύπτουν το κενό ή απασχολούν τους μαθητές, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Διευθυντή.

26. Αξιοποιούν τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας και τις νέες τεχνολογίες. Προς το σκοπό αυτό οφείλουν να αναζητούν, σε συνεργασία με το Διευθυντή του σχολείου, τρόπους εξοικείωσης με τη χρήση τους.

27. Λαμβάνουν μέρος σε όλα τα προγράμματα του σχολείου όπως στην Ενισχυτική Διδασκαλία, στο Ολοήμερο σχολείο και στα προγράμματα τάξεων υποδοχής, όταν τους ανατίθενται από τα αρμόδια όργανα.

Άρθρο 37. Σύνοψη και λειτουργία του Συλλόγου των Διδασκόντων (Σ.Δ.)

1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων (Σ.Δ.) είναι συλλογικό όργανο του σχολείου και αποτελείται από τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σ' αυτό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Έργο του είναι η χάραξη κατευθύνσεων για την καλύτερη λειτουργία του σχολείου, για την οποία είναι υπεύθυνος. Οι αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων κινούνται πάντοτε στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής νομοθεσίας.

2. Πρόεδρος του Συλλόγου των Διδασκόντων είναι ο Διευθυντής του σχολείου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει θέση Υποδιευθυντή και δεν έχει οριστεί νόμιμος αναπληρωτής του Διευθυντή, όταν αυτός απουσιάζει, προεδρεύει στο Σύλλογο Διδασκόντων ο ανώτερος στο βαθμό εκπαιδευτικός και επί ισοβαθμών εκείνος που έχει τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό.

3. Ειδικότερα ο Σύλλογος των Διδασκόντων συνεδριάζει τακτικά ή έκτακτα ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του και η συμμετοχή του διδακτικού προσωπικού στις συνεδριάσεις του είναι υποχρεωτική. Απουσία μέλους από τις συνεδριάσεις πρέπει να είναι απόλυτα δικαιολογημένη.

4. Τακτικές συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων γίνονται ύστερα από πρόσκληση του προέδρου:
- α) Πριν από την έναρξη των μαθημάτων του διδακτικού έτους.
  - β) Στο τέλος κάθε τριμήνου ή τετραμήνου.
  - γ) Κατά την ημέρα έκδοσης των αποτελεσμάτων των προαγωγικών, απολυτηρίων, ή πτυχιακών εξετάσεων και
  - δ) Στο τελευταίο δεκαήμερο του διδακτικού έτους.
5. Έκτακτες συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων συγκαλούνται για συγκεκριμένα θέματα:
- α) Ύστερα από πρόσκληση του προέδρου και β) Ύστερα από γραπτή αίτηση προς το Διευθυντή τουλάχιστον από το ένα τρίτο των μελών του συλλόγου, στην οποία αναγράφονται το θέμα ή τα θέματα και ο εισηγητής.
6. Δε συγκαλείται συνεδρίαση του συλλόγου, αν το θέμα ή τα θέματα που προτείνονται για συζήτηση ανήκουν, σύμφωνα με το νόμο, στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διευθυντή ή άλλου σχολικού φορέα ή όταν δεν είναι σύννομα.
7. Ο Σύλλογος Διδασκόντων συνεδριάζει πάντοτε εκτός ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων.
8. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 5, και το χρόνο πραγματοποίησης της συνεδρίασης ορίζει ο Διευθυντής του σχολείου ή εκείνα τα μέλη του Συλλόγου που ζήτησαν τη σύγκληση του οργάνου σε έκτακτη συνεδρίαση. Εισηγήση επί των θεμάτων κάνει ο Διευθυντής ή άλλος εκπαιδευτικός ο οποίος ορίζεται από το Διευθυντή.
9. Για το χρόνο πραγματοποίησης των τακτικών συνεδριάσεων και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης τα μέλη λαμβάνουν γνώση δύο ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα σύγκλησης του συλλόγου σε συνεδρίαση. Η γνωστοποίηση αυτή γίνεται με ανάρτηση της πρόσκλησης στον πίνακα ανακοινώσεων του διδακτικού προσωπικού του σχολείου.
10. Οι έκτακτες συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων μπορούν να πραγματοποιούνται και με προφορική ειδοποίηση, χωρίς τους περιορισμούς της προηγούμενης παραγράφου.
11. Πριν από την έναρξη της συζήτησης στις τακτικές συνεδριάσεις, μπορεί να γραφτεί στην ημερήσια διάταξη νέο θέμα από το Διευθυντή, το οποίο πρέπει να αιτιολογηθεί πλήρως ως επείγον. Μπορεί επίσης να εισαχθεί νέο θέμα ως επείγον ύστερα από απόφαση της πλειοψηφίας του Συλλόγου.
12. Για τις συνεδριάσεις που διακόπτονται, εφόσον έχει οριστεί ημερομηνία για την ολοκλήρωσή τους, δεν απαιτείται νέα ειδοποίηση.
13. Ο σύλλογος των διδασκόντων βρίσκεται σε νόμιμη απαρτία και οι αποφάσεις του είναι έγκυρες, όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα.
14. Οι αποφάσεις του συλλόγου λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η άποψη με την οποία τάσσεται ο πρόεδρος. Όταν οι προτάσεις είναι περισσότερες και καμιά δε συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ανάμεσα στις δυο επικρατέστερες. Το μέλος που απέχει από την ψηφοφορία ή δίνει λευκή ψήφο θεωρείται απόν. Η ψηφοφορία είναι φανερή. Μυστική ψηφοφορία διεξάγεται όταν προβλέπεται από σχετική διάταξη ή αποφασίζει ο Σύλλογος κατά πλειοψηφία.
15. Οι αποφάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων λαμβάνονται πάντοτε μέσα στα όρια της αρμοδιότητας του, είναι δεσμευτικές για όλους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και υλοποιούνται με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου. Καταχωρούνται στο βιβλίο πράξεων του Συλλόγου και υπογράφονται υποχρεωτικά από τον πρόεδρο, το γραμματέα και τα παρόντα μέλη. Στην ίδια πράξη καταχωρούνται και οι απόψεις της μειοψηφίας, αν ζητηθεί. Ζητήματα τα οποία ρυθμίζονται από την υφιστάμενη εκπαιδευτική νομοθεσία δεν είναι επιτρεπτό να γίνονται θέματα συνεδρίασης του Συλλόγου των Διδασκόντων και ούτε να λαμβάνονται αποφάσεις αντίθετες με τις ρυθμίσεις αυτές.
16. Τα πρακτικά τριημέριου ή γραμματέα του σχολείου ή εκπαιδευτικός που ορίζεται από το Σύλλογο των Διδασκόντων.
17. Οι Σύλλογοι των Διδασκόντων των συστεγαζόμενων σχολείων, ανεξαρτήτως βαθμίδας, μπορούν να συνεδριάζουν από κοινού τακτικά ή έκτακτα για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν από τη συστέγαση των σχολείων. Στην περίπτωση αυτή προεδρεύει ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας που έχει τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων ως Διευθυντής και σε περίπτωση ταυτόχρονης τοποθέτησης, εκείνος που προηγείται στη σειρά αξιολόγησης.
18. Στις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παίρνουν μέρος, με δικαίωμα λόγου, εκπρόσωποι των μαθητών, όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν και εφόσον αυτά ορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων.
19. Στις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων είναι δυνατή η συμμετοχή των Σχολικών Συμβούλων ή του Διευθυντή Εκπαίδευσης και Προϊσταμένου Γραφείου, εάν το ζητήσει ο σύλλογος των εκπαιδευτικών ή εάν οι ίδιοι το επιθυμούν.

Άρθρο 38. Έργο του Συλλόγου των Διδασκόντων

1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας έχει την ευθύνη να υλοποιεί τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης με συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στο έργο του σχολείου περιλαμβάνονται τρεις κυρίως εκπαιδευτικοί σκοποί.
- α) Η καλλιέργεια και ανάπτυξη των γνωστικών και των νοητικών ικανοτήτων των μαθητών.
  - β) Η συναισθηματική καλλιέργεια για την αποδοχή αρχών που θα στηρίξουν τις αξίες τους και θα επηρεάσουν τη συμπεριφορά τους, ώστε να διαμορφώσουν θετική στάση για τη ζωή και την κοινωνία.
  - γ) Η καλλιέργεια και διεύρυνση των ψυχοκινητικών ικανοτήτων του μαθητή για την απόκτηση δεξιοτήτων και την ομαλή ένταξη του στην κοινωνία.
2. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών ο Σύλλογος των Διδασκόντων πρέπει:
- α) Να προγραμματίζει και να οργανώνει το έργο του, να το παρακολουθεί και, τέλος, να το αξιολογεί.
  - β) Να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις, ώστε τα μέλη του να επιμορφώνονται διαρκώς, να ανανεώνουν τις γνώσεις τους στον επιστημονικό τομέα και στις επιστήμες της αγωγής (ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση), για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο έργο τους.
  - γ) Να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις φαινομένων σχολικής αποτυχίας και διαρροής των μαθητών, εφαρμόζοντας κατάλληλα αντισταθμιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους.
  - δ) Να ανανεώνει και να αξιοποιεί τα διατιθέμενα οπτικά μέσα και τη σύγχρονη τεχνολογία στη διδακτική πράξη για την αποτελεσματικότερη άσκηση του εκπαιδευτικού έργου.

Άρθρο 39. Καθήκοντα και αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων

A. Γενικά:

1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων σε τακτική συνεδρίαση πριν από την έναρξη των μαθημάτων προγραμματίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες για όλο το σχολικό έτος.

α) Στον τομέα της επιμόρφωσης λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των μελών του και με βάση αυτές υποβάλλει πρόταση στο Σχολικό Σύμβουλο ή στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο Γραφείου, κατά περίπτωση, προκειμένου να αντιμετωπισθούν με την ενδοσχολική επιμόρφωση. Ο Σύλλογος συνεκτιμά και τις αντίστοιχες προσπάθειες που έγιναν κατά τα προηγούμενα έτη.

β) Σχετικά με την αναγκαιότητα των αντισταθμιστικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της σχολικής επίδοσης των μαθητών κατά το προηγούμενο διδακτικό έτος και τα συμπεράσματα της αυτοαξιολόγησης του σχολείου για το διάστημα αυτό. Συνεκτιμά, δηλαδή εάν εφαρμόστηκαν προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, ένταξης παλιννοστούτων ή άλλων εκπαιδευτικών καινοτομιών, σε ποιους μαθητές και με ποιο αποτέλεσμα.

γ) Στον τομέα των μέσων, των πόρων και των προγραμμάτων εσωσχολικής ζωής λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του σχολείου.

2. Ο Σύλλογος Διδασκόντων παρακολουθεί και εφαρμόζει τον αρχικό προγραμματισμό και, εφόσον, χρειασθεί παρεμβαίνει διορθωτικά.

3. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς γίνεται η αυτοαξιολόγηση, κατά την οποία αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων που τέθηκαν κατά τον προγραμματισμό και η αποτελεσματικότητα των προγραμματισμένων ενεργειών.

Η έκθεση αυτοαξιολόγησης, στην οποία περιλαμβάνονται και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί, υποβάλλεται μέσω του Διευθυντή του σχολείου στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και στον Προϊστάμενο Γραφείου. Όταν δεν υπάρχει Προϊστάμενος Γραφείου ή έκθεση υποβάλλεται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης.

4. Ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, την ανάθεση στο διδακτικό προσωπικό της διδασκαλίας των μαθημάτων στις τάξεις και τα τμήματα.

5. Οργανώνει τον καταμερισμό των εργασιών στα μέλη του, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, έτσι ώστε να αξιοποιούνται οι δυνατότητες όλων των μελών του και να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας.

6. Εισηγείται στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο του Γραφείου και στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο τη λειτουργία τμημάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης και τάξεων υποδοχής.

7. Αναθέτει στους εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου ώρες του προγράμματος Ενισχυτικής Διδασκαλίας για τη συμπλήρωση του ωραρίου. Επίσης, αναθέτει υπερωριακή διδασκαλία στο πρόγραμμα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, όπως η νομοθεσία προβλέπει.

8. Αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, την ανάληψη δράσεων, πρωτοβουλιών, προγραμμάτων, την οργάνωση επισκέψεων και εκδηλώσεων που ανοίγουν το σχολείο στην κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό ευαισθητοποιούνται και προβληματίζονται οι μαθητές και διαμορφώνουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές.

9. Ο Σύλλογος Διδασκόντων έχει την ευθύνη για την ποιοτική βελτίωση και την αξιοποίηση των σχολικών εγκαταστάσεων, ιεραρχώντας και προτείνοντας στη σχολική επιτροπή, μέσω του Διευθυντή, την κάλυψη των αναγκών και αναθέτοντας στα μέλη του συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

10. Αποφασίζει, σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους, μετά Επιμορφωτικά Κέντρα και τον Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών ή με τα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ την οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων σε ενδοσχολικό επίπεδο ή συμμετέχει σε γενικότερα προγράμματα επιμόρφωσης, όταν διαπιστώνονται ανάγκες, όταν εισάγονται καινοτομίες ή επιβάλλεται να αντιμετωπισθούν ειδικά προβλήματα της σχολικής μονάδας. Τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται εκτός ωρών διδασκαλίας.

11. Ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει για την πραγματοποίηση εκδρομών, περιπάτων ή επισκέψεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

12. Ενημερώνει, σε συνεργασία με το Διευθυντή, τους γονείς και κηδεμόνες, τουλάχιστον κάθε τρίμηνο ή τετράμηνο, σχετικά με τη φοίτηση, την πρόοδο και τη συμπεριφορά των μαθητών. Η ενημέρωση γίνεται εκτός των ωρών εργασίας του σχολείου.

13. Συνεργάζεται με όλα τα στελέχη Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης και της Διοίκησης για τον καλύτερο συντονισμό και την υλοποίηση του διδακτικού έργου, την ανταλλαγή απόψεων και την αντιμετώπιση των διάφορων διδακτικών και άλλων ζητημάτων που ενδεχομένως προκύπτουν.

14. Ορίζει, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή, τους υπεύθυνους των τμημάτων ή τάξεων για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών. Επίσης ορίζει τους συμβούλους των αντίστοιχων μαθητικών κοινοτήτων.

15. Όταν ο Σύλλογος, για οποιονδήποτε λόγο, αδυνατεί να αναθέσει στους εκπαιδευτικούς τη διδασκαλία μαθημάτων ή την κατανομή τάξεων και τμημάτων, την απόφαση παίρνει ο Διευθυντής του σχολείου σε συνεργασία με τον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο. Σε περίπτωση αδυναμίας να ανατεθούν εργασίες και τομείς ευθύνης εντός του σχολείου, την απόφαση παίρνει ο Διευθυντής.

B. Ειδικές αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

1. Αναθέτει υπερωριακή διδασκαλία για την κάλυψη των ωρών του ωρολογίου προγράμματος σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Ορίζει τους εκπροσώπους του στην επιτροπή ελέγχου της λειτουργίας των σχολικών κυλικείων, η οποία επιτροπή σε συνεργασία με τις μαθητικές κοινότητες παρακολουθεί τις συνθήκες λειτουργίας του.

3. Αποφασίζει για τη δικαιολόγηση των απουσιών των μαθητών, για την προαγωγή, απόλυση, παραπομπή σε επανεξέταση ή απόρριψη στο τέλος του διδακτικού έτους, με βάση τα σχετικά στοιχεία και τη βαθμολογία που έχει καταχωριστεί στα οικεία βιβλία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

4. Επιβάλλει στους μαθητές τις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις ποινές. Στο τέλος του διδακτικού έτους αποφασίζει για το χαρακτηρισμό της διαγωγής, τεκμηριώνοντας τις αποφάσεις του.

Εκλογές Ανάδειξης Εκπροσώπων Γονέων και Κηδεμόνων

1. Το Δ.Σ. του Συλλόγου, της Ένωσης, της Ομοσπονδίας και της Συνομοσπονδίας Γονέων κατά περίπτωση, προβαίνει με βάση τα προβλεπόμενα στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 53 του νόμου 1566/85, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1β του νόμου 2621/98, στον καθορισμό του αριθμού των εκπροσώπων τους στο αμέσως ανώτερο όργανο.

2. Η Γ.Σ. κάθε οργάνου, προβαίνει στην εκλογή των εκπροσώπων του στο αμέσως ανώτερο όργανο, εφαρμόζοντας όσα προαναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Το Δ.Σ. οποιουδήποτε οργάνου, δεν μπορεί να απαγορεύσει τη συμμετοχή των εκλεγμένων εκπροσώπων στα ανώτερα όργανα.

3. Το Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων κάθε σχολικής μονάδας, ανακοινώνει εγγράφως στον Δ/ντή του σχολείου τα αποτελέσματα των εκλογών. Ο Δ/ντής βεβαιώνει στο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας εγγράφως, ότι από το μαθητικό δυναμικό του σχολείου σε συνδυασμό με τον αριθμό ψηφισάντων, προκύπτει η απαρτία της Γ.Σ. και δικαιολογείται ο αριθμός των εκπροσώπων στην Ένωση Γονέων και στη Σχ. Επιτροπή.

Η ανακοίνωση αυτή πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητως από επικυρωμένο απόσπασμα της Γ.Σ., αντίγραφο του πρακτικού της φορευτικής επιτροπής και κατάσταση ψηφισάντων. Σε αυτά θα αναφέρονται τα ονόματα αυτών που ψήφισαν, με την υπογραφή ενός εκάστου και τα ονόματα αυτών που έχουν εκλεγεί ως εκπρόσωποι στα αντίστοιχα όργανα.

4. Τα ονόματα όλων των εκπροσώπων, αποστέλλονται από τα Δ.Σ. των Συλλόγων Γονέων στην Ένωση Γονέων. Μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογών, το Δ.Σ. της Ένωσης καλεί τους εκπροσώπους όλων των συλλόγων-μελών της σε Γενική Συνέλευση, προκειμένου αυτή να εκλέξει όλα τα όργανα και τους εκπροσώπους της, σύμφωνα με όσα προβλέπονται και αναφέρονται στην προηγούμενη ενότητα περί συλλόγων γονέων. Η Γ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία, αν υπάρχουν παρόντα κατά την έναρξη των εργασιών της, τα περισσότερα μέλη από όσα έχουν εκλεγεί.

5. Το Δ.Σ. της Ένωσης ανακοινώνει, με τη σειρά εκλογής τους, τα ονόματα των εκλεγέντων ως εκπροσώπων της στην οικία Ομοσπονδία Γονέων, μαζί με επικυρωμένα πρακτικά από τα οποία προκύπτουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία των ψηφισάντων και των εκλεγέντων.

Το Δ.Σ. ανακοινώνει επίσης στον οικείο Δήμαρχο τη σύνθεση του οργάνου και τον εκπρόσωπο της Ένωσης στην Δημοτική Επιτροπή Παιδείας (Δ.Ε.Π.) με τον αντικαταστάτη του.

Τα αποτελέσματα των εκλογών κοινοποιούνται με τη φροντίδα του Δ.Σ. της Ένωσης στην οικία Ομοσπονδία Γονέων και ανακοινώνονται στον αρμόδιο Νομάρχη, ο οποίος προβαίνει σε διαπίστωση της νομιμότητας της σχετικής διαδικασίας, ως προς την απαρτία της Γ.Σ. και τον αριθμό των εκπροσώπων.

6. Μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογών, το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας καλεί τους εκπροσώπους όλων των Ενώσεων-μελών της σε Γενική Συνέλευση, προκειμένου αυτή να εκλέξει όλα τα όργανα και τους εκπροσώπους της, σύμφωνα με όσα προβλέπονται και αναφέρονται στην προηγούμενη ενότητα περί συλλόγων γονέων.

Η Γ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία, αν υπάρχουν παρόντα κατά την έναρξη των εργασιών της, τα περισσότερα μέλη από όσα έχουν εκλεγεί. Το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας κάθε νομού, ανακοινώνει με τη σειρά εκλογής τους, τα ονόματα των εκλεγέντων ως εκπροσώπων της στη Συνομοσπονδία, μαζί με επικυρωμένα πρακτικά από τα οποία προκύπτουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία των ψηφισάντων και των εκλεγέντων.

Τα αποτελέσματα των εκλογών κοινοποιούνται με τη φροντίδα του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας στη Γεν. Δ/ση Διοίκησης Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, η οποία προβαίνει σε διαπίστωση της νομιμότητας της σχετικής διαδικασίας, ως προς την απαρτία της Γ.Σ. και τον αριθμό των εκπροσώπων και ενημερώνει σχετικά την Συνομοσπονδία Γονέων. Επίσης κοινοποιούνται στον οικείο Νομάρχη, η σύνθεση του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας και το όνομα του εκπροσώπου της στην Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας και το όνομα του αντικαταστάτη του.

7. Η Γ.Σ. της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Γονέων Μαθητών Ελλάδας(Α.Σ.Γ.Μ.Ε.) προβαίνει στην εκλογή του Δ.Σ. και των εκπροσώπων της στο Ε. ΣΥ.Π. σύμφωνα με τα οριζόμενα και στις προηγούμενες βαθμίδες.
- Οι εκλογές για την ανάδειξη κατά περίπτωση Δ.Σ. των Ενώσεων, των Ομοσπονδιών και της Συνομοσπονδίας Γονέων, διενεργούνται μετά την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται από τη διάταξη του άρθρου 2 του νόμου 2621/98 για την ανάδειξη Δ.Σ. του αμέσως κατώτερου συλλογικού οργάνου.
- Εφόσον για οποιοδήποτε λόγο δεν έχουν συσταθεί σε σωματείο ο Σύλλογος, η Ένωση, η Ομοσπονδία και η Συνομοσπονδία Γονέων, καλούνται σε Γενική Συνέλευση κατά περίπτωση από τον οικείο Διευθυντή της σχολικής μονάδας, Δήμαρχο ή Πρόεδρο Κοινότητας, Νομάρχη και Γενικό Δ/ντη Διοίκησης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Κ.Υ. του ΥΠΕΠΘ. Η Γενική αυτή Συνέλευση, έχει ως σκοπό τη σύσταση σωματείου και τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη Δ.Σ. ή εκπροσώπων τους στα ανώτερα όργανα όπου απαιτείται.

Α.Π. Δ4 / 662 / 23-12-1998 ΥΠ.Ε.Π.Θ. (Υπουργική απόφαση)
(διορθωμένη σύμφωνα με την από 20-1-1999 εγκύκλιο)

Έχοντας υπόψη

α) τις διατάξεις του άρθρου 53 ν.1566/1985 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1β του ν.2621/1998

β) τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν.1558/1985 και του άρθρου 27 του ν.2081/1992 (ΦΕΚ154Α), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν.2469/1997 (ΦΕΚ38Α) και το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Άρθρο 1

Όργανα Διοίκησης οργανώσεων γονέων

1. Όργανα διοίκησης του Συλλόγου Γονέων, της Ένωσης Συλλόγων Γονέων της Ομοσπονδίας Ενώσεων Συλλόγων Γονέων και της Συνομοσπονδίας Γονέων είναι η Γεν. Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο αυτών, κατά περίπτωση.

2. Η Γεν. Συνέλευση του Συλλόγου Γονέων αποτελείται από τους γονείς των μαθητών κάθε δημόσιου ή ιδιωτικού σχολείου, οι οποίοι μετέχουν αυτοδικαίως σε αυτή, υπό την έννοια ότι

(α) το καταστατικό δεν μπορεί να αποκλείσει γονέα να γίνει οποτεδήποτε μέλος του συλλόγου, μετά την εκπλήρωση τυχόν υποχρεώσεών του,

(β) στις γενικές συνελεύσεις δεν καλούνται μόνο τα εγγεγραμμένα μέλη αλλά όλοι οι γονείς, οι οποίοι ακόμα και κατά την έναρξη των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης, μετά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, μπορεί να γίνουν μέλη του Συλλόγου και να υποβάλλουν υποψηφιότητα ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή Εκπρόσωποι του Συλλόγου στην Ένωση Γονέων και σε κάθε άλλο όργανο που προβλέπει ο νόμος.

3. Η Γεν Συνέλευση της Ένωσης Συλλόγων Γονέων αποτελείται από όλους τους εκπροσώπους των Συλλόγων γονέων των σχολείων της ίδιας κοινότητας ή δήμου ή δημοτικού διαμερισμάτος.

4. Η Γεν. Συνέλευση της Ομοσπονδίας Ενώσεων Συλλόγων Γονέων αποτελείται από όλους τους εκπροσώπους των Ενώσεων Συλλόγων Γονέων κάθε νόμου (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση) ή νομαρχιακού διαμερισμάτος.

5. Η Γεν Συνέλευση της Συνομοσπονδίας Γονέων αποτελείται από τους εκπροσώπους των Ομοσπονδιών Ενώσεων Συλλόγων Γονέων όλης της χώρας.

6. Τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των κατά την παρ. 1 του άρθρου αυτού οργάνων καθώς και οι εκπρόσωποι αυτών στα ανώτερα όργανα εκλέγονται από τις Γενικές Συνελεύσεις με το σύστημα της απλής αναλογικής.

7. Οι Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο καταστατικό τους. Στην περίπτωση που δεν έχει συγκροτηθεί ο σύλλογος γονέων σε σωματείο, ο Διευθυντής ή ο ασκών χρέη Δ/ντή εκπαιδευτικός φροντίζει μόνο για την έγκαιρη σύγκληση Γεν. Συνέλευσης των γονέων όλων των μαθητών προκειμένου οι γονείς αυτοί να αποφασίσουν για τη συγκρότηση του συλλόγου τους ως σωματείου. Για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής, τουλάχιστον δέκα πέντε ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση ενημερώνει σχετικά τους γονείς.

Άρθρο 2

Σύλλογος Γονέων

Διαδικασία ψηφοφορίας - Ανακήρυξη υποψηφίων - Αποτελέσματα εκλογών.

1. Η ψηφοφορία για την ανάδειξη των Διοικητικών Συμβουλίων και των εκπροσώπων στα ανώτερα όργανα, είναι μυστική.

2. Οι Γενικές Συνελεύσεις, πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών τους, εκλέγουν κατά το καταστατικό, το όργανο που θα έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, την καταμέτρηση των ψήφων, την κατανομή των ψήφων και τη σύνταξη των σχετικών πρακτικών ανάδειξης των Εκλεγέντων.

3. Εφόσον δεν έχει ιδρυθεί σωματείο ή δεν προβλέπεται από το καταστατικό η Γεν. Συνέλευση ορίζει τριμελή εφορευτική επιτροπή για τη διενέργεια των σχετικών εκλογών και των λοιπών συναφών προς αυτές διαδικασιών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Η Γεν. Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία σύμφωνα με όσα ορίζονται στο καταστατικό της. Κατά την ψηφοφορία όμως πρέπει να ψηφίσουν γονείς που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/3 των μαθητών της σχολικής μονάδας. Οι γονείς έχουν μία ψήφο ο καθένας ανεξάρτητα από πόσα παιδιά εκπροσωπούν.

Οι εκλογές επαναλαμβάνονται μέχρι δύο φορές, με τις ίδιες προϋποθέσεις απαρτίας του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον δεν ψηφίσουν γονείς που εκπροσωπούν το ως άνω ποσοστό των μαθητών. Στην περίπτωση που δεν επιτυγχάνεται και μετά την τρίτη ~ επανάληψη των εκλογών η εκπροσώπηση του ενός τρίτου των μαθητών του σχολείου, το ΔΣ του συλλόγου Γονέων θεωρείται ότι εκλέγεται νομίμως αλλά ο Σύλλογος δε συμμετέχει στη σχολική επιτροπή, στο σχολικό συμβούλιο ούτε εκπροσωπείται στην ένωση Γονέων. Στην τελευταία αυτή περίπτωση το Δ. Σ. του Συλλόγου μπορεί να αποφασίσει την επαναπροκήρυξη εκλογών για την επίτευξη των προϋποθέσεων απαρτίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής εντός των νομίμων προθεσμιών.

Η Εφορευτική Επιτροπή μετά τη διαπίστωση της απαρτίας της Γεν. Συνέλευσης, μεριμνά για την ομαλή διεξαγωγή της ψηφοφορίας, λαμβάνει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο, κυρίως σε ότι αφορά τη διασφάλιση της μυστικότητας της ψηφοφορίας, της διαπίστωσης της ταυτότητας των ψηφοφόρων και της νομιμοποίησης αυτών ως εκλογέων.

5. Μετά το πέρας της ψηφοφορίας η εν λόγω εφορευτική επιτροπή προβαίνει στην καταμέτρηση των έγκυρων ψηφοδελτίων και

(α) εφόσον στις εκλογές κατατίθενται περισσότερα από ένα ψηφοδέλτια

(i) καθορίζει το εκλογικό μέτρο διαιρώντας το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων με τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου (εφόσον κατά τη διαίρεση αυτή προκύψει κλάσμα, δεν λαμβάνεται υπόψη) και

(ii) καθορίζει τον αριθμό των θέσεων που καταλαμβάνει κάθε συνδυασμός στο διοικητικό συμβούλιο διαιρώντας τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε υποψήφιος με το εκλογικό μέτρο.

(iii) Μεμονωμένος υποψήφιος που έλαβε αριθμό ψήφων ίδιο ή μεγαλύτερο από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μία έδρα στο όργανο για το οποίο είχε θέσει υποψηφιότητα.

(iv) Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψηφίους λιγότερους από τις θέσεις που του ανήκουν καταλαμβάνει το πολύ τόσες θέσεις, όσοι είναι και οι υποψήφιοί του:

(v) Οι θέσεις που μένουν αδιάθετες σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων περιπτώσεων κατανέμονται από μία στους

συνδυασμούς εκείνους που έχουν καταλάβει τουλάχιστον μία θέση και οι οποίοι συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το 1/3 του εκλογικού μέτρου και που πλησιάζουν περισσότερο το εκλογικό μέτρο.

(vi) Οι θέσεις που μένουν ακόμα αδιάθετες κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων από μία θέση. Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση ενώπιον της επιτροπής που είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή των εκλογών.

β) Εφόσον οι εκλογές γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, κάθε ψηφοφόρος μπορεί να θέσει σταυρούς προτίμησης μέχρι το 40% των εκλεγμένων και οι θέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατανέμονται με βάση τον αριθμό των σταυρών που έλαβε κάθε υποψήφιος. Εφόσον το 40% των εκλεγμένων αντιστοιχεί σε δεκαδικό αριθμό από 0,5 και άνω στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη μονάδα.

α) Όταν οι εκλογές για την ανάδειξη των εκπροσώπων των Συλλόγων Γονέων στην Ένωση Γονέων γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, κάθε ψηφοφόρος μπορεί να επιλέξει έναν μόνον από τους υποψηφίους. Όσοι εκπρόσωποι έχουν εκλεγεί με διαφορετικό σύστημα σταυροδοσίας πριν από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης θεωρούνται ότι έχουν εκλεγεί νόμιμα, εφόσον έχουν εφαρμοσθεί κατά τα λοιπά οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 53 του ν. 1566/85.

Όταν οι εκλογές των διοικητικών συμβουλίων των Ενώσεων Γονέων, των Ομοσπονδιών Γονέων και της Συνομοσπονδίας γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, κάθε εκπρόσωπος μπορεί να επιλέξει μέχρι το 40% των μελών που πρόκειται να εκλεγούν.

Άρθρο 3

Ένωση γονέων - Ομοσπονδία - Συνομοσπονδία Γονέων - Εκλογές ανάδειξης εκπροσώπων.

1. Το Διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου Γονέων, της Ένωσης του Συλλόγου Γονέων, της Ομοσπονδίας των Ενώσεων Συλλόγων Γονέων και της Συνομοσπονδίας Γονέων, κατά περίπτωση, προβαίνει με βάση τα προβλεπόμενα στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 53 ν. 1566/85 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 13 του ν.2621/1998 στον καθορισμό του αριθμού των εκπροσώπων τους στο αμέσως ανώτερο όργανο.

2. Η Γενική Συνέλευση κάθε οργάνου προβαίνει στην εκλογή των εκπροσώπων του στο αμέσως ανώτερο όργανο εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 2 της απόφασης αυτής. Το ΔΣ οποιουδήποτε οργάνου δεν μπορεί να απαγορεύσει τη συμμετοχή των εκλεγμένων εκπροσώπων στα ανώτερα όργανα.

3. Το Διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου Γονέων κάθε σχολικής μονάδας ανακοινώνει εγγράφως στον Διευθυντή του Σχολείου τα αποτελέσματα των εκλογών. Ο Διευθυντής βεβαιώνει στο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας εγγράφως ότι από το μαθητικό δυναμικό του σχολείου, σε συνδυασμό με τον αριθμό των ψηφισάντων, προκύπτει η απαρτία της Γεν. Συνέλευσης και δικαιολογείται ο αριθμός των εκπροσώπων στην Ένωση Γονέων και στη Σχολική Επιτροπή. Η ανακοίνωση αυτή δε λαμβάνεται υπόψη αν δεν συνοδεύεται από επικυρωμένο απόσπασμα των πρακτικών της Γεν. Συνέλευσης στο οποίο αναφέρονται τα ονόματα αυτών που ψήφισαν και αυτών που έχουν εκλεγεί ως εκπρόσωποι στα αντίστοιχα όργανα.

4. Τα ονόματα όλων των εκπροσώπων αποστέλλονται από τα ΔΣ των Συλλόγων Γονέων στην Ένωση των Συλλόγων Γονέων. Μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογών, το ΔΣ της Ένωσης των Συλλόγων Γονέων καλεί όλους τους εκπροσώπους σε Γενική Συνέλευση, για να εκλέξουν το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και τα άλλα προβλεπόμενα όργανα και εκπροσώπους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 2 της απόφασης αυτής. Η Γεν. Συνέλευση, βρίσκεται σε απαρτία, αν υπάρχουν κατά την έναρξη των εργασιών της τα περισσότερα μέλη από όσα έχουν εκλεγεί.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης των Συλλόγων Γονέων ανακοινώνει με τη σειρά εκλογής τους τα ονόματα των εκλεγέντων ως εκπροσώπων της στην οικεία Ομοσπονδία Γονέων μαζί με επικυρωμένα πρακτικά από τα οποία προκύπτουν τα ονόματα των ψηφισάντων και των εκλεγέντων. Το ΔΣ ανακοινώνει επίσης στον οικείο Δήμαρχο τη σύνθεση του οργάνου και τους εκπροσώπους του στην Επιτροπή Παιδείας του Δήμου.

Τα αποτελέσματα των εκλογών κοινοποιούνται με τη φροντίδα του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης των Συλλόγων Γονέων στην οικεία Ομοσπονδία Γονέων και ανακοινώνονται στον αρμόδιο Νομάρχη, ο οποίος προβαίνει σε διαπίστωση της νομιμότητας της σχετικής διαδικασίας ως προς την απαρτία της Γεν. Συνέλευσης και τον αριθμό των εκπροσώπων.

6. Μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογών, το ΔΣ της Ομοσπονδίας Γονέων καλεί όλους τους εκπροσώπους σε Γενική Συνέλευση για να εκλέξουν το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και τα άλλα προβλεπόμενα όργανα και εκπροσώπους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 2 της απόφασης αυτής. Η Γεν. Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, αν υπάρχουν κατά την έναρξη των εργασιών της τα περισσότερα μέλη από όσα έχουν εκλεγεί. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας Γονέων κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, ανακοινώνει τα ονόματα των εκπροσώπων της στη Συνομοσπονδία, με τη σειρά εκλογής τους, μαζί με επικυρωμένα πρακτικά από τα οποία προκύπτουν τα ονόματα των ψηφισάντων και των εκλεγέντων.

Τα αποτελέσματα των εκλογών κοινοποιούνται με τη φροντίδα των Διοικητικών Συμβουλίων των Ομοσπονδιών στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης η οποία προβαίνει στη διαπίστωση της νομιμότητας της διαδικασίας ως προς την απαρτία της Γεν. Συνέλευσης και τον αριθμό των εκπροσώπων και ενημερώνει σχετικά τη Συνομοσπονδία Γονέων. Επίσης κοινοποιούνται στον οικείο Νομάρχη η σύνθεση του ΔΣ της Ομοσπονδίας Γονέων και τα ονόματα των εκπροσώπων στη Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας.

7. Η Γενική Συνέλευση της Συνομοσπονδίας Γονέων προβαίνει στην εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και των εκπροσώπων της στο ΕΣΥΠ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της απόφασης αυτής.

Άρθρο 4

Λοιπές διατάξεις

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη κατά περίπτωση Διοικητικών Συμβουλίων των Ενώσεων Γονέων, των Ομοσπονδιών Γονέων και της Συνομοσπονδίας Γονέων διενεργούνται μετά την εκπονή των προθεσμιών που προβλέπονται από τη διάταξη του άρθρου 2 του ν. 2621/1998 για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου του αμέσως κατώτερου συλλογικού οργάνου.

2. Εφόσον για οποιοδήποτε λόγο δεν έχει συγκροτηθεί σε σωματείο ο Σύλλογος Γονέων ενός Σχολείου, η Ένωση Γονέων, η Ομοσπονδία Γονέων και η Συνομοσπονδία καλούνται σε Γενική Συνέλευση κατά περίπτωση από τον οικείο Διευθυντή Σχολικής μονάδας, Δήμαρχο ή Πρόεδρο Κοινότητας, από τον αντίστοιχο Νομάρχη και από το Γενικό Διευθυντή της Διοίκησης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Κ.Υ. του ΥΠΕΠΘ. Η Γενική αυτή Συνέλευση έχει ως σκοπό τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη, Δ.Σ. κατά περίπτωση και των εκπροσώπων τους στα ανώτερα όργανα όπου απαιτείται.

Άρθρο 5

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι Σύλλογοι Γονέων που υπάρχουν και λειτουργούν στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρ.53 ν. 1566/85, ως ίσχυε προ της αντικατάστασής του με το άρθρο 2 παρ.1 β του ν.2621/1998, οφείλουν να τροποποιήσουν το καταστατικό τους και να το προσαρμόσουν στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.2621/1998 και της απόφασης αυτής. Αν δεν γίνει αυτό, μπορεί να συνεχίζουν να υπάρχουν ως σύλλογοι και να λειτουργούν σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα. Δεν μπορούν όμως τα Δ.Σ. ή τα μέλη των συλλόγων να μετέχουν στις διαδικασίες, τα όργανα και τις σχολικές δραστηριότητες, όπως αυτά προβλέπονται από τον παραπάνω νόμο ν. 1566/85, όπως ισχύει.

2. Μέχρι να γίνει τροποποίηση των καταστατικών των Συλλόγων Γονέων ή να συγκροτηθούν σε σωματείο οι Σύλλογοι Γονέων αναγνωρίζονται ως Σύλλογοι όσοι λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2621/1998 και τις διατάξεις της απόφασης αυτής.

3. Όσοι Σύλλογοι γονέων ή Ομοσπονδίες έχουν εκλέξει Δ.Σ. χωρίς τήρηση των διαδικασιών και προϋποθέσεων της απόφασης αυτής υποχρεώνονται σε επανάληψη των εκλογών εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της, κατά παρέκκλιση των προθεσμιών του άρθρου 2.

4) Κάθε αντίθετη διάταξη με την απόφαση αυτή καταργείται.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Δ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

Γενικές κατευθύνσεις

Το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας χαρακτηρίζεται από έναν ενδημούντα επί δεκαετίες και εντεινόμενο συγκεντρωτισμό. Το Υπουργείο Παιδείας και η κυβέρνηση διατηρούν τον πλήρη και ασφυκτικό έλεγχο. Τα όργανα "συμμετοχής", όπου υπάρχουν, έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα ή αξιοποιούνται για να εξασφαλίζεται δημοκρατική και ηθική νομιμοποίηση στις κυβερνητικές αποφάσεις.

Η ουσιαστική αποσυγκέντρωση και αποκέντρωση **με την έννοια της άσκησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων από μη κυβερνητικά όργανα, και όχι απλώς με τη γεωγραφική έννοια**, είναι μία από τις προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης της εκπαίδευσης, και οργανικό μέρος της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που προτείνει ο Συνασπισμός. Η αποκέντρωση μπορεί να αποτελέσει καίριο μοχλό για να σπάσουν οι νάρθηκες της κεντρικής εξουσίας, οι δυσκαμψίες της γραφειοκρατίας και οι σκοπιμότητες του πελατειακού κομματισμού. Για να γίνει με επιτυχία η μετάβαση σ' ένα δημοκρατικά αποκεντρωμένο σύστημα εκπαίδευσης, πρέπει να κινείται στους εξής άξονες:

- Να είναι αποκέντρωση δυνατοτήτων και όχι αποκέντρωση της μιζέριας και των ευθυνών που αντιστοιχούν στη διαχείρισή της.

- **Να μην μετατραπεί σε μια απλή ανακατανομή εξουσιών μόνο μεταξύ διαφορετικών οργάνων διοίκησης -κεντρικών και τοπικών-, αλλά ιδίως μεταξύ οργάνων διοίκησης και οργάνων κοινωνικής- επιστημονικής παρέμβασης.**

- Να ενισχύει τις δυνατότητες πρωτοβουλίας στο επίπεδο κάθε κυττάρου της εκπαίδευσης και στο επίπεδο του εκπαιδευτικού.

- Να αποτελεί μια ταυτόχρονη διαδικασία απόδοσης αρμοδιοτήτων- αύξησης των δαπανών για την εκπαίδευση- μεταφοράς πόρων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και ενίσχυσης του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

- Να προχωρά με τρόπο συντεταγμένο, ώστε να μην προκύψουν κίνδυνοι κατακερματισμού του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

- Να γίνεται με προσεκτικό συνυπολογισμό της διαμορφωμένης πραγματικότητας και όχι με μηχανιστική μεταφορά ξένων προτύπων.

- Να παρέχει έμπρακτες αποδείξεις, ικανές να αίρουν τυχόν καχυποψίες και επιφυλάξεις, ώστε να εξασφαλίζεται η υποστήριξη των αλλαγών από τους ενδιαφερόμενους, γονείς και εκπαιδευτικούς.

- Να κατανικηθεί κάθε τάση της κεντρικής εξουσίας να διατηρήσει τον έλεγχο των κρίσιμων μοχλών, μηχανισμών εξάρτησης και ιδεολογικής ποδηγέτησης.

- Να αποθαρρυνθεί παράλληλα κάθε "ανυπομονησία" των αποκεντρωμένων οργάνων, κάθε φαινόμενο αυτάρκειας, ιδίως σε θέματα με παιδαγωγική διάσταση ή άλλα που ξεφεύγουν από τα όρια των δυνατοτήτων και του ρόλου τους.

Όσα έχουν φανεί ως τώρα για τις προθέσεις της κυβέρνησης σχετικά με την "αποκέντρωση" της εκπαίδευσης, προδίδουν αγωνία να μεταφερθεί απλώς ένα "βάρος" από τις πλάτες της κεντρικής διοίκησης στις πλάτες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Υπό αυτούς τους όρους η αποκέντρωση είναι ψευδεπίγραφη και το εγχείρημα δεν είναι δυνατό να πετύχει.

Πέρα από το ότι πρέπει να βασισθεί στους παραπάνω γενικούς άξονες, για να μπορεί να είναι ουσιαστική και επιτυχής η αποκέντρωση, για να μην περιοριστεί σε μια ανακατανομή εξουσιών μεταξύ οργάνων διοίκησης, για να μην πηγάζουν πολιτικές εκπαίδευσης από αυθαίρετες αποφάσεις, αλλά από επεξεργασίες ειδικών και για να υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας, **είναι**

απαραίτητο να θεσμοθετηθούν όργανα κοινωνικής- επιστημονικής παρέμβασης με βαρύνοντα ρόλο σε δυο επίπεδα: εθνικό και περιφερειακό. Συγκεκριμένα να συγκροτηθούν:

α) **Εθνική Επιτροπή Παιδείας**, σε επίπεδο κεντρικό, με αρμοδιότητες συμβουλευτικές, γνωμοδοτικές ή αποφασιστικές έναντι της κυβέρνησης, ανάλογα με το θέμα. Η Επιτροπή αυτή να είναι μη κυβερνητική, αλλά ευρείας κοινωνικής και πολιτικής σύνθεσης και υψηλού κύρους.

Το ΕΣΥΠ (Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας) που προτείνει η Κυβέρνηση είναι ένα δύσκαμπτο και αναποτελεσματικό όργανο, που δεν έχει ουσιαστικές αρμοδιότητες και είναι υποταγμένο στον κυβερνητική συγκεντρωτισμό.

β) **Περιφερειακές Επιτροπές Παιδείας**, μία σε κάθε διοικητική περιφέρεια της χώρας. Οι Επιτροπές αυτές να είναι μην είναι όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να έχουν επίσης αρμοδιότητες συμβουλευτικές, γνωμοδοτικές ή αποφασιστικές, ανάλογα με το θέμα, σε επίπεδο περιφερειακό και νομαρχιακό. Να απαρτίζονται από μέλη επιλεγμένα για τις ειδικές γνώσεις τους από τα Πανεπιστήμια, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους φορείς των εκπαιδευτικών, τις επιστημονικές ενώσεις και τα επιμελητήρια.

Οι περιφερειακές Επιτροπές Παιδείας κρίνονται προτιμότερες έναντι αντίστοιχων επιτροπών που θα μπορούσαν να προταθούν σε επίπεδο Νομού για δυο λόγους:

Πρώτο, μπορούν να εξασφαλίσουν μια σημαντικά υψηλότερη ποιότητα από την άποψη του έμφυχου δυναμικού που διατίθεται για την σύνθεσή τους. Δεύτερο, μπορούν να αποφασίζουν με μια απόσταση από ενδεχόμενα τοπικιστικά κριτήρια και πιέσεις.

γ) **Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικών**, ένα σε κάθε διοικητική περιφέρεια, με πυλώνες τα Πανεπιστήμια και τους φορείς των εκπαιδευτικών. Να έχουν στην αρμοδιότητά τους την στήριξη του εκπαιδευτικού έργου, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την ενίσχυση καινοτομιών στην εκπαίδευση και την συμμετοχή στην ανάδειξη των στελεχών της εκπαίδευσης.

δ) Η αποκέντρωση πρέπει να γίνεται σαφώς αισθητή στο επίπεδο του δήμου και της σχολικής μονάδας. Εκεί χρειάζεται οξυγόνο για τον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της σχολικής ζωής. Χρειάζονται τα περιθώρια και το κλίμα για την ανάπτυξη της δημιουργικής πρωτοβουλίας του εκπαιδευτικού. Όργανα συμμετοχής που θα λειτουργούν σε επίπεδο σχολείου και δήμου, θα έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες στον τομέα της αρμοδιότητάς τους για την ανάπτυξη των μορφωτικών δραστηριοτήτων των σχολείων.

Περιεχόμενο της αποκέντρωσης

Σε μια πρώτη προσέγγιση και στο πλαίσιο μιας πραγματικής αποκέντρωσης, που προσδιορίζεται από τους προαναφερθέντες όρους, θα μπορούσε να δει κανείς όπως παρακάτω τις αρμοδιότητες κεντρικών και αποκεντρωμένων οργάνων επί των αντίστοιχων θεμάτων:

1. Στόχοι του εκπαιδευτικού συστήματος

Οι γενικοί στόχοι της εκπαίδευσης πρέπει να καθορίζονται από την Εθνική Επιτροπή Παιδείας.

Η κυβέρνηση μπορεί να εφαρμόζει την πολιτική της χωρίς να δεσμεύεται κατά τρόπο απόλυτο από τις αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής, όμως αυτή μπορεί να δημοσιοποιεί την αντίθεσή της στην κυβερνητική πολιτική και να ελέγχει την κυβέρνηση σε τέτοια περίπτωση.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εκπροσωπείται στην εθνική επιτροπή.

Επιμέρους στόχοι της εκπαίδευσης, οι οποίοι δεν αντιστρατεύονται τους γενικούς, μπορεί να διαμορφώνονται σε Νομαρχιακό επίπεδο, μόνο μετά από πρόταση της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας.

2. Σχεδιασμός, προγραμματισμός, αξιολόγηση εκπαιδευτικού συστήματος

Ο ευρύτερος και πιο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός γίνεται από την Εθνική Επιτροπή Παιδείας.

Η κυβέρνηση έχει καθήκον να κινείται στις κατευθύνσεις αυτού του σχεδιασμού και καταρτίζει προγράμματα για την υλοποίησή του.

Η Περιφερειακή Επιτροπή Παιδείας στα πλαίσια του παραπάνω σχεδιασμού σχεδιάζει αντίστοιχα στο επίπεδο της περιφέρειας.

Τα Νομαρχιακά Συμβούλια, καταρτίζουν και μεριμνούν για την εκτέλεση προγραμμάτων που υλοποιούν τον παραπάνω σχεδιασμό.

Ο σχεδιασμός δεν πρέπει να καταργεί τα απαραίτητα κατά βαθμίδα όρια πρωτοβουλίας ή αυτονομίας.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος και των αποτελεσμάτων μέτρων πολιτικής γίνεται από την κυβέρνηση μέσω οργάνων που συστήνονται γι' αυτό το σκοπό. Όργανα αξιολόγησης

μπορούν να συσταθούν και από την Εθνική Επιτροπή Παιδείας. Σε περιφερειακό επίπεδο η αξιολόγηση γίνεται από επιτροπές ειδικών που μπορούν να συστήνονται από την Περιφερειακή Επιτροπή Παιδείας, ή και από τις αρμόδιες επιτροπές των Νομαρχιακών Συμβουλίων, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Επιτροπή Παιδείας.

3. Αναλυτικά προγράμματα

Τα αναλυτικά προγράμματα καταρτίζονται από κατάλληλες επιτροπές που συστήνονται σε εθνικό επίπεδο με κριτήρια επιστημονικής επάρκειας, και κινούνται στα πλαίσια των στόχων και του σχεδιασμού που έχει τεθεί.

Συμπληρωματικές ή επιμέρους παρεμβάσεις στα αναλυτικά προγράμματα μπορούν να γίνουν σε νομαρχιακό επίπεδο. Οι Περιφερειακές Επιτροπές Παιδείας μπορούν να αναθέσουν σε κατάλληλη επιστημονική επιτροπή την εκπόνηση μελετών για τέτοιες παρεμβάσεις στα αναλυτικά προγράμματα, αφού προσδιορίσουν τους στόχους. Με πρόταση των Περιφερειακών Επιτροπών Παιδείας και απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, τέτοιες παρεμβάσεις μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή, με την ενδεικνυόμενη κατά περίπτωση προσοχή.

4. Ωράρια λειτουργίας σχολείων

Τα ωράρια λειτουργίας διαμορφώνονται σε επίπεδο Νομού με απόφαση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, μετά από πρόταση της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας. Τα ωράρια μπορεί να είναι διαφοροποιημένα από Νομό σε Νομό ή και στο εσωτερικό του ίδιου Νομού. Οι ώρες και οι μέρες εργασίας των εκπαιδευτικών ορίζονται σε εθνικό επίπεδο και δεν μπορεί να μεταβάλλονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Επέκταση του ωραρίου μπορεί να γίνει μόνο με σύμφωνη γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Παιδείας και με πρόσληψη του αντίστοιχου πρόσθετου προσωπικού.

5. Διδακτικά βιβλία, οπτικοακουστικό και βοηθητικό υλικό

Η αρμόδια επιτροπή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, μπορεί, μετά από σχετική εισήγηση ομάδας επιστημόνων που συστάθηκε γι' αυτό το σκοπό και μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας και του Περιφερειακού Κέντρου Εκπαιδευτικών, να αποφασίσει την χρησιμοποίηση βιβλίων και οπτικοακουστικού υλικού διαφορετικού από αυτό που προτείνεται σε εθνικό επίπεδο. Σ' όλες τις παραπάνω περιπτώσεις πρέπει να επιδεικνύεται μέγιστη προσοχή, ώστε αφενός να μην οδηγηθεί η εκπαίδευση σε κατακερματισμό και αφετέρου να μην καταργούνται οι δυνατότητες πρωτόβουλης και διαφοροποιημένης δράσης του εκπαιδευτικού.

6. Ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα

Η Εθνική Επιτροπή Παιδείας εκπροσωπείται στο Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο και στα όργανα που παρακολουθούν την τήρηση του νόμου και της δεοντολογίας.

Σε επίπεδο νομού συστήνονται Νομαρχιακά Ραδιοτηλεοπτικά Συμβούλια, με τη συμμετοχή της αρμόδιας επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας. Αυτά -αφού συζητήσουν τις εισηγήσεις επιστημονικών ομάδων και με σύμφωνη γνώμη της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας- προτείνουν εκπαιδευτικά και πολιτιστικά προγράμματα στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και χρηματοδοτούν την παρουσίασή τους.

Σε περίπτωση που παραβιάζονται οι κανόνες λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών μέσων που τίθενται σε νομαρχιακό επίπεδο, το Νομαρχιακό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα να επιβάλει κυρώσεις.

7. Προσλήψεις εκπαιδευτικών

Η πρόταση για νομαρχιακή "επετηρίδα" είναι λαθεμένη. Αντιστρατεύεται την ισότητα των πολιτών. Και δεν λύνει κανένα πρόβλημα. **Οι προσλήψεις εκπαιδευτικών να γίνονται σε εθνικό επίπεδο.** Το σύστημα της εθνικής επετηρίδας, παρά τις όποιες αμφισβητήσεις έχουν εγερθεί, δεν παύει να είναι αδιαμφισβήτητα αντικειμενικό και διαφανές. Είναι επίσης προφανές ότι **τα εργασιακά, μισθολογικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εκπαιδευτικών πρέπει να ρυθμίζονται σε εθνική κλίμακα.**

8. Μεταθέσεις, αποσπάσεις εκπαιδευτικών

Οι μεταθέσεις εκπαιδευτικών γίνονται με αποφάσεις των Κεντρικών Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Οι αποσπάσεις μέσα στα όρια του Νομού από τα Νομαρχιακά Υπηρεσιακά Συμβούλια.

9. Υπηρεσιακά Συμβούλια

Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια συγκροτούνται σε επίπεδο Νομού. Τα μέλη τους ορίζονται όλα από τους φορείς των εκπαιδευτικών, τις Περιφερειακές Επιτροπές Παιδείας και τα Περιφερειακά

Κέντρα Εκπαιδευτικών, με τις δικές τους διαδικασίες. Η απόφαση διορισμού υπογράφεται από τον/τη Νομάρχη. Ανάλογα συγκροτούνται και τα Κεντρικά Υπηρεσιακά Συμβούλια.

10. Διοίκηση και εποπτεία στην εκπαίδευση

Όλα τα στελέχη της εκπαίδευσης επιλέγονται με βάση συγκεκριμένα, ιεραρχημένα και μετρήσιμα κριτήρια από επιτροπές αδιάβλητου κύρους.

Οι προϋποθέσεις, τα προσόντα και ο τρόπος μέτρησής τους, η διάρκεια της θητείας, καθώς και οι αρμοδιότητες των στελεχών της εκπαίδευσης καθορίζονται από σχετικό νόμο που πρέπει να ψηφιστεί. Ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ υποστηρίζει ότι το κύριο βάρος πρέπει να δοθεί σε ουσιαστικά κριτήρια και όχι σε τυπικά, όπως η αρχαιότητα. Είναι αντίθετος στη μονιμότητα των στελεχών της εκπαίδευσης.

Για τους διευθυντές/διευθύντριες των σχολείων συνυπολογίζεται η γνώμη του Συλλόγου διδασκόντων και του Συλλόγου γονέων του σχολείου προέλευσης του υποψηφίου, η οποία διαμορφώνεται με μυστική ψηφοφορία. Για τα Γυμνάσια και τα Λύκεια λαμβάνεται υπόψη ενδεικτικά και η γνώμη των μαθητών/μαθητριών.

11. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών, στήριξη εκπαιδευτικού έργου

Η στήριξη του εκπαιδευτικού έργου και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών εποπτεύεται από τα Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικών, τα οποία πραγματοποιούν σε συνεργασία με τους συνδικαλιστικούς και επιστημονικούς φορείς των εκπαιδευτικών και με κύριο εκτελεστή τα Πανεπιστήμια πολύμορφα επιμορφωτικά προγράμματα. Για το θέμα αυτό περιλαμβάνεται ιδιαίτερο κεφάλαιο στις θέσεις.

12. Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου γίνεται με τρόπους που αποφασίζουν τα Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικών.

13. Ίδρυση δημόσιων εκπαιδευτικών μονάδων

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αποφασίζει μετά από πρόταση της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας, την ίδρυση νέων εκπαιδευτικών μονάδων, οποιασδήποτε βαθμίδας. Δεν μπορεί να αποφασίσει την ίδρυση νέων Τμημάτων σε ΑΕΙ και ΤΕΙ ή να πάρει οποιοσδήποτε αποφάσεις θίγουν την αυτοδιοίκηση και αυτοτέλεια αυτών των ιδρυμάτων. Η Τ.Α. δεν μπορεί να ιδρύει, να έχει στην ιδιοκτησία της ή να εποπτεύει ιδρύματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

14. Ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών σχολείων, σχολών, ΚΕΣ, ΙΕΚ

Άδεια ίδρυσης ιδιωτικών εκπαιδευτικών μονάδων κάθε είδους παρέχεται μετά από απόφαση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και όχι των Υπουργείων, όπως γίνεται σήμερα. Απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Περιφερειακής Επιτροπής Παιδείας.

Ο έλεγχος της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών, της τήρησης των προδιαγραφών, της συμμόρφωσης με τους όρους που ορίζονται στην άδεια λειτουργίας και του τρόπου διαφήμισης αυτών των μονάδων, ανήκει στην ευθύνη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και όχι στο Υπουργείο Εμπορίου.

15. Προσχολική αγωγή

Επιδίωξη είναι να παρέχεται η προσχολική αγωγή στα Κέντρα Προσχολικής Αγωγής, τα οποία στελεχώνονται με νηπιαγωγούς. Το εργασιακό, μισθολογικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς των εργαζόμενων στην προσχολική αγωγή δεν μεταβάλλεται. Το ωράριο λειτουργίας των Κέντρων Προσχολικής Αγωγής μπορεί να διευρύνεται, για την κάλυψη των αναγκών των εργαζόμενων γονέων, με νέες προσλήψεις προσωπικού.

16. Σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Όλες οι μονάδες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του Νομού (Σχολές ΟΑΕΔ, Σχολές διαφόρων Υπουργείων, ΙΕΚ), δημόσιες και ιδιωτικές, υπάγονται σε ενιαίο εθνικό σύστημα, το οποίο σε τοπικό επίπεδο αποδίδει αρμοδιότητες και στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

17. Ανέγερση διδακτηρίων

Ο Ο.Σ.Κ. θα κρατήσει την αρμοδιότητα σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών για τα σχολικά κτίρια της χώρας, καθώς και την αρμοδιότητα μελέτης κατασκευής και επίβλεψης στο Νομό Αττικής. Για την υπόλοιπη χώρα οι αρμοδιότητες μελέτης και κατασκευής πρέπει να αποκεντρωθούν.

18. Ν.Ε.Α.Ε.

Ολόκληρο το σύστημα της "λαϊκής επιμόρφωσης" περιέρχεται στην αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Αναβαθμίζεται, στρέφεται στην καταπολέμηση του αναλφαβητισμού, των προβλημάτων εκπαίδευσης μεταναστών, μειονοτικών ομάδων κ.λπ.

Μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Τ.Α.

Η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Τ.Α. και η ανάληψη και νέων από αυτή μπορεί να γίνει δεκτή μόνο με την προϋπόθεση ότι θα διατεθούν και οι αντίστοιχοι πόροι. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αποσαφηνιστεί (με τις απαραίτητες νομικές διασφαλίσεις) ποιοί κωδικοί διαγράφονται από τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων και μεταφέρονται στους κωδικούς των Νομαρχιών. Σημαίνει επίσης ότι πρέπει να αναληφθεί δέσμευση για συγκεκριμένη σταδιακή αύξηση των δαπανών για την παιδεία. Πρέπει ακόμη να καθοριστούν τα κριτήρια κατανομής των πιστώσεων κατά νομό. Ο αριθμός μαθητών/μαθητριών είναι ένα κριτήριο, αλλά πρέπει να συμπληρωθεί και με άλλα, όπως π.χ. εκείνα που θα στοχεύουν να αντισταθμίσουν γεωγραφικές και κοινωνικές ανισορροπίες. Στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση πρέπει επίσης να μεταφερθεί σημαντικό μέρος των χρηματοδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το πρόγραμμα "επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης", καθώς και ενδεχόμενες μελλοντικές χρηματοδοτήσεις ανάλογων προγραμμάτων.

Η επιτυχία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της εκπαίδευσης θα καθοριστεί σε μεγάλο βαθμό από το αν θα κατακτήσει αρμοδιότητες και αντίστοιχους πόρους. Θα καθοριστεί σε μεγαλύτερο βαθμό από την υπευθυνότητα με την οποία θα ασκήσει τις αρμοδιότητές της. Πάνω απ' όλα όμως θα καθοριστεί από το αν η Αυτοδιοίκηση θα ενστερνιστεί την ανάγκη της βαθιάς εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και θα γίνει δύναμη προώθησής της. Και η μεταρρύθμιση δεν είναι μόνο, ούτε κυρίως, θέμα οργανωτικό, διοικητικό, διαχειριστικό. Αναφέρεται σε ποιοτικά στοιχεία. Είναι αντίληψη και τρόπος προσέγγισης των θεμάτων της εκπαίδευσης και της νεολαίας.

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ (Μ.Κ.)

Η πρόταση του Συνασπισμού για ένα "γνήσιο δημοκρατικό σύστημα διοίκησης", στα πλαίσια του οποίου οι Μαθητικές Κοινότητες (Μ.Κ.) θα μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά, προϋποθέτει ριζική αλλαγή στις δομές, την οργάνωση και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος. Αλλά και στη συγκεκριμένη συγκυρία το εκπαιδευτικό κίνημα μπορεί να διεκδικήσει κάποιες επιμέρους αλλαγές.

1. Θεσμοθέτηση της δυνατότητας να παρεμβαίνει η ΜΚ στην εκπαιδευτική πράξη, ώστε να ενισχυθεί μια νέα σχέση της μαθήτριας και του μαθητή με την εκπαιδευτική διαδικασία, σχέση δημιουργικής πρωτοβουλίας στα πλαίσια της διαρκούς προσπάθειας για την κατάκτηση της γνώσης.

Η δυνατότητα αυτή μπορεί να υλοποιηθεί:

α) Με τη συστηματική και ουσιαστική συμμετοχή της ΜΚ σε παιδαγωγικές συνεδριάσεις.

β) Με την κατοχύρωση του δικαιώματος στη ΜΚ να καθορίζει από κοινού με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου μορφωτικά προγράμματα - περιορισμένης έκτασης και χρονικής διάρκειας - συναφή με τα διδασκόμενα μαθήματα και τους εκπαιδευτικούς σκοπούς της βαθμίδας και όχι κατ' ανάγκη εκτός ωρών διδασκαλίας.

γ) Με τη διεύρυνση του χώρου της μορφωτικής διαδικασίας και εκτός σχολείου.

2. Θεσμοθέτηση της συμμετοχής των εκπροσώπων των ΜΚ σε όλα τα επίπεδα διοίκησης της εκπαίδευσης (Σχολ. μονάδας, Νομαρχίας, Επικρατείας). Προς την ίδια κατεύθυνση, να θεσμοθετηθεί η ουσιαστική συνεργασία της ΜΚ με την Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΤΑ), ιδιαίτερα στα δύο πρώτα επίπεδα. Έτσι θα ενισχυθεί ο προβληματισμός των μαθητριών/μαθητών πάνω στα γενικότερα ζητήματα του κοινωνικού περιγύρου.

3. Να δοθεί η άνεση στη ΜΚ να καθορίζει εκείνη τις διαδικασίες λειτουργίας της στα πλαίσια ενός πολύ γενικού κανονισμού λειτουργίας.

Οι επιδιώξεις των ΜΚ να μην επιβάλλονται "άνωθεν" αλλά να απορρέουν από τα άμεσα προβλήματα και τις εμπειρίες των μαθητών στο σχολικό και στο ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον. Υπάρχουν και άλλα προβλήματα που ενδιαφέρουν το σύγχρονο νέο και τη σύγχρονη νέα, εκτός από όσα "ορίζει" ο κανονισμός λειτουργίας τους, όπως είναι οι νέες τεχνολογίες και οι εφαρμογές τους, η οικολογία, τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.ά.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

Ο Συνασπισμός αποδίδει πρωταρχική σημασία στο ρόλο του/της εκπαιδευτικού όλων των βαθμίδων, γι' αυτό επιδιώκει την ενεργοποίησή του/της και τη μετατροπή του/της σε υποκείμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Πέρα από την επιστημονική και παιδαγωγική επάρκεια και την επιμόρφωση είναι αναγκαία και η βελτίωση του επιπέδου ζωής του/της εκπαιδευτικού.

Συγκεκριμένα, οι προτάσεις μας είναι:

1. Άμεση επίλυση του οικονομικού προβλήματος, που είναι σήμερα ιδιαίτερα οξύ. Παράλληλα λήψη όλων εκείνων των μέτρων που θα αναβαθμίσουν ριζικά τη ζωή του/της, σύμφωνα με τις προτάσεις του κλάδου.

2. Αναβάθμιση της παιδαγωγικής κατάρτισης και επιστημονικής μόρφωσης του/της εκπαιδευτικού κατά τη φοίτησή του/της στα ΑΕΙ. Εφόσον αυτή η αναβάθμιση επιτευχθεί, περιττεύει η ανάγκη επανελέγχου της κατάρτισής του/της από όργανα αναρμόδια και διαβλητά προκειμένου να διοριστεί στην εκπαίδευση. Το μόνο αρμόδιο όργανο για τέτοιου είδους αξιολογήσεις είναι το πανεπιστήμιο.

3. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πρέπει να γίνεται με ευθύνη των ΑΕΙ. Στον κεντρικό προγραμματισμό της επιμόρφωσης θα περιλαμβάνεται η **περιοδική** (κάθε 5-7 χρόνια) επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών. Ειδικές μορφές επιμόρφωσης (πχ εισαγωγική, έκτακτη κá) με φορείς πάντοτε τα ΑΕΙ, μπορούν να γίνονται σε ιδιαίτερες περιπτώσεις. Επίσης, ο προγραμματισμός επιμόρφωσης μπορεί να γίνεται και στο επίπεδο της σχολικής μονάδας ή της περιφέρειας μετά από απόφαση του συλλόγου διδασκόντων ή των αντίστοιχων φορέων.

Η επιμόρφωση αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας και πρέπει να εξασφαλίζονται από αυτή τα αναγκαία μέτρα στήριξής της.

4. Πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος της ανεργίας/αδιοριστίας των εκπαιδευτικών. Η μεγάλη προσφορά σε εκπαιδευτικούς πρέπει να αντιμετωπιστεί ως αφορμή για την ποιοτική βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης με μαζικούς διορισμούς. Η **επετηρίδα**, ως σύστημα αδιάβλητου διορισμού στη δημόσια εκπαίδευση, πρέπει κατά βάση να διατηρηθεί.

5. Η μετεκπαίδευση έχει ως στόχο την ανάπτυξη αυτοτελούς έρευνας στα εκπαιδευτικά θέματα με αξιοποίηση και της διεθνούς εμπειρίας. Πρέπει να γίνεται στα ΑΕΙ με ανάλογα κίνητρα και διευκολύνσεις στους/στις εκπαιδευτικούς. Μορφές της μπορεί να είναι: Μεταπτυχιακές σπουδές, συμμετοχή σε ερευνητική δραστηριότητα των ΑΕΙ-ΤΕΙ κá.

6. Στη θέση των μονομελών διοικητικών οργάνων προτείνουμε συλλογικές διαδικασίες διοίκησης και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου μέσα από το σύστημα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης που αναλύθηκε πριν.

7. Οι σχολικοί σύμβουλοι επιλέγονται με αξιοκρατικές διαδικασίες και διαφανή κριτήρια και ο ρόλος τους αφορά την επιστημονική υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου. Χρειάζεται να αυξηθεί ο αριθμός τους.

8. Η μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη του/της εκπαιδευτικού δε συνδέεται με διαδικασίες αξιολόγησής του/της.

9. Οι τοποθετήσεις και αποσπάσεις των εκπαιδευτικών γίνονται με διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια και διαδικασίες. Καταργείται ο θεσμός των πρόσθετων καθηγητών/καθηγητριών.

ΝΟΜΟΣ 1566/30-9-1985**Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις
Παρατηρήσεις**

Κατά το άρθρο 16 παρ. 17 του Ν. 1586/1986 (Α 37): "Οι κατηγορίες ΑΤ, ΑΡ και ΜΕ που προβλέπονται στο Ν. 1566/1985, μετονομάζονται σε κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ αντίστοιχα. Στην έκδοση των αποφάσεων καθορισμού επιδόματος θέσης των εκπαιδευτικών λειτουργών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που προβλέπονται από το Ν. 1566/1985, συμπράττει και ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης".

Κατά το άρθρο 17 παρ. 14η' του Ν. 1586/1986 (Α 37): "Εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 1566/1985 είχαν το Μ. Κ. 4 του Ν. 309/1976 ή του Ν. 576/1977 και τριετή υπηρεσία από τη χορήγησή του, κατατάσσονται στο βαθμό Α' της κατηγορίας τους και όσοι έχουν το Μ. Κ. 3 κατατάσσονται στο βαθμό Β'. Για τους κατατασσόμενους στον Α' βαθμό ο πέραν της τριετίας χρόνος υπηρεσίας θεωρείται ότι διανύθηκε στο βαθμό Α' με επιφύλαξη της διατάξεως του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 15 του παρόντος νόμου. Όσοι δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία κατατάσσονται στο βαθμό Β' και για την προαγωγή τους στο βαθμό Α' ο προβλεπόμενος χρόνος υπηρεσίας στον ίδιο βαθμό μειώνεται στο μισό".

Κατά το άρθρο 1, παρ. 5 της ΥΑ Δ4/162 (Εσωτερικών, Οικονομικών Εθν. Παιδείας και Χωροταξίας) 28. 3. 1989 (ΦΕΚ 238): "Σχολικές περιουσίες που έχουν μεταβιβαστεί μέχρι την έναρξη ισχύος της απόφασης αυτής σε σχολικές μονάδες άλλων Ο.Τ.Α. μεταβιβάζονται στον οικείο Ο.Τ.Α. . Περιουσίες σχολικών μονάδων που έχουν καταργηθεί πριν από την ισχύ του Ν. 1566/1985, καθώς και περιουσίες σχολικών μονάδων που έχουν καταργηθεί μετά την ισχύ του νόμου αυτού και έχουν μεταβιβαστεί στον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, μεταβιβάζονται στους οικείους Ο.Τ.Α. "

Κατά το άρθρο 26 του Ν. 1884/1990 (Α 81): "Στους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που ανήκουν στους κλάδους ΠΕ15, ΠΕ16, ΠΕ17 και ΠΕ18 του ν. 1566/1985 "Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κ.λπ. " (ΦΕΚ 167 Α') καταβάλλεται από της έναρξης της ισχύος του ν. 1810/1988 "Συμπλήρωση και βελτίωση του ν. 1505/1984 κ.λπ. "(ΦΕΚ 223/Α') ως επίδομα εξομάλυνσης, το επίδομα που προβλέπεται για τους εκπαιδευτικούς τετραετούς φοιτήσεως της κατηγορίας ΠΕ.

Καταβολές που έχουν γίνει κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται νόμιμες. "

Κατά το άρθρο 7 παρ. 3 του Π. Δ. 31/1990, περί επίβλεψης της λειτουργίας, χειρισμού και συντήρησης μηχανημάτων εκτέλεσης Τεχνικών έργων(Α' 11), ορίζεται ότι: "Για τους πτυχιούχους τεχνικών λυκείων του Ν. 1566/1985, τομέα μηχανολογικού, τους πτυχιούχους τεχνικών επαγγελματικών σχολών του Ν. 1566/1985, ειδικότητας μηχανολογικών εγκαταστάσεων και ισοτίμων, η στις παραγράφους α', β', γ' και δ' συνολική απαιτούμενη προϋπηρεσία μειώνεται στο ένα τρίτο (1/3)".

Κατά το άρθρο 5 παρ. 10 του Ν. 1894/1990 (Α' 110): "Κατά το χρονικό διάστημα μέχρι την έναρξη λειτουργίας των σχολικών επιτροπών, το έργο τους ασκείται απευθείας από τους οικείους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και, εφόσον αυτοί δεν έχουν αναλάβει το έργο αυτό, από τις σχολικές επιτροπές του Ν. 1566/1985, που συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι τη σύσταση των νέων επιτροπών της παρ. 8 του παρόντος άρθρου, διεπόμενες από τις μέχρι τώρα κείμενες διατάξεις".

Κατά το άρθρο 47 παρ. 4 του Ν. 1946/1991 (Α 69): "Οι διατάξεις του ν. 1566/1985, με τις οποίες παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονιστικών πράξεων, εξακολουθούν να ισχύουν".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 1
Σκοπός - Γλώσσα

1. Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά.

Ειδικότερα υποβοηθεί τους μαθητές:

α) Να γίνονται ελεύθεροι, υπεύθυνοι, δημοκρατικοί πολίτες, να υπερασπίζονται την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα της χώρας και τη δημοκρατία, να εμπνέονται από αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης. Η ελευθερία της θρησκευτικής τους συνείδησης είναι απαραβίαστη.

β) Να καλλιεργούν και να αναπτύσσουν αρμονικά το πνεύμα και το σώμα τους, τις κλίσεις, τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές τους. Να αποκτούν, μέσα από τη σχολική τους αγωγή, κοινωνική ταυτότητα και συνείδηση, να αντιλαμβάνονται και να συνειδητοποιούν την κοινωνική αξία και ισοτιμία της πνευματικής και της χειρωνακτικής εργασίας. Να ενημερώνονται και να ασκούνται πάνω στη σωστή και ανθρώπινο γένος χρήση και αξιοποίηση των αγαθών του σύγχρονου πολιτισμού, καθώς και των αξιών της λαϊκής μας παράδοσης.

γ) Να αναπτύσσουν δημιουργική και κριτική σκέψη και αντίληψη συλλογικής προσπάθειας και συνεργασίας, ώστε να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και με την υπεύθυνη συμμετοχή τους να συντελούν αποφασιστικά στην πρόοδο του κοινωνικού συνόλου και στην ανάπτυξη της πατρίδας μας.

δ) Να κατανοούν τη σημασία της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνολογίας, να σέβονται τις ανθρώπινες αξίες και να διαφυλάσσουν και προάγουν τον πολιτισμό.

ε) Να αναπτύσσουν πνεύμα φιλίας και συνεργασίας με όλους τους λαούς της γης, προσβλέποντας σε έναν κόσμο καλύτερο, δίκαιο και ειρηνικό.

2. Βασικοί συντελεστές για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών είναι: α) η προσωπικότητα και η κατάρτιση του προσωπικού όλων των κλάδων και των βαθμίδων της εκπαίδευσης, β) τα αναλυτικά προγράμματα, τα σχολικά βιβλία και τα λοιπά διδακτικά μέσα, καθώς και η σωστή χρήση τους, γ) η εξασφάλιση όλων των αναγκαίων

προϋποθέσεων και μέσων για την απρόσκοπτη λειτουργία των σχολείων και δ) η δημιουργία του απαραίτητου παιδαγωγικού κλίματος με την ανάπτυξη αρμονικών διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο και στην τάξη και με το σεβασμό προς την προσωπικότητα του κάθε μαθητή.

3. α) Τα αναλυτικά προγράμματα αποτελούν άρτιους οδηγούς του εκπαιδευτικού έργου και περιλαμβάνουν κυρίως:

(αα) σαφώς διατυπωμένους, κατά μάθημα, σκοπούς μέσα στα πλαίσια των γενικών και ειδικών, κατά βαθμίδα, σκοπών της εκπαίδευσης,

(ββ) διδακτέα ύλη επιλεγμένη σύμφωνα με το σκοπό του μαθήματος, σε κάθε επίπεδο, ανάλογη και σύμμετρη προς το ωρολόγιο πρόγραμμα και προς τις αφομοιωτικές δυνατότητες των μαθητών, διαρθρωμένη άρτια σε επιμέρους ενότητες και θέματα,

(γγ) ενδεικτικές κατευθύνσεις για τη μέθοδο και τα μέσα διδασκαλίας κάθε ενότητας ή θέματος.

β) Τα αναλυτικά προγράμματα καταρτίζονται, δοκιμάζονται πειραματικά, αξιολογούνται και αναθεωρούνται συνεχώς σύμφωνα με τις εξελίξεις στον τομέα των γνώσεων, τις κοινωνικές ανάγκες και την πρόοδο των επιστημών της αγωγής.

γ) Τα αναλυτικά προγράμματα της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης ειδικότερα έχουν εσωτερική συνοχή και ενιαία ανάπτυξη των περιεχομένων τους.

δ) Τα διδακτικά βιβλία για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς συγγράφονται σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα.

4. Γλώσσα διδασκαλίας, που αποτελεί και αντικείμενο συστηματικής διδασκαλίας και γλώσσα των διδακτικών βιβλίων των μαθητών και των βιβλίων των εκπαιδευτικών είναι η δημοτική, όπως διαμορφώνεται από το λαό και τη δόκιμη λογοτεχνία, χωρίς την αυτούσια μεταφορά ξένων λέξεων.

Άρθρο 2

Διάρθρωση και βαθμίδες της εκπαίδευσης - Παροχές

1. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία. Τα νηπιαγωγεία μπορούν να εντάσσονται και σε κέντρα, στα οποία λειτουργούν μαζί με κρατικούς παιδικούς σταθμούς (παιδικά κέντρα).

2. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος καλύπτεται από τα γυμνάσια και ο δεύτερος από τα γενικά, κλασικά, εκκλησιαστικά, τεχνικά-επαγγελματικά, ενιαία πολυκλαδικά λύκεια και από τις τεχνικές-επαγγελματικές σχολές. Ειδικός νόμος ρυθμίζει τη λειτουργία των εκκλησιαστικών λυκείων.

3. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο, εφόσον ο μαθητής δεν έχει υπερβεί το 16ο έτος της ηλικίας του. Όποιος έχει την επιμέλεια του προσώπου του ανήλικου και παραλείπει την εγγραφή ή την εποπτεία του ως προς τη φοίτηση τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

4. Μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, φοιτούν σε ειδικά σχολεία ή σε ειδικές τάξεις ή εντάσσονται σε κανονικές τάξεις, για να πάρουν την κατάλληλη, σε κάθε περίπτωση, ειδική αγωγή και μάθηση.

5. Στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης φοιτούν μαζί αγόρια και κορίτσια (μεικτά σχολεία).

6. Η πρωτοβάθμια και η δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από το κράτος δωρεάν.

7. Τα διδακτικά βιβλία και τα βιβλία των εκπαιδευτικών χορηγούνται δωρεάν στους μαθητές και στους εκπαιδευτικούς αντίστοιχα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθιερωθεί η υποχρέωση των μαθητών να διατηρούν τα βιβλία σε καλή κατάσταση και να τα επιστρέφουν στο σχολείο στο τέλος του διδακτικού έτους, καθώς επίσης και οι κυρώσεις για τους μαθητές που παραβιάζουν αυτή την υποχρέωση και για όσους ασκούν την επιμέλεια του προσώπου τους.

8. Οι δαπάνες λειτουργίας των σχολείων αντιμετωπίζονται με κρατικές επιχορηγήσεις προς την τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία έχει την ευθύνη της διάθεσης και διαχείρισης των σχετικών πιστώσεων. Τα τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα από τις επιχορηγήσεις αυτές επιστρέφονται στον κρατικό προϋπολογισμό στο τέλος κάθε οικονομικού έτους.

9. α) Μαθητές, που κατοικούν μακριά από την έδρα του σχολείου, μπορεί να μεταφέρονται δωρεάν ή να διαμένουν και να σιτίζονται δωρεάν στον τόπο που λειτουργεί το σχολείο. Αν η μεταφορά είναι αντικειμενικά αδύνατη ή δεν υπάρχουν προϋποθέσεις δωρεάν διαμονής και σίτισης, μπορεί να καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα.

β) Μαθητές, που φοιτούν σε αθλητικό ή μουσικό γυμνάσιο ή λύκειο, μπορούν να μεταφέρονται από την κατοικία τους στην έδρα του σχολείου δωρεάν, να σιτίζονται δωρεάν ή και να διαμένουν δωρεάν στην πόλη που λειτουργεί το σχολείο. Αν η μεταφορά είναι αντικειμενικά αδύνατη ή δεν υπάρχουν προϋποθέσεις δωρεάν σίτισης και διαμονής, μπορεί να καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα.

(Η παρ. 25 του άρθρου 6 του Ν. 2240/1994 (Α 153) ορίζει ότι: "Η κατά το άρθρο 2 παρ. 9 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') μεταφορά των μαθητών στον τόπο που λειτουργεί το σχολείο πραγματοποιείται από τους οικείους Ο.Τ.Α. είτε με τη χρησιμοποίηση ιδιόκτητων μέσων είτε με τη χρήση των συνήθων αστικών και υπεραστικών μέσων είτε με μίσθωση ιδιωτικών μέσων μεταφοράς είτε με άλλο πρόσφορο τρόπο. Για θέματα που προκύπτουν όταν η μεταφορά αναφέρεται σε μαθητές διαφορετικών Ο.Τ.Α. αποφασίζει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. ")

10. Στους μαθητές των λυκείων και των τεχνικών επαγγελματικών σχολών μπορεί να χορηγούνται κρατικές υποτροφίες.

11. Το Δημόσιο καλύπτει τις δαπάνες της ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των μαθητών που έπαθαν ατύχημα κατά την άσκηση στα εργαστήρια των τεχνικών - επαγγελματικών λυκείων, των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων και των τεχνικών επαγγελματικών σχολών, κατά το μέρος που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτονται από άμεση ή έμμεση ασφάλιση.

(Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7, 9, 10 και 11 του άρθρου 2 του Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167) εφαρμόζονται και για το σχολείο της παρ. 2 της Υ. Α. Φ. 152. 25/Β3/25/11/89 (Β' 409) (ΠΑΙΔ) η οποία κυρώθηκε δια του άρθρου 1 περ. δ' του Ν. 1865/1989 (Α 210).)

(Με την παρ. 10 άρθρ. 2 Ν. 2640/1998 ορίζεται ότι: "10. Η διάταξη της παρ. 11 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') εφαρμόζεται και στα Τ. Ε. Ε. ".)

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, καθώς και του Υπουργού Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης στις περιπτώσεις των παρ. 8 και 9 ή του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις περιπτώσεις της παρ. 11, ρυθμίζεται ο τρόπος κάλυψης των δαπανών, οι

προϋποθέσεις και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται στους προϋπολογισμούς εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των νομαρχιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ** **Άρθρο 3** **Προσχολική αγωγή**

1. Σκοπός του νηπιαγωγείου είναι να βοηθήσει τα νήπια να αναπτυχθούν σωματικά, συναισθηματικά, νοητικά και κοινωνικά μέσα στα πλαίσια που ορίζει ο ευρύτερος σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα το νηπιαγωγείο βοηθεί τα νήπια:
  - α) να καλλιεργούν τις αισθήσεις τους και να οργανώνουν τις πράξεις τους, κινητικές και νοητικές.
  - β) να εμπλουτίζουν και να οργανώνουν τις εμπειρίες τους από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και να αποκτούν την ικανότητα να διακρίνουν τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις που υπάρχουν μέσα σε αυτό.
  - γ) να αναπτύσσουν την ικανότητα κατανόησης και έκφρασης με σύμβολα γενικά και ιδιαίτερα στους τομείς της γλώσσας, των μαθηματικών και της αισθητικής,
  - δ) να προχωρούν στη δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων, που θα τα βοηθούν στη βαθμιαία και αρμονική ένταξη τους στην κοινωνική ζωή και
  - ε) να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες ελεύθερα και αβίαστα και, μέσα στο πλαίσιο του οργανωμένου περιβάλλοντος, να εθίζονται στην αμφίδρομη σχέση ατόμου και ομάδας.
2. Η προσχολική αγωγή παρέχεται σε νηπιαγωγεία που λειτουργούν είτε ως ανεξάρτητα είτε μέσα σε παιδικά κέντρα. Η διεύθυνση των παιδικών κέντρων, η στελέχωσή τους με το απαραίτητο προσωπικό και κάθε σχετικό θέμα με τη λειτουργία τους ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η τοποθέτηση νηπιαγωγών στα νηπιαγωγεία που λειτουργούν μέσα στα παιδικά κέντρα, η υπηρεσιακή κατάσταση, η εξέλιξη των νηπιαγωγών και η εκπαιδευτική λειτουργία των νηπιαγωγείων αυτών ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
3. Η φοίτηση στα νηπιαγωγεία είναι διετής και εγγράφονται σε αυτά νήπια που συμπληρώνουν την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία τεσσάρων ετών. Η ηλικία αποδεικνύεται από ληξιαρχική πράξη γέννησης.
4. Η φοίτηση στα νηπιαγωγεία γίνεται υποχρεωτική σταδιακά και κατά περιοχές της χώρας που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών.
5. Τα νηπιαγωγεία είναι μονοθέσια και διθέσια. Μονοθέσια είναι εκείνα στα οποία φοιτούν από επτά (7) έως τριάντα (30) νήπια και διθέσια εκείνα στα οποία φοιτούν από τριάντα ένα (31) έως εξήντα (60) νήπια. Ο αριθμός των νηπίων κατά νηπιαγωγείο μπορεί να μειώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Κατ' εξαίρεση τα νηπιαγωγεία τα οποία λειτουργούν μέσα στα παιδικά κέντρα μπορεί να είναι μονοθέσια ή πολυθέσια, ανάλογα με τον αριθμό των νηπίων που φοιτούν και με βάση την αντιστοιχία μιας θέσης νηπιαγωγού προς τριάντα (30) νήπια.
6. Η ίδρυση και η προαγωγή νηπιαγωγείων και η ανάλογη αύξηση των οργανικών θέσεων νηπιαγωγών γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.
7. Η ίδρυση νηπιαγωγείων σε παιδικά κέντρα και η προσθήκη νέων τμημάτων σε αυτά, ανάλογα με τον αριθμό των νηπίων, καθώς και η ανάλογη αύξηση των οργανικών θέσεων νηπιαγωγών γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών.
8. Η κατάργηση, ο υποβιβασμός και η συγχώνευση νηπιαγωγείων και η ανάλογη μείωση των οργανικών θέσεων νηπιαγωγών γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η αντίστοιχη κατάργηση, μείωση τμημάτων ή συγχώνευση νηπιαγωγείων που λειτουργούν σε παιδικά κέντρα και η ανάλογη μείωση των οργανικών θέσεων νηπιαγωγών γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
9. α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:
  - (αα) την οργάνωση και λειτουργία των νηπιαγωγείων,
  - (ββ) την εισαγωγή νηπίων,
  - (γγ) την έναρξη, τη λήξη και τη διακοπή των μαθημάτων κατά τους χειμερινούς ή τη συνέχισή τους κατά τους θερινούς μήνες σε ορισμένες περιοχές της χώρας,
  - (δδ) την παρεχόμενη στα νήπια προσχολική αγωγή και τα διδασκόμενα μαθήματα,
  - (εε) το εβδομαδιαίο ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας και αγωγής των νηπίων,
  - (στστ) την οργάνωση της ζωής των νηπίων και κάθε είδους εκδηλώσεις και
  - (ζζ) κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία των νηπιαγωγείων.
- β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στην ίδρυση, οργάνωση, στελέχωση, διεύθυνση και λειτουργία των παιδικών κέντρων.
10. Για τα θέματα των παραγράφων 6, 7 και 8 γνωμοδοτεί το νομαρχιακό συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση της νομαρχιακής επιτροπής παιδείας.

Άρθρο 4 **Δημοτική εκπαίδευση**

1. Σκοπός του δημοτικού σχολείου είναι η πολύπλευρη πνευματική και σωματική ανάπτυξη των μαθητών μέσα στα πλαίσια που ορίζει ο ευρύτερος σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, το δημοτικό σχολείο βοηθεί τους μαθητές:
  - α) να διευρύνουν και αναδιατάσσουν τις σχέσεις της δημιουργικής τους δραστηριότητας με τα πράγματα, τις καταστάσεις και τα φαινόμενα που μελετούν,

- β) να οικοδομούν τους μηχανισμούς που συμβάλλουν στην αφομοίωση της γνώσης, να αναπτύσσονται σωματικά, να βελτιώνουν τη σωματική και ψυχική τους υγεία και να καλλιεργούν τις κινητικές τους ικανότητες.
- γ) να κατακτούν το περιεχόμενο των βασικότερων εννοιών και να αποκτούν, βαθμιαία, την ικανότητα να ανάγονται από τα δεδομένα των αισθήσεων στην περιοχή της αφηρημένης σκέψης.
- δ) να αποκτούν την ικανότητα ορθής χρήσης του προφορικού και γραπτού λόγου,
- ε) να εξοικειώνονται βαθμιαία με τις ηθικές, θρησκευτικές, εθνικές, ανθρωπιστικές και άλλες αξίες και να τις οργανώνουν σε σύστημα αξιών και
- στ) να καλλιεργούν το αισθητικό τους κριτήριο, ώστε να μπορούν να εκτιμούν τα έργα της τέχνης και να εκφράζονται ανάλογα, μέσα από τα δικά τους καλλιτεχνικά δημιουργήματα.
2. Η φοίτηση στο δημοτικό σχολείο είναι εξαστητή και περιλαμβάνει τις τάξεις Α', Β', Γ', Δ', Ε' και ΣΤ'. Στην Α' τάξη εγγράφονται μαθητές που συμπληρώνουν την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία έξι (6) ετών. Η ηλικία αποδεικνύεται από ληξιαρχική πράξη γέννησης.
3. Στους μαθητές που αποφοιτούν από το δημοτικό σχολείο χορηγείται τίτλος που χρησιμεύει για την εγγραφή στο γυμνάσιο, ο τύπος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
4. Τα δημοτικά σχολεία, ανάλογα με τον αριθμό των οργανικών θέσεων των δασκάλων, είναι μονοθέσια έως εξαθέσια ή δωδεκαθέσια.
5. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η λειτουργία επταθέσιων έως και ενδεκαθέσιων δημοτικών σχολείων, όταν το επιβάλλουν ο αριθμός των μαθητών, οι διατιθέσιμοι χώροι διδασκαλίας και οι αποστάσεις μεταξύ των σχολείων.
6. Η οργανικότητα των δημοτικών σχολείων προσδιορίζεται από την αναλογία είκοσι πέντε (25) μαθητών προς ένα (1) δάσκαλο για τα μονοθέσια και διθέσια και για τα λοιπά τριάντα (30) μαθητών προς ένα (1) δάσκαλο, ως εξής:

Μαθητές			Δάσκαλοι	Οργανικότητα
10	έως	25	1	Μονοθέσιο
26	έως	50	2	Διθέσιο
51	έως	90	3	Τριθέσιο
91	έως	120	4	Τετραθέσιο
121	έως	150	5	Πενταθέσιο
151	έως	180	6	Εξαθέσιο
181	έως	210	7	Επταθέσιο
211	έως	240	8	Οκταθέσιο
241	έως	270	9	Εννεαθέσιο
271	έως	300	10	Δεκαθέσιο
301	έως	330	11	Ενδεκαθέσιο
331	έως	360	12	Δωδεκαθέσιο

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών μπορεί να μειώνεται ο αριθμός των μαθητών που αναλογεί σε κάθε οργανική θέση δασκάλου.
8. Η ίδρυση και προαγωγή των δημοτικών σχολείων και η ανάλογη αύξηση των οργανικών θέσεων των δασκάλων γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.
- (Με το άρθρο 47 παρ. 2 Ν. 2413/1996 ορίζεται ότι: 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών μπορεί να συνιστώνται οργανικές θέσεις των κλάδων δασκάλων και νηπιαγωγών για την πληρέστερη λειτουργία των σχολείων, πέρα από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4 παράγραφος 8 του ν 1566/1985.)
9. Στις περιπτώσεις που ειδικές τοπικές συνθήκες το επιβάλλουν είναι δυνατή η ίδρυση μονοθέσιων δημοτικών σχολείων, ανεξαρτήτως του αριθμού μαθητών που πρόκειται να φοιτήσουν.
10. Η κατάργηση, ο υποβιβασμός και, με την επιφύλαξη της παρ. 13, η συγχώνευση δημοτικών σχολείων και η ανάλογη μείωση των οργανικών θέσεων δασκάλων, καθώς και η διαίρεση δημοτικών σχολείων και η μεταφορά της έδρας τους, γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
11. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:
- α) την οργάνωση και λειτουργία των δημοτικών σχολείων,
- β) την εγγραφή, μετεγγραφή και κατάταξη των μαθητών,
- γ) την έναρξη και λήξη του σχολικού και διδακτικού έτους,
- δ) τη διαδικασία, τους λόγους και τα όργανα που αποφασίζουν τη διακοπή των μαθημάτων, τη συμπλήρωσή τους και με παράταση του διδακτικού έτους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια,
- ε) τα διδασκόμενα μαθήματα και τα εβδομαδιαία ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα,
- στ) την αξιολόγηση των μαθητών, την οργάνωση της μαθητικής ζωής και το γενικό πλαίσιο των σχολικών εκδηλώσεων και
- ζ) κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία των δημοτικών σχολείων.
12. Η διδασκαλία στα δημοτικά σχολεία μαθημάτων φυσικής αγωγής, μουσικής ξένων γλωσσών και καλλιτεχνικών μαθημάτων μπορεί να ανατίθεται, εκτός από τους δασκάλους, και σε εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με απόφαση του νομάρχη είτε με ολική απόσπαση είτε με υπερωριακή απασχόληση είτε για συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, καθώς και σε άλλους ειδικούς εκπαιδευτικούς που έχουν τα αντίστοιχα επιστημονικά προσόντα. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, καθορίζονται τα προσόντα των ειδικών εκπαιδευτικών, η σύσταση των αναγκαίων οργανικών θέσεων που κατανέμονται σε νέους κλάδους ή

προσαυξάνουν τις θέσεις των αντίστοιχων κλάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η διάθεση των εκπαιδευτικών αυτών στα δημοτικά σχολεία για ανάληψη πλήρους προγράμματος διδασκαλίας ή και για συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, η ανάθεση υπερωριακής διδασκαλίας για τα μαθήματα αυτά σε δημόσιους εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η πρόσληψη με ωριαία αντιμισθία ιδιωτών που έχουν τα αντίστοιχα προσόντα. Η αποζημίωση για την υπερωριακή διδασκαλία και η ωριαία αντιμισθία καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών μπορεί να συγχωνεύονται μονοθέσια, διθέσια και τριθέσια δημοτικά σχολεία σε τετραθέσια και πάνω. Οι τάξεις των πολυθέσιων αυτών σχολείων μπορεί να λειτουργούν στις έδρες των συγχωνευόμενων σχολείων, όπως θα ορίζεται ειδικότερα με την παραπάνω απόφαση. Με όμοια απόφαση μπορεί να συγχωνεύονται, κατά περιοχή, μονοθέσια δημοτικά σχολεία, στα οποία ο αριθμός των μαθητών που φοιτούν είναι κάτω από δεκαπέντε (15), σε ένα κεντρικό δημοτικό σχολείο.

(Η παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 1966/1991 (ΦΕΚ Α 147) ορίζει ότι: "Η κατάργηση και συγχώνευση των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ο υποβιβασμός νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων, με την επιφύλαξη της παρ. 13 του άρθρου 4 του ν. 1566/1985, η συγχώνευση τομέων ή τμημάτων σε τεχνικά επαγγελματικά λύκεια και κύκλων ή κλάδων σε ενιαία πολυκλαδικά λύκεια, καθώς επίσης η διαίρεση και η μεταφορά της έδρας των δημοτικών σχολείων γίνονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. ")

14. Οι μαθητές μεταφέρονται δωρεάν από τις έδρες των συγχωνευόμενων σχολείων στις οριζόμενες έδρες λειτουργίας των τάξεων ή στις έδρες των κεντρικών δημοτικών σχολείων. Η μεταφορά των μαθητών γίνεται, ύστερα από απόφαση του νομάρχη, με τα συνήθη συγκοινωνιακά μέσα ή και με μίσθωση ιδιωτικών μεταφορικών μέσων. Επίσης μπορεί να γίνεται με ιδιωτικά λεωφορεία με τη φροντίδα και ευθύνη του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ).

15. Οι δαπάνες μεταφοράς των μαθητών εγγράφονται στους προϋπολογισμούς εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των νομαρχιών και μπορούν να μεταφέρονται στους ΟΤΑ ή στο Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας κατά περίπτωση.

16. Για τα θέματα των παραγράφων 8, 9, 10 και 13 γνωμοδοτεί το νομαρχιακό συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση της νομαρχιακής επιτροπής παιδείας.

(Τα άρθρα 5 ως και 10 αφορούν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ Άρθρο 11

Όργανα, επιλογή, τοποθέτηση, υπηρεσιακή κατάσταση, καθήκοντα.

Όργανα διοίκησης κάθε σχολείου πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι ο διευθυντής, ο υποδιευθυντής και ο σύλλογος των διδασκόντων.

Α'. Διευθυντές και υποδιευθυντές.

1. Διευθυντές των τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων ορίζονται εκπαιδευτικοί του κλάδου δασκάλων με βαθμό Α'.

2. Διευθυντές των γυμνασίων και των γενικών και κλασικών λυκείων ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ11, ΑΤ15 και ΑΤ16 με βαθμό Α'.

3. Διευθυντές των τεχνικών - επαγγελματικών λυκείων και των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

Στα τεχνικά-επαγγελματικά λύκεια, τα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια και τις τεχνικές-επαγγελματικές σχολές, όπου λειτουργούν σχολικά εργαστήρια, τοποθετείται υποδιευθυντής που ανήκει στους κλάδους ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1, εφ' όσον ο διευθυντής δεν ανήκει στους κλάδους αυτούς.

4. Διευθυντές των τεχνικών - επαγγελματικών σχολών ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

5. Διευθυντές των Σ.Ε.Κ. ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

6. Υποδιευθυντές των δεκαθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων ορίζονται εκπαιδευτικοί του κλάδου δασκάλων με βαθμό Α'.

7. Υποδιευθυντές των γυμνασίων, των γενικών και κλασικών λυκείων, των τεχνικών - επαγγελματικών λυκείων, των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων και των τεχνικών - επαγγελματικών σχολών που έχουν εννέα τμήματα και πάνω ορίζονται εκπαιδευτικοί των αντίστοιχων κλάδων, όπως προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους 2, 3 και 4, με βαθμό Α'. Σε γυμνάσια, λύκεια κάθε τύπου και κατεύθυνσης και σε τεχνικές - επαγγελματικές σχολές που έχουν περισσότερα από δώδεκα τμήματα τάξεων, μπορεί, αν συντρέχουν ειδικοί λειτουργικοί λόγοι, να ορίζεται και δεύτερος υποδιευθυντής και προκειμένου για ενιαία πολυκλαδικά λύκεια με περισσότερα από δεκαπέντε τμήματα τάξεων και τρίτος.

(Κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Ν. 1836/1989 (ΦΕΚ Α 89): 1. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 της περίπτ. Α' και των παραγρ. 1, 2 και 3 της περίπτ. Δ' του άρθρου 11 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α'/1985) εφαρμόζονται ανάλογα και στο εκπαιδευτικό προσωπικό του Ο.Α.Ε.Δ. Η επιλογή και τοποθέτηση των διευθυντών και υποδιευθυντών των εκπαιδευτικών μονάδων του Ο.Α.Ε.Δ. ενεργείται από το υπηρεσιακό συμβούλιο του οργανισμού. Οι διευθυντές, υποδιευθυντές και σύμφωνα με τον κανονισμό του Ο.Α.Ε.Δ. οι προϊστάμενοι υπεύθυνοι τμημάτων εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών μονάδων του Ο.Α.Ε.Δ. , εκτός από τις αποδοχές τους, παίρνουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας και επίδομα θέσης, που ορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών.)

8. Υπεύθυνοι τομέων των Σ.Ε.Κ. ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

9. Προϊστάμενοι μονοθέσιων, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων, καθώς και των νηπιαγωγείων είναι εκπαιδευτικοί των κλάδων δασκάλων ή νηπιαγωγών αντίστοιχα, με οποιοδήποτε βαθμό.

Β'. Επιλογή - τοποθέτηση.

(Κατά το άρθρο μόνο παρ. 17 της Υ. Α. Δ/5716 (ΠΑΙΔ) της 15/21. 4. 88 (Β 217): "Από τη δημοσίευση αυτής της απόφασης, στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, δεν εφαρμόζονται από τον Ν. 1566/1985 οι διατάξεις:
α) του κεφαλαίου Β' του άρθρου 11, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 4 αυτής της απόφασης,
β) των παραγράφων 1 και 3 του κεφαλαίου Γ' του άρθρου 11 και
γ) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του κεφαλαίου Ε"'.)

1. Για την επιλογή των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και των διευθυντών και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει έως το τέλος Φεβρουαρίου κάθε δεύτερου έτους τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς του που έχουν τα προσόντα για τις παραπάνω θέσεις καθώς και διετία στο βαθμό Α' έως το τέλος του ίδιου σχολικού έτους και συντάσσει με αλφαβητική σειρά τους παρακάτω πίνακες υποψηφίων:

- α) διευθυντών σχολικών μονάδων,
- β) υποδιευθυντών σχολικών μονάδων,
- γ) διευθυντών Σ.Ε.Κ.
- δ) υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ.

Σε κάθε πίνακα περιλαμβάνεται τριπλάσιος αριθμός υποψηφίων από το συνολικό αριθμό των θέσεων κατά περίπτωση.

2. Κατά τη σύνταξη των πινάκων αυτών το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο εκτιμά, την υπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτικών, τη γνώση τους για τα εκπαιδευτικά πράγματα, την ικανότητα τους για ανάληψη διοικητικών καθηκόντων, το εκπαιδευτικό τους έργο, την κοινωνική προσφορά και την προσωπικότητά τους, τις μεταπτυχιακές σπουδές, τη μετεκπαίδευση και την επιμόρφωση, καθώς και την αξιολογή συγγραφική εργασία.

3. Ώς το τέλος Μαρτίου του ίδιου έτους οι εκπαιδευτικοί, που έχουν βαθμό Α' και διετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν και επιθυμούν να ασκήσουν καθήκοντα διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. ή καθήκοντα υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. , μπορούν να υποβάλουν σχετική αίτηση. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτονται από τους υποψηφίους ιδιόγραφο βιογραφικό σημείωμα και α) από τους υποψήφιους διευθυντές δήλωση που περιλαμβάνει κατά σειρά προτίμησης ένα μέχρι πέντε νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα, στις σχολικές μονάδες των οποίων επιθυμούν να τοποθετηθούν και β) από τους υποψήφιους υποδιευθυντές και υπεύθυνους τομέων Σ.Ε.Κ. δήλωση που περιλαμβάνει μια ή περισσότερες σχολικές μονάδες ή Σ.Ε.Κ. της ίδιας ή και άλλων πόλεων και κωμοπόλεων του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, όπου επιθυμούν να τοποθετηθούν.

4. Το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Απρίλιο του ίδιου έτους καταρτίζει με αξιολογική σειρά και με βάση τα κριτήρια της παραγράφου 2 α) πίνακες υποψηφίων που δεν υπέβαλαν αίτηση, αλλά περιλαμβάνονται στους πίνακες της παραγράφου 1 και β) πίνακα των υποψηφίων που υπέβαλαν σχετική αίτηση. Υποψήφιοι που υπέβαλαν αιτήσεις χωρίς να περιλαμβάνονται στους πίνακες της παραγράφου 1 αξιολογούνται και κατατάσσονται στον πίνακα του παραπάνω στοιχείου β'.

5. Ο προϊστάμενος της οικείας διεύθυνσης της εκπαίδευσης υποβάλλει τους πίνακες υποψηφίων διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. , που καταρτίστηκαν με βάση τις αιτήσεις τους, στο αρμόδιο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο και τους πίνακες των υποψηφίων διευθυντών, που καταρτίστηκαν χωρίς αίτηση τους, καθώς και όλους τους πίνακες υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. , στο νομόρχη. Με απόφαση του νομόρχη κυρώνονται οι πίνακες που υποβάλλονται σε αυτόν και ισχύουν για τα δύο επόμενα σχολικά έτη.

6. Το αρμόδιο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Μάιο του ίδιου έτους καταρτίζει πίνακα των υποψηφίων διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. με αξιολογική σειρά, αφού λάβει υπόψη τα προσόντα τους, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τις δηλώσεις προτίμησης και συμβουλευτεί τους πίνακες των περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων της παραγράφου 4. Οι πίνακες αυτοί κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ισχύουν για τα δύο επόμενα σχολικά έτη.

Το κεντρικό συμβούλιο μπορεί να αλλάξει την αξιολογική σειρά υποψηφίων, όπως αυτή καθορίστηκε από περιφερειακό συμβούλιο, στις περιπτώσεις που εξετάζει ενστάσεις ενδιαφερομένων, οι οποίες υποβάλλονται στη διεύθυνση εκπαίδευσης εντός δέκα ημερών από την κατάρτιση των πινάκων των περιφερειακών συμβουλίων και συνυποβάλλονται στο κεντρικό συμβούλιο μαζί με τους πίνακες αυτούς.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, αρμόδιου για θέματα τοποθέτησης και μετάθεσης εκπαιδευτικών, τίθενται στη διάθεση των περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου υποψήφιοι διευθυντές, ισάριθμοι προς τις κενές θέσεις της περιοχής με τη σειρά που έχουν καταταγεί στους οικείους πίνακες και σε νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα που αναφέρονται στις δηλώσεις τους. Το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο συγκεντρώνει από τους υποψήφιους αυτούς δηλώσεις για την τοποθέτησή τους κατά σειρά προτίμησης στις υπάρχουσες κενές θέσεις και προτείνει μέχρι τέλος Ιουνίου την τοποθέτησή τους. Αν οι ίδιες θέσεις ζητούνται από περισσότερους υποψήφιους, εφαρμόζονται για την τοποθέτησή τους οι διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών. Οι προτάσεις του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου εκτελούνται με απόφαση του νομόρχη.

8. Μετά την τοποθέτηση των διευθυντών των σχολείων τοποθετούνται οι υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και οι υπεύθυνοι τομέων Σ.Ε.Κ. στο πρώτο δεκάημερο Ιουλίου του ίδιου έτους, με απόφαση του νομόρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου από τους πίνακες που καταρτίστηκαν ύστερα από αιτήσεις των ενδιαφερομένων, κατά τη σειρά εγγραφής τους σε αυτούς και με βάση τις δηλώσεις προτίμησης.

9. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται όλες οι κενές θέσεις κατά τη διαδικασία των παραγράφων 7 και 8, τοποθετούνται στις απομένουσες κενές θέσεις με απόφαση του νομόρχη, ύστερα από πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες α της παραγράφου 4. Η τοποθέτηση γίνεται ύστερα από δηλώσεις όσων περιλαμβάνονται στους πίνακες αυτούς για την τοποθέτησή τους κατά σειρά προτίμησης στις κενές θέσεις και με εφαρμογή των διατάξεων για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών.

10. Σε θέσεις που κενούνται κατά τη διάρκεια ισχύος των πινάκων τοποθετούνται νέοι διευθυντές, υποδιευθυντές ή υπεύθυνοι τομέων Σ.Ε.Κ. κατά τη σειρά του οικείου πίνακα και με την ίδια διαδικασία.

11 . Σε κάθε περίπτωση σύνταξης πινάκων σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 4 και 6, η εγγραφή υποψήφιου σε ένα πίνακα, δεν εμποδίζει την εγγραφή του και στους υπόλοιπους.

Γ'. Υπηρεσιακή κατάσταση.

1. Οι διευθυντές των σχολικών μονάδων και των Σ.Ε.Κ. , οι υποδιευθυντές των σχολικών μονάδων και οι υπεύθυνοι των τομέων Σ.Ε.Κ. , που τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, ασκούν τα

καθηκόντά τους για μία τετραετία αν προέρχονται από τον πίνακα β' και για μία διετία αν προέρχονται από τον πίνακα α', όπως οι πίνακες αυτοί καθορίζονται στην παράγρ. 4 της προηγούμενης περίπτωσης Β'. Η τετραετία ή διετία, κατά περίπτωση, αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου του επόμενου από την τοποθέτηση τους σχολικού έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του τέταρτου ή του δευτέρου, κατά περίπτωση, σχολικού έτους.

2. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους διατηρούν τις οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών, από τις οποίες προέρχονται και εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σε αυτές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Μπορούν ως εκπαιδευτικοί να μετατεθούν σε κενές θέσεις εκπαιδευτικών άλλου σχολείου του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, στις οποίες και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά τη λήξη της τετραετίας.

3. Όσοι ασκούν καθηκόντα διευθυντών και υποδιευθυντών μπορούν να μετατεθούν για την άσκηση των ίδιων καθηκόντων στη διάρκεια της τετραετίας σε κενές θέσεις του ίδιου ή και άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, σύμφωνα με την αρχική τους δήλωση προτίμησης αλλά και οπουδήποτε αλλού, αν αυτό επιβάλλεται από υπηρεσιακή ανάγκη.

4. Οι διευθυντές των σχολικών μονάδων και των Σ.Ε.Κ. , ο υποδιευθυντής των σχολικών μονάδων και οι υπεύθυνοι τομέων των Σ.Ε.Κ. , εκτός από τις αποδοχές τους ως εκπαιδευτικοί, παίρνουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας και επίδομα θέσης που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Οι προϊστάμενοι των νομοθεσιών, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων και των νηπιαγωγείων, εκτός από τις αποδοχές τους ως εκπαιδευτικοί, παίρνουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας και το επίδομα θέσης που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

(Η παρ. 9 του άρθρου 7 του Ν. 2043/1992 (ΦΕΚ Α 79) ορίζει ότι: «Στους διευθυντές και υποδιευθυντές των ιδιωτικών σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους, καταβάλλεται το επίδομα θέσης, που προβλέπεται από την παράγραφο 4 της περ. Γ του άρθρου 11 του ν. 1566/1985 για τους αντίστοιχους διευθυντές και υποδιευθυντές δημόσιων σχολικών μονάδων.»)

5. Με σύμφωνη και αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου διευθυντή, υποδιευθυντή, προϊστάμενος σχολικής μονάδας, διευθυντής και υπεύθυνος τομέα Σ.Ε.Κ. μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του ή να μετατεθεί σε άλλη σχολική μονάδα ή Σ.Ε.Κ. κατά περίπτωση για το συμφέρον της υπηρεσίας.

Η μετάθεση γίνεται χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, εφόσον διαπιστωθεί ότι εξαιτίας ενεργειών ή παραλείψεων του είναι υπηρεσιακά αναγκαία.

Δ' Καθήκοντα.

1. Ο διευθυντής του σχολείου είναι ιδίως υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου, το συντονισμό της σχολικής ζωής, την τήρηση των νόμων, των εγκυκλίων και των υπηρεσιακών εντολών και την εφαρμογή των αποφάσεων του συλλόγου των διδασκόντων, που εκδίδονται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση για τις αρμοδιότητες του συλλόγου των διδασκόντων. Μετέχει επίσης στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών του σχολείου του και συνεργάζεται με τους σχολικούς συμβούλους.

2. Ο υποδιευθυντής αναπληρώνει το διευθυντή του σχολείου, όταν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται. Εάν υπηρετούν υποδιευθυντές περισσότεροι του ενός, ο αναπληρωτής ορίζεται από το διευθυντή. Αν δεν υπάρχει διευθυντής, ο αναπληρωτής ορίζεται με απόφαση του νομάρχη. Βοηθεί το διευθυντή στην άσκηση των καθηκόντων του και είναι υπεύθυνος για την διεξαγωγή της διοικητικής υπηρεσίας του σχολείου.

3. Τα ειδικότερα καθήκοντα των διευθυντών, υποδιευθυντών και προϊσταμένων των σχολείων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με εξαίρεση τα καθήκοντα τους, που έχουν σχέση με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το οποίο ρυθμίζονται και όλα τα θέματα αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών και ορίζονται τα κριτήρια της αξιολόγησης, η διαδικασία, ο τύπος, ο χρόνος, το περιεχόμενο και τα όργανα της αξιολόγησης, τα δικαιώματα και οι εγγυήσεις υπέρ των αξιολογουμένων και κάθε άλλη αναγκαία για την αξιολόγηση αυτή λεπτομέρεια.

(Κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Ν. 1836/1989 (ΦΕΚ Α 89): "1. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 της περίπτ. Α' και των παραγρ. 1, 2 και 3 της περίπτ. Δ' του άρθρου 11 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α'/1985) εφαρμόζονται ανάλογα και στο εκπαιδευτικό προσωπικό του Ο.Α.Ε.Δ. Η επιλογή και τοποθέτηση των διευθυντών και υποδιευθυντών των εκπαιδευτικών μονάδων του Ο.Α.Ε.Δ. ενεργείται από το υπηρεσιακό συμβούλιο του οργανισμού. Οι διευθυντές, υποδιευθυντές και σύμφωνα με τον κανονισμό του Ο.Α.Ε.Δ. οι προϊστάμενοι υπεύθυνοι τμημάτων εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών μονάδων του Ο.Α.Ε.Δ. , εκτός από τις αποδοχές τους, παίρνουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας και επίδομα θέσης, που ορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών".)

Ε'. Αναπλήρωση.

1. Αν δεν υπάρχει διευθυντής σχολικής μονάδας ή Σ.Ε.Κ. ή απουσιάζει ή κωλύεται και δεν υπάρχει υποδιευθυντής, με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, ανατίθεται η προσωρινή άσκηση καθηκόντων σε εκπαιδευτικό που υπηρετεί σε σχολείο του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος και έχει τα απαιτούμενα προσόντα. Η προσωρινή αναπλήρωση δεν μπορεί να διαρκέσει πέραν από τη λήξη του διδακτικού έτους. Για το χρονικό διάστημα που ασκεί τα καθήκοντά του ο προσωρινός διευθυντής, παίρνει το επίδομα που προβλέπεται για την αντίστοιχη θέση.

(Κατά το άρθρο μόνο παρ. 17 της Υ. Α. Δ/5716 (ΠΑΙΔ) της 15/21. 4. 88 (Β 217): "Από τη δημοσίευση αυτής της απόφασης, στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, δεν εφαρμόζονται από τον Ν. 1566/1985 οι διατάξεις:

α) του κεφαλαίου Β' του άρθρου 11, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 4 αυτής της απόφασης,

β) των παραγράφων 1 και 3 του κεφαλαίου Γ' του άρθρου 11 και

γ) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του κεφαλαίου Ε"'.)

2. Αν δεν υπάρχει υποδιευθυντής σχολικής μονάδας ή υπεύθυνος τομέα Σ.Ε.Κ. ή απουσιάζει, τα καθήκοντα αυτά ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό από τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στην ίδια μονάδα ή σε σχολείο που εξυπηρετείται από το Σ.Ε.Κ. κατά περίπτωση. Αν υπάρχουν ομοίοβαθοι, καθήκοντα υποδιευθυντή ή υπεύθυνου τομέα Σ.Ε.Κ. ασκεί εκείνος που ορίζεται με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας διευθύνσεως ή γραφείου εκπαίδευσης ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους αναπληρωτές υποδιευθυντών και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για την ανάθεση καθηκόντων

υπευθύνων εργαστηρίων κατεύθυνσης στα Τεχνικά - Επαγγελματικά λύκεια, στα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια και στις τεχνικές - επαγγελματικές σχολές σε εκπαιδευτικούς εργαστηρίων του κλάδου ΑΡ1.

ΣΤ' Σύλλογοι διδασκόντων.

1. Ο σύλλογος διδασκόντων κάθε σχολείου αποτελείται από όλους τους διδάσκοντες στο σχολείο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και έχει ως πρόεδρο το διευθυντή του σχολείου. Όταν στις συνεδριάσεις του συλλόγου εξετάζονται ειδικά θέματα μαθητών μετέχουν και δύο εκπρόσωποι τους που ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο των μαθητικών κοινοτήτων.
2. Ο σύλλογος των διδασκόντων συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, τακτικά τουλάχιστο μία φορά πριν από την έναρξη των μαθημάτων και μία φορά στο τέλος κάθε τριμήνου και έκτακτα, όταν το κρίνει σκόπιμο ο πρόεδρος ή το ζητήσει εγγράφως για συγκεκριμένα θέματα τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών του. Οι συνεδριάσεις γίνονται μέσα στο ωράριο εργασίας και σε καμιά περίπτωση σε ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων.
3. Ο σύλλογος διδασκόντων αποτελεί συλλογικό όργανο για τη χάραξη κατευθύνσεων για την καλύτερη εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής και την καλύτερη λειτουργία του σχολείου. Έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος, την υγεία και προστασία των μαθητών, την καθαριότητα των σχολικών χώρων και την οργάνωση της σχολικής ζωής. Ιεραρχεί τις σχολικές ανάγκες και φροντίζει για την αντιμετώπιση τους. Αξιοποιεί τις δυνατότητες συνεργασίας ανάμεσα στο διδακτικό προσωπικό και τους κοινωνικούς φορείς του τόπου. Μπορεί να αποφασίσει το χωρισμό των μελών του σε τομείς γνώσεων, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό της διδασκαλίας και της εφαρμογής των εκπαιδευτικών μεθόδων.
4. Ο τρόπος λειτουργίας του συλλόγου διδασκόντων, οι ειδικότερες αρμοδιότητές του και τα ειδικά θέματα, στη συζήτηση των οποίων παρίστανται εκπρόσωποι των μαθητών, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Άρθρο 12 Εκπαιδευτικό προσωπικό νηπιαγωγείων

1. Το εκπαιδευτικό προσωπικό των νηπιαγωγείων ανήκει στον κλάδο των νηπιαγωγών ΑΤ κατηγορίας. Οι βαθμοί των νηπιαγωγών διακρίνονται σε Α΄, Β΄ και Γ΄. Οι θέσεις όλων των βαθμών είναι οργανικά ενιαίες. Εισαγωγικός βαθμός ορίζεται του νηπιαγωγού με βαθμό Γ΄ και μισθολογικό κλιμάκιο (Μ. Κ.) 18. Για την προαγωγή στο βαθμό Β΄ απαιτείται διετής υπηρεσία στο βαθμό Γ΄ και για την προαγωγή στο βαθμό Α΄ εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β΄.
2. Για το διορισμό σε θέση νηπιαγωγού με τον εισαγωγικό βαθμό απαιτείται α) πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος ΑΕΙ κατεύθυνσης νηπιαγωγών ή β) πτυχίο σχολής νηπιαγωγών ή γ) πτυχίο των τμημάτων εκπαίδευσης νηπιαγωγών που λειτουργήσαν στις παιδαγωγικές ακαδημίες ή δ) αναγνωρισμένο ειδικό δίπλωμα ή πτυχίο ή πιστοποιητικό περάτωσης σπουδών νηπιαγωγού ξένου πανεπιστημίου ή ειδικού ινστιτούτου και απολυτήριο ελληνικού λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου.
3. Μετά τη συμπλήρωση τριετίας από την οριστική διακοπή λειτουργίας των σχολών νηπιαγωγών, για την υποβολή αίτησης διορισμού σε θέση νηπιαγωγών απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος ΑΕΙ κατεύθυνσης νηπιαγωγών της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται και απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου ή βεβαίωση για πλήρη γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας και ελληνικής ιστορίας που χορηγείται ύστερα από επιτυχή εξέταση. Η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
4. Οι οργανικές θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού των νηπιαγωγείων ορίζονται συνολικά σε 7. 123. Στο σύνολο αυτό περιλαμβάνονται και οι θέσεις σχολικών συμβούλων προσχολικής αγωγής, προϊσταμένων διευθύνσεων ή γραφείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και προϊσταμένων των νηπιαγωγείων.
5. Προϊστάμενος του μονοθέσιου νηπιαγωγείου είναι ο νηπιαγωγός που υπηρετεί σε αυτό. Στα διθέσια και πάνω νηπιαγωγεία καθήκοντα προϊσταμένου ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό. Αν υπάρχουν ομοίοβαθοι, ο προϊστάμενος ορίζεται με απόφαση του προϊσταμένου της διεύθυνσης ή του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.
6. Οι προϊστάμενοι των νηπιαγωγείων ασκούν διδακτικά και διοικητικά καθήκοντα. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των προϊσταμένων των νηπιαγωγείων και των νηπιαγωγών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 13 Εκπαιδευτικό προσωπικό δημοτικών σχολείων

1. Το εκπαιδευτικό προσωπικό των δημοτικών σχολείων ανήκει στον κλάδο δασκάλων ΑΤ κατηγορίας. Οι βαθμοί του κλάδου δασκάλων διακρίνονται σε Α΄, Β΄ και Γ΄. Οι θέσεις όλων των βαθμών είναι οργανικά ενιαίες. Εισαγωγικός βαθμός ορίζεται του δασκάλου με βαθμό Γ΄ και Μ. Κ. 18. Για την προαγωγή στο βαθμό Β΄ απαιτείται διετής υπηρεσία στο βαθμό Γ΄ και για την προαγωγή στο βαθμό Α΄ εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β΄.
2. Για το διορισμό σε θέση δασκάλου με τον εισαγωγικό βαθμό απαιτείται πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος ΑΕΙ κατεύθυνσης δασκάλων ή παιδαγωγικής ακαδημίας ή του ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων ή της ανώτερης εκκλησιαστικής σχολής Θεσσαλονίκης ή ισότιμο πτυχίο σχολής της αλλοδαπής και απολυτήριο εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου. Εκτός από τα πτυχία ΑΕΙ, η αναγνώριση πτυχίων σχολών της αλλοδαπής ως ισότιμων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της επιτροπής της παραγράφου 7 του άρθρου 2 της ΣΤ5/ 5/ 26. 4. 1982 (ΦΕΚ Β΄ 213) κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η σύνθεση της επιτροπής αυτής μπορεί να μεταβάλλεται με κοινή απόφαση των ίδιων υπουργών.
3. Μετά τη συμπλήρωση τριετίας από την οριστική διακοπή λειτουργίας των παιδαγωγικών ακαδημιών, για την υποβολή αίτησης διορισμού σε θέση δασκάλου απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος ΑΕΙ κατεύθυνσης δασκάλων της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής. Στην τελευταία

περίπτωση απαιτείται και απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου ή βεβαίωση για πλήρη γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας και γνώση της ελληνικής ιστορίας που χορηγείται ύστερα από επιτυχή εξέταση. Η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Οι οργανικές θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού των δημοτικών σχολείων ορίζονται συνολικά σε 36. 159. Στο σύνολο αυτό περιλαμβάνονται και οι θέσεις σχολικών συμβούλων δημοτικής εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής, προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, διευθυντών των τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων, υποδιευθυντών των δεκαθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων, προϊσταμένων των μονοθέσιων, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων και προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων των διευθύνσεων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Αν μειωθούν οι οργανικές θέσεις με την κατάργηση ή συγχώνευση δημοτικών σχολείων, παραμένουν ως υπεράριθμοι οι νεότεροι στο βαθμό και καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις που θα κενωθούν.

6. Προϊστάμενος του μονοθέσιου δημοτικού σχολείου είναι ο δάσκαλος που υπηρετεί σε αυτό. Στα διθέσια και τριθέσια δημοτικά σχολεία καθήκοντα προϊσταμένου ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό. Αν υπάρχουν ομοίβαθοι, ο προϊστάμενος ορίζεται με απόφαση του προϊσταμένου της διεύθυνσης ή του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι διευθυντές των τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.

7. α. Το εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας, που υπηρετούν στα δημοτικά σχολεία, ορίζεται από 1/9/1997 ως εξής :

1. Διευθυντές 4θeseιών και 5θeseιών δημοτικών σχολείων, ώρες 20.

2. Διευθυντές 6θeseιών μέχρι και 9θeseιών δημοτικών σχολείων, ώρες 12.

3. Διευθυντές 10θeseιών και 11θeseιών δημοτικών σχολείων, ώρες 10.

4. Διευθυντές 12θeseιών και πάνω δημοτικών σχολείων, ώρες 8.

5. Εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε 1θeseια, 2θeseια και 3θeseια δημοτικά σχολεία, ανεξάρτητα από βαθμό και το χρόνο υπηρεσίας τους, ώρες 25.

6. Εκπαιδευτικοί 4θeseιών και πάνω δημοτικών σχολείων, ώρες 24, αν έχουν μέχρι 10 έτη υπηρεσίας, ώρες 23, αν έχουν από 10 μέχρι 15 έτη υπηρεσίας, ώρες 22, αν έχουν από 15 μέχρι 20 έτη υπηρεσίας και 21 ώρες, αν έχουν πάνω από 20 έτη υπηρεσίας.

β) Στους εκπαιδευτικούς που συμπληρώνουν τον οριζόμενο στην προηγούμενη περίπτωση χρόνο υπηρεσίας μέχρι 31 Δεκεμβρίου ανατίθεται μειωμένο ωράριο διδασκαλίας από την 1η Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους και στους λοιπούς από την 1η Σεπτεμβρίου του επόμενου διδακτικού έτους.

γ) Σε περίπτωση που οι ώρες διδασκαλίας του προγράμματος κάθε δημοτικού σχολείου δεν καλύπτονται με το υποχρεωτικό ωράριο των διδασκόντων, ανατίθεται υπερωριακή διδασκαλία στους εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου. Για τα όργανα, τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις, το ανώτατο όριο υπερωριακής διδασκαλίας και το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 16, 18 και 19 του άρθρου 14 του ν. 1566/1985, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 18 του ν. 2470/1997.

8. Όλοι οι εκπαιδευτικοί των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως συμμετοχή σε γιορταστικές, αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, τήρηση βιβλίων του σχολείου και εκτέλεση διοικητικών εργασιών. Κάθε εκπαιδευτικός παραμένει υποχρεωτικά στο σχολείο, στις εργάσιμες ημέρες πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου που του έχει ανατεθεί από τα όργανα διοίκησης του σχολείου όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 της περίπτωσης ΣΤ' του άρθρου 11. Από τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες απαλλάσσονται οι μητέρες παιδιών μέχρι δύο ετών. Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους δασκάλους.

9. Η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων από δασκάλους απαγορεύεται. Η παράβαση της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου:

α) επισύρει φυλάκιση μέχρι τρία (3) έτη,

β) συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, για το οποίο μπορεί να επιβληθεί και η ποινή της οριστικής παύσης.

Άρθρο 14

Εκπαιδευτικό προσωπικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

14. Διδασκαλία με μειωμένο ωράριο δεν επιτρέπεται, εκτός εάν η συμπλήρωσή του δεν είναι αντικειμενικά δυνατή. Αν οι διδάσκοντες δε συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας στο σχολείο που υπηρετούν, διατίθενται, μερικά ή ολικά, σε άλλα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σε τμήματα πρόσθετης διδακτικής βοήθειας, καθώς και σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη διδασκαλία των μαθημάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 4, τα οποία λειτουργούν στον ίδιο ή γειτονικό δήμο ή κοινότητα, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Σε περίπτωση που εκπαιδευτικός πλεονάζει εξ ολοκλήρου μπορεί να αποσπασθεί σε άλλο σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου ή σε σχολείο άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι εκπαιδευτικοί ενός σχολείου που πλεονάζουν σε ορισμένο κλάδο, εξαιτίας μεταβολών στα προγράμματα διδασκαλίας ή για άλλους λόγους, είναι υποχρεωμένοι να διδάσκουν μαθήματα συγγενούς ειδικότητας στην ίδια σχολική μονάδα.

15. Όσοι διατίθενται για συμπλήρωση μέρους του ωραρίου τους σε σχολείο άλλης πόλης ή κωμόπολης παίρνουν οδοιπορικά έξοδα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και αποζημίωση για κάθε ώρα διδασκαλίας εκτός έδρας που ορίζεται στο μισό από την προβλεπόμενη στην παράγραφο 19. Δεν παίρνουν τα παραπάνω οδοιπορικά έξοδα και αποζημίωση όσοι συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο σε σχολεία πόλης ή κωμόπολης στην οποία κατοικούν. Τα σχολεία που λειτουργούν στην περιφέρεια της τώως διοίκησης της πρωτεύουσας και του τώως δήμου Θεσσαλονίκης θεωρούνται ότι λειτουργούν στην ίδια πόλη.

16. Σε περίπτωση που οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας για κάθε μάθημα δεν καλύπτονται με το υποχρεωτικό ωράριο των διδασκόντων και οι απομένουσες δε δικαιολογούν θέση εκπαιδευτικού η αν δικαιολογούν, μέχρι να

προσληφθεί προσωρινός αναπληρωτής και εφόσον δεν υπάρχει προσφορά προαιρετικής υπερωριακής διδασκαλίας, ο σύλλογος των διδασκόντων αναθέτει την κάλυψη των ωρών αυτών σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου. Για την κάλυψη των ωρών του προγράμματος μπορεί να ανατεθεί προαιρετική υπερωριακή διδασκαλία μέχρι πέντε (5) ώρες την εβδομάδα σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων και σε εκπαιδευτικούς άλλου σχολείου με απόφαση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων, αν πρόκειται για το ίδιο σχολείο, ή με απόφαση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, αν πρόκειται για άλλο σχολείο και εφόσον και στις δύο περιπτώσεις δεν υπάρχει προσφορά για προαιρετική υπερωριακή διδασκαλία. Η διδασκαλία του μαθήματος της κοινωνιολογίας, αν δεν υπάρχουν καθηγητές του κλάδου κοινωνιολόγων, μπορεί να ανατεθεί σε εκπαιδευτικούς που έχουν διαπιστωμένες ειδικές σπουδές στην κοινωνιολογία και, αν δεν υπάρχουν τέτοιοι εκπαιδευτικοί, σε φιλόλογους ή πτυχιούχους νομικών και πολιτικών επιστημών ή οικονομολόγους. Άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου χορηγείται εάν προηγουμένως καλυφθούν με υπερωριακή διδασκαλία οι ανάγκες των δημόσιων σχολείων. Οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί δεν επιτρέπεται να διδάσκουν σε ιδιωτικά σχολεία ή φροντιστήρια. Για τις παραβάσεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 13.

17. Αν στο ίδιο σχολείο ή στα σχολεία της ίδιας ή γειτονικής πόλης ή κωμόπολης οι προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ώρες διδασκαλίας και ασκήσεων δε δικαιολογούν το διορισμό μόνιμου εκπαιδευτικού ή αν οι ώρες αυτές δεν καλύπτονται από μόνιμους εκπαιδευτικούς, μπορεί να ανατεθεί η διδασκαλία μαθημάτων ή η διεξαγωγή πρακτικών ασκήσεων με ωριαία αντιμισθία σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, άλλους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα ή σε ιδιώτες που έχουν τα προσόντα των κλάδων αυτών, εκτός από τους ιδιοκτήτες και τους διευθυντές φροντιστηρίων και όσους διδάσκουν σε αυτά. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι απαραίτητο το πτυχίο των παιδαγωγικών σπουδών της ΣΕΛΕΤΕ, αν δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι με το πτυχίο αυτό.

Με την παραπάνω διαδικασία μπορεί να ανατίθεται η διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών σε αξιόλογο αριθμό αλλόδοξων μαθητών των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε ιδιώτες που έχουν πτυχίο Θεολογικής σχολής αντίστοιχου δόγματος ΑΕΙ της αλλοδαπής και απολυτήριο ελληνικού λυκείου ή εξετάξιου γυμνασίου.

18. Ανάθεση υπερωριακής διδασκαλίας, προαιρετικής ή υποχρεωτικής, καθώς και ανάθεση διδασκαλίας με ωριαία αντιμισθία, επιτρέπεται μόνο αν οι καθηγητές της ίδιας ειδικότητας έχουν καλύψει το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας τους. Τα όργανα, ο τρόπος επιλογής και η διαδικασία για την ανάθεση διδασκαλίας στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, είναι δυνατό να αυξηθούν μέχρι δέκα (10) οι ώρες προαιρετικής υπερωριακής διδασκαλίας, αν δεν καλύπτεται το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας.

19. Η ωριαία αντιμισθία ορίζεται στο ένα εννεηκοστό (1/90) των κάθε είδους μηνιαίων αποδοχών του εισαγωγικού βαθμού του αντίστοιχου κλάδου, χωρίς επίδομα οικογενειακών βαρών.

20. Οι διατάξεις των παρ. 8 και 9 του άρθρου 13 που αφορούν την υποχρέωση παραμονής των εκπαιδευτικών στα σχολεία, καθώς και την απαγόρευση παράδοσης ιδιαίτερων μαθημάτων και τις κυρώσεις για την παράβασή της αντίστοιχα, εφαρμόζονται και για τους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

21. Οι διατάξεις των άρθρων 12 και 13 και των παραγράφων 13 έως 20 αυτού του άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους προσωρινούς αναπληρωτές και τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στη δημόσια πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Άρθρο 15

Διορισμοί εκπαιδευτικού προσωπικού.

Α'. Δασκάλων - Νηπιαγωγών.

1. Οι διορισμοί των δασκάλων και νηπιαγωγών στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από ετήσιους πίνακες διοριστέων που συντάσσονται στο τέλος κάθε έτους. Στους πίνακες αυτούς περιλαμβάνονται όλοι όσοι υπέβαλαν αιτήσεις διορισμού μέσα στο ίδιο έτος και με σειρά που καθορίζεται από το βαθμό του πτυχίου τους. Αν υπάρχουν πτυχία με τον ίδιο βαθμό, η σειρά καθορίζεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση ως η ημερομηνία υποβολής της αίτησης λαμβάνεται η ημερομηνία καταχώρισης στο πρωτόκολλο της οικείας υπηρεσίας.

2. Οι αιτήσεις για διορισμό υποβάλλονται, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στις κατά τόπους αρμόδιες διευθύνσεις ή γραφεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι προϊστάμενοι των οποίων ελέγχουν τη νομιμότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις μαζί με τα δικαιολογητικά διαβιβάζονται στην αρμόδια διεύθυνση προσωπικού της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Κατά τη σύνταξη του ετήσιου πίνακα διοριστέων προτάσσονται υποχρεωτικά και ανεξάρτητα από το βαθμό του πτυχίου τους κατά σειρά όσοι έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, τα θύματα πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου, οι ανάπηροι πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου και τα τέκνα τους και ακολουθούν οι πολύτεκνοι και τα τέκνα πολυτέκνων.

4. Η κατάταξη όσων ανήκουν σε καθεμία από τις κατηγορίες της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με βάση το βαθμό του πτυχίου τους.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, δεν έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αιτήσεις δάσκαλοι που δε συμπλήρωσαν το 20ό έτος της ηλικίας τους και νηπιαγωγοί που δε συμπλήρωσαν το 18ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και δάσκαλοι ή νηπιαγωγοί που συμπλήρωσαν το 40ό έτος της ηλικίας τους. Ο διορισμός τους δεν επιτρέπεται μετά τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους. Κατ' εξαίρεση έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση διορισμού υποψήφιοι που συμπλήρωσαν το 40ό, όχι όμως το 45ο έτος της ηλικίας τους, εφόσον έχουν πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή ν. π. δ. δ. ή στην ιδιωτική εκπαίδευση. Στην περίπτωση αυτή ο διορισμός δεν επιτρέπεται μετά τη συμπλήρωση του 50ου έτους της ηλικίας τους.

6. Οι διοριζόμενοι, που δεν αποδέχονται το διορισμό τους ή παραιτούνται μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης διορισμού τους, δεν έχουν δικαίωμα να υποβάλουν νέα αίτηση διορισμού πριν να περάσουν δύο χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης διορισμού ή αποδοχής της παραίτησης. Αιτήσεις που υποβάλλονται κατά παράβαση της διάταξης αυτής δε λαμβάνονται υπόψη.

7. Δάσκαλοι και νηπιαγωγοί, που έχουν προϋπηρεσία σε αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής ή υπηρέτησαν σε ξένα σχολεία ως δάσκαλοι ή νηπιαγωγοί ελληνοπαίδων, μπορούν να διορίζονται και μετά τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους, εφόσον, κατά το χρόνο διορισμού, σε κάθε έτος μετά τη

συμπλήρωση του 40ού αντιστοιχεί ένα έτος προϋπηρεσίας στα σχολεία αυτά.

Ο διορισμός τους γίνεται με τον εισαγωγικό ή και με ανώτερο βαθμό ανάλογα με το χρόνο προϋπηρεσίας τους. Ο βαθμός καθορίζεται με πράξη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Ο τρόπος απόδειξης της προϋπηρεσίας και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Επίσης, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση διορισμού ομογενείς από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. οι οποίοι παλιννόστησαν από 1-1-1981 και των οποίων τα πτυχία έχουν αναγνωριστεί ως ισότιμα προς τα αντίστοιχα των ελληνικών Α.Ε.Ι..

8. Βουλευτές, δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι μπορούν να μην αποδέχονται το διορισμό τους σε θέση εκπαιδευτικού, που γίνεται στη διάρκεια της θητείας τους, χωρίς να διαγράφονται από τους πίνακες διοριστέων. Μετά τη λήξη της θητείας τους διορίζονται, εάν το επιθυμούν, στις πρώτες κενές οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών του κλάδου τους, εφόσον δεν συμπλήρωσαν το ανώτατο όριο της ηλικίας διορισμού.

9. Η κατοχή θέσης εκπαιδευτικού σε δημόσια εκπαίδευση άλλης χώρας αποτελεί κώλυμα διορισμού σε θέση εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ειδικά για τη στελέχωση των Μουσικών Σχολείων καθορίζονται με την ίδια απόφαση οι ειδικότητες των υποψηφίων, τα τυχόν απαιτούμενα προσόντα, καθώς και η πρόβλεψη του ελάχιστου χρόνου υποχρεωτικής παραμονής των νεοδιοριζομένων στην οργανική θέση στα Σχολεία αυτά.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στο διορισμό του εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

11. Από την ημερομηνία που υποβάλλεται η πρώτη αίτηση για διορισμό πτυχιούχου παιδαγωγικού τμήματος Α. Ε. Ι. κλείνουν οι πίνακες διοριστέων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του έτους αυτού και συντάσσονται πλέον νέοι πίνακες με σειρά που καθορίζεται από την ημερομηνία αυτή είτε πρόκειται για πτυχιούχους παιδαγωγικών τμημάτων Α. Ε. Ι. είτε για πτυχιούχους παιδαγωγικών ακαδημιών και σχολών νηπιαγωγών και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους διορισμούς στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι οποίες εφαρμόζονται ανάλογα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται θέματα και λεπτομέρειες που προκύπτουν από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Β' Εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Οι διορισμοί σε θέσεις των κλάδων εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από ετήσιους πίνακες διοριστέων που συντάσσονται κατά κλάδους στο τέλος κάθε έτους. Για τον κλάδο ΑΤ4 οι ετήσιοι πίνακες συντάσσονται κατά τις διακρίσεις της παραγράφου 11 του άρθρου 14. Για τους κλάδους ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18, ΑΡ1 και ΜΕ1 οι πίνακες αυτοί συντάσσονται και κατά ειδικότητες, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 14. Στους παραπάνω πίνακες περιλαμβάνονται όλοι όσοι υπέβαλαν αιτήσεις διορισμού μέσα στο ίδιο έτος και με σειρά που καθορίζεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

2. Οι αιτήσεις για διορισμό υποβάλλονται, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στις κατά τόπους αρμόδιες διευθύνσεις ή γραφεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι προϊστάμενοι των οποίων ελέγχουν τη νομιμότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις μαζί με τα δικαιολογητικά διαβιβάζονται στην αρμόδια διευθύνση προσωπικού της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Κατά τη σύνταξη του πίνακα διοριστέων προτάσσονται υποχρεωτικά και ανεξάρτητα από το βαθμό του πτυχίου τους κατά σειρά όσοι έχουν διδακτορικό δίπλωμα, τα θύματα πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου, οι ανάπηροι πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου, και τα τέκνα τους και ακολουθούν οι πολύτεκνοι και τα τέκνα πολυτέκνων.

4. Η κατάταξη όσων ανήκουν σε καθεμία από τις κατηγορίες της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με βάση την ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στις διευθύνσεις και τα γραφεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Σε περίπτωση ταυτόχρονης υποβολής, η σειρά διορισμού καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καταρτίζεται πίνακας διοριστέων και πριν από το τέλος του έτους, στις περιπτώσεις που έχουν εξαντληθεί οι πίνακες διοριστέων του προηγούμενου έτους.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7, 8 και 9 της περίπτωσης Α' εφαρμόζονται ανάλογα και για τους διορισμούς σε θέσεις προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

8. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1985, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ17 Τεχνολόγων διορίζονται πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. ή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. με πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., μόνο αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό από πτυχιούχους της Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. Από 1η Ιανουαρίου 1986 οι διορισμοί σε θέσεις του κλάδου αυτού γίνονται σε ποσοστό 70 % από πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. ή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. με πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών.

9. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων της περίπτωσης αυτής ως προς τους πίνακες διοριστέων δεν εφαρμόζονται για το διορισμό εκπαιδευτικών του κλάδου ΑΤ 16 Μουσικής που έχουν πτυχίο αναγνωρισμένο μη πανεπιστημιακού μουσικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής. Οι υποψήφιοι αυτοί διορίζονται ύστερα από διαγωνισμό στις θέσεις που απομένουν, όπως ειδικότερα ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στο διορισμό του εκπαιδευτικού προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Γ' Υποψηφίων με αυξημένα προσόντα.

1. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η πλήρωση περιορισμένου αριθμού θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από εκπαιδευτικούς που έχουν αυξημένα επιστημονικά προσόντα με επιλογή ύστερα από προκήρυξη.

(Με τον ν. 2413/1996 (Α 124) άρθρ. 22 παρ. 5 ορίζεται ότι: «5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του Κεφαλαίου Γ του άρθρου 15 του ν 1566/1985 μπορεί να εφαρμόζονται και για το διορισμό εκπαιδευτικών με αυξημένα προσόντα, προκειμένου να αποσπαστούν για μία πενταετία σε σχολεία του εξωτερικού. Η επιλογή αυτών γίνεται από το Συμβούλιο Επιλογής του άρθρου 16 του παρόντος νόμου. Οι διοριζόμενοι, εφόσον αποχωρήσουν, για οποιονδήποτε λόγο, πριν από τη συμπλήρωση πενταετούς υπηρεσίας σε σχολεία του εξωτερικού, θεωρούνται ότι έχουν παραιτηθεί αυτοδικαίως από την οργανική θέση τους". Βλ. και παρ. 6 του αυτού άρθρ. και νόμου για την

διακοπή της απόσπασης πριν από τη συμπλήρωση πενταετίας.»

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται:

α) ο αριθμός των θέσεων που πρόκειται να πληρωθούν για κάθε κλάδο,
β) τα προσόντα, τα οποία δεν μπορούν να είναι κατώτερα από τα οριζόμενα για κάθε κλάδο από αυτόν το νόμο, με επιπλέον προσόν τον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης του εσωτερικού ή του αντίστοιχου τίτλου του εξωτερικού συναφούς ειδικότητας ή επιστημών αγωγής και
γ) η διαδικασία επιλογής."

3. Οι διοριστέοι επιλέγονται από το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο και ο διορισμός γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Δ'. Τοποθέτηση διοριζομένων.

1. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που διορίζονται τίθενται στη διάθεση των οικείων διευθύνσεων εκπαίδευσης και με απόφαση των προϊσταμένων των διευθύνσεων αυτών, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, τοποθετούνται οριστικά σε κενές οργανικές θέσεις των σχολείων των περιοχών μετάθεσης του νομού με βάση τις δηλώσεις προτίμησής τους και τα ισχύοντα κριτήρια για τις τοποθετήσεις των διοριζομένων.

2. Οι διοριζόμενοι εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικότητες, που προβλέπονται από το πρόγραμμα για διδασκαλία και σε γυμνάσια και σε λύκεια, τοποθετούνται κατά τη διαδικασία της παραγράφου 1 μόνο σε γυμνάσια, στα οποία διδάσκουν για μία πενταετία τουλάχιστον. Εξαιρέση επιτρέπεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου και εφόσον υπάρχει ανυπέρβλητη υπηρεσιακή ανάγκη.

3. Δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση εκπαιδευτικών κατά το διορισμό τους σε σχολεία των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Κατ' εξαίρεση είναι επιτρεπτή η τοποθέτηση κατά το διορισμό σε σχολεία των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, εφόσον οι κενές θέσεις των σχολείων αυτών δεν μπορούν να καλυφθούν με μεταθέσεις εκπαιδευτικών εξαιτίας της έλλειψης αιτήσεων ενδιαφερομένων για μετάθεση.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορούν να οριστούν και άλλες περιοχές της χώρας, στις οποίες δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση εκπαιδευτικών κατά το διορισμό τους.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα κριτήρια για την τοποθέτηση των διοριζόμενων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. **16**

Άρθρο 16 Α' Προαγωγές.

1. Τον Ιανουάριο κάθε έτους συντάσσεται από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης, κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος αλφαβητική κατάσταση, στην οποία περιλαμβάνονται όλοι οι εκπαιδευτικοί κατά κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα, βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο και των τίτλων σπουδών. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται στους εκπαιδευτικούς μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου κάθε έτους. Ένσταση επιτρέπεται προς το υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της ένστασης.

2. Οι καταστάσεις της προηγούμενης παραγράφου, όταν οριστικοποιηθούν, υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο συντάσσει συνολικές για όλη τη χώρα αλφαβητικές καταστάσεις των εκπαιδευτικών.

1. α) Οι εκπαιδευτικοί όλων των κλάδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προάγονται με απόφαση του νομάρχη. Οι προαγωγές αυτές γίνονται με βάση πίνακα προακτέων που καταρτίζει το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Απρίλιο κάθε έτους. Ο πίνακας αυτός συντάσσεται κατά κλάδους με αλφαβητική σειρά και περιλαμβάνει όσους συμπληρώσουν τον απαιτούμενο χρόνο προαγωγής ως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους και κρίνονται προακτέοι από τα υπηρεσιακά τους στοιχεία. Προακτέοι κρίνονται οι εκπαιδευτικοί που χαρακτηρίζονται σε όλα τα στοιχεία της έκθεσης υπηρεσιακής ευδοκιμότητας τουλάχιστον "επαρκείς" για προαγωγή στο βαθμό Β' και τουλάχιστον "καλοί" για προαγωγή στο βαθμό Α'.
2. Για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό απαιτείται :
3. στην κατηγορία ΑΤ, για προαγωγή στο Β' βαθμό διετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για προαγωγή στον Α' βαθμό εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β',
4. στην κατηγορία ΑΡ, για προαγωγή στο Β' βαθμό τετραετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για προαγωγή στο βαθμό Α' εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β',
5. στην κατηγορία ΜΕ, για προαγωγή στο Β' βαθμό εννεαετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για προαγωγή στον Α' βαθμό οκταετής υπηρεσία στο βαθμό Β'.
6. Προκειμένου για εκπαιδευτικούς ΑΤ κατηγορίας, κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας τουλάχιστο φοίτησης ή διδακτορικού διπλώματος Α.Ε.Ι., συναφούς με τα αντικείμενα στα οποία απασχολούνται ή είναι δυνατό να απασχοληθούν, μειώνεται ο χρόνος προαγωγής κατά ένα έτος για την προαγωγή στο βαθμό Β' και στις δύο περιπτώσεις και για την προαγωγή στο βαθμό Α' κατά ένα έτος για τους κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος και κατά δύο έτη για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος. Αν οι παραπάνω τίτλοι σπουδών συντρέχουν αθροιστικά, η συνολική μείωση του χρόνου προαγωγής σε όλους τους βαθμούς δεν μπορεί να υπερβαίνει την τριετία.
7. Ως μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα νοείται εκείνο που χορηγείται με ξεχωριστό τίτλο μετά τη λήψη του πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι. για τα μεταπτυχιακά ή διδακτορικά διπλώματα Α.Ε.Ι. του εξωτερικού απαιτείται βεβαίωση ισοτιμίας.

4. Η προαγωγή θεωρείται ότι συντελείται από την ημέρα που συμπληρώνει ο εκπαιδευτικός το χρόνο υπηρεσίας που απαιτείται για να προαχθεί στον επόμενο βαθμό.

5. Εκπαιδευτικοί που κρίνονται, κατά τις αξιολογικές κρίσεις, ακατάλληλοι για την προσφορά διδακτικού έργου, μπορεί όμως να κριθούν ως επαρκείς για την άσκηση διοικητικού έργου, παραπέμπονται με απόφαση του νομάρχη στο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει σύμφωνα με τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου.

6. Το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο εξετάζει όλα τα στοιχεία του φακέλου, καλεί σε ακρόαση τον κρινόμενο και μπορεί να εξετάζει κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο. Αν ο εκπαιδευτικός κριθεί απολυτός με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων απολύεται για ανεπάρκεια στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Αν το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο διαπιστώσει ότι ο κρινόμενος δεν είναι κατάλληλος για το έργο του εκπαιδευτικού ή έχει σοβαρούς λόγους υγείας, κρίνεται όμως επαρκής για την προσφορά διοικητικής υπηρεσίας, μπορεί να αποφασίσει τη μετάταξή του σε προσωρινή θέση διοικητικού προσωπικού των διευθύνσεων ή γραφείων της εκπαίδευσης, εφόσον έχει υπερεπταετή και δεν συμπλήρωσε εικοσιπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτή συνιστάται προσωρινή θέση διοικητικού προσωπικού με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, την οποία καταλαμβάνει ο μετασπώμενος. Η θέση αυτή καταργείται με την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

7. Για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις που ισχύουν για την εξέλιξη των άλλων δημόσιων υπαλλήλων.

Β' Μεταθέσεις

1. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετατίθενται :

1. για το συμφέρον της υπηρεσίας και με δαπάνη του Δημοσίου,
2. για το συμφέρον της υπηρεσίας και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, όταν η μετάθεση επιβάλλεται από υπαιτιότητα του εκπαιδευτικού,
3. εξαιτίας υπεραριθμίας στο σχολείο ή στα σχολεία του νομού, ή νομαρχιακού διαμερίσματος και με δαπάνη του Δημοσίου,
4. περίπτωση δ καταργήθηκε).
5. με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, εφόσον εξυπηρετείται και το συμφέρον της υπηρεσίας.
6. με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου για πλήρωση κενών θέσεων στα πειραματικά σχολεία.
7. με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου για αρμοιβία μετάθεση που επιτρέπεται αν κανένας από τους αιτούντες δεν έχει συμπληρώσει υπηρεσία τριάντα (30) ετών.

2. Κατά την ενέργεια των μεταθέσεων επιδιώκεται η σύμμετρη κατανομή του προσωπικού μεταξύ των σχολείων του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, καθώς και μεταξύ των νομών και νομαρχιακών διαμερισμάτων. (Η παράγραφος 3 καταργήθηκε).

4. Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από περιοχή μετάθεσης σε άλλη περιοχή μετάθεσης γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μέσα στον μήνα Απρίλιο. Περιοχή μετάθεσης νοείται είτε ο νομός είτε περιφέρεια μικρότερη του νομού. Ο καθορισμός των περιοχών μετάθεσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου οι τοποθετήσεις, όσων μετατίθενται, στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα σε κενές θέσεις σχολείων, καθώς και οι μεταθέσεις από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, γίνονται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, μέσα στο μήνα Μάιο. Όσοι μετατίθενται οφείλουν να παρουσιαστούν και να αναλάβουν υπηρεσία στα σχολεία που μετατέθηκαν το αργότερο ως τις 20 Ιουνίου για την πρωτοβάθμια και ως τις 30 Ιουνίου για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

5. Κατά τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις σε σχολεία του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος μετατίθενται ή τοποθετούνται κατ' απόλυτη προτεραιότητα σε κενές θέσεις των λυκείων όσοι έχουν συμπληρώσει πενταετή εκπαιδευτική υπηρεσία. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 8 ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία των μεταθέσεων και τοποθετήσεων αυτών.

6. Κατά τις τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που μετατίθενται στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα και κατά τις μεταθέσεις τους από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, μετατίθενται για το συμφέρον της υπηρεσίας, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, σε κενές θέσεις λυκείων της ίδιας πόλης ή κωμόπολης εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε γυμνάσια περισσότερο από πέντε (5) έτη.

7. Μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους επιτρέπονται μόνο :

1. για τοποθέτηση διευθυντών και υποδιευθυντών σχολικών μονάδων, διευθυντών Σ.Ε.Κ. και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. και
2. για άμεση απομάκρυνση εκπαιδευτικού από υπαιτιότητά του.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ορίζονται η διαδικασία, οι σχετικές προθεσμίες, τα όργανα, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια (στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως η υπηρεσία σε σχολεία με δυσμενείς όρους διαβίωσης και λειτουργίας, η συνυπηρέτηση, η ανάγκη συνοίκησης συζύγων, η εντοπιότητα, η προστασία τέκνων, η ανάγκη για θεραπεία δυσίωντων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογένειάς του και γενικότερα οικογενειακοί λόγοι), καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια των μεταθέσεων.

9. Στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που μετατίθενται ύστερα από πέντε συνεχή διδακτικά έτη, σε σχολεία της ίδιας πόλης ή κωμόπολης, καταβάλλονται οδοιπορικά έξοδα και ημερησία αποζημίωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 287/1976 (ΦΕΚ 78) δεν εφαρμόζονται για τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Γ' Αποσπάσεις

1. Αν υπάρχουν εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες μπορεί να γίνει απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος για χρονικό διάστημα μέχρι δύο μήνες με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της διεύθυνσης.
2. Παράταση της απόσπασης αυτής ή απόσπαση για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του διμήνου και έως τη λήξη του διδακτικού έτους γίνεται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.
3. Με την ίδια διαδικασία μπορούν να αποσπαστούν και προσωρινοί αναπληρωτές από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, εφόσον δεν υπάρχουν κατά το χρόνο της απόσπασης οι λόγοι που επέβαλαν την πρόσληψή τους στο σχολείο που υπηρετούν.
4. Αποσπάσεις διευθυντών σχολείων και ΣΕΚ δεν επιτρέπονται, εκτός από περιπτώσεις αμοιβαίας απόσπασης.
5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για την αντιμετώπιση σοβαρότατων αναγκών, όπως βαριές και δυσίατες ασθένειες, συνυπηρέτηση συζύγων και εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, είναι δυνατή η απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και της δευτεροβάθμιας σε άλλο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, επιτρέπονται αποσπάσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της τριετίας:

1. στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του οργανισμού του,
2. σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση των αρμόδιων οργάνων τους.

7. Αν διενεργείται ένορκη ανάκριση για τη διαπίστωση πειθαρχικού αδικήματος και εγείρονται σοβαρές υπόνοιες εναντίον εκπαιδευτικού, επιτρέπεται η απόσπασή του σε άλλο σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του νομάρχη ύστερα από εισήγηση του ανακριτή και γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου για τη διευκόλυνση του ανακριτικού έργου. Η απόσπαση γίνεται ύστερα από ακρόαση του εκπαιδευτικού και δεν μπορεί να διαρκέσει πέρα από τρεις μήνες. Κατά την ίδια διαδικασία και για το ίδιο χρονικό διάστημα είναι δυνατή απόσπαση του εκπαιδευτικού σε σχολείο άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

8. Με τη διαδικασία της παραγράφου 1 αποσπώνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των ενώσεων λειτουργών μέσης εκπαίδευσης και των συλλόγων των δασκάλων σε σχολεία της έδρας τους. Ο χρόνος της απόσπασης θεωρείται ότι διανύθηκε στην οργανική θέση τους.

9. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αποσπώνται στα αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής, τίθενται στη διάθεση των διευθύνσεων εκπαίδευσης, από τις οποίες αποσπάστηκαν και οι οργανικές θέσεις τους στα σχολεία θεωρούνται κενές. Οι διευθύνσεις εκπαίδευσης είναι αρμόδιες για τη ρύθμιση των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και την άσκηση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας για το χρονικό διάστημα της απόσπασης των εκπαιδευτικών αυτών στα σχολεία της αλλοδαπής. Οι παραπάνω εκπαιδευτικοί μετά τη λήξη της απόσπασής τους τοποθετούνται προσωρινά με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Η οριστική τους τοποθέτηση γίνεται κατά τις επόμενες μεταθέσεις εκπαιδευτικών και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μεταθέσεις αυτές, εντός του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Αν οι εκπαιδευτικοί αυτοί δεν καταλάβουν θέσεις μέσα στον ίδιο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα, τοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, σε σχολεία άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 1232/ 1982 (ΦΕΚ 22) καταργούνται.

(Κατά την παρ. 12 άρθρ. 16 Ν. 2413/1996: "Οι συντονιστές εκπαίδευσης διατηρούν τις οργανικές τους θέσεις στην εκπαίδευση της Ελλάδας και κατά τη διάρκεια της θητείας τους μπορούν να μετατεθούν ως εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών. Για τους διευθυντές των εκπαιδευτικών μονάδων ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης του εξωτερικού έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 16 Κεφάλαιο Γ' παράγραφος 9 του ν. 1566/1985".)

(Με τον ν. 2413/1996 (Α 124) άρθρ. 22 (αποσπάσεις στο εξωτερικό) παρ. 3 ορίζεται ότι: "3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται η διαδικασία για την απόσπαση, οι όροι, τα κριτήρια και τα όργανα επιλογής των αποσπασμένων, καθώς και οι περιπτώσεις απόσπασης εκπαιδευτικών με αποδοχές και επιμίσθιο ή μόνο με αποδοχές ή χωρίς αποδοχές και επιμίσθιο. Οι διατάξεις του άρθρου 16 Κεφάλαιο Γ' παράγραφος 9 του ν. 1566/1985 εξακολουθούν να ισχύουν. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και τα όργανα επιλογής ομογενών εκπαιδευτικών»)

10. Δασκάλες που είναι μητέρες παιδιών μέχρι τριάντι ετών μπορεί να αποσπώνται από ολιγοθέσια σε πολυθέσια δημοτικά σχολεία με απόφαση του νομάρχη ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Δ'. Μετατάξεις.

1. Μετάταξη εκπαιδευτικών κατά τις κείμενες διατάξεις από κλάδο σε κλάδο επιτρέπεται εφόσον δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό στον ίδιο κλάδο με χρονολογία λήψης του πτυχίου προγενέστερη από τη χρονολογία λήψης του πτυχίου του μετατασσόμενου. Μετά διετία από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου δεν επιτρέπεται μετάταξη εκπαιδευτικού που έχει μισθολογικό κλιμάκιο ανώτερο από το 5ο.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, επιτρέπεται μετάταξη εκπαιδευτικού σε κενή θέση άλλης ειδικότητας του ίδιου κλάδου,

με τους περιορισμούς της παραγράφου 1.

3. Για την τοποθέτηση όσων μετατάσσονται εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγρ. 3 της περίπτωσης Δ' του άρθρου 15.

Ε' Άδειες χωρίς αποδοχές

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να χορηγείται σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι ιδίως θεραπεία δυσίατων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογένειάς του, αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης, τοκετού και μητρότητας, ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών, ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό.

2. Άδεια χωρίς αποδοχές, που χορηγείται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παραταθεί πέρα από τρία σχολικά έτη.

Κατ' εξαίρεση στους Κύπριους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τους εκπαιδευτικούς συζύγους αυτών η άδεια χωρίς αποδοχές μπορεί να παραταθεί για 2 επιπλέον σχολικά έτη, στην περίπτωση εγκατάστασής τους στην Κύπρο

ΣΤ' Πειθαρχική δικαιοδοσία και διαδικασία

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης, ορίζονται τα μονομελή και συλλογικά όργανα που ασκούν την πειθαρχική δικαιοδοσία για το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η αρμοδιότητά τους για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης και την επιβολή πειθαρχικών ποινών.

2. Η κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 1256/ 1982 (ΦΕΚ 65) διοικητική εξέταση, καθώς και η ένορκη ανάκριση για διαπίστωση πειθαρχικού αδικήματος όταν αναφέρεται σε εκπαιδευτικούς, ενεργείται:

1. για τους σχολικούς συμβούλους από σύμβουλο ή μόνιμο πάρεδρο του ΠΙ ή άλλο σχολικό σύμβουλο,
2. για τους προϊσταμένους των διευθύνσεων εκπαίδευσης από άλλο προϊστάμενο διεύθυνσης της εκπαίδευσης;
3. για τους προϊσταμένους γραφείων της εκπαίδευσης από προϊστάμενο διεύθυνσης της εκπαίδευσης ή άλλο προϊστάμενο γραφείου της εκπαίδευσης,
4. για τους διευθυντές σχολικών μονάδων και ΣΕΚ από προϊστάμενο διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ή άλλο διευθυντή σχολικής μονάδας ή ΣΕΚ και
5. για τους υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και υπεύθυνους τομέων ΣΕΚ από προϊστάμενο διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ή διευθυντή σχολικής μονάδας ή ΣΕΚ ή άλλον υποδιευθυντή σχολικής μονάδας ή υπεύθυνο τομέα ΣΕΚ.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις για το πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων του Δημοσίου.

Άρθρο 17 Προσωρινοί αναπληρωτές

1. Αν για οποιαδήποτε αιτία απουσιάζουν από τα σχολεία εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και αν υπάρχουν άλλες έκτακτες ανάγκες λειτουργίας των σχολείων, οι οποίες δημιουργούνται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, προσλαμβάνονται, με αίτησή τους, προσωρινοί αναπληρωτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου από αυτούς που υπέβαλαν αίτηση διορισμού σε θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.

2. Προσωρινοί αναπληρωτές προσλαμβάνονται επίσης με μειωμένο ωράριο διδασκαλίας, που αντιστοιχεί στο μισό τουλάχιστον του υποχρεωτικού ωραρίου διδασκαλίας του πρωτοδιόριστου εκπαιδευτικού, όταν οι προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ώρες διδασκαλίας και ασκήσεων στο ίδιο ή και σε άλλο σχολείο της ίδιας ή γειτονικής πόλης ή κωμόπολης δε δικαιολογούν το διορισμό μόνιμου εκπαιδευτικού.

3. Η πρόσληψη των προσωρινών αναπληρωτών γίνεται με πράξη των αρμόδιων προϊσταμένων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση των οικείων περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων. Αν υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις για τις ίδιες θέσεις, τηρείται η σειρά υποβολής των αιτήσεων για το διορισμό σε θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών. Σε περίπτωση πρόσληψης αρρένων προηγούνται όσοι έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή έχουν νόμιμα απαλλαγεί από αυτές. Η απόλυση των προσωρινών αναπληρωτών γίνεται αυτοδικαίως με τη λήξη του διδακτικού έτους και χωρίς καμία αποζημίωση. Αν δεν υπάρχουν ή δεν προσφέρονται για πρόσληψη σε θέσεις προσωρινών αναπληρωτών υποψήφιοι για διορισμό εκπαιδευτικοί, μπορούν να προσληφθούν ως προσωρινοί αναπληρωτές ιδιώτες που έχουν τα προσόντα διορισμού, εκτός από το παιδαγωγικό πτυχίο της ΣΕΛΕΤΕ. Στην περίπτωση αυτή το όριο ηλικίας δεν αποτελεί κώλυμα για την πρόσληψη. Κάθε έτος μπορούν να καταρτίζονται χωριστές, κατά δυσπρόσιτες ή νησιωτικές περιοχές, καταστάσεις υποψηφίων για πρόσληψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η πρόσληψη για τους εκπαιδευτικούς κάθε καταστάσεως θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι ειδικότερες αυτές περιοχές κάθε νόμου, που θα καλύπτονται από τις παραπάνω καταστάσεις υποψηφίων, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διαδικασία πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών.

4. Στους προσωρινούς αναπληρωτές καταβάλλονται οι αποδοχές που αντιστοιχούν στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο του εισαγωγικού βαθμού του κλάδου τους, καθώς και επιδόματα εορτών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι σχετικές πιστώσεις για την πληρωμή των δαπανών αυτών εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι αποδοχές που καταβάλλονται στους προσωρινούς

αναπληρωτές, οι οποίοι προσλαμβάνονται με μειωμένο ωράριο διδασκαλίας, καθώς και ο χρόνος υπηρεσίας τους υπολογίζονται με κλάσμα που έχει αριθμητή τον αριθμό των εβδομαδιαίων ωρών, για τις οποίες έχουν προσληφθεί και παρονομαστή το υποχρεωτικό ωράριο του πρωτοδιόριστου εκπαιδευτικού.

5. Για τη διδασκαλία των μαθημάτων που προβλέπονται από την παράγραφο 12 του άρθρου 4, εφόσον οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί δεν επαρκούν, προσλαμβάνονται προσωρινοί αναπληρωτές, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου με απόφαση του προϊστάμενου της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 18 Αποζημιώσεις

1. Για την καταβολή ημερήσιας εκτός έδρας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που μετακινούνται για την εκτέλεση υπηρεσίας, εγγράφονται οι αναγκαίες πιστώσεις στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Στους μόνιμους εκπαιδευτικούς, τους προσωρινούς αναπληρωτές και τους εκπαιδευτικούς με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που μετακινούνται για τη συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου διδασκαλίας σε σχολείο ή μεταλυκειακό προπαρασκευαστικό κέντρο άλλης πόλης ή κωμόπολης, καταβάλλονται:

1. οδοιπορικά έξοδα κατά τις κείμενες διατάξεις και
2. για κάθε ώρα διδασκαλίας το ένα δεύτερο της προβλεπόμενης ωριαίας αμοιβής για διδασκαλία πέρα από το υποχρεωτικό ωράριο.

Οδοιπορικά έξοδα καταβάλλονται και στους δασκάλους των σχολείων που η έδρα τους μετακινείται εποχιακά.

3. Στους σχολικούς συμβούλους και στους προϊστάμενους των διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης, που μετακινούνται εκτός γραφείου και εντός έδρας, επιτρέπεται η χρήση ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου με καταβολή της χιλιομετρικής αποζημίωσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία για τη βεβαίωση των χιλιομετρικών αποστάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4. Οι εκπαιδευτικοί που συνοδεύουν μαθητές σε σχολικές εκδηλώσεις, που συνδέονται με το εκπαιδευτικό έργο (όπως εκδρομές, περίπατοι, αγώνες, πολιτιστικές εκδηλώσεις), θεωρείται ότι εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία. Για την κάλυψη των δαπανών κίνησης εκτός έδρας, όπου προβλέπονται, εγγράφονται σχετικές πιστώσεις στους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των νομαρχιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 19. Προσωπικό υπηρεσιών και σχολείων.

1. Η υπηρεσία κάθε διεύθυνσης πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί με την άμεση ευθύνη του προϊστάμενου της. Η υπηρεσία αυτή αποτελείται : α) της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από δύο τμήματα : (αα) διοικητικών θεμάτων και (ββ) εκπαιδευτικών θεμάτων και β) της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τρία τμήματα : (αα) διοικητικών θεμάτων, (ββ) εκπαιδευτικών θεμάτων γενικής κατεύθυνσης και (γγ) εκπαιδευτικών θεμάτων τεχνικής επαγγελματικής κατεύθυνσης.

Οι αρμοδιότητες κάθε τμήματος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Προϊστάμενοι των τμημάτων διοικητικών θεμάτων είναι διοικητικοί υπάλληλοι κατηγορίας ΑΤ ή ΑΡ ή ΜΕ με βαθμό 6ο και πάνω. Προϊστάμενοι των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων είναι δάσκαλοι ή νηπιαγωγοί και προκειμένου για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ11 για τα τμήματα γενικής κατεύθυνσης και των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ13, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 ή ΑΡ1 για τα τμήματα τεχνικής - επαγγελματικής κατεύθυνσης. Για την επιλογή των προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων καταρτίζεται από το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο πίνακας υποψηφίων. Για την επιλογή, τα προσόντα, την τοποθέτηση, την υπηρεσιακή κατάσταση και για κάθε άλλο θέμα εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 11 που αναφέρονται στους υποδιευθυντές των σχολικών μονάδων.

3. Η υπηρεσία κάθε γραφείου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί με την άμεση ευθύνη του προϊσταμένου του. Σε κάθε γραφείο λειτουργεί τμήμα γραμματείας με προϊστάμενο διοικητικό υπάλληλο κατηγορίας ΑΤ ή ΑΡ ή ΜΕ με βαθμό 6ο και πάνω.

4. Σε κάθε διεύθυνση και σε κάθε γραφείο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τοποθετείται ένας κλητήρας - επιστάτης - φύλακας νυκτοφύλακας.

5. Σε κάθε διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης, τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι κατηγορίας ΑΤ, ΑΡ, ΜΕ και ΣΕ.

6. Σε κάθε σχολική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με μαθητές πάνω από διακόσιους (200) λειτουργεί γραμματεία, στην οποία τοποθετείται ένας διοικητικός υπάλληλος κατηγορίας ΑΤ, ΑΡ ή ΜΕ. Στη γραμματεία των λυκείων που έχουν περισσότερους από πεντακόσιους (500) μαθητές τοποθετείται και δεύτερος γραμματέας, καθώς και τρίτος, αν έχουν περισσότερους από οκτακόσιους (800) μαθητές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να οριστεί ότι σε κάθε 12θέσιο και πάνω δημοτικό σχολείο τοποθετείται διοικητικός υπάλληλος ως γραμματέας αυτού.

7. Σε κάθε λύκειο ή γυμνάσιο ή τεχνική - επαγγελματική σχολή, με μαθητές πάνω από διακόσιους (200), καθώς και σε κάθε δεκαθέσιο και πάνω δημοτικό σχολείο, τοποθετείται ένας κλητήρας - επιστάτης - φύλακας νυκτοφύλακας.

8. Σε συγκροτήματα διδακτηρίων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που λειτουργούν σε αστικά κέντρα, καθώς και των Σ.Ε.Κ. τοποθετούνται ανά δύο κλητήρες - επιστάτες - φύλακες - νυκτοφύλακες.

9. α) Για τη συντήρηση των εργαστηριακών εξοπλισμών των τεχνικών - επαγγελματικών και ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων, των Σ.Ε.Κ. και των τεχνικών - επαγγελματικών σχολών συνιστώνται διακόσιες πενήντα (250) θέσεις τεχνικών συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου.

β) Προσόντα για την πρόσληψη των τεχνικών συντήρησης ορίζονται το πτυχίο αντίστοιχης ειδικότητας μέσης

τεχνικής σχολής ή τεχνικού επαγγελματικού ή ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου ή τεχνικής - επαγγελματικής σχολής και τετραετής τουλάχιστον επαγγελματική εμπειρία.

γ) Οι τεχνίτες συντήρησης κατανέμονται και τοποθετούνται σε μία ή περισσότερες σχολικές μονάδες ή συγκροτήματα σχολικών μονάδων του εδαφίου α' που χρησιμοποιούν τον ίδιο εργαστηριακό εξοπλισμό με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

δ) Αν αυξηθούν τα σχολεία όπου τοποθετείται προσωπικό αυτής της παραγράφου, αυξάνονται ανάλογα και οι θέσεις τεχνιτών συντήρησης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

ε) Το ύψος αμοιβής, οι όροι, η διαδικασία, η αρμοδιότητα υπογραφής των σχετικών συμβάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών.

Άρθρο 20 **Οργανικές θέσεις, προσόντα, διορισμός.**

1. Οι οργανικές θέσεις του διοικητικού προσωπικού των διευθύνσεων και γραφείων της εκπαίδευσης και των γραμματειών των σχολείων, καθώς και των κλητήρων - επιστατών - φυλάκων - νυκτοφυλάκων, ορίζονται κατά κατηγορίες, κλάδους και βαθμούς ως εξής :

Κατηγορία ΑΤ

Κλάδος ΑΤ1 Διοικητικός

Με βαθμούς 3ο - 2ο θέσεις 10

Με βαθμούς 5ο - 4ο θέσεις 35

Με βαθμούς 8ο - 6ο θέσεις 83

Σύνολο θέσεων 128

Κατηγορία ΑΡ

Κλάδος ΑΡ1 Διοικητικός

Με βαθμούς 3ο - 2ο θέσεις 13

Με βαθμούς 5ο - 4ο θέσεις 117

Με βαθμούς 9ο - 6ο θέσεις 501

Σύνολο θέσεων 631

Κατηγορία ΜΕ

Κλάδος ΜΕ1 Διοικητικός

Με βαθμούς 5ο - 4ο θέσεις 513

Με βαθμούς 10ο - 6ο θέσεις 2058

Σύνολο θέσεων 2571

Κλάδος ΜΕ2 Δακτυλογράφων

Με βαθμούς 5ο - 4ο θέσεις 89

Με βαθμούς 10ο - 6ο θέσεις 356

Σύνολο θέσεων 445

Κατηγορία ΣΕ

Κλάδος ΣΕ1 Κλητήρων - επιστατών - φυλάκων - νυκτοφυλάκων

Με βαθμούς 12ο - 7ο θέσεις 3. 052.

Αν αυξηθούν τα γραφεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή τα σχολεία, στα οποία προβλέπεται από τις διατάξεις αυτού του νόμου τοποθέτηση υπαλλήλων των κλάδων ΑΤ1, ΑΡ1, ΜΕ1, ΜΕ2 και ΣΕ1, αυξάνονται ανάλογα οι θέσεις των υπαλλήλων των κλάδων αυτών κατά κατηγορίες με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

2. Προϊστάμενοι των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων Αθήνας, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Πειραιά και των νομών Αιτωλοακαρνανίας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Έβρου, Ηλείας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Κοζάνης, Λάρισας, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Σερρών, Φθιώτιδας και Χανίων τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ1 Διοικητικού ή ΑΡ1 Διοικητικού με βαθμό 4ο, 3ο ή 2ο.

3. Προϊστάμενοι των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των λοιπών νομών και των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης όλων των νομών και νομαρχιακών διαμερισμάτων καθώς και των γραμματειών των γραφείων εκπαίδευσης, τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ1 Διοικητικού, ΑΡ1 Διοικητικού ή ΜΕ1 Διοικητικού με βαθμό 6ο, 5ο ή 4ο.

4. Οι λοιποί υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ1, ΑΡ1, ΜΕ1 και ΜΕ2 τοποθετούνται στις διευθύνσεις και τα γραφεία εκπαίδευσης, στα γραφεία φυσικής αγωγής και στις γραμματείες των σχολείων.

5. Η κατανομή και ανακατανομή των θέσεων υπαλλήλων των προηγούμενων παραγράφων γίνεται, κατά νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η περαιτέρω κατανομή και ανακατανομή των θέσεων διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνεται σε εκπαιδευτικές μονάδες και διευθύνσεις και γραφεία εκπαίδευσης του νομού, με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου διοικητικού προσωπικού (Π.Υ.Σ.Δ.Ι.Π.).

6. Οι τοποθετήσεις των προϊσταμένων των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των προϊσταμένων των τμημάτων γραμματειών των γραφείων εκπαίδευσης γίνονται με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου διοικητικού προσωπικού (Π.Υ.Σ.Δ.Ι.Π.), το οποίο συντάσσει σχετικούς πίνακες προϊσταμένων. Οι τοποθετήσεις των λοιπών υπαλλήλων γίνονται, κατά νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου και η περαιτέρω τοποθέτησή τους σε συγκεκριμένες θέσεις του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Κατά τις

τοποθετήσεις αυτές λαμβάνεται μέριμνα για τη σύμμετρη στελέχωση όλων των υπηρεσιών και σχολείων.
7. Τα προσόντα του προσωπικού που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο αυτό ορίζονται ως εξής :

1. για τον κλάδο ΑΤ1, πτυχίο νομικού ή πολιτικού ή οικονομικού ή εμπορικού τμήματος ή τμήματος δημόσιας διοίκησης Α. Ε. Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής.
2. για τον κλάδο ΑΡ1, πτυχίο διοίκησης και οικονομίας Τ. Ε. Ι. ή αντίστοιχο Κ. Α. Τ. Ε. Ε. ή ισότιμο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
3. για τους κλάδους ΜΕ1 και ΜΕ2, απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου ή μέσης επαγγελματικής σχολής λογιστών ή γραμματέων.
4. για τον κλάδο ΣΕ1, απολυτήριο δημοτικού σχολείου.

Όσοι διορίζονται στον κλάδο ΜΕ2 είναι υποχρεωμένοι να ασκηθούν στη χρήση γραφομηχανής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6).

8. Η πλήρωση των κενών θέσεων προσωπικού γίνεται στον εισαγωγικό βαθμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1320/1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ** **Άρθρο 21** **Υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια**

1. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του εκπαιδευτικού προσωπικού συνιστώνται κατά νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα και χωριστά για κάθε βαθμίδα περιφερειακά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια και στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ένα ή περισσότερα κεντρικά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια για κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης.

2. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του διοικητικού προσωπικού της εκπαίδευσης συνιστώνται στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ένα ή περισσότερα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ισχύ αυτού του νόμου με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθορίζονται ο αριθμός, η έδρα και η συγκρότηση των συμβουλίων των προηγούμενων παραγράφων, η θητεία των μελών τους, οι αρμοδιότητες, η οργάνωση και λειτουργία τους και κάθε άλλο συναφές θέμα.

Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα:

1. Μπορεί να συσταθούν και περιφερειακά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια για το διοικητικό προσωπικό ή να ανατεθεί η κρίση θεμάτων της υπηρεσιακής του κατάστασης στα περιφερειακά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια του εκπαιδευτικού προσωπικού. Στη δεύτερη περίπτωση μετέχουν στα περιφερειακά συμβούλια αιρετοί εκπρόσωποι των διοικητικών υπαλλήλων αντί των αιρετών εκπροσώπων των εκπαιδευτικών.
2. Μπορεί να ανατεθούν στα κεντρικά και περιφερειακά συμβούλια αρμοδιότητες για θέματα ιδιωτικής εκπαίδευσης, φροντιστηρίων και εργαστηρίων ελεύθερων σπουδών και του προσωπικού τους. Στις περιπτώσεις που τα συμβούλια ασκούν τις αρμοδιότητες του εδαφίου αυτού μετέχουν εκπρόσωποι των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ή των ιδιοκτητών κατά περίπτωση.

3. Σε όλα τα συμβούλια που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο αυτό μετέχουν αιρετοί εκπρόσωποι των αντίστοιχων συνδικαλιστικών ενώσεων των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων κατά περίπτωση. Η διαδικασία εκλογής των εκπροσώπων και των αναπληρωτών τους ορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 3. Στους εκλεγμένους αιρετούς εκπροσώπους και τους αναπληρωτές τους απονέμεται, με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για το χρόνο της θητείας τους, ο βαθμός που κατέχει το πρώτο μετά τον πρόεδρο τακτικό μέλος του συμβουλίου χωρίς τις αντίστοιχες αποδοχές του μέλους αυτού. Κατ' εξαίρεση στους αιρετούς εκπροσώπους των κεντρικών συμβουλίων καταβάλλονται οι αποδοχές αυτές.

5. Έως την εκλογή, καθώς και σε περίπτωση αδυναμίας ή καθυστέρησης εκλογής αιρετών εκπροσώπων, τα συμβούλια συγκροτούνται με τη συμμετοχή εκπροσώπων που ορίζονται από τις οικείες συνδικαλιστικές ενώσεις. Αν δεν υποδειχθούν εκπρόσωποι, τα συμβούλια συγκροτούνται και λειτουργούν και χωρίς τη συμμετοχή τους.

Άρθρο 22. **Γνωμοδοτικά συμβούλια.**

1. Στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συνιστώνται μικτά όργανα συμμετοχής εκπροσώπων άλλων υπουργείων, εκπαιδευτικών, επιστημονικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών φορέων, καθώς και ειδικών επιστημόνων. Τα όργανα αυτά είναι:

1. το Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Σ. Π. Ε.),
2. το Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Σ. Δ. Ε.),
3. το Συμβούλιο Ειδικής Αγωγής (Σ. Ε. Α.).

Τα συμβούλια αυτά υπάγονται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και γνωμοδοτούν σε θέματα που αφορούν τη δομή, το περιεχόμενο και τη λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της ειδικής αγωγής. Στα συμβούλια αυτά προεδρεύει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή εκπρόσωπος του.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,

ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη συγκρότηση και σύνθεση των συμβουλίων, τη διάρκεια της θητείας των μελών τους, τις ειδικότερες αρμοδιότητές τους, τη λειτουργία τους σε ολομέλεια ή τμήματα ανάλογα με τα εξεταζόμενα αντικείμενα, την οργάνωση της γραμματείας τους, τη διαδικασία εξέτασης των θεμάτων τους, τη σύνταξη και την υποβολή των προτάσεων και γνωμοδοτήσεών τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία τους.

3. Για την υποβολή του έργου του Σ. Ε. Α. συνιστώνται τρεις (3) θέσεις επιστημονικών συνεργατών, οι οποίοι προσλαμβάνονται για αόριστο χρόνο με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Οι προσλαμβανόμενοι πρέπει να έχουν μεταπτυχιακές σπουδές ή ειδική εμπειρία σε θέματα ειδικής εκπαίδευσης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ορίζονται τα ειδικότερα προσόντα, το ύψος της αμοιβής, η διαδικασία πρόσληψης, οι όροι των συμβάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια που αφορά τους επιστημονικούς συνεργάτες της προηγούμενης παραγράφου. Με όμοια απόφαση μπορεί να αυξάνεται ο αριθμός των θέσεων των επιστημονικών συνεργατών της προηγούμενης παραγράφου και να συνιστώνται και στα λοιπά συμβούλια της παραγράφου 1 όμοιες θέσεις επιστημονικών συνεργατών για τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του άρθρου.

(Τα άρθρα 23 ως και 27 αφορούν το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ – ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
Άρθρο 28.
Σκοποί και μορφές της επιμόρφωσης.

1. Σκοπός της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών είναι:

1. η ενημέρωση των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών σχετικά με το αναλυτικό πρόγραμμα, τα διδακτικά βιβλία και τη διδακτική των μαθημάτων και γενικότερα την εκπαιδευτική πολιτική και η προσαρμογή τους στην πραγματικότητα του σχολείου και τις γενικότερες συνθήκες προσφοράς του διδακτικού τους έργου,
2. η ενημέρωση των εκπαιδευτικών που ήδη υπηρετούν σχετικά με τις εξελίξεις της επιστήμης και της εκπαιδευτικής πολιτικής, τις νέες μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης και την ανάπτυξη της ικανότητάς τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της εκπαίδευσης και να ασκούν αποτελεσματικότερα το έργο τους και
3. η ενημέρωση των εκπαιδευτικών σε σημαντικά εκπαιδευτικά θέματα με νέα αντικείμενα, σε μαθήματα, μέτρα και θεσμούς, καθώς και η προετοιμασία τους για άσκηση νέων καθηκόντων.
4. το άρθρο 7 παρ. 7 του Ν. 1865/1989 (Α 210): "Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα όργανα, η διάρκεια και κάθε λεπτομέρεια που αφορούν τις επιμορφώσεις εκπαιδευτικών, οι οποίες προβλέπονται από τα άρθρα 28 παρ. 1 και 2 και 29 του ν. 1566/1985, όπως τροποποιήθηκαν από το άρθρο 12 του ν. 1824/1988. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 1824/1988 στην έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων συμπράττει και ο Υπουργός Οικονομικών".)

2. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών διακρίνεται σε:

1. Εισαγωγική επιμόρφωση των υποψήφιων για διορισμό ή νεοδιοριστών εκπαιδευτικών πριν από την ανάληψη των διδακτικών τους καθηκόντων, που έχει ως στόχο την ανανέωση και συμπλήρωση της θεωρητικής και πρακτικής κατάρτισής τους, την εναρμόνιση των γνώσεων και των μεθόδων διδασκαλίας με την εκπαιδευτική πραγματικότητα και την ενημέρωσή τους σε υπηρεσιακά, επιστημονικά και παιδαγωγικά θέματα. Η εισαγωγική επιμόρφωση είναι υποχρεωτική. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα όργανα, η διάρκεια της επιμόρφωσης και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Στη διάρκεια της επιμόρφωσης οι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν διδασκαλίες σε σχολεία και διδάσκουν οι ίδιοι σε αυτά παράλληλα με τη θεωρητική τους επιμόρφωση. Σε όσους καλούνται στην εισαγωγική επιμόρφωση πριν από το διορισμό τους καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.
2. Περιοδική επιμόρφωση, που επαναλαμβάνεται για τους εκπαιδευτικούς κάθε τέσσερα έως έξι έτη και έχει σκοπό την ενημέρωσή τους σχετικά με τις εξελίξεις της επιστήμης τους, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, την ανανέωση των μεθόδων διδασκαλίας και αξιολόγησης και γενικότερα των πληρέστερη κατάρτισή τους για αποτελεσματικότερη άσκηση του έργου τους.
3. γ) Ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα βραχείας διάρκειας που συνδέονται με εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και καινοτομίες, αλλαγή σχολικών προγραμμάτων, εισαγωγή νέων μαθημάτων, νέων διδακτικών μεθόδων και σχολικών βιβλίων.

Εκτός από τις παραπάνω μπορούν να οργανώνονται και άλλες μορφές επιμόρφωσης για την εξυπηρέτηση εκπαιδευτικών αναγκών. Η οργάνωση και οι σχετικές με αυτές τις μορφές επιμόρφωσης λεπτομέρειες ρυθμίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Όλες οι μορφές επιμόρφωσης είναι υποχρεωτικές για τους εκπαιδευτικούς.

Άρθρο 29
Οργάνωση, λειτουργία και φορείς επιμόρφωσης.

1. Φορείς της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών μπορεί να είναι:

- α) Οι σχολικές μονάδες,
- β) Τα περιφερειακά επιμορφωτικά κέντρα (Π.Ε.Κ.),

- γ) Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Α.Ε.Ι.),
  - δ) Τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.),
  - ε) Η Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.).
- στ) Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

(Κατά το άρθρο 7 παρ. 7 του Ν. 1865/1989 (Α 210): "Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα όργανα, η διάρκεια και κάθε λεπτομέρεια που αφορούν τις επιμορφώσεις εκπαιδευτικών, οι οποίες προβλέπονται από τα άρθρα 28 παρ. 1 και 2 και 29 του ν. 1566/1985, όπως τροποποιήθηκαν από το άρθρο 12 του ν. 1824/1988. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 1824/1988 στην έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων συμπράττει και ο Υπουργός Οικονομικών".)

2. Τα Π.Ε.Κ. λειτουργούν σε μεγάλες πόλεις της χώρας. Κάθε Π.Ε.Κ. αποτελεί αυτοδύναμη δημόσια υπηρεσία, που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Την ευθύνη για τη λειτουργία του Π.Ε.Κ., έχει πενταμελής Συντονιστικό Συμβούλιο, του οποίου τα μέλη ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και απαρτίζεται από το διευθυντή ως πρόεδρο, τους δύο υποδιευθυντές και δύο εκπροσώπους των διδασκόντων στο Π.Ε.Κ., ως μέλη. Οι εκπρόσωποι αυτοί, από τους οποίους ο ένας είναι εκπαιδευτικός της πρωτοβάθμιας και ο άλλος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ορίζονται για ένα σχολικό έτος από αντίστοιχη γενική συνέλευση των διδασκόντων στο Π.Ε.Κ. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, η συνέλευση των διδασκόντων στο Π.Ε.Κ. δεν ορίσει εκπροσώπους, το Συντονιστικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα με τα υπόλοιπα μέλη του. Γραμματέας του Συντονιστικού Συμβουλίου ορίζεται ο γραμματέας του Π.Ε.Κ. Ως διευθυντής του Π.Ε.Κ. ορίζεται ή καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής Α.Ε.Ι. ή πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ή σχολικός σύμβουλος. Ως υποδιευθυντές ορίζονται δύο σχολικοί σύμβουλοι ένας για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης από τους υπηρετούντες στην περιφέρεια του Π.Ε.Κ. Ο διευθυντής και οι υποδιευθυντές κάθε Π.Ε.Κ., ορίζονται με απόφαση του Υπουργείου Εθνικής και Θρησκευμάτων για δύο χρόνια, μετά από γνώμη, για μεν τα μέλη Δ.Ε.Π., των διοικητικών συμβουλίων των παιδαγωγικών και "καθηγητικών" τμημάτων του πλησιέστερου Α.Ε.Ι. προς την έδρα του οικείου Π.Ε.Κ., δεν συνέρχονται και διατυπώνουν γνώμη ξεχωριστά για το καθένα, για τους παρέδρους μετά γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για δε τους σχολικούς συμβούλους, μετά από γνώμη του οικείου συμβουλίου των σχολικών συμβούλων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ως αναπληρωτής του διευθυντή ένας εκ των δύο υποδιευθυντών.

Η περιφέρεια κάθε Π.Ε.Κ. ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε κάθε Π.Ε.Κ. για τη στήριξη του διοικητικού του έργου λειτουργεί γραμματεία.

3. Σε κάθε Π.Ε.Κ. τοποθετείται, ως γραμματέας του ένας διοικητικός υπάλληλος του κλάδου ΠΕ1 διοικητικού ή ΤΕ1 διοικητικού ή ΔΕ1 διοικητικού, ένας δακτυλογράφος του κλάδου ΔΕ2 δακτυλογράφων, ένας κλητήρας του κλάδου ΥΕ1 κλητήρων - επιστατών και ένας τεχνίτης συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Αν δεν υπάρχουν διοικητικοί υπάλληλοι, καθώς και αν οι διοικητικές εργασίες είναι αυξημένες, αποσπώνται στο Π.Ε.Κ. εκπαιδευτικοί ή διοικητικοί υπάλληλοι, με απόφαση του νομάρχη της έδρας του Π.Ε.Κ., μετά από γνώμη του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ε.Κ.

4. Στα Π.Ε.Κ. διδάσκουν ειδικοί επιστήμονες, μέλη διδακτικού - ερευνητικού προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι., εκπαιδευτικοί της δημόσιας εκπαίδευσης με απόσπαση ολική ή μερική ή με ωριαία αντιμισθία και άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιώτες που έχουν τα απαιτούμενα επιστημονικά και διδακτικά προσόντα.

Οι διδάσκοντες στο Π.Ε.Κ. ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ε.Κ. Κατά την πρώτη εφαρμογή αυτού του νόμου οι διδάσκοντες ορίζονται, μετά από γνώμη του διευθυντή και των υποδιευθυντών του Π.Ε.Κ.

Αν δεν βρίσκεται κατάλληλο διδακτικό προσωπικό μπορεί να αποσπώνται στο Π.Ε.Κ. για διδασκαλία δημόσιοι εκπαιδευτικοί με απόσπαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. Οι δαπάνες λειτουργίας των Π.Ε.Κ. καλύπτονται με επιχορηγήσεις του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των οικείων νομαρχιών.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ρυθμίζονται:

α) Η διάρκεια της επιμόρφωσης κάθε μορφής, τα προγράμματα διδασκαλίας και ασκήσεων, η διαδικασία πρόσκλησης εκπαιδευτικών για επιμόρφωση, η αξιολόγηση και τα αποδεικτικά επιμόρφωσης τα οποία τους χορηγούνται.

β) Οι αρμοδιότητες του Συντονιστικού Συμβουλίου, του διευθυντή, των υποδιευθυντών και του γραμματέα του Π.Ε.Κ.

γ) Ο τρόπος άσκησης του επιμορφωτικού έργου του Π.Ε.Κ., η συνεργασία του με τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και άλλους φορείς επιμόρφωσης, τους σχολικούς συμβούλους, τις διευθύνσεις εκπαίδευσης, τις σχολικές μονάδες και τους επιστημονικούς φορείς, καθώς και ο τρόπος στήριξης του έργου του.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών:

α) ιδρύονται Π.Ε.Κ. για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, β) καθορίζεται το ύψος και ο τρόπος καταβολής αποζημίωσης των μελών και του γραμματέα του Συντονιστικού Συμβουλίου των Π.Ε.Κ., η αμοιβή των επιμορφωτών, των επιμορφούμενων, των πραγματογνωμόνων, των αξιολογητών, των επιμελητών-φροντιστών, υπευθύνων του προγράμματος, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης των μετακινούμενων εκτός έδρας επιμορφωτών και επιμορφούμενων, η διαδικασία προμήθειας διδακτικού υλικού και αναλωσίμων και η αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών των Π.Ε.Κ..

γ) Καθορίζεται ο τρόπος επιχορήγησης των Π.Ε.Κ., διαχείρισης των εσόδων του από το Συντονιστικό Συμβούλιο ή από το διευθυντή του Π.Ε.Κ. και απόδοσης λογαριασμού.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου τμήματος του Π.Ι., ορίζεται ο τρόπος επιλογής και αριθμός των εκπαιδευτικών που καλούνται σε κάθε μορφή επιμόρφωσης στο Π.Ε.Κ.

9. Η κάθε μορφή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των κλάδων ΑΤ9, ΑΤ10, ΑΤ12, ΑΤ13, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18, ΑΡ1 και ΜΕ1 πραγματοποιείται στην παιδαγωγική τεχνική σχολή (ΠΑ.ΤΕ.Σ.) της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και στο παράρτημά της Θεσσαλονίκης, καθώς και σε ειδικά τμήματα των Π.Ε.Κ. Κατά τα λοιπά για τη λειτουργία της ΠΑ.ΤΕ.Σ. και του παραρτήματός της ως Π.Ε.Κ. εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του νόμου.

10. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε σχολές μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. μπορούν να καλούνται για επιμόρφωση στα Π.Ε.Κ. Εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των τεχνικών κλάδων, καθώς και εκπαιδευτικοί των σχολών μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. μπορούν να επιμορφώνονται σε δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις. Τα θέματα που

ανακύπτουν από την εφαρμογή αυτής της παραγράφου ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας.

Άρθρο 30. Μετεκπαίδευση.

1. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, πτυχιούχοι των παιδαγωγικών ακαδημιών και των σχολών νηπιαγωγών, παράλληλα προς την επιμόρφωση, η οποία παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, μετεκπαιδεύονται στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μ.Δ.Δ.Ε.). Η μετεκπαίδευση αυτή παύει μετά την παρέλευση ενός έτους από την έναρξη της μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσής τους στα παιδαγωγικά τμήματα των Α.Ε.Ι.

(Κατά το άρθρο 18, παρ.3 του Ν.2009/1992 (Α 18):

"3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ιδρύεται στη Θεσσαλονίκη σχολή επιμόρφωσης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με την επωνυμία "Διδασκαλείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης".) Ως προς την οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία του Διδασκαλείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης, τα προσόντα και τον τρόπο ορισμού των οργάνων διοίκησης και των διδασκόντων, το πρόγραμμα και τη διάρκεια σπουδών, τον τρόπο και τη διαδικασία επιλογής με διαγωνισμό των υποψηφίων, την έναρξη και λήξη του διδακτικού έτους, τους κανόνες φοίτησης και αξιολόγησης των επιμορφούμενων, καθώς και τους χορηγούμενους τίτλους, εφαρμόζονται οι ισχύουσες, για το Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης, το οποίο εξακολουθεί να λειτουργεί και μετά την εκπνοή των προθεσμιών, που προβλέπονται από τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 30 και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 87 του ν. 1566/1985, διατάξεις.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ορίζεται η συνεργασία των δύο "Διδασκαλείων" με τα Π.Ε.Κ., τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και τους άλλους φορείς επιμόρφωσης, τους σχολικούς συμβούλους, τις διευθύνσεις εκπαίδευσης, τις σχολικές μονάδες και τους επιστημονικούς φορείς, ο τρόπος στήριξης του έργου τους, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Για τη στέγαση του Διδασκαλείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης ισχύει, ό,τι ορίζεται από την προηγούμενη παράγραφο 2 για τη στέγαση των ειδικών σχολών και των Π.Ε.Κ.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορούν το "Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης" και το "Διδασκαλείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης" να μετατρέπονται σε ειδικές σχολές προαιρετικής επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, όπως αυτές ορίζονται, από το παρόν άρθρο, οπότε και διέπονται από τις σχετικές για τις ειδικές σχολές διατάξεις."

2. Η μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., πραγματοποιείται στα πλαίσια των μεταπτυχιακών σπουδών των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81 του παρόντος νόμου και των ειδικών προγραμμάτων μετεκπαίδευσης των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173).

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη των οικείων Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., καθορίζεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών κάθε ειδικότητας, οι οποίοι μπορούν να γίνουν δεκτοί στους μεταπτυχιακούς κύκλους σπουδών των Α.Ε.Ι. ή στα προγράμματα μετεκπαίδευσης των Τ.Ε.Ι., η διαδικασία επιλογής και χορήγησης άδειας με αποδοχές, η διάρκεια των σπουδών, η καταβολή επιμισθίου και η παράλληλη άσκηση των διδακτικών τους καθηκόντων, η απαλλαγή τους από αυτά μερικά ή ολικά και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4 α). Για τη μελέτη ειδικών εκπαιδευτικών θεμάτων και την παρακολούθηση ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων σε θέματα παιδείας, μπορούν να αποστέλλονται στην αλλοδαπή εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

β) Οι προϋποθέσεις, το όργανο και ο τρόπος επιλογής καθώς και η διάρκεια αποστολής για ειδικές μελέτες και μετεκπαιδεύσεις εκπαιδευτικών στην αλλοδαπή καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το ύψος της αποζημίωσης για δαπάνες μεταβασης, διαμονής, καταβολής διδάκτρων και άλλων εξόδων και επιστροφής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος κρατικών υποτροφιών και του Π.Ι., καταρτίζονται ειδικά προγράμματα χορήγησης υποτροφιών στους δημόσιους εκπαιδευτικούς για πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών.

Άρθρο 31. Πειραματικά σχολεία.

1. Σκοπός των πειραματικών σχολείων είναι η πρακτική παιδαγωγική επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού και η πειραματική εφαρμογή προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας, καθώς και η πειραματική χρήση σχολικών βιβλίων, οπτικοακουστικών και άλλων μέσων εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

2. Στην έδρα κάθε Π.Ε.Κ. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να λειτουργούν πειραματικά νηπιαγωγεία και πειραματικά δημοτικά σχολεία. Στην έδρα κάθε Π.Ε.Κ. δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να λειτουργούν πειραματικά γυμνάσια και πειραματικά λύκεια, καθώς και πειραματικά λύκεια με έναν ή περισσότερους από τους κύκλους και κλάδους του ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου.

3. Τα πειραματικά σχολεία ορίζονται ή ιδρύονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση, αυξάνονται οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορούν να μετατρέπονται τα πειραματικά σε κοινά σχολεία, καθώς και κοινά σχολεία σε πειραματικά. Τα πειραματικά σχολεία που συμπληρώνουν έξι έτη λειτουργίας μετατρέπονται υποχρεωτικά.

5. Τα πειραματικά σχολεία υπάγονται στη διεύθυνση εκπαίδευσης του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος στην περιοχή της οποίας λειτουργούν. Ο προϊστάμενος της διεύθυνσης εκπαίδευσης και το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο ασκούν για τα σχολεία αυτά όλες τις αρμοδιότητες που έχουν για τα υπόλοιπα σχολεία.

6. Η εγγραφή των μαθητών στα πειραματικά σχολεία γίνεται με κλήρωση. Η διαδικασία εγγραφής των μαθητών

στα πειραματικά σχολεία και μετεγγραφής από ένα πειραματικό σε άλλο πειραματικό σχολείο καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Η μετάθεση των διευθυντών και του εκπαιδευτικού προσωπικού σε κενές θέσεις των πειραματικών σχολείων γίνεται ύστερα από αίτησή τους. Οι μεταθέσεις αυτές γίνονται πριν από τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών στα υπόλοιπα σχολεία. Αν οι κενές θέσεις στα πειραματικά σχολεία δεν καλύπτονται με μεταθέσεις, αποσπώνται σε αυτά για ένα διδακτικό έτος εκπαιδευτικοί από άλλα σχολεία της έδρας ή και της περιοχής του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου. Για τις μεταθέσεις ή αποσπάσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη η επιμόρφωση, η μετεκπαίδευση, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η επιστημονική συγκρότηση και γενικότερα τα αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

8. Αν υπάρχουν αιτήσεις εκπαιδευτικών για μετάθεση στα πειραματικά σχολεία με αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, μπορεί το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο να προτείνει για το συμφέρον της υπηρεσίας τη μετάθεση εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα πειραματικά σχολεία.

9. Όσοι διδάσκουν στα πειραματικά γυμνάσια και λύκεια έχουν μειωμένο κατά πέντε ώρες υποχρεωτικό ωράριο εβδομαδιαίας διδασκαλίας από το υποχρεωτικό ωράριο των εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε άλλα σχολεία.

10. α) Τα πειραματικά σχολεία των Α.Ε.Ι. εξακολουθούν να λειτουργούν για την προαγωγή της παιδαγωγικής έρευνας και την πρακτική άσκηση των φοιτητών και του εκπαιδευτικού προσωπικού της περιοχής στην οποία ανήκουν. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση αυτού του νόμου με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αναδιοργανώνονται τα πειραματικά σχολεία των Α.Ε.Ι. και καθορίζονται τα θέματα εποπτείας και διοίκησης τους, σύνδεσης με τις αρμόδιες αρχές των Α.Ε.Ι., λειτουργίας, προϋποθέσεων και διαδικασίας εγγραφής μαθητών στις πρώτες και στις άλλες τάξεις των σχολικών μονάδων κάθε βαθμίδας και τοποθέτησης του εκπαιδευτικού προσωπικού και κατ' απόκλιση από τις διατάξεις του νόμου αυτού και του ν. 4376/1929 (ΦΕΚ 300), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 και των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 7 αυτού του άρθρου ισχύουν και για τα πειραματικά σχολεία των Α.Ε.Ι.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου Α.Ε.Ι. και του προϊστάμενου της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης, ιδρύονται πειραματικά σχολεία και σε άλλα Α.Ε.Ι. στα οποία λειτουργούν τμήματα ή τμήματα παιδαγωγικής. Με όμοια απόφαση αυξάνονται οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού της εκπαίδευσης. "Με όμοια απόφαση που εκδίδεται κατά την ίδια διαδικασία μπορεί να προάγονται, καταργούνται και συγχωνεύονται πειραματικά σχολεία των Α.Ε.Ι.. Η κατάργηση, ο υποβιβασμός, η συγχώνευση και η μετατροπή αυτών σε κοινά σχολεία γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως."

11. Τα πρότυπα κλασικά λύκεια του άρθρου 30 παρ. 5 του ν. 309/1976 (ΦΕΚ 100) μετονομάζονται σε κλασικά λύκεια και εξακολουθούν να λειτουργούν με σκοπό την αυξημένη διδασκαλία των ελληνικών γραμμάτων. Η ίδρυση, μετατροπή, συγχώνευση και κατάργηση κλασικών λυκείων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου. Με την ανάπτυξη των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων είναι δυνατή η προσάρτηση των κλασικών λυκείων σε αυτά. Οι λεπτομέρειες της προσάρτησης και λειτουργίας των σχολείων αυτών ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το άρθρο 32 καταργήθηκε

Άρθρο 33.

Ιατροδιαγνωστική εξέταση, φοίτηση, προγράμματα, μέσα.

1. Οι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιες για:

α) τη διαγνωστική εξέταση και τη διαπίστωση του είδους και του βαθμού της ειδικής ανάγκης των ατόμων σχολικής ηλικίας,

β) την εισήγηση εγγραφής, κατάταξης και φοίτησης νηπίων, παιδιών και εφήβων με ειδικές ανάγκες σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής ή ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ή σε ειδικές τάξεις ή σε κανονικά σχολεία,

γ) την παροχή συμβουλών στους διδάσκοντες, τους γονείς και τα ίδια τα άτομα με τις ειδικές ανάγκες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, και

δ) την ιατροδιαγνωστική εξέταση όσων φοιτούν σε κανονικά σχολεία για τη διαπίστωση των ειδικών αναγκών που τυχόν υπάρχουν και την εισήγηση για τη λήψη των επιβαλλόμενων μέτρων.

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών οι παραπάνω υπηρεσίες συνεργάζονται με τις οικείες υπηρεσίες, τα όργανα και τους λειτουργούς του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορεί να γίνει υποχρεωτική η φοίτηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα ειδικά σχολεία και τις λοιπές ειδικές μονάδες από το 3ο μέχρι και το 18ο έτος της ηλικίας τους για την ειδική αγωγή και από το 14ο μέχρι το 20ό έτος για την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση. Καθορίζονται επίσης οι κατηγορίες όσων απαλλάσσονται από την υποχρεωτική φοίτηση και τα κριτήρια απαλλαγής, καθώς και η διαδικασία εγγραφής ή παράτασης της φοίτησης πέρα από το 18ο ή το 20ό έτος αντίστοιχα και για όσο χρονικό διάστημα χρειάζεται για τη συμπλήρωση της ειδικής αγωγής και της ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

3. Για την ειδική αγωγή και την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα με βάση το είδος και το βαθμό ανάγκης, τις δυνατότητες εκπαίδευσης και ένταξης στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και αλληλοαποδοχής με το κοινωνικό σύνολο, αφού ληφθούν υπόψη και οι κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες, οι πολιτιστικές και άλλες ειδικές συνθήκες της διαβίωσής τους.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ορίζονται τα διδακτέα μαθήματα και τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα.

4. Τα απαιτούμενα για τη διδασκαλία βιβλία, ατομικά μαγνητόφωνα, ατομικά ακουστικά βαρηκοΐας, μαγνητοταινίες και άλλα απαραίτητα μέσα για την ειδική αγωγή και την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση παρέχονται δωρεάν από το κράτος στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

5. Τα διδακτικά μέσα και τα βιβλία εγκυκλοπαιδικής μόρφωσης για τυφλούς που φοιτούν στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής

επαγγελματικής εκπαίδευσης εκδίδονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) και διατίθενται σε αυτούς δωρεάν. Οποιοδήποτε θέμα σχετικό με τη συγγραφή, εικονογράφηση, κρίση, έκδοση, διακίνηση και διανομή των βιβλίων και λοιπών διδακτικών μέσων που προκύπτει λόγω της ιδιαιτερότητάς τους ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατίθεται η εκτύπωση των βιβλίων και λοιπών διδακτικών μέσων στο κέντρο εκπαίδευσης και αποκατάστασης τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.).

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, μπορεί να συνιστώνται στον Ο.Ε.Δ.Β. θέσεις επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα διαρθρώνονται οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού σε κλάδους και βαθμούς, καθορίζονται τα προσόντα και ο τρόπος πλήρωσης όλων των θέσεων και οι όροι εργασίας και αποζημίωσης του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

6. Οι δαπάνες για την εφαρμογή των παραγράφων 4 και 5 αντιμετωπίζονται με κρατικές επιχορηγήσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις.

Άρθρο 34. Φορείς.

1. Αποκλειστικός φορέας για κάθε θέμα που αναφέρεται στην ειδική αγωγή και την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση είναι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός της ειδικής αγωγής και της ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης αποτελούν έργο του Σ.Ε.Α., οι αρμοδιότητες του οποίου καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 22. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται ιδίως:

α) η ευθύνη για το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, τον προσδιορισμό των γενικών στόχων και των κατευθύνσεων και τη διαμόρφωση γενικά της εκπαιδευτικής πολιτικής στους τομείς της ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και η υποβολή των σχετικών προτάσεων στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) η γνωμοδότηση για κάθε θέμα που παραπέμπεται σε αυτό και αφορά την ειδική αγωγή και την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση και η εισήγηση μέτρων για τα επιμέρους προγράμματα εκπαίδευσης και

γ) η παρακολούθηση και ο έλεγχος της εφαρμογής των προγραμμάτων και η εισήγηση για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων.

3. Μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που ανήκουν στην αρμοδιότητα ή την εποπτεία άλλων υπουργείων και οργανισμών και λειτουργούν είτε ως δημόσια σχολεία είτε ως σχολεία νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου είτε ως ιδιωτικά σχολεία, υπάγονται εφεξής στην αρμοδιότητα ή την εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να μετατρέπονται σε δημόσιες σχολικές μονάδες τα ειδικά σχολεία ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ή φυσικά πρόσωπα. Η μετατροπή γίνεται είτε ύστερα από αίτησή τους και εξαγορά της περιουσίας τους είτε με σύγχρονη αναγκαστική απαλλοτρίωση. Περιεχόμενο ή όροι διαθήκης, κωδικέλλου ή δωρεάς διατηρούνται όπως έχουν.

5. Οι εκπαιδευτικοί και το λοιπό προσωπικό των μονάδων της παραγράφου 3, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μόνιμου δημόσιου υπαλλήλου, εντάσσονται με το βαθμό που κατέχουν στις θέσεις προσωπικού που συνιστώνται με το νόμο αυτόν για την ειδική αγωγή και την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση. Όσοι έχουν την ιδιότητα του μόνιμου υπαλλήλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή. Οι λοιποί εξακολουθούν να υπηρετούν με την ιδιότητα που έχουν. Όσοι υπηρετούν σε σχολικές μονάδες που μετατρέπονται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 4 προσλαμβάνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στις δημόσιες σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 62.

6. Διδακτήρια, γήπεδα, κάθε είδους εξοπλισμός, έπιπλα και σκεύη ειδικών σχολείων, που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή σε φυσικά πρόσωπα, μπορεί να απαλλοτριωθούν ή να αγοραστούν για χρήση των δημόσιων ειδικών σχολείων. Οι πράξεις μεταβίβασης γίνονται χωρίς παράσταση δικηγόρου, μεταγράφονται ατελώς και δεν υπόκεινται σε οποιοδήποτε τέλος, φόρο ή εισφορά ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη μετατροπή σχολείων ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, την πρόσληψη του προσωπικού τους και την εξαγορά της περιουσίας τους.

Άρθρο 35. Προσωπικό.

1. Οι θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού των δημόσιων μονάδων ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης περιλαμβάνονται στο σύνολο των οργανικών θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού, κατά βαθμίδα εκπαίδευσης, όπως προβλέπονται στα άρθρα 12 παρ. 4, 13 παρ. 4 και 14 παρ. 4.

2. Για τη στελέχωση των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης χρησιμοποιείται εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά περίπτωση. Συνιστώνται επιπλέον κατά κλάδους οι εξής θέσεις προσωπικού:

Α' Ειδικό προσωπικό:

Κλάδος ΑΤ19 Θεραπευτών του λόγου θέσεις 10

Κλάδος ΑΤ20 Επαγγελματικών συμβούλων " 1

Κλάδος ΑΤ21 Ψυχολόγων " 50

Κλάδος ΑΡ2 Επιμελητών " 40

Κλάδος ΑΡ3 Θεραπευτών του λόγου " 10

Κλάδος ΑΡ4 Επαγγελματικών συμβούλων " 1

Κλάδος ΑΡ5 Φυσικοθεραπευτών " 15

Κλάδος ΑΡ6 Εργασιοθεραπευτών " 15

Κλάδος ΑΡ7 Κοινωνικών λειτουργών " 60

Σύνολο θέσεων 202

α) Κλάδος ΠΕ24 Παιδοψυχιάτρων, θέσεις δεκατρείς (13).

β) Κλάδος ΠΕ31 ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, εξειδικευμένου: αα) στον επαγγελματικό προσανατολισμό των τυφλών, θέσεις πέντε (5), από τις οποίες δύο (2) στο Κ.Δ.Α.Υ. Αθηνών, μία (1) στο Κ.Δ.Α.Υ. Θεσσαλονίκης και οι λοιπές στα ειδικά σχολεία τυφλών, ββ) στην κινητικότητα, τον προσανατολισμό και τις δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης των τυφλών. θέσεις πέντε (5), από τις οποίες δύο (2) στο Κ.Δ.Α.Υ. Αθηνών, μία (1) στο Κ.Δ.Α.Υ. Θεσσαλονίκης και οι λοιπές στα ειδικά σχολεία τυφλών και γγ) στη νοηματική γλώσσα των κωφών, θέσεις πέντε (5), από τις οποίες δύο (2) στο Κ.Δ.Α.Υ. Αθηνών, μία (1) στο Κ.Δ.Α.Υ. Θεσσαλονίκης και οι λοιπές στα ειδικά σχολεία κωφών και βαρήκοων.

γ) Κλάδος ΔΕ1 ειδικού βοηθητικού προσωπικού, πενήντα (50) θέσεις.

Β' Διοικητικό προσωπικό:

Κλάδος ΜΕ1 Διοικητικών υπαλλήλων θέσεις 10

Κλάδος ΣΕ1 κλητήρων, επιστατών,

φυλάκων - νυκτοφυλάκων " 30

Σύνολο θέσεων 40

Οι παραπάνω θέσεις του ειδικού προσωπικού κατατάσσονται στους βαθμούς Α', Β' και Γ' και είναι σε κάθε κατηγορία και κλάδο οργανικά ενιαίες. Οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού προσαυξάνουν τις αντίστοιχες θέσεις του άρθρου 20 στον εισαγωγικό βαθμό κάθε κλάδου.

3. Η κατανομή και ανακατανομή των θέσεων στα σχολεία ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 14 εφαρμόζονται αναλόγως και για το ειδικό προσωπικό της ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

4. Τυφλοί, κωφοί και άτομα που έχουν κινητικές διαταραχές μπορούν να διορίζονται σε θέσεις που προβλέπονται από αυτό το άρθρο, εφόσον έχουν τα υπόλοιπα προσόντα που προβλέπονται από το νόμο και δεν έχουν συμπληρώσει το 50ό έτος της ηλικίας τους.

5. Οι διατάξεις που ισχύουν για το εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολείων ιδιωτικής εκπαίδευσης εφαρμόζονται αναλόγως και στο εκπαιδευτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

6. Στο προσωπικό που υπηρετεί στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης καταβάλλεται κατά μήνα και για όλο το έτος επίδομα δυσμενών συνθηκών εργασίας ίσο με το 30% των μηνιαίων αποδοχών του κατώτερου μισθολογικού κλιμακίου του εισαγωγικού βαθμού κάθε κλάδου.

(Με την παρ. ΣΤ' 4 άρθρ.4 Ν.2817/2000, ΦΕΚ Α 78/14.3.2000 ορίζεται ότι: "Το κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 35 του ν.1566/1985 και την περίπτωση β. της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2470/1997 επίδομα δυσμενών συνθηκών εργασίας καταβάλλεται στο δραχμικό ύψος που θα διαμορφώνεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών αποκλειστικά και μόνο στο εκπαιδευτικό, ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και βοηθητικό προσωπικό, που υπηρετεί στα Κ.Δ.Α.Υ., στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και στα τμήματα ένταξης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων".)

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών συνιστώνται θέσεις εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, τις οποίες καταλαμβάνει το αντίστοιχο προσωπικό των σχολείων ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που μετατρέπονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 34 παράγραφοι 4 και 5 και ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

8. Τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό του ειδικού προσωπικού ορίζονται κατά κλάδους ως εξής:

α) του κλάδου ΑΤ19 Θεραπευτών του λόγου, πτυχίο θεραπευτού του λόγου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής ή πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής με εξειδίκευση στη θεραπεία του λόγου,

β) του κλάδου ΑΤ20 Επαγγελματικών Συμβούλων πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και πτυχίο της σχολής επαγγελματικού προσανατολισμού του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) ή ισότιμο πτυχίο επαγγελματικού συμβούλου Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής,

γ) του κλάδου ΑΤ21 Ψυχολόγων πτυχίο ψυχολογίας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής με προτίμηση στην ειδίκευση της παιδαγωγικής ψυχολογίας,

δ) του κλάδου ΑΡ2 Επιμελητών, πτυχίο νοσοκόμων ή βρεφονηπιοκόμων ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής,

ε) του κλάδου ΑΡ3 Θεραπευτών του λόγου, πτυχίο θεραπευτού του λόγου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής,

στ) του κλάδου ΑΡ4 Επαγγελματικών Συμβούλων, πτυχίο επαγγελματικού συμβούλου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής,

ζ) του κλάδου ΑΡ5 Φυσικοθεραπευτών, πτυχίο τμήματος φυσικοθεραπευτών ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής,

η) του κλάδου ΑΡ6 Εργασιοθεραπευτών, πτυχίο τμήματος εργασιοθεραπευτών ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής και

θ) του κλάδου ΑΡ7 Κοινωνικών Λειτουργών, πτυχίο κοινωνικής εργασίας ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής,

Για την αναγνώριση των πτυχίων σχολών της αλλοδαπής ως ισότιμων προς τα πτυχία σχολών της ημεδαπής, εκτός από τα πτυχία Α.Ε.Ι., εφαρμόζονται αναλόγως η παράγραφος 2 του άρθρου 13.

9. Για την τοποθέτηση νηπιαγωγών και δασκάλων στις μονάδες ειδικής αγωγής απαιτείται και πτυχίο διευθυντή μετεκπαίδευσης στο τμήμα ειδικής αγωγής του Μαρσαλείου Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μ.Δ.Δ.Ε.) ή μετεκπαίδευση σε Α.Ε.Ι. ημεδαπής ή αλλοδαπής ή πενταετή διδακτική υπηρεσία σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής.

10. Καταργήθηκε

11. Τα ειδικότερα καθήκοντα του προσωπικού των κλάδων ΑΤ19 έως ΑΤ21 και ΑΡ2 έως ΑΡ7 καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Σ.Ε.Α.

12. Κατά την τοποθέτηση του εκπαιδευτικού προσωπικού στις μονάδες ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης προτιμώνται όσοι έχουν σπουδές στην ειδική αγωγή σε σχολή της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή διδακτική

εμπειρία στις μονάδες αυτές.

13. α) Οι διορισμοί στις θέσεις του διοικητικού προσωπικού γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1320/1983.

β) Η πλήρωση των θέσεων του ειδικού προσωπικού γίνεται ύστερα από προκήρυξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και επιλογή των διοριστέων από το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αν δεν είναι δυνατή η πλήρωση των θέσεων με μόνιμο προσωπικό, συνιστώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, για όσο χρόνο θα μείνουν κενές, ισάριθμες θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και το ύψος των αποδοχών όσων προσλαμβάνονται στις θέσεις αυτές.

γ) Ο διορισμός του ειδικού προσωπικού γίνεται στον εισαγωγικό βαθμό Γ'. Για τα θέματα της υπηρεσιακής του κατάστασης εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 16.

14. Η μετεκπαίδευση, ειδικευση και επιμόρφωση του προσωπικού σε θέματα ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης γίνονται είτε με προγράμματα του ιδρύματος κρατικών υποτροφιών σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής είτε με εκπαιδευτικές άδειες για φοίτηση σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής είτε με προγράμματα που καταρτίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και περιλαμβάνουν αποστολές στο εξωτερικό με τη μορφή επισκέψεων, σεμιναρίων ή συνεδρίων. Οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί που μετεκπαιδεύονται στην ειδική αγωγή με δαπάνες του κράτους είναι υποχρεωμένοι να υπηρετήσουν σε δημόσια ειδικά σχολεία για μία πενταετία τουλάχιστον. Όσοι έχουν μετεκπαιδευτεί μέχρι σήμερα και όσοι θα μετεκπαιδεύονται στο τμήμα ειδικής αγωγής του Μ.Δ.Δ.Ε. τοποθετούνται υποχρεωτικά σε δημόσια ειδικά σχολεία, όπου υπηρετούν μία πενταετία τουλάχιστον.

Η διαδικασία για την κατάρτιση και έγκριση των προγραμμάτων, ο τρόπος επιλογής των υποψηφίων για μετεκπαίδευση, ειδικευση και επιμόρφωση και κάθε άλλη λεπτομέρεια που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

Η ίδρυση και λειτουργία οποιασδήποτε μορφής σχολών, ινστιτούτων ή κέντρων από ιδιώτες για την εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, ειδικευση ή επιμόρφωση προσωπικού σε θέματα ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης απαγορεύεται. Οι παραβάτες τιμωρούνται κατά το άρθρο 458 του ποινικού κώδικα.

15. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να εισάγεται το μάθημα της ειδικής αγωγής στα προγράμματα διδασκαλίας των σχολών εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικού προσωπικού.

Άρθρο 36.

Αρμοδιότητες άλλων υπουργείων και οργανισμών.

Με το νόμο αυτόν δε τίθενται ειδικές διατάξεις που αναφέρονται στις αρμοδιότητες:

α) του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε θέμα ιατρικής βοήθειας (προφύλαξη, πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία) και κοινωνικής μέριμνας των ατόμων που έχουν ειδικές ανάγκες.

β) του Υπουργείου Δικαιοσύνης για κάθε θέμα ίδρυσης οργάνωσης, λειτουργίας και εποπτείας των θεραπευτικών καταστημάτων ανηλίκων, εκτός από την ειδική αγωγή και τη γενική ή επαγγελματική εκπαίδευση που παρέχεται σε αυτό, η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και

γ) του Ο.Α.Ε.Δ. για κάθε θέμα επαγγελματικής αποκατάστασης, ελέγχου και βελτίωσης των όρων και συνθηκών εργασίας των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Τα άρθρα 37 ως και 39 αφορούν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Το άρθρο 40 καταργήθηκε

Άρθρο 41

Χρήση των σχολικών κτιρίων.

1. Τα σχολικά κτίρια χρησιμοποιούνται για τη στέγαση δημόσιων σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στην περιοχή του δήμου ή της κοινότητας.

2. Η συστέγαση δημόσιων σχολείων στο ίδιο διδακτήριο, η αποκλειστική χρήση ορισμένων χώρων του διδακτηρίου από κάθε σχολείο, η κοινή χρήση των υπόλοιπων χώρων και οι ώρες λειτουργίας του κάθε συστεγαζόμενου σχολείου καθορίζονται με απόφαση του νομάρχη κατά την έναρξη κάθε διδακτικού έτους, ύστερα από γνώμη της οικείας δημοτικής ή κοινοτικής επιτροπής παιδείας.

3. Σχολικά κτίρια που δε χρησιμοποιούνται για στέγαση δημόσιων σχολείων μπορεί να διατεθούν με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση της οικείας δημοτικής ή κοινοτικής επιτροπής παιδείας, για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας, εφόσον δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρών φθορών και ζημιών και υπό τον όρο της διατήρησης του διδακτηρίου για το σκοπό που προορίζεται.

Με την ίδια διαδικασία μπορεί να διατεθεί διδακτήριο, σε χρονικά διαστήματα που δε χρησιμοποιείται, για την οργάνωση και πραγματοποίηση εκδηλώσεων κοινού ενδιαφέροντος.

Σε κάθε περίπτωση κατά τη διάρκεια της χρήσης αποκαθίστανται από το χρήστη οι τυχόν φθορές και ζημιές και καταβάλλονται οι επιπλέον δαπάνες φωτισμού, θέρμανσης και ύδρευσης, ώστε το διδακτήριο να παραδίδεται καθ' όλα έτοιμο για τη λειτουργία του σχολείου.

Άρθρο 42.

Εποπτικά και οπτικοακουστικά μέσα - Εργαστήρια.

1. Σε κάθε σχολείο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχουν και χρησιμοποιούνται εποπτικά και οπτικοακουστικά μέσα, καθώς και εργαστήρια φυσικής και χημείας για την εμπέδωση της διδασκαλίας των οικείων μαθημάτων.

2. Με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων ορίζεται σε κάθε σχολείο ένας εκπαιδευτικός υπεύθυνος για τα οπτικοακουστικά και άλλα μέσα, ο οποίος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επιβοηθείται από μαθητές που ορίζει το μαθητικό συμβούλιο. Ο εκπαιδευτικός αυτός απαλλάσσεται από τις πρόσθετες απασχολήσεις και ασκεί μόνο τα

διδασκτικά του καθήκοντα.

3. Ο εξοπλισμός των σχολείων με εποπτικά και οπτικοακουστικά μέσα γίνεται με τη φροντίδα των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο εξοπλισμός αυτός μπορεί να συμπληρώνεται, σε κάθε σχολείο, με προμήθειες ειδών, που πραγματοποιούνται με απόφαση της σχολικής επιτροπής, ύστερα από πρόταση του συλλόγου των διδασκόντων, η οποία εγκρίνεται από την οικεία δημοτική ή κοινοτική επιτροπή παιδείας. Τα είδη για προμήθεια αναγράφονται σε πίνακες που καταρτίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου τμήματος του Π.Ι.

Άρθρο 43. Σχολικές βιβλιοθήκες.

1. Σε κάθε σχολείο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί "σχολική βιβλιοθήκη" για χρήση των μαθητών, του διδακτικού προσωπικού και των κατοίκων της έδρας και της περιοχής του σχολείου. Οι βασικές σχολικές βιβλιοθήκες που υπάρχουν λειτουργούν ως σχολικές βιβλιοθήκες.
2. Με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων ορίζεται ένας εκπαιδευτικός του σχολείου ως υπεύθυνος για τη σχολική βιβλιοθήκη, οι οποίοι, για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επιβοηθείται στο έργο του από μαθητές που ορίζει το μαθητικό συμβούλιο. Η οργάνωση και η λειτουργία των σχολικών βιβλιοθηκών, στην οποία περιλαμβάνεται και ο δανεισμός βιβλίων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται με αποφάσεις του σχολικού συμβουλίου, που γνωστοποιούνται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου.
3. Για τις δαπάνες που απαιτούνται για τον εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών εγγράφονται σχετικές πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, οι οποίες διατίθενται στις νομαρχίες. Ο τρόπος της διάθεσης των πιστώσεων αυτών ορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
4. Ο εμπλουτισμός των σχολικών βιβλιοθηκών είναι έργο των σχολικών επιτροπών, οι οποίες και διαχειρίζονται τις σχετικές πιστώσεις αγοράζοντας βιβλία από τον κατάλογο που καταρτίζει η επιτροπή της επόμενης παραγράφου. Βιβλία του ίδιου καταλόγου μπορούν να τα αποδέχονται και ως δωρεές. Οι σχολικές επιτροπές συνεργάζονται με τους σχολικούς συμβούλους για τον εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών. Η αγορά βιβλίων για τον εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών μπορεί να γίνεται και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από τον κατάλογο της επόμενης παραγράφου, σε βάρος πιστώσεων του ειδικού λογαριασμού Μαθητικής Πρόνοιας.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συγκροτείται επιτροπή που αποτελείται: α) από έναν ειδικό σύμβουλο του υπουργού ως πρόεδρο, β) από ένα μέλος του Π.Ι., γ) ανά έναν εκπρόσωπο των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δ) από δύο λογοτέχνες, ε) από έναν εκδότη - βιβλιοπώλη, στ) από ένα βιβλιοθηκονόμο και ζ) από τρεις εκπαιδευτικούς αποσπασμένους στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές από τον ίδιο κύκλο προσώπων, ο χρόνος θητείας των μελών της επιτροπής, καθώς και ο τρόπος λειτουργίας της. Έργο της επιτροπής είναι η σύνταξη καταλόγων από τους οποίους θα επιλέγονται βιβλία για εμπλουτισμό των σχολικών βιβλιοθηκών. Κατά τη σύνταξη των καταλόγων η επιτροπή λαμβάνει υπόψη προτάσεις και εισηγήσεις σχολικών επιτροπών, σχολικών συμβούλων και άλλων φορέων της εκπαίδευσης. Οι πράξεις της επιτροπής επικυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
6. Υπεύθυνος της βιβλιοθήκης του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου είναι ο διευθυντής ή ο υποδιευθυντής. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των βιβλιοθηκών αυτών. Για τον εφοδιασμό των βιβλιοθηκών του εκπαιδευτικού προσωπικού γίνεται προμήθεια βιβλίων από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε βάρος των πιστώσεων του λογαριασμού Μαθητικής Πρόνοιας.
7. Λεπτομέρειες για την εφαρμογή του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, μπορεί να συνιστώνται θέσεις βιβλιοθηκονόμων για τη λειτουργία των σχολικών βιβλιοθηκών, να κατανέμονται κατά κατηγορίες, κλάδους και βαθμούς και να ορίζονται τα προσόντα και η διαδικασία διορισμού στις θέσεις αυτές.

Το άρθρο 44 καταργήθηκε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ Άρθρο 45.

Συμμετοχή των μαθητών στη σχολική ζωή. Μαθητικές κοινότητες.

1. Για την υλοποίηση των σκοπών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης απαραίτητη είναι η συμμετοχή των μαθητών στη σχολική ζωή.
2. Οι διάφορες μορφές οργάνωσης της μαθητικής ζωής αποσκοπούν να βοηθήσουν τους μαθητές:
  - α) Να αποκτήσουν υπευθυνότητα και άμεση αντίληψη της σημασίας του δημοκρατικού διαλόγου στη διαμόρφωση του συνειδητού και δημιουργικού πολίτη.
  - β) Να συμβάλλουν στην ομαλή και γόνιμη λειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ώστε να επιτευχθεί η συστηματική μετάδοση της απαραίτητης και ουσιαστικής γνώσης.
  - γ) Να διαμορφώσουν δική τους αντίληψη για τη ζωή στα πλαίσια της σύνδεσης σχολείου και κοινωνίας, ώστε να έχουν ως νέοι τα απαραίτητα εφόδια για την παραπέρα πορεία και εξέλιξή τους.
3. Οι μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη συμμετοχή τους στη σχολική ζωή συγκροτούν μαθητικές κοινότητες, με τις οποίες συμμετέχουν στην οργάνωση της μαθητικής ζωής και στην οργάνωση και πραγματοποίηση κάθε είδους σχολικών εκδηλώσεων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη συγκρότηση των μαθητικών κοινοτήτων, στα όργανα και στη διαδικασία εκλογής τους καθώς και στον τρόπο συμμετοχής τους στην οργάνωση της μαθητικής ζωής.

Άρθρο 46.
Σχολικοί συνεταιρισμοί.

1. Ο σχολικός συνεταιρισμός είναι θεσμός κοινωνικής ζωής του σχολείου και ελεύθερη ένωση των μαθητών. Βασίζεται στην έμφυτη κοινωνικότητα του παιδιού, την ελεύθερη συμμετοχή, την αμοιβαία κατανόηση και τον αλληλοσεβασμό. Εφαρμόζει τις αρχές της αυτοδιοίκησης και των δημοκρατικών διαδικασιών. Έχει ως σκοπό τη διαπαιδαγώγηση των μαθητών σχετικά με τις αρχές της αλληλοβοήθειας, της συνεργασίας και της κοινωνικής ευθύνης, την ανάπτυξη της ανεξάρτητης σκέψης και δημοκρατικής συνείδησης, καθώς και τη γνώση συλλογικών μορφών οικονομικής δραστηριότητας.
2. Ο σχολικός συνεταιρισμός αναλαμβάνει ποικίλες δραστηριότητες στα πλαίσια της σχολικής και γενικότερα της κοινωνικής ζωής, όπως χειροτεχνία, σχολικό κήπο, ζωοτεχνία, πρατήριο ειδών, κυλικείο, έργα πολιτισμού. Ειδικά για τα δημοτικά σχολεία, οι δραστηριότητες του σχολικού συνεταιρισμού επεκτείνονται και στις έρευνες, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις, εκδρομές και βιβλιοθήκες.
3. Η οργάνωση και η λειτουργία των σχολικών συνεταιρισμών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 47.
Σχολικός αθλητισμός - Εκδηλώσεις.

1. α) Σε κάθε σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημιουργούνται μαθητικοί όμιλοι αθλημάτων (Μ.Ο.Α.) στους οποίους μετέχουν προαιρετικά οι μαθητές. Στους Μ.Ο.Α. λειτουργούν τομείς κατά αθλήματα και οι μαθητές παίρνουν μέρος σε όποιο επιθυμούν. Η κύρια λειτουργία τους γίνεται εκτός του ωρολόγιου προγράμματος του σχολείου. Οι κάθε είδους αγωνιστικές και αθλητικές δραστηριότητες διεξάγονται με ευθύνη των Μ.Ο.Α. Όταν πρόκειται για τέτοιου είδους δραστηριότητες σε επίπεδο δήμου ή κοινότητας, νομού ή της χώρας, οι Μ.Ο.Α. συνεργάζονται με τα οικεία όργανα ή φορείς διεξαγωγής τους.
β) Η οργάνωση και λειτουργία των Μ.Ο.Α., η χρησιμοποίηση αθλητικών χώρων και εγκαταστάσεων και οι προϋποθέσεις και η διάρκεια απασχόλησης δασκάλων και καθηγητών φυσικής αγωγής στις δραστηριότητες των Μ.Ο.Α., καθώς και η ανάλογη εφαρμογή του θεσμού αυτού στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού αρμόδιου για θέματα αθλητισμού.
γ) Με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου του γραφείου φυσικής αγωγής, ανατίθεται σε δασκάλους ή και καθηγητές φυσικής αγωγής του ίδιου ή άλλου σχολείου της ίδιας πόλης ή κωμόπολης η προσφορά υπηρεσιών στους Μ.Ο.Α. Στους εκπαιδευτικούς αυτούς, που απασχολούνται πέρα από το υποχρεωτικό τους ωράριο, καταβάλλεται υπερωριακή αποζημίωση κατά τις κείμενες διατάξεις.
δ) Όλες οι δαπάνες λειτουργίας των Μ.Ο.Α., βαρύνουν τον προϋπολογισμό εξόδων του Υφυπουργείου αρμόδιου για θέματα αθλητισμού, στον οποίο γράφονται και οι σχετικές πιστώσεις.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι μορφές και το γενικό πλαίσιο των εκδηλώσεων στα σχολεία και ο τρόπος υποστήριξης και πραγματοποίησής τους.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή των νομαρχών μπορούν να οργανώνονται συναυλίες και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις για μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτόν εγγράφονται πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή των νομαρχιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'
ΟΡΓΑΝΑ ΛΑΪΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το άρθρο 48 καταργήθηκε

Άρθρο 49.
Νομαρχιακές και επαρχιακές επιτροπές παιδείας.

1. Σε κάθε νομαρχιακό συμβούλιο λειτουργεί νομαρχιακή επιτροπή παιδείας, η οποία αποτελείται από:
  - α) το νομάρχη ή εκπρόσωπό του, ως πρόεδρο,
  - β) ένα σχολικό σύμβουλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
  - γ) ένα σχολικό σύμβουλο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
  - δ) τον προϊστάμενο της διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
  - ε) τον προϊστάμενο της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
  - στ) εκπρόσωπο της ένωσης δήμων και κοινοτήτων του νομού,
  - ζ) εκπρόσωπο του εργατικού κέντρου της έδρας του νομού,
  - η) εκπρόσωπο της ένωσης γεωργικών συνεταιρισμών του νομού,
  - θ) εκπρόσωπο της ομοσπονδίας συλλόγων γονέων των μαθητών,
  - ι) εκπρόσωπο της ένωσης λειτουργών μέσης εκπαίδευσης, μέλους της Ομοσπονδίας Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (Ο.Λ.Μ.Ε.),
  - ια) εκπρόσωπο του συλλόγου δασκάλων, μέλους της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας (Δ.Ο.Ε.),
  - ιβ) εκπρόσωπο της Ένωσης Λειτουργών Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Τ.Ε.Ε.), μέλους της Ομοσπονδίας Λειτουργών Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ο.Λ.Τ.Ε.Ε.),
  - ιγ) εκπρόσωπο του συλλόγου ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών του νομού, μέλους της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας,
  - ιδ) έναν πρόεδρο πολιτιστικού συλλόγου που ορίζει ο νομάρχης,
  - ιε) έναν εκπρόσωπο της Νομαρχιακής Επιτροπής Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.),
  - ιστ) έναν εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που υπηρετεί στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα.
2. Στους νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα που λειτουργούν περισσότεροι σύλλογοι δασκάλων ή περισσότερες ενώσεις καθηγητών, που μετέχουν στις δευτεροβάθμιες οργανώσεις (ΟΛΜΕ, ΔΟΕ, ΟΛΤΕΕ), οι εκπρόσωποι τους ορίζονται με απόφαση των μελών των διοικητικών συμβουλίων, που συνέρχονται σε κοινή συνεδρίαση ύστερα από

πρόσκληση του οικείου νομάρχη.

3. Στις συνεδριάσεις της νομαρχιακής επιτροπής παιδείας μπορούν να καλούνται, από τον πρόεδρό της, εκπρόσωποι των επιστημονικών ενώσεων ή άλλων κοινωνικών φορέων ή οργανώσεων για να εκθέσουν τις απόψεις τους.

4. Η νομαρχιακή επιτροπή παιδείας εισηγείται στο νομαρχιακό συμβούλιο και το νομάρχη, με βάση τις εισηγήσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, θέματα παιδείας όπως: οργάνωσης βιβλιοθηκών, σεμιναρίων, γονέων και άλλων επιμορφωτικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ίδρυσης, κατάργησης και συγχώνευσης σχολείων, κατανομή πιστώσεων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης για την επισκευή και συντήρηση διδακτηρίων και για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων, θέματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, καθώς και λαϊκής επιμόρφωσης που σχετίζονται με την εκπαίδευση και για τα οποία εισηγείται εκπρόσωπος της Ν.Ε.Λ.Ε., και γενικότερα θέματα λειτουργίας των δημόσιων σχολείων του νομού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας των νομαρχιακών επιτροπών παιδείας, η οργάνωση της γραμματείας τους, η θητεία των μελών τους, ο τρόπος υλοποίησης των εισηγήσεών τους, η λειτουργία υποεπιτροπών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Κάθε νομαρχιακή επιτροπή παιδείας συγκροτείται με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από προτάσεις των υπηρεσιών, οργανώσεων και φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτή. Η νομαρχιακή επιτροπή παιδείας λειτουργεί νόμιμα με όσα μέλη της έχουν οριστεί. Με απόφαση του νομάρχη, η οποία εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορούν να ορίζονται, ως μέλη της νομαρχιακής επιτροπής, επιπλέον εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, έως δύο εκπρόσωποι μαζικών φορέων ή οργανώσεων του νομού.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορεί να τροποποιείται η συγκρότηση των νομαρχιακών επιτροπών παιδείας.

8. Οι εισηγήσεις των νομαρχιακών επιτροπών παιδείας που αναφέρονται σε γενικά θέματα παιδείας και στο περιεχόμενο σπουδών υποβάλλονται και στο Ε.ΣΥ.Π.

9. Σε κάθε επαρχιακό συμβούλιο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18), λειτουργεί επαρχιακή επιτροπή παιδείας που αποτελείται από:

α) τον έπαρχο ή εκπρόσωπό του ως πρόεδρο,

β) ένα σχολικό σύμβουλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

γ) ένα σχολικό σύμβουλο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,

δ) τον προϊστάμενο του γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

ε) τον προϊστάμενο του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,

στ) εκπροσώπους των φορέων με στοιχεία στ, ζ', η, θ', ι, ια, ιβ', ιγ, ιδ και ιε της παραγράφου 1 που τυχόν λειτουργούν στην έδρα της επαρχίας ή εκπροσωπούν στην επαρχία τους αντίστοιχους φορείς νομαρχιακού επιπέδου. Η επαρχιακή επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του επάρχου. Για τα λοιπά θέματα σχετικά με τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των επαρχιακών επιτροπών παιδείας, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 50.

Δημοτικές ή κοινοτικές επιτροπές παιδείας.

1. Σε κάθε δήμο ή δημοτικό διαμέρισμα ή τμήμα του ή κοινότητα λειτουργεί δημοτική ή κοινοτική επιτροπή παιδείας, η οποία αποτελείται από:

α) το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας ή δημοτικό ή κοινοτικό σύμβουλο που ορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ως πρόεδρο,

β) εκπρόσωπο της ένωσης γονέων των μαθητών,

γ) ένα διευθυντή σχολείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ο οποίος ορίζεται από τον προϊστάμενο της διεύθυνσης ή του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,

δ) ένα διευθυντή σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπου υπάρχει, που ορίζεται, από τον προϊστάμενο της διεύθυνσης ή του γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

ε) εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων, όπου υπάρχουν, που ορίζονται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου των οποίων ο αριθμός δεν μπορεί να υπερβεί τους δύο,

στ) από έναν εκπρόσωπο των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών, αν υπάρχει.

2. Στις συνεδριάσεις της δημοτικής ή κοινοτικής επιτροπής παιδείας μετέχει χωρίς ψήφο και εκπρόσωπος της τοπικής επιτροπής λαϊκής επιμόρφωσης, αν υπάρχει.

3. Η δημοτική ή κοινοτική επιτροπή παιδείας εισηγείται στο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας και στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο θέματα σχετικά με την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την κατανομή και πιστώσεων για λειτουργικές δαπάνες των σχολείων, την ίδρυση, κατάργηση και συγχώνευση σχολείων και παρακολούθη την ανέγερση των σχολικών κτιρίων, την επισκευή και συντήρηση του, καθώς και το έργο των σχολικών επιτροπών.

4. Η δημοτική ή κοινοτική επιτροπή παιδείας συγκροτείται με απόφαση του οικείου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας, ύστερα από πρόταση των υπηρεσιών, οργανώσεων και φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτή και λειτουργεί νόμιμα με όσα μέλη της έχουν οριστεί.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της δημοτικής ή κοινοτικής επιτροπής παιδείας, η θητεία των μελών της, η οργάνωση της γραμματείας της και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

6. Οι εισηγήσεις της δημοτικής ή κοινοτικής επιτροπής παιδείας υποβάλλονται και στο νομαρχιακό επαρχιακό συμβούλιο και μπορούν να κοινοποιούνται και στη νομαρχιακή ή επαρχιακή επιτροπή παιδείας.

Άρθρο 51

Σχολικά συμβούλια

1. Σε κάθε δημόσιο σχολείο λειτουργεί σχολικό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από το σύλλογο των διδασκόντων, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων και τον εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης στη σχολική επιτροπή.

2. Στα σχολικά συμβούλια των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετέχουν και τρεις εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων, που ορίζονται με απόφαση του συμβουλίου τους.

3. Έργο του σχολικού συμβουλίου είναι η εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του σχολείου με κάθε πρόσφορο τρόπο, η καθιέρωση τρόπων, αμοιβαίας επικοινωνίας διδασκόντων και οικογενειών των μαθητών καθώς και η υγιεινή των μαθητών και του σχολικού περιβάλλοντος.
4. Πρόεδρος του σχολικού συμβουλίου είναι ο διευθυντής του σχολείου. Το σχολικό συμβούλιο λειτουργεί νόμιμα με όσα μέλη του είναι παρόντα.
5. Το σχολικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά τρεις (3) φορές το χρόνο, εντός του πρώτου δεκαημέρου του κάθε τριμήνου, έκτακτα δε, όποτε το ζητήσει ο Διευθυντής ή δυο τουλάχιστο φορείς, που μετέχουν στο Σχολικό Συμβούλιο.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Το Άρθρο 52 καταργήθηκε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ' ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ Άρθρο 53 Συγκρότηση οργανώσεων

1. Η συμμετοχή εκπροσώπων των γονέων των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης στο συλλογικά όργανα του παρόντος νόμου προϋποθέτει τη συγκρότηση και λειτουργία συλλόγων γονέων ως σωματείων. σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων και του Αστικού Κώδικα.
2. Οι γονείς των μαθητών κάθε δημόσιου σχολείου συγκροτούν ένα σύλλογο γονέων. που φέρει την επωνυμία του σχολείου και συμμετέχουν αυτοδικαίως σε αυτόν. Η διοίκηση του συλλόγου γονέων, καθώς και κάθε εκπρόσωπος στα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία όργανα εκλέγονται. Οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία και με το σύστημα της απλής αναλογικής υπό την προϋπόθεση ότι στις εκλογές κατατίθενται περισσότερα από ένα ψηφοδέλτια. Στην περίπτωση που οι εκλογές γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο. κάθε ψηφοφόρος μπορεί να επιλέξει μέχρι το 40% των εκλεγμένων. Στις εκλογές αυτές ψηφίζουν ο ένας ή και οι δύο γονείς κάθε μαθητή. Οι εκλογές επαναλαμβάνονται μέχρι δύο φορές. εφόσον δεν ψήφισαν γονείς, που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα τρίτο των μαθητών του σχολείου. Στην περίπτωση που δεν επιτυγχάνεται και μετά την επανάληψη των εκλογών η εκπροσώπηση του ενός τρίτου των μαθητών του σχολείου. ο σύλλογος των γονέων θεωρείται ότι εκλέγεται νομίμως. αλλά δεν συμμετέχει στη σχολική επιτροπή, στο σχολικό συμβούλιο και δεν εκπροσωπείται στην ένωση γονέων.
3. Οι σύλλογοι γονέων των σχολείων της ίδιας κοινότητας ή δήμου ή δημοτικού διαμερίσματος συγκροτούν μία ένωση γονέων. Κάθε σύλλογος εκπροσωπείται στην ένωση γονέων από έναν εκπρόσωπο ανά τριάντα μαθητές, των οποίων οι γονείς έλαβαν μέρος στις εκλογές για την ανάδειξη της διοίκησης του. Στην περίπτωση που οι γονείς που συμμετείχαν κατά τα ως άνω στις εκλογές εκπροσωπούν λιγότερους από τριάντα μαθητές. ο σύλλογος γονέων εκπροσωπείται στην ένωση γονέων με έναν εκπρόσωπο.
4. Οι ενώσεις γονέων κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος συγκροτούν μία ομοσπονδία γονέων. Κάθε ένωση εκπροσωπείται στην ομοσπονδία γονέων από έναν εκπρόσωπο ανά τριακόσιους μαθητές. Στην περίπτωση που οι μαθητές των σχολείων που ανήκουν στην ένωση είναι λιγότεροι από τριακόσιους, η ένωση εκπροσωπείται στην οικεία ομοσπονδία με έναν αντιπρόσωπο.
5. Οι ομοσπονδίες γονέων της χώρας συγκροτούν μία συνομοσπονδία. Κάθε ομοσπονδία εκπροσωπείται σε αυτήν από έναν τουλάχιστον εκπρόσωπο ανά χίλιους πεντακόσιους μαθητές των σχολείων, των οποίων οι σύλλογοι είναι μέλη των ενώσεων της ομοσπονδίας και συμμετείχαν στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη της ομοσπονδίας. Σε περίπτωση που οι μαθητές των σχολείων αυτών είναι λιγότεροι από χίλιους πεντακόσιους, η οικεία ομοσπονδία εκπροσωπείται στη συνομοσπονδία από έναν εκπρόσωπο.
6. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και για τους συλλόγους γονέων των μαθητών των ιδιωτικών σχολικών μονάδων. Ο σύλλογος των διδασκόντων κάθε ιδιωτικής σχολικής μονάδας και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων συγκροτούν το σχολικό συμβούλιο. Στα σχολικά συμβούλια των ιδιωτικών σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετέχουν και τρεις εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων. που ορίζονται με απόφαση του συμβουλίου της μαθητικής κοινότητας.
7. Στην έννοια 'γονείς'. κατά τις ως άνω διατάξεις, περιλαμβάνονται και οι επίτροποι και οι νόμιμα διορισμένοι αντιπρόσωποί τους.
8. Η εκπροσώπηση των γονέων, μέσω άλλου προσώπου. επιτρέπεται μόνο κατόπιν έγγραφης νομίμως επικυρωμένης εξουσιοδότησης ή συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου.
9. Η θητεία όλων των μελών του Δ. Σ. του συλλόγου των γονέων του σχολείου, του Δ. Σ. της ένωσης, της ομοσπονδίας και της συνομοσπονδίας γονέων είναι διετής, καθώς και η θητεία των εκπροσώπων τους στα προβλεπόμενα όργανα από τις διατάξεις των άρθρων 48, 49, 50, 51, 52 και 53 του ν. 1566/1985. Η θητεία των γονέων ή κηδεμόνων που συμμετέχουν στα ανωτέρω όργανα, λήγει αυτοδικαίως στην περίπτωση που τα τέκνα τους δεν φοιτούν πλέον στο σχολείο.
10. Οι διατάξεις του παρόντος υπερισχύουν τυχόν αντιθέτων διατάξεων των καταστατικών συλλόγου, ένωσης, ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας
11. Μετά τη δημοσίευση του παρόντος, οι σύλλογοι γονέων οι ενώσεις συλλόγων γονέων, οι ομοσπονδίες ενώσεων συλλόγων γονέων και οι συνομοσπονδία διεξάγουν εκλογές για την ανάδειξη νέων αιρετών διοικήσεων. Οι εκλογές αυτές διεξάγονται με τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων εντός των παρακάτω προθεσμιών:
  - α) Για τους συλλόγους γονέων μέχρι 31-12-1998
  - β) Για τις ενώσεις συλλόγων γονέων από 1-1-1999 μέχρι 28-2-1999.
  - γ) Για τις ομοσπονδίες ενώσεων συλλόγων γονέων από 1-3-1999 μέχρι 15-4-1999.
  - δ) Για τη συνομοσπονδία από 16-4-1999 μέχρι 31-5-1999.
12. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων.
13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ιδρύεται σχολή γονέων, μετά από πρόταση του συλλόγου γονέων ή της ένωσης συλλόγων γονέων ή του Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις. καθώς

και η διαδικασία οργάνωσης και λειτουργίας των σχολών αυτών/

14. Ο διευθυντής του σχολείου. όπου δεν έχει ιδρυθεί σύλλογος γονέων, μεριμνά μόνο για τη σύγκληση γενικής συνέλευσης των γονέων, προκειμένου να ιδρυθεί αυτός, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ο διευθυντής του σχολείου, τουλάχιστο δεκαπέντε ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, καλεί τους γονείς και ενημερώνει σχετικά το σύλλογο των διδασκόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 54.

Ειδικές αποσπάσεις, αναγνώριση προϋπηρεσιών και τίτλων σπουδών.

1. Εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των οποίων οι σύζυγοι υπηρετούν σε ελληνικές υπηρεσίες στην Κύπρο, μπορούν κατεξάριση να αποσπώνται σε σχολεία της Κύπρου για όσο χρονικό διάστημα υπηρετούν εκεί οι σύζυγοί τους, χωρίς τις τακτικές αποδοχές τους, στην Ελλάδα και χωρίς το ειδικό επιμίσθιο και το αντίτιμο του εισιτηρίου μετάβασης και οριστικής επιστροφής στην Ελλάδα.
2. Κύπριοι εκπαιδευτικοί, των οποίων οι σύζυγοι υπηρετούν σε κυπριακές υπηρεσίες στην Ελλάδα, προσλαμβάνονται σε δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που διαρκεί για όσο χρονικό διάστημα υπηρετούν οι σύζυγοί τους στην Ελλάδα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών συνιστώνται προσωρινές θέσεις εκπαιδευτικών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής και καθορίζεται το ύψος των αποδοχών, οι οποίες αντιστοιχούν, για καθέναν από τους προσλαμβανόμενους, στο σύνολο των αποδοχών του μισθολογικού κλιμακίου που τυχόν κατέχουν ή του αντίστοιχου με το συνολικό χρόνο υπηρεσίας του. Η δαπάνη καταβολής των αποδοχών αυτών βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
3. Η απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής και σε σχολεία της Κύπρου διακόπτεται όταν οι εκπαιδευτικοί αυτοί επιλέγονται ως διευθυντές σχολείων, προϊστάμενοι διευθύνσεων και γραφείων της εκπαίδευσης ή ως σχολικοί σύμβουλοι.
4. Η προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε ελληνικά σχολεία της Κύπρου, από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι και την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, υπολογίζεται για τον καθορισμό εισαγωγικού βαθμού και αρχαιότητας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 695/1970 (ΦΕΚ 221), όπως έχουν διοριστεί σε δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για όσους διορίζονται μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, η προϋπηρεσία αυτή λαμβάνεται υπόψη για την ένταξη τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 της περίπτωσης Α' του άρθρου 15.
5. α) Η παράγραφος 3 του άρθρου 1351/1983 (ΦΕΚ 56) αντικαθίσταται, αφότου ίσχυσε, ως εξής:
"3. Εκπαιδευτικοί που δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας στα σχολεία της ίδιας κατεύθυνσης διατίθενται μερικά ή ολικά σε σχολεία της ίδιας ή άλλης κατεύθυνσης ή σε αντίστοιχες προς την ειδικότητά τους υπηρεσίες του δημόσιου τομέα του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου. Ακόμα μπορεί να διατίθενται, σύμφωνα με τα παραπάνω, σε άλλο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Στους διατιθέμενους χορηγούνται οδοιπορικά έξοδα απόσπασης και ημερησία εκτός έδρας αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 65/1973 (ΦΕΚ 150). Όσοι εκπαιδευτικοί, έως την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, έχουν διατεθεί μερικώς ή ολικώς από την περιφέρεια σε σχολεία ή υπηρεσίες της έδρας του ίδιου ή άλλου νομού δικαιούνται έξοδα απόσπασης, το ύψος των οποίων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών".
β) Στο στοιχ. α της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1351/1983 και μετά τις λέξεις "πανελλήνιους σχολικούς αγώνες" προστίθεται η φράση "ή διεθνείς σχολικούς αγώνες".
Η αληθινή έννοια του όρου "κατηγορία" στο ίδιο στοιχείο είναι η ανώτατη κατηγορία αθλήματος.
γ) Στο συνολικό ποσοστό θέσεων της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 1351/1983 περιλαμβάνονται από το ακαδημαϊκό έτος 1986 - 87 και οι υποψήφιοι των περιπτώσεων ε' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 μετά από τα στοιχεία α', β', γ και δ' προστίθενται τα στοιχεία ε' και στ', τα οποία διαγράφονται από την παράγραφο 8 του άρθρου 1.
δ) Το ποσοστό 20% του μέσου όρου της βαθμολογίας των δοκιμασιών, που συνυπολογίζεται για τη διαμόρφωση της συνολικής βαθμολογίας του υποψήφιου για επιλογή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπου απαιτείται και που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 και του εδαφίου δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 2 του ν. 1351/1983, αυξάνεται από το ακαδημαϊκό έτος 1986 - 87 σε 40%.
6. Η υπηρεσία των δασκάλων στο ειδικό δημοτικό σχολείο του Ψυχολογικού Κέντρου Βόρειας Ελλάδας, οι οποίοι έλαβαν το πτυχίο τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1238/1982 (ΦΕΚ 35), αναγνωρίζεται από την ημερομηνία πρόσληψης ως κανονική εκπαιδευτική υπηρεσία, εφόσον κατά την ημερομηνία αυτή είχαν περατώσει τις σπουδές τους σε εκκλησιαστική παιδαγωγική ακαδημία. Η παραπάνω υπηρεσία προσμετρείται για την ένταξη των εκπαιδευτικών αυτών σε βαθμό ανώτερο του εισαγωγικού. Η ένταξη τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου και σε χρονικό διάστημα τριών μηνών από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου. Στην απόφαση ένταξης προσδιορίζεται και ο πλεονάζων χρόνος υπηρεσίας στο βαθμό στον οποίο θα ενταχθούν.
7. Τίτλοι σπουδών, διετούς τουλάχιστο μετεκπαίδευσης στο εξωτερικό, εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναγνωρίζονται, εφόσον ο χρόνος και το περιεχόμενο σπουδών είναι ισοδύναμα, ως ισότιμοι με τα πτυχία που χορηγούν τα διδασκαλεία μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης, με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη της επιτροπής που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 2 της ΣΤ 5/5/26.4 82 (ΦΕΚ 213/τ. Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Όταν πρόκειται για αναγνώριση τίτλου εκπαιδευτικού λειτουργού μέσης εκπαίδευσης στην επιτροπή αυτή, η οποία κατεξάριση τότε μπορεί να κρίνει και τίτλους σπουδών μέσης εκπαίδευσης μετέχουν δύο μέλη του αντιστοίχου τμήματος του Π.Ι., αντί εκείνων που αναφέρονται στα στοιχεία β' και γ της παραπάνω απόφασης. Η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, ο ορισμός των μελών του Π.Ι. και κάθε θέμα που έχει σχέση με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
8. Όταν, για το διορισμό ή την πρόσληψη σε κενές, κενούμενες ή δημιουργούμενες θέσεις ή απασχολήσεις στο

δημόσιο τομέα, όπως αυτός προβλέπεται στο άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65), απαιτείται, ως τυπικό προσόν, το απολυτήριο σχολείου μέσης εκπαίδευσης, νοείται και το απολυτήριο κάθε τύπου λυκείου.

Άρθρο 55. Πρόσθετες απασχολήσεις εκπαιδευτικών. Ομάδες εργασίας.

1. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υποχρεούνται μεταξύ άλλων:
  - α) Να μετέχουν στις γενικές εξετάσεις επιλογής σπουδαστών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση ως βαθμολογητές, εκφωνητές και επιτηρητές ή ως μέλη των σχετικών επιτροπών και ομάδων εργασίας.
  - β) Να μετέχουν στις επιτροπές απολυτήριων και προαγωγικών εξετάσεων των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων.
  - γ) Να μετέχουν σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τη μελέτη και επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων.
  - δ) Να ασκούν καθήκοντα διευθυντών μεταλυκειακών προπαρασκευαστικών κέντρων.
  - ε) Να συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας και να διδάσκουν τις προβλεπόμενες από αυτόν το νόμο ώρες υποχρεωτικής υπερωριακής διδασκαλίας στο σχολείο τους, σε άλλα σχολεία της ίδιας ή γειτονικής πόλης ή κωμόπολης ή στα μεταλυκειακά παρασκευαστικά κέντρα ή στα τμήματα πρόσθετης εσωτερικής βοήθειας ή στις τάξεις υποδοχής ή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 4.
  - στ) Να μετέχουν σε επιμορφωτικές δραστηριότητες, όταν καλούνται από τους σχολικούς συμβούλους ή να αναλαμβάνουν την πραγματοποίηση διαλέξεων και σεμιναρίων, στα πλαίσια των παραπάνω επιμορφωτικών δραστηριοτήτων.
  - ζ) Να προσφέρουν διοικητικές υπηρεσίες, όταν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι διοικητικοί υπάλληλοι.
2. Οι σχολικοί σύμβουλοι υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, να μετέχουν στις γενικές εξετάσεις επιλογής σπουδαστών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση ως προϊστάμενοι βαθμολογικών και εξεταστικών κέντρων ή ως μέλη των σχετικών επιτροπών και ομάδων εργασίας, να ασκούν καθήκοντα διευθυντών των περιφερειακών επιμορφωτικών κέντρων και να διδάσκουν σε αυτά μαθήματα της ειδικότητάς τους.
3. Οι απασχολήσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους αυτού του άρθρου δεν αποτελούν κατοχή δεύτερης θέσης. Στους εκπαιδευτικούς που ανατίθενται πρόσθετες απασχολήσεις καταβάλλονται οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, με τις προϋποθέσεις της παραγρ. 4 του ενδέκατου άρθρου του ν. 1305/1982 (ΦΕΚ 146), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να συγκροτούνται ομάδες εργασίας από δημόσιους εκπαιδευτικούς ή υπαλλήλους και από ιδιώτες που μπορούν, λόγω των επιστημονικών γνώσεων ή επιστημονικής κατάρτισης και πείρας, να συμβάλλουν στην αποδοτικότερη διεξαγωγή του έργου του υπουργείου με την κατάρτιση εισηγήσεων, μελετών, νομοθετικών ή διοικητικών κειμένων ή τη διενέργεια ερευνών. Στα μέλη των ομάδων εργασίας, τους γραμματείς και το απασχολούμενο προσωπικό χορηγείται αποζημίωση κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 56. Διευθύνσεις και γραφεία εκπαίδευσης. Επιλογή προϊσταμένων.

1. Τα άρθρα 4, 5, 7, 8, 14 και 15 του ν. 1304/1982 (ΦΕΚ 144) αντικαθίστανται ως εξής:

"Άρθρο 4.
Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος ιδρύεται διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των δημοτικών σχολείων, των νηπιαγωγείων και των σχολείων ειδικής αγωγής, δημόσιων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού τους.
2. Προϊστάμενος της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός των κλάδων δασκάλων ή νηπιαγωγών με βαθμό Α' και εξαετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν.

Άρθρο 5.
Γραφεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Οι έδρες και οι περιοχές αρμοδιότητας των γραφείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
2. Προϊστάμενος του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός των κλάδων δασκάλων ή νηπιαγωγών με βαθμό Α' και πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν.

Άρθρο 7.
Διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος ιδρύεται διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των γυμνασίων, των γενικών, κλασικών και τεχνικών - επαγγελματικών λυκείων, των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων και των τεχνικών επαγγελματικών σχολών, δημόσιων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού τους.
2. Προϊστάμενος της διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός των κλάδων ΑΤ1 μέχρι και ΑΤ14, ΑΤ17 και ΑΤ18 με βαθμό Α' και εξαετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν.

Άρθρο 8.
Γραφεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Οι έδρες και οι περιοχές αρμοδιότητας των γραφείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
2. Προϊστάμενος του γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των κλάδων ΑΤ1 μέχρι και ΑΤ14, ΑΤ17 και ΑΤ18 με βαθμό Α' και πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν.

Άρθρο 14.
Επιλογή.

1. Για την επιλογή των προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων της εκπαίδευσης και των γραφείων αγωγής, το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει, έως το τέλος Φεβρουαρίου κάθε δεύτερου έτους, τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς του που έχουν τα προσόντα αυτού του άρθρου για τις παραπάνω θέσεις και συντάσσει, χωρίς αξιολογική σειρά, τους παρακάτω πίνακες υποψηφίων:

- α) Προϊσταμένων διευθύνσεων της εκπαίδευσης.
- β) Προϊσταμένων γραφείων της εκπαίδευσης.
- γ) Προϊσταμένων γραφείων φυσικής αγωγής.

2. Κατά τη σύνταξη των πινάκων αυτών το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο εκτιμά τη γνώση των εκπαιδευτικών πραγμάτων και τη διαπιστωμένη ικανότητα των εκπαιδευτικών στην οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος διαπίστωσης των προσόντων αυτών.

3. Ο προϊστάμενος της οικείας διεύθυνσης της εκπαίδευσης υποβάλλει τους παραπάνω πίνακες στο αρμόδιο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται έως 15 Μαρτίου του ίδιου έτους, καλούνται όσοι έχουν τα προσόντα να ασκήσουν καθήκοντα προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης και των γραφείων φυσικής αγωγής να υποβάλλουν έως 15 Απριλίου σχετική αίτηση. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτεται από τους υποψηφίους:

- α) Ιδιόγραφο βιογραφικό σημείωμα και β) δήλωση για την τοποθέτηση τους σε διευθύνσεις ή γραφεία δύο έως πέντε νομών ή νομαρχιακών διαμερισμάτων κατά σειρά προτίμησης.

5. Το αρμόδιο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Μάιο καταρτίζει πίνακες υποψηφίων προϊσταμένων διευθύνσεων εκπαίδευσης, υποψηφίων προϊσταμένων γραφείων φυσικής αγωγής με αξιολογική σειρά, αφού λάβει υπόψη του τα προσόντα της παραγράφου 2 και τις δηλώσεις προτίμησης και αφού συμβουλευτεί τους πίνακες των περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων, ανεξάρτητα από κλάδο και ειδικότητα. Αν ο αριθμός των υποψηφίων που περιλαμβάνονται στους πίνακες δεν επαρκεί για την πλήρωση όλων των κενών θέσεων νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο συντάσσει συμπληρωματικό πίνακα χωρίς αιτήσεις ενδιαφερομένων, αφού κρίνει και αξιολογήσει όσους περιλαμβάνονται στους πίνακες του οικείου περιφερειακού συμβουλίου. Οι πίνακες αυτοί κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ισχύουν για δύο έτη από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του αρμόδιου για θέματα τοποθέτησης και μετάθεσης εκπαιδευτικών κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, τοποθετούνται σε κενές θέσεις προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης και γραφείων φυσικής αγωγής όσοι περιλαμβάνονται στους οικείους πίνακες με τη σειρά που έχουν και σε νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα, που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις τους. Αν οι ίδιες θέσεις ζητούνται από περισσότερους υποψηφίους, για την τοποθέτηση εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών.

7. Η εγγραφή εκπαιδευτικού σε πίνακα της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει την εγγραφή του και στους υπόλοιπους πίνακες της ίδιας παραγράφου ή και στους άλλους πίνακες, σύμφωνα με τις διατάξεις, οι οποίες κάθε φορά ισχύουν για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση".

Άρθρο 15.

Υπηρεσιακή κατάσταση προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης και γραφείων φυσικής αγωγής.

1. Οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων και των γραφείων εκπαίδευσης, καθώς και των γραφείων φυσικής αγωγής, που τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά για μία τετραετία, η οποία αρχίζει από την έκδοση της απόφασης τοποθέτησής τους.

Όταν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται προϊστάμενος, αναπληρώνεται: α) από προϊστάμενο γραφείου ή αν δεν υπάρχει, από διευθυντή σχολείου που εδρεύουν στην ίδια πόλη, όταν πρόκειται για προϊστάμενο διεύθυνσης εκπαίδευσης, β) από διευθυντή σχολείου που εδρεύει στην ίδια ή γειτονική πόλη, όταν πρόκειται για προϊστάμενο γραφείου εκπαίδευσης και γ) από εκπαιδευτικό του κλάδου ΑΤ11 με βαθμό Α' που υπηρετεί στην ίδια ή γειτονική πόλη, όταν πρόκειται για προϊστάμενο γραφείου φυσικής αγωγής. Οι αναπληρωτές ορίζονται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Κατά τη διάρκεια της τετραετίας διατηρούν τις οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών από τις οποίες προέρχονται και εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σε αυτές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Μπορούν ως εκπαιδευτικοί να μετατεθούν σε κενές θέσεις εκπαιδευτικών άλλου σχολείου του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, όπου και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά τη λήξη της τετραετίας. Ως προϊστάμενοι μπορούν να μετατεθούν σε κενές θέσεις του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος ή και άλλου, εφόσον αυτές οι θέσεις είχαν περιληφθεί στην αρχική τους δήλωση.

3. Οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων και των γραφείων εκπαίδευσης και των γραφείων φυσικής αγωγής, καθώς και οι αναπληρωτές τους, όταν αυτοί δεν υπάρχουν ή απουσιάζουν για χρονικό διάστημα πέραν του μηνός, εκτός από τις αποδοχές τους ως εκπαιδευτικοί, παίρνουν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους επίδομα θέσης που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

4. Με σύμφωνη και αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου ο προϊστάμενος διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ή γραφείου φυσικής αγωγής μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντα του ή να μετατεθεί σε άλλη διεύθυνση ή γραφείο για το συμφέρον της υπηρεσίας και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, εφόσον διαπιστωθεί ότι εξαιτίας ενεργειών ή παραλείψεων του είναι υπηρεσιακά αναγκαία η απομάκρυνση του".

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 9 του ν. 1304/1982 αντικαθίστανται ως εξής:

"2. Προϊστάμενος του γραφείου φυσικής αγωγής ορίζεται εκπαιδευτικός του κλάδου ΑΤ11 με βαθμό Α' και πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν.

3. Το γραφείο φυσικής αγωγής υπάγεται στη διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος".

3. Το άρθρο 11 του ν. 1304/1982 καταργείται.

Άρθρο 57.

Θέματα σχολικών συμβουλίων.

1. Μέσα στο τελευταίο δίμηνο ισχύος του πίνακα επιλογής σχολικών συμβούλων, όπως αυτός καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 277/1984 (ΦΕΚ 104), τα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια κρίνουν τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς τους που έχουν τα προσόντα και συντάσσουν πίνακα με αξιολογική σειρά, στον οποίο περιλαμβάνονται οι κατάλληλοι για τη θέση σχολικού συμβούλου, αφού λάβουν υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 17 παρ. 2 του ν. 1304/1982. Οι πίνακες αυτοί υποβάλλονται στο αρμόδιο συμβούλιο επιλογής σχολικών συμβούλων και αποτελούν στοιχείο πληροφόρησης χωρίς δεσμευτικό χαρακτήρα.
2. Στους σχολικούς συμβούλους απονέμεται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο βαθμός του παρέδρου με θητεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τη διάρκεια της θητείας τους και καταβάλλονται οι αντίστοιχες αποδοχές.
3. Σχολικοί σύμβουλοι, οι οποίοι κατά την επιλογή τους δεν είχαν οργανικές θέσεις στην εκπαίδευση, καταλαμβάνουν μετά τη λήξη της θητείας τους προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις με το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατείχαν κατά το χρόνο της επιλογής τους ή εκείνο στο οποίο μεταγενέστερα έχουν καταταγεί. Οι θέσεις αυτές συνιστώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών και καταργούνται με την αποχώρηση από την υπηρεσία των εκπαιδευτικών αυτών για οποιοδήποτε λόγο. Με τον ίδιο τρόπο καταργούνται και οι προσωρινές θέσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του ν. 1304/1982.
4. Στα συμβούλια που συστήθηκαν ή συνιστώνται με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 του ν. 1304/1982, για την επιλογή, την επανάκριση για ανανέωση της θητείας, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και τον πειθαρχικό έλεγχο των σχολικών συμβούλων, μετέχει και ο αιρετός εκπρόσωπος των εκπαιδευτικών στο ανώτερο κατά περίπτωση κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο.
5. Η παρ. 5 της περίπτ. γ του άρθρου 11 εφαρμόζεται ανάλογα και για τους σχολικούς συμβούλους.
6. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπονται θέσεις σχολικών συμβούλων μέσης γενικής και μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης, νοούνται εφεξής θέσεις σχολικών συμβούλων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές είναι όσοι έχουν τα προσόντα της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1304/1982, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 90 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 58. Θέματα διορισμού εκπαιδευτικών.

1. α) Υποψήφιοι για διορισμό εκπαιδευτικοί, που εμποδίστηκαν με οποιοδήποτε τρόπο να διοριστούν κατά τη διάρκεια του διδακτορικού καθεστώτος 1967 - 1974 λόγω της αντίθεσης τους προς αυτό, εγγράφονται στις οικείες επετηρίδες διοριστέων, ύστερα από αίτηση που υποβάλλουν μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, και διορίζονται, με απόλυτη προτεραιότητα, σε κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.
  - β) Σπουδαστές των σχολών νηπιαγωγών και των παιδαγωγικών ακαδημιών, οι οποίοι εμποδίστηκαν να περατώσουν τις σπουδές τους λόγω αντίθεσης προς το δικτατορικό καθεστώς (1967 - 1974), συνεχίζουν τις σπουδές τους στο έτος που διέκοψαν. Μετά την αποφοίτησή τους εγγράφονται στις οικείες επετηρίδες διοριστέων και διορίζονται, με απόλυτη προτεραιότητα, σε κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.
  - γ) Ως ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού για όσους υπάγονται στα προηγούμενα εδάφια ορίζεται το 50ο έτος. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα θέματα σπουδών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για την υπαγωγή των υποψηφίων εκπαιδευτικών στα προηγούμενα εδάφια αποφαινεται το οικείο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο.
2. α) Έλληνες ιθαγενείς και ομογενείς που είχαν εκπατριστεί λόγω των γεγονότων της περιόδου 1946 - 1949, καθώς και τα τέκνα τους, εφόσον είναι πτυχιούχοι ανώτατων ή ανώτερων σχολών της αλλοδαπής και έχουν τα τυπικά προσόντα για διορισμό σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εγγράφονται με αίτηση τους στις αντίστοιχες επετηρίδες διοριστέων αναδρομικά από την ημερομηνία που έλαβαν το απαιτούμενο για το διορισμό τους πτυχίο.
  - β) Η αναγνώριση των πτυχίων των υποψηφίων του προηγούμενου εδαφίου ως ισότιμων με τα πτυχία τμημάτων σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής γίνεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, από επιτροπές που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας των επιτροπών αυτών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι επιτροπές αυτές, κατά την αναγνώριση της ισοτιμίας των τίτλων σπουδών, εξετάζουν ακόμη: αα) την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση του διδακτικού έργου, ββ) τη δυνατότητα διδασκαλίας όλων των μαθημάτων της αντίστοιχης ειδικότητας ή ορισμένων από αυτά και γγ) την ικανότητα για την ορθή χρήση του ελληνικού προφορικού και γραπτού λόγου.
  - γ) Ως ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού των παραπάνω υποψηφίων σε κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών ορίζεται το 50ο έτος. Όσοι έχουν υπερβεί αυτό το όριο ηλικίας, προσλαμβάνονται στη δημόσια εκπαίδευση, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, σε προσωρινές θέσεις που συνιστώνται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, οι οποίες καταργούνται μετά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Για τα άλλα θέματα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 62.
  - δ) Οι αιτήσεις των υποψηφίων για αναγνώριση των τίτλων σπουδών τους υποβάλλονται στη διεύθυνση εκπαίδευσης του τόπου διαμονής τους μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την επιστροφή και εγκατάστασή τους στην Ελλάδα. Για όσους έχουν ήδη εγκατασταθεί στην Ελλάδα, η προθεσμία αυτή αρχίζει από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.
3. α) Το άρθρο 2 του ν. 37/1975 (ΦΕΚ 79), που καταργήθηκε από 28.4.83 με το άρθρο 16 παρ. 1 περίπτ. 3 του ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56), καταργείται και για το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του έως τη δημοσίευση του παραπάνω νόμου. Διορισμοί που έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου θεωρούνται νόμιμοι.
  - β) Υποψήφιοι εκπαιδευτικοί για διορισμό στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που διέτελσαν υπότροφοι σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.δ. 237/1969 (ΦΕΚ 133), απαλλάσσονται από την υποχρέωση να υπηρετήσουν για μία τριετία σε σχολεία της δημόσιας εκπαίδευσης. Η σειρά διορισμού των υποψηφίων αυτών καθορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
4. Το άρθρο 4 του ν.δ. 3860/1958, όπως αντικαταστάθηκε με τα άρθρα 15 του ν. 3997/1959 (ΦΕΚ 226) και 15 του ν. 1286/1982 (ΦΕΚ 119), καταργείται. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού η σειρά διορισμού σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσων είχαν στρατευθεί κατά τη διάρκεια της

φοίτησης τους καθορίζεται από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, με την επιφύλαξη της παραγρ. 3 της περίπτωσης Α' και της παρ. 3 της περίπτωσης Β' του άρθρου 15.

5. Οι διατάξεις της παραγρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6) εφαρμόζονται και στους υποψήφιους για διορισμό σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όσοι υπάγονται στις διατάξεις αυτές και έχουν υποβάλει ή θα υποβάλουν αίτηση διορισμού μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, εγγράφονται στο οικείο βιβλίο διοριστέων εκπαιδευτικών από την επομένη της ημερομηνίας που θεωρείται ότι απόκτησαν το πτυχίο τους.

6. Εκπαιδευτικοί της μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης του άρθρου 2 του ν. 576/1977 (ΦΕΚ 102), που έχουν διοριστεί με τις: α) Φ. 422.11/Ε/18261/ 22.12.79 (ΦΕΚ 7/10.1.80, τ. Γ'), β) Φ. 422.11/Ε/3777/ 22.4.80, (ΦΕΚ 127/28.4.80, τ. Γ'), γ) Φ. 422.11/Ε/407/ 15.1.1981 (ΦΕΚ 25/23.1.81 τ. Γ') και δ) Φ. 422.11/ 9166/9.9.81 (ΦΕΚ 262/15.9.81 τ. Γ') αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από τις: α) Φ. 422.11/Ε/10455/24.8.79, β) Φ. 422.11 /Ε/7331/12.8.80 και γ) Φ.422.11/Ε/6291/16.6.81 προκηρύξεις και των οποίων οι πράξεις διορισμού έχουν ακυρωθεί, θεωρούνται ότι έχουν καταλάβει κενές οργανικές θέσεις του παραπάνω κλάδου και των αντίστοιχων ειδικοτήτων, από τότε που διορίστηκαν.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 7 της περίπτωσης Β' του άρθρου 15 εφαρμόζονται και για τους υποψήφιους για διορισμό εκπαιδευτικούς που έχουν υποβάλει σχετική αίτηση πριν από την δημοσίευση του παρόντος. Διαγραφές που έχουν γίνει από τα βιβλία διοριστέων λόγω συμπλήρωσης του 40ου έτους θεωρείται ότι ουδέποτε έγιναν. Διορισμοί εκπαιδευτικών που έγιναν μετά τις παραπάνω διαγραφές δεν θίγονται.

β. Εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που υπάγονται στην παράγραφο 7 της περίπτωσης Α' του άρθρου 15, μπορούν επί μία τριετία από τη δημοσίευση του παρόντος να διορίζονται και μετά τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους, εφόσον κατά το χρόνο διορισμού σε κάθε έτος μετά τη συμπλήρωση του 45ου αντιστοιχεί ένα έτος προϋπηρεσίας που απαιτείται.

9. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 15 ως προς το ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού, εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν, επί μία διετία από τη δημοσίευση του παρόντος, να υποβάλουν αίτηση διορισμού έστω και αν έχουν υπερβεί το 40ο έτος της ηλικίας τους.

10. Η προθεσμία υποβολής του πιστοποιητικού στρατολογίας του άρθρου 5 παρ. 1 του π.δ. 158/1984 (ΦΕΚ 53 Α), για τους υποψηφίους για διορισμό εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παρατείνεται για ένα έτος από τότε που έληξε.

(Κατά το άρθρο 6 παρ.2 του Ν. 1674/1986 (Α' 203): η ανωτέρω προθεσμία παρατείνεται μέχρι 31.12.1986.)

11. Από το σχολικό έτος 1987 - 1988 οι διορισμοί σε θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολών μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. γίνονται από τους υπάρχοντες οικείους πίνακες διοριστέων εκπαιδευτικών της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά τη σειρά εγγραφής σε αυτούς και μετά από δήλωση των υποψηφίων ότι επιθυμούν να διοριστούν στις σχολές μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ.

Το άρθρο 59 αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Άρθρο 60. Διδακτικά βιβλία.

1. Διδακτικά βιβλία είναι όλα τα βιβλία, κύρια και βοηθητικά, που χρησιμοποιούνται από τους μαθητές των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά την διδασκαλία των μαθημάτων που προβλέπονται από τα αντίστοιχα αναλυτικά προγράμματα. Στα διδακτικά βιβλία περιλαμβάνονται και όλα τα βιβλία ή έντυπα ή τεχνικά μέσα, όπως κασέτες, ταινίες, μαγνητοταινίες, τα οποία είναι αναγκαία για την υποβοήθηση του διδακτικού προσωπικού στην άσκηση του εκπαιδευτικού του έργου.

2. Τα διδακτικά βιβλία γράφονται με βάση το αναλυτικά προγράμματα και τα προγράμματα σπουδών. Η συγγραφή των διδακτικών βιβλίων γίνεται είτε με προκήρυξη διαγωνισμού είτε με ανάθεση σε έναν ή περισσότερους συγγραφείς ή νομικά πρόσωπα ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος είτε με απευθείας ανάθεση σε συγγραφείς ή σε νομικά πρόσωπα ή σε ομάδες εκπαιδευτικών που αποσπώνται κατά κύρια απασχόληση και χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή στο Π.Ι. για τη συγγραφή αυτή. Στις ομάδες εκπαιδευτικών για τη συγγραφή των διδακτικών βιβλίων μπορούν να μετέχουν και σύμβουλοι ή πάρεδροι του Π.Ι., καθώς και άλλοι ειδικοί επιστήμονες.

Καθιερώνεται η εισαγωγή στα σχολεία περισσότερων από ένα διδακτικών βιβλίων για το μαθητή σε μαθήματα που αυτό κρίνεται απαραίτητο. Στην περίπτωση αυτή τα διδακτικά βιβλία είτε γράφονται από ειδικές συγγραφικές ομάδες που συγκροτούνται για κάθε βιβλίο με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι. είτε προέρχονται με επιλογή από το ελεύθερο εμπόριο, με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 60 του ν. 1566/1985. Το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των βιβλίων ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκτός εάν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

3. Εκτός από τον παραπάνω τρόπο συγγραφής είναι δυνατή η προμήθεια διδακτικών βιβλίων από το ελεύθερο εμπόριο.

4. Για την κρίση των διδακτικών βιβλίων συγκροτούνται επιτροπές κρίσης από συμβούλους και παρέδρους του Π.Ι., σχολικούς συμβούλους ή και άλλους εκπαιδευτικούς ή ειδικούς επιστήμονες.

5. Η εικονογράφηση των διδακτικών βιβλίων γίνεται από ιδιώτες καλλιτέχνες, ύστερα από διαγωνισμό ή με απευθείας ανάθεση.

6. Η έγκριση των διδακτικών βιβλίων ανήκει στην αρμοδιότητα των οικείων τμημάτων του Π.Ι., στα οποία εισάγονται τα πορίσματα των επιτροπών κρίσης της παραγράφου 4. Στις συνεδριάσεις τμημάτων του Π.Ι. δεν μετέχουν τα μέλη του, τα οποία είχαν αναλάβει τη συγγραφή διδακτικού βιβλίου ή μετείχαν στην επιτροπή κρίσης του.

7. Η έκδοση, κυκλοφορία, αγορά και διάθεση διδακτικών βιβλίων γίνεται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.), από τον οποίο καταβάλλονται χρηματικά βραβεία και έπαθλα αποζημίωσης στους συγγραφείς των διδακτικών βιβλίων, καθώς και τυχόν αποζημιώσεις στις ομάδες συγγραφής και κρίσης των διδακτικών βιβλίων και στους ιδιώτες καλλιτέχνες που αναλαμβάνουν την εικονογράφηση τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Π.Ι., ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται:

α) Στους όρους, στα όργανα και στη διαδικασία προκήρυξης δημοσίων διαγωνισμών, για τη συγγραφή διδακτικών βιβλίων στις απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στους διαγωνισμούς αυτούς υποψηφίων για τη συγγραφή,

στη διαδικασία ανάδειξής τους, στον τρόπο καθορισμού των προθεσμιών συγγραφής, κρίσης και έγκρισης, στον ορισμό χρηματικών βραβείων, επαίνων με χρηματικά έπαθλα ή αποζημιώσεων που χορηγούνται στους συγγραφείς στη διάρκεια ισχύος των διδακτικών βιβλίων και την παράτασή της, στη διαδικασία ανατύπωσης διόρθωσης, βελτίωσης και προσαρμογής τους και στα δικαιώματα των συγγραφέων στις περιπτώσεις παράτασης της ισχύος των διδακτικών βιβλίων και ανατύπωσής τους.

β) Στη διαδικασία της ανάθεσης της συγγραφής διδακτικών βιβλίων απευθείας ή ύστερα από διαγωνισμό ή από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 και στην καταβολή σχετικών αποζημιώσεων.

γ) Στη συγκρότηση των επιτροπών κρίσης των διδακτικών βιβλίων και στην καταβολή τυχόν αποζημιώσεων στα μέλη των επιτροπών αυτών.

δ) Στη διαδικασία ανάθεσης κρίσης και έγκρισης της εικονογράφησης των διδακτικών βιβλίων και στην καταβολή σχετικών αποζημιώσεων.

ε) Σε κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγγραφή, κρίση, έγκριση, ανατύπωση, διόρθωση, βελτίωση, προσαρμογή των διδακτικών βιβλίων και την προμήθειά τους από το ελεύθερο εμπόριο.

9. Το ύψος των χρηματικών βραβείων, επαίνων με χρηματικά έπαθλα και αποζημιώσεων κάθε είδους της προηγούμενης παραγράφου καθορίζεται, σε κάθε περίπτωση, με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό εξόδων του Ο.Ε.Δ.Β.

10. Με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται αποζημίωση σε ειδικούς επιστήμονες που μετείχαν σε επιτροπές κρίσης διδακτικών βιβλίων, οι οποίες είχαν συσταθεί με το ν. 1143/1981 και το ν. 1304/1982 και καθορίζεται το ύψος της.

11. Οι δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου βαρύνουν τον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από τις σχετικές πιστώσεις του οποίου επιχορηγείται ο Ο.Ε.Δ.Β..

12. Η προμήθεια διδακτικών βιβλίων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να γίνεται και από κοινωφελή ιδρύματα, που έχουν σκοπό τη συμβολή τους στην εκπαίδευση. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες συγγραφής, κρίσης, έκδοσης και προμήθειας των βιβλίων αυτών.

Το άρθρο 61 αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Το άρθρο 62 αφορά την ιδιωτική εκπαίδευση

Άρθρο 63.

Κατάργηση ειδικών λογαριασμών - Επιτροπές αθλητικών αγώνων.

1. Οι ειδικοί λογαριασμοί: Κεφάλαιο Σχολικής Γυμναστικής και Σχολικού Αθλητισμού" και Κεφάλαιο Εθνικής Σωματικής Αγωγής" καταργούνται.

Οι πιστώσεις για τη δαπάνη ίδρυσης, συμπλήρωσης και συντήρησης των γυμναστηριακών χώρων των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των παιδαγωγικών ακαδημιών και σχολών νηπιαγωγών, καθώς και για τις δαπάνες για προμήθεια απαραίτητου αθλητικού υλικού (γυμναστικού, αγωνιστικού, σκοπευτικού) για τις ανάγκες της φυσικής αγωγής, τη μεταφορά αθλητικού υλικού, τους σχολικούς αγώνες και αγώνες ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τις σχολικές αθλητικές δραστηριότητες, τις αποζημιώσεις σε γυμναστικούς και αθλητικούς συλλόγους για αποκατάσταση των φθορών που προξενούνται στις εγκαταστάσεις από τη δωρεάν χρήση τους από τους μαθητές και σπουδαστές των δημόσιων σχολείων και σχολών και λοιπά συναφή θέματα φυσικής αγωγής, εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Οι δαπάνες εκκαθαρίζονται κατά περίπτωση από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή από τις νομαρχίες στις οποίες μεταφέρονται ανάλογες πιστώσεις. Τα τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα των λογαριασμών που καταργούνται θα μεταφερθούν από την Τράπεζα της Ελλάδος στον ειδικό φορέα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την αντιμετώπιση των παραπάνω δαπανών.

2. Το έσοδο από το ένησημο εκπαιδευτικής πρόνοιας του καταργούμενου λογαριασμού "Κεφάλαιον Σχολικής Γυμναστικής και Σχολικού Αθλητισμού" αποτελεί στο εξής έσοδο του δημοσίου.

3. Τα γυμναστήρια αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων επιχορηγούνται από τον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου για την αντιμετώπιση των λειτουργικών τους δαπανών, μισθοδοσίας προσωπικού και αθλητικών εγκαταστάσεων.

4. Οι υποχρεώσεις των παραπάνω καταργούμενων λογαριασμών θα εκκαθαριστούν από τις πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στον τακτικό προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. Προστίθεται στο άρθρο 3 του ν. 1351/1983 η ακόλουθη παράγραφος με αριθμό 5:

5. Με αποφάσεις του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτούνται επιτροπές στις οποίες ανατίθεται η οργάνωση και η διεξαγωγή αγώνων στη χώρα μας που έχουν παγκόσμια, πανευρωπαϊκή ή γενικά σημαντική για τη χώρα μας σημασία. Τα μέλη των επιτροπών αυτών, που μπορεί να αντικαθίστανται, οι αρμοδιότητες και τα ειδικότερα καθήκοντά τους καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία καθορίζονται στη σχετική απόφαση διορισμού. Επιτροπές, που μέχρι σήμερα συστήθηκαν για τους παραπάνω σκοπούς, μπορεί να θεωρηθούν ότι έχουν περατώσει το έργο τους με απόφαση του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υφυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τα άρθρα 64 και 65 αφορούν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Άρθρο 66

Ρύθμιση οικονομικών θεμάτων εκπαιδευτικών που αποσπώνται σε σχολεία του εξωτερικού

1. Στα γραφεία του συντονιστή και των συμβούλων εκπαίδευσης του εξωτερικού μπορεί να αποσπώνται δημόσιοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στους εκπαιδευτικούς αυτούς καταβάλλονται από το Δημόσιο, πέρα από τις τακτικές αποδοχές, οδοιπορικά έξοδα μετάβασης και επιστροφής και ειδικό επιμίσθιο σε τοπικό νόμισμα, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τους εκπαιδευτικούς που αποσπώνται στα σχολεία του εξωτερικού.

2. Το εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας των εκπαιδευτικών που υπηρετούν με απόσπαση σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη (του αρμοδίου Τμήματος) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Για τη συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου παρέχεται στο σύμβουλο εκπαίδευσης η δυνατότητα να τους αποσπάσει σε άλλο σχολείο ή στα γραφεία του συντονιστή και των συμβούλων εκπαίδευσης. Σε όσους μετακινούνται εκτός έδρας για τη συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου ή για την εξέτασή τους στη γλώσσα της χώρας, στην οποία υπηρετούν, καταβάλλονται οδοιπορικά έξοδα που καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ύστερα από πρόταση της οικείας ελληνικής πρεσβείας.

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 66 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ.11 του Ν. 1674/1986 (Α' 203).

3. Στη μη εργαζόμενη σύζυγο και στα ανήλικα παιδιά των εκπαιδευτικών που αποσπώνται σε ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής καταβάλλεται από το Δημόσιο το αντίτιμο του εισιτηρίου μετάβασης και οριστικής επιστροφής.

4. Στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με απόσπαση στο εξωτερικό μπορούν να χορηγούνται δάνεια για την αντιμετώπιση επείγουσας εισαγωγής τους σε νοσοκομεία της αλλοδαπής. Η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, το ύψος των δανείων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση αυτών των δανείων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εξωτερικών και Οικονομικών.

5. Αν πεθάνει εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στο εξωτερικό καταβάλλεται στους δικαιούχους η δαπάνη μεταφοράς της σορού στην Ελλάδα.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ορίζονται τα σχολεία του εξωτερικού, τα οποία επιχορηγούνται για την αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.δ. 154/1973 (ΦΕΚ 219) καθώς και οι τρόποι διαχείρισης των επιχορηγήσεων και απόδοσης λογαριασμού.

(Με τις παρ.3 και 4 άρθρ.30 Ν.2413/1996 (Α 124) ορίζεται ότι: "3 Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ο τρόπος διαχείρισης των επιχορηγήσεων των προηγούμενων παραγράφων, η διαδικασία απόδοσης των σχετικών λογαριασμών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

4. Από την έναρξη της ισχύος της κοινής απόφασης της προηγούμενης παραγράφου παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν.δ/τος 154/1973 και της παραγράφου 6 του άρθρου 66 του ν. 1566/1985".)

7. Από τους εκπαιδευτικούς που αποσπώνται στα αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού μπορεί να διατίθενται μέχρι τέσσερις με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε ελληνικά κέντρα σπουδών και πολιτισμού του εξωτερικού, τα οποία λειτουργούν με βάση διμερείς συμβάσεις.

8. "Στα γραφεία του συντονιστή και των συμβούλων εκπαίδευσης του εξωτερικού δύνανται να αποσπώνται και διοικητικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για καθαρώς διοικητικά έργα. Η απόσπαση αυτή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για ένα σχολικό έτος, που μπορεί να ανανεώνεται μέχρι πέντε, κατά ανώτατο όριο, σχολικά έτη. Ο αριθμός των αποσπώμενων διοικητικών υπαλλήλων δεν δύνανται να υπερβαίνει τους πέντε για το γραφείο συντονιστή και τους δύο για κάθε γραφείο συμβούλου εκπαίδευσης. Ο συνολικός αριθμός, πάντως, των αποσπασμένων δεν θα υπερβαίνει τους δεκαπέντε (15). Οι ρυθμίσεις των οικονομικών θεμάτων, που προβλέπονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου για τους αποσπώμενους εκπαιδευτικούς, ισχύουν και για τους αποσπώμενους διοικητικούς υπαλλήλους.

Το άρθρο 67 αφορά την Ι. Μ. Πεντέλης

Το άρθρο 68 αφορά το ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Το άρθρο 69 αφορά την εκκλησιαστική εκπαίδευση

Το άρθρο 70 αφορά τα Α.Ε.Ι.

Το άρθρο 71 αφορά τα Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 72.

Ρύθμιση θεμάτων Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.).

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του α.ν. 627/1968 (Φ.Ε.Κ. 266) αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Σκοπός του οργανισμού είναι η μελέτη, η κατασκευή και ο εξοπλισμός κτιρίων για τη λειτουργία της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της λαϊκής επιμόρφωσης, με βάση το πρόγραμμα που καταρτίζεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων".

2. Η Γενική Γραμματεία Λαϊκής επιμόρφωσης ή οι κατά τόπους Νομαρχίες, μετά γνώμη των Ν.Ε.Λ.Ε., μπορούν να αναθέτουν την εκπόνηση μελετών, ανεγέρσεις, προσθήκες, επεκτάσεις, επισκευές, διαρρυθμίσεις, συμπληρώσεις και εξοπλισμούς κτιρίων για τις στεγαστικές ανάγκες της λαϊκής επιμόρφωσης, εκτός από τον Ο.Σ.Κ. και σε άλλους δημόσιους φορείς ή Ο.Τ.Α. ή ιδιωτικούς φορείς σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 850/1978 (ΦΕΚ 233) επεκτείνονται και στους τακτικούς υπαλλήλους του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και στους τακτικούς υπαλλήλους του που θα συνταξιοδοτηθούν και τα μέλη των οικογενειών τους, κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αναφέρονται, στην παράγραφο αυτή καταργείται.

4. Έργα κατασκευής, συντήρησης και επισκευής, προσθήκης και επέκτασης διδακτηρίων, που εκτελέστηκαν ύστερα από άδεια της πολεοδομικής αρχής από τις καταργούμενες σχολικές εφορείες με απευθείας ανάθεση ή με αυτεπιστασία και κατά παρέκκλιση των διατάξεων για εκτέλεση δημόσιων έργων και εφόσον καθένα από αυτό δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 δρχ. και με έγκριση του νομάρχη το ποσό των 2.000.000 δρχ., θεωρούνται ότι εκτελέστηκαν νόμιμα.

5. Οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 513/1976 (ΦΕΚ 356) πέντε (5) θέσεις δικηγόρων του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) αυξάνονται σε εννέα (9).

Άρθρο 73.

Πρόσληψη συνταξιούχων εκπαιδευτικών σε θέσεις προσωρινών αναπληρωτών.

1. Αν δεν υπάρχουν αιτήσεις υποψηφίων μόνιμων εκπαιδευτικών για πρόσληψη σε θέσεις προσωρινών αναπληρωτών, είναι δυνατή η πρόσληψη συνταξιούχων εκπαιδευτικών που δεν έχουν υπερβεί το 65^ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και ιδιωτών που έχουν τα αντίστοιχα προσόντα. Κατά τα άλλα εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 17 αυτού του νόμου.
2. Για τον καθορισμό των αποδοχών των συνταξιούχων εκπαιδευτικών, που προσλαμβάνονται ως προσωρινοί αναπληρωτές, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του νόμου 1256/1982.

Άρθρο 74. Προϋπηρεσία εκπαιδευτικών σε σχολεία του εξωτερικού.

1. Η υπηρεσία εκπαιδευτικών σε αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής, καθώς και η υπηρεσία τους σε ξένα σχολεία, στα οποία δίδαξαν σε τάξεις ή τμήματα ελληνοπαίδων, λογίζεται ως πραγματική δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία και λαμβάνεται υπόψη μετά το διορισμό τους στη δημόσια εκπαίδευση για τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη.
2. Οι διατάξεις των παραγράφων 7 της περίπτωσης Α' και 7 της περίπτωσης Β' του άρθρου 15 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 75. Θέματα Ο.Ε.Δ.Β.

1. Το άρθρο 2 του α.ν. 952/1937 (ΦΕΚ 469) αντικαθίσταται ως εξής:
"Άρθρο 2.

Σκοπός του οργανισμού έκδοσης διδακτικών βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) είναι η έκδοση ή και διάθεση κάθε είδους βιβλίων και εντύπων που είναι απαραίτητη α) για τις εκπαιδευτικές ανάγκες όλων των βαθμίδων και κατευθύνσεων της εκπαίδευσης, β) για τη λαϊκή επιμόρφωση, γ) για την προώθηση της επιστημονικής έρευνας και δ) για τις ανάγκες κάθε υπηρεσίας του δημόσιου τομέα".

2. Τα βιβλία και έντυπα που εκδίδονται από τον Ο.Ε.Δ.Β. προσδιορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για την εκτύπωση των πανεπιστημιακών βιβλίων αρκεί η απόφαση της συνέλευσης του τομέα. Στην περίπτωση αυτή το διοικητικό συμβούλιο του Ο.Ε.Δ.Β. καταρτίζει τη σύμβαση για την εκτύπωση με τον τυπογράφο είτε απευθείας είτε διαμέσου του πρύτανη του αντίστοιχου Α.Ε.Ι.

3. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να αποφασίσει την έκδοση από τον Ο.Ε.Δ.Β. βιβλίου ή εντύπου που υπάγεται σε μία από τις κατηγορίες των σκοπών του οργανισμού, ακόμη και αν η συγγραφή και διάθεση του βιβλίου ή εντύπου γίνεται με την πρωτοβουλία άλλης κρατικής υπηρεσίας ή δημόσιου οργανισμού.

4. Οι εκδόσεις του Ο.Ε.Δ.Β. καθώς και όλων των βιβλίων και εντύπων που υπάγονται στους σκοπούς του, γίνονται με τη χρήση χάρτου απαλλαγμένου από δασμούς, φόρους ή άλλα δημόσια τέλη, με εξαίρεση τους εισαγωγικούς δασμούς.

Άρθρο 76. Κύρωση αποφάσεων.

1. Κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου από την έκδοση τους οι αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: α) Ε2/4828/24.6.1983 (ΦΕΚ 392 Β'), β) Φ.142.1/Β3/398/9.2.1984 (ΦΕΚ 90 Β'), γ) Ε2/2215/28.5.1984 (ΦΕΚ 368 Β'), δ) Φ. 141.4/Β3/5957/20.7. 1984 (ΦΕΚ 683 Β'), ε) Φ. 141.1 /83/6662/31.7.1984 (ΦΕΚ 569 Β'), στ) Φ. 141.1/Β3/7690/11.9.1984 (ΦΕΚ 697 Β'), ζ) Φ. 473/566/ΣΤ3/4881 /27.11.1984 (ΦΕΚ 851 Β'), η) Γ5/4344/27.12.1984 (ΦΕΚ 88/19.2.1985 Β'), θ) Ε5/1182/4.3.1985 (ΦΕΚ 115 Β'), ι) Φ.145.3/Β3/ 610/4.3.1985 (ΦΕΚ 127 Β'), ια) Φ.2/Υ/146/Ε2/1533/ 26.3.1985 (ΦΕΚ 165 Β'), ιβ) Φ. 150/Β3/1617/5.4.1985 (ΦΕΚ 247 Β'), ιγ) Ε5/2100/9.4.1985 (ΦΕΚ 237 Β'), ιδ) Β1/634α π.ε./29.4.1985 (ΦΕΚ 279 Β'), ιε) Φ. 484/87/ΣΤ3 2900/30.5.1985 (ΦΕΚ 332 Β'), ιστ) Φ.141.2/Β3/3781/10.5.1984 (ΦΕΚ 290 Β'), ιζ) Ε5/ 4509/9.8.1985 (ΦΕΚ 492 Β'), ιη) Φ. 145.3/Β3/4469/14. 8.1985 (ΦΕΚ 498/Β'), ιθ) Φ. 1414/Β3/2396/31.5.1985 (ΦΕΚ 356 Β') καθώς και οι κοινές αποφάσεις, Ε5/582ο/16.8.1984 (ΦΕΚ 572 Β') των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών Φ. 150/Β3/931/28.2.1985 (ΦΕΚ 135 Β') των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Αναπληρωτή Εθνικής Άμυνας και Ε5/3057/24.5.1985 (ΦΕΚ 323 Β') των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης.

2. Οι δαπάνες που αναφέρονται σε συγγραφή, εικονογράφηση, κρίση και εκτύπωση διδακτικών βιβλίων των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων και προβλέπονται από αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδόθηκαν από 1.3.1984 έως 6.5.1984, θεωρούνται νόμιμες και καταβάλλονται στους δικαιούχους.

3. Για τα θέματα που αναφέρονται στις παραγράφους 3, 4, 11 και 12 του άρθρου 1 και 4, 6 στοιχ. α', 11, 12 και 13 του άρθρου 2, καθώς και της 4 του άρθρου 3 του ν. 1351/1983 ότι ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων απαιτείται στο εξής έκδοση προεδρικών διαταγμάτων με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το στοιχείο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του ν. 1476/1984 καταργείται.

4. Μεταξύ των προσόντων που προβλέπονται στην απόφαση του στοιχείου ιζ' της παραγράφου 1 για διορισμό σε θέση επίκουρου καθηγητή Τ.Ε.Ι. περιλαμβάνεται όταν πρόκειται για πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. ή ισότιμων σχολών και πιστοποιητικό εξειδίκευσης.

5. Καταργήθηκε

Άρθρο 77. Οικονομικά θέματα.

1. α) Στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ειδικότητας φυσικής αγωγής, που απασχολούνται εκτός του κανονικού διδακτικού ωραρίου τους σε αθλητική εκδήλωση των σχολείων, καταβάλλεται

αποζημίωση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β) Η ανάθεση της υπερωριακής απασχόλησης γίνεται με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου του οικείου γραφείου φυσικής αγωγής.

γ) Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από την έναρξη του σχολικού έτους 1982-1983.

2. Οι κάθε είδους προμήθειες, εκτυπώσεις και εργασίες, που αναφέρονται σε υλικά απαραίτητα για τη διεξαγωγή των γενικών εξετάσεων εισαγωγής σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και απαιτούν ιδιαίζουσα τέχνη ή επιμέλεια και εμπειρία, μπορούν να εκτελούνται και με απευθείας ανάθεση με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη τριμελούς επιτροπής από υπαλλήλους της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η απευθείας ανάθεση μεταφοράς των παραπάνω υλικών, καθώς και των διδακτικών βιβλίων και λοιπού εποπτικού υλικού στα σχολεία της χώρας ή τα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού.

3. Στους σπουδαστές των ανώτερων σχολών εκπαίδευσης διδακτικού προσωπικού παρέχεται δωρεάν σίτιση. Η οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία και διαχείριση του συσσιτίου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών επιτρέπεται η καθιέρωση εργασίας με αμοιβή κατά τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες στο προσωπικό φύλαξης όλων των υπηρεσιών και ν.π.δ.δ. αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η αμοιβή αυτή μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το αν η υπηρεσία παρέχεται ημέρα ή νύχτα. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων που διατίθενται για το σκοπό αυτόν. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατανέμονται κατά υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου οι παραπάνω θέσεις. Ο ορισμός των προσώπων στα οποία ανατίθεται η φύλαξη γίνεται με απόφαση του προϊσταμένου της αντίστοιχης υπηρεσίας. Η δαπάνη που προκύπτει αντιμετωπίζεται από πιστώσεις, οι οποίες εγγράφονται στους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των ν.π.δ.δ. κατά περίπτωση.

5. Η διάταξη του άρθρου 44 του ν. 1143/1981 (ΦΕΚ 30) εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος της και για τους ειδικούς συμβούλους του Κ.Ε.Μ.Ε.

6. Χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν α) ως ειδικό προσωρινό μηνιαίο επίδομα του ν.δ. 1285/1972 (ΦΕΚ 213) και του ν.δ. 259/1973 (ΦΕΚ 337) από 1.1.1976 έως 31.12.1977 σε εκπαιδευτικούς της δημοτικής εκπαίδευσης που έχουν πτυχίο μετεκπαίδευσης "μείζονος διάρκειας" του Μαρσαλείου Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης και β) ως επίδομα σπουδών του άρθρου 2 του ν. 1041/1980 (ΦΕΚ 75) σε εκπαιδευτικούς μέσης εκπαίδευσης των κλάδων Α11 μουσικής, Α12 γαλλικής γλώσσας και Α13 αγγλικής γλώσσας του ν. 309/1976 θεωρούνται ότι καταβλήθηκαν νόμιμα και δεν αναζητούνται.

7. Η αποζημίωση που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 2112/1920 (ΦΕΚ 67) και του β.δ. 23/1920 (ΦΕΚ 158) χορηγείται από το δημόσιο και στο διοικητικό και υπηρετικό προσωπικό των ανώτερων ιδιωτικών τεχνικών σχολών, που καταργήθηκαν με το ν. 1268/1982, εφόσον οι εργαζόμενοι απολύθηκαν και δεν τοποθετήθηκαν στα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή Κ.Ε.Τ.Ε. ούτε συνταξιοδοτήθηκαν. Θέματα σχετικά με τη χορήγηση της αποζημίωσης αυτής ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών,

8. α) Στο τακτικό διοικητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό της πανελληνίας σχολής κλωστοϋφαντουργίας (Σ.Κ.Υ.), το οποίο έχει καταταγεί σε θέσεις μόνιμου προσωπικού της δημόσιας τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 1216/1981 (ΦΕΚ 288), καταβάλλεται, όταν αποχωρήσουν ή απολυθούν από την υπηρεσία ή λόγω θανάτου, εφόσον δικαιούνται να λάβουν σύνταξη, εφάπαξ βοήθημα από το Ταμείο Προνοίας Δημόσιων Υπαλλήλων (Τ.Π.Δ.Υ.) κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

β) Η προϋπηρεσία του προσωπικού αυτού με σχέση δημόσιου δικαίου στη Σ.Κ.Υ. υπολογίζεται για τον προσδιορισμό του εφάπαξ βοηθήματος. Για την αναγνώριση της προϋπηρεσίας αυτής καταβάλλεται στο Τ.Π.Δ.Υ. εφάπαξ χρηματικό ποσό από το Ταμείο του Κέντρου Επαγγελματικής Τεχνικής Εκπαίδευσης Κλωστοϋφαντουργίας, στο οποίο έχουν μεταβιβαστεί τα περιουσιακά στοιχεία της πανελληνίας σχολής κλωστοϋφαντουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1216/1981.

γ) Το ύψος του χρηματικού ποσού που θα καταβληθεί στο Τ.Π.Δ.Υ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η διαδικασία καταβολής και ο τρόπος αναγνώρισης της υπηρεσίας του προσωπικού του εδαφίου α' στην πανελλήνια σχολή κλωστοϋφαντουργίας για τον προσδιορισμό του εφάπαξ βοηθήματος και κάθε συναφές θέμα, που προκύπτει από την εφαρμογή αυτής της παραγράφου, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του Τ.Π.Δ.Υ.

9. Στους εκπαιδευτικούς λειτουργούς της δημοτικής εκπαίδευσης, που υπηρέτησαν σε μονοθέσια και διθέσια σχολεία από 1 Ιανουαρίου 1980 έως 30 Σεπτεμβρίου 1981, καταβάλλεται αποζημίωση για υπερωριακή διδασκαλία. Οι ώρες υπερωριακής διδασκαλίας ορίζονται για όσους διδάξαν στα μονοθέσια δημοτικά σχολεία σε μία (1) ώρα και για τους προϊσταμένους των διθέσιων δημοτικών σχολείων σε δυόμισι (2 1/2) ώρες την εβδομάδα. Το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών και βαρύνει τις πιστώσεις του φορέα 280 "Δημοτική Εκπαίδευση" του προϋπολογισμού των νομαρχιών του κράτους.

10. Τα αρχικά "Κ.Ε.Μ.Ε." στην παράγραφο 10 του άρθρου 1 του ν. 1517/1985 (ΦΕΚ 25) αντικαθίστανται με τα αρχικά "Π.Ι."

Το άρθρο 78 αφορά γιατρούς

Τα άρθρα 79 και 80 αφορούν τα ΑΕΙ

Το άρθρο 81 καταργήθηκε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 82.
Κατάταξη εκπαιδευτικών.

1. Όσοι κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου έχουν οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών στα δημόσια νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια, λύκεια, τεχνικές και επαγγελματικές σχολές και στα δημόσια σχολεία

ειδικής αγωγής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς και όσοι υπηρετούν σε οργανικές θέσεις προϊσταμένων των διευθύνσεων της εκπαίδευσης, προϊσταμένων γραφείων φυσικής αγωγής και σε θέσεις σχολικών συμβούλων με θητεία, κατατάσσονται αυτοδικαίως σε θέσεις των κλάδων που συνιστώνται και με το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν ως εξής:

α) νηπιαγωγοί με βαθμό νηπιαγωγού, νηπιαγωγού α', διευθυντή β' και διευθυντή α, σε θέσεις του κλάδου νηπιαγωγών,

β) δάσκαλοι με βαθμό δασκάλου, δασκάλου α', διευθυντή β' και διευθυντή α', σε θέσεις του κλάδου δασκάλων, γ) εκπαιδευτικοί των κλάδων Α1, Α2, Α3, Α4, Α5, Α6, Α8, Α9, Α10, Α11, Α12, Α13 και Α14 του άρθρου 34 του ν. 309/1976 με βαθμό καθηγητή, πρωτοβάθμιου καθηγητή, βοηθού γυμνασιάρχη, γυμνασιάρχη και λυκειαρχη, σε θέσεις εκπαιδευτικών των κλάδων ΑΤ1, ΑΤ2, ΑΤ3, ΑΤ4, ΑΤ5, ΑΤ6, ΑΤ8, ΑΤ11, ΑΤ15, ΑΤ16, ΑΤ5, ΑΤ6 και ΑΤ8 αντίστοιχα,

δ) εκπαιδευτικοί του κλάδου 1 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή ή διευθυντή λυκείου, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ12,

ε) εκπαιδευτικοί του κλάδου 2 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή ή διευθυντή λυκείου ειδικότητας οικονομολόγου σε θέσεις του κλάδου ΑΤ9 και ειδικότητας πτυχιούχων νομικών ή πολιτικών επιστημών, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ13,

στ) εκπαιδευτικοί του κλάδου 3 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή ή διευθυντή λυκείου ειδικότητας μαθηματικού σε θέσεις του κλάδου ΑΤ3 και ειδικότητων φυσικού, χημικού, φυσιογνώστη, βιολόγου και γεωλόγου, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ4.

ζ) εκπαιδευτικοί του κλάδου 4 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή ειδικότητας θεολόγου, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ1, ειδικότητας φιλόλογου σε θέσεις του κλάδου ΑΤ2, ειδικότητας αγγλικής φιλολογίας, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ6, ειδικότητας γαλλικής φιλολογίας, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ5 και ειδικότητας γερμανικής φιλολογίας, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ7,

η) εκπαιδευτικοί του κλάδου 5 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή ή διευθυντή λυκείου, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ14, εκτός από τους πτυχιούχους ανώτατης σχολής Καλών Τεχνών που εντάσσονται σε θέσεις του κλάδου ΑΤ8,

θ) εκπαιδευτικοί του κλάδου 6 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ11,

ι) εκπαιδευτικοί του κλάδου 7 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή ή διευθυντή σχολής, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ17.

ια) εκπαιδευτικοί του κλάδου 8 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 με βαθμό καθηγητή, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ18.

ιβ) προϊστάμενοι εργαστηρίων και εκπαιδευτικοί εργαστηρίων των κλάδων 9 και 10 του άρθρου 14 του ν. 576/1977, σε θέσεις του κλάδου ΑΡ1 και

ιγ) αρχιτεχνίτες και τεχνίτες του κλάδου 11 του άρθρου 14 του ν. 576/1977, σε θέσεις του κλάδου ΜΕ1.

2. Κατεξάιρεση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου εκπαιδευτικοί του κλάδου 4 του άρθρου 14 του ν. 576/1977 ειδικότητας θεολόγου που έχουν και πτυχίο φιλοσοφικής σχολής, μπορεί ύστερα από αίτηση τους, η οποία πρέπει να υποβληθεί μέσα σε ένα μήνα από την ισχύ αυτού του νόμου, να καταταγούν σε θέσεις φιλόλογων του κλάδου ΑΤ2, εφόσον έχουν διετή τουλάχιστον υπηρεσία και έχουν διοριστεί στη δημόσια εκπαίδευση οι φιλόλογοι που έλαβαν μαζί με αυτούς το πτυχίο τους.

3. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου στα δημόσια νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια, λύκεια και τις τεχνικές και επαγγελματικές σχολές κατατάσσονται αυτοδικαίως με το βαθμό και με το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν σε προσωρινές θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που συνιστώνται με αυτόν το νόμο.

4. Οι εκπαιδευτικοί αυτού του άρθρου, καθώς και όσοι κατέχουν προσωρινές θέσεις του άρθρου 21 παρ. 2 του ν. 1304/1982 κατατάσσονται κατά βαθμούς ως εξής:

α) Στο βαθμό Α' της κατηγορίας τους όσοι κατέχουν το μ.κ. 5 τουλάχιστον του ν. 309/1976 ή του ν. 576/1977,

β) στο βαθμό Β' της κατηγορίας τους όσοι κατέχουν το μ.κ. 4 του ν. 309/1976 ή του ν. 576/1977 και

γ) στο βαθμό Γ' της κατηγορίας τους όσοι κατέχουν τα μ.κ. 3, 2 ή 1 του ν. 309/1976 ή του ν. 576/1977.

Ο χρόνος υπηρεσίας που έχει διανυθεί μέχρι την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου στα μ.κ. 5 ή 4, καθώς και στα μ.κ. 3, 2 ή 1, κατά περίπτωση, θεωρείται ότι διανύθηκε στο βαθμό κατάταξης.

Για την κατάταξη των εκπαιδευτικών σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή, με εξουσιοδότησή του, του προϊσταμένου της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης, στην οποία αναφέρεται ο κλάδος, ο βαθμός και το μισθολογικό κλιμάκιο κατάταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194).

5. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου:

α) Όσοι κατά την ισχύ αυτού νόμου είναι τοποθετημένοι σε οργανικές θέσεις διευθυντών τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων, γυμνασίων, λυκείων και τεχνικών επαγγελματικών σχολών εξακολουθούν, μετά την κατάταξή τους σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τις 31 Αυγούστου 1986. Οι διατάξεις του άρθρου 11 περίπτωση Γ' παράγραφος 5 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

β) Όσοι είναι τοποθετημένοι σε οργανικές θέσεις προϊσταμένων των διευθύνσεων εκπαίδευσης ή γραφείων φυσικής αγωγής εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά μέχρι τις 31 Αυγούστου 1986. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 15 του ν. 1304/1982, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 56 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

γ) Όσοι υπηρετούν σε θέσεις σχολικών συμβούλων κατά την ισχύ αυτού του νόμου εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα αυτά μέχρι να λήξει η θητεία τους.

Οι τοποθετημένοι σε οργανικές θέσεις προϊσταμένων των διευθύνσεων εκπαίδευσης μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να τοποθετηθούν ως προϊστάμενοι γραφείων εκπαίδευσης του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, ύστερα από αίτησή τους που υποβάλλεται μέσα σε δύο μήνες από την ισχύ αυτού του νόμου και πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου.

6. Κατεξάιρεση όσοι υπάγονται στα εδάφια α' και β' της προηγούμενης παραγράφου μπορούν μέσα σε δύο μήνες από την ισχύ αυτού του νόμου να απαλλαγούν από την άσκηση των καθηκόντων τους. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι να τοποθετηθούν οι αντικαταστάτες τους και δικαιούνται:

α) να ζητήσουν μετάθεση σε θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού ακόμη και αν δεν έχουν συμπληρώσει διετία στην οργανική θέση που κατέχουν και

β) να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής κατά τις διατάξεις των άρθρων 11 και 56. Όσοι δεν μετατίθενται σύμφωνα με την αίτησή τους, τοποθετούνται σε κενές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, όπου υπηρετούν, κατά τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών, οι οποίες γίνονται από σχολείο σε σχολείο του νομού ή του νομαρχιακού διαμερίσματος που υπηρετούν και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις αυτές.

7. Εκπαιδευτικοί της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170) μπορεί να διατηρούνται στην υπηρεσία και μετά τη συμπλήρωση τριακονταπενταετίας, εφόσον οι ίδιοι το επιθυμούν και κρίνεται αυτό απαραίτητο από τις αρμόδιες προξενικές αρχές.

Άρθρο 83. Κατάταξη διοικητικών υπαλλήλων.

1. Οι μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΡ, ΜΕ και ΣΕ που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου στις διευθύνσεις και τα γραφεία δημοτικής, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιακών διαμερισμάτων, καθώς και σε δημόσια γυμνάσια, λύκεια και τεχνικές και επαγγελματικές σχολές κατατάσσονται αυτοδικαίως σε θέσεις των κλάδων που συνιστώνται και με το βαθμό που κατέχουν ως εξής:

α) διοικητικοί υπάλληλοι του κλάδου ΑΤ1 διοικητικού του β.δ. 248/1971 (ΦΕΚ 73), σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του κλάδου ΑΤ1 διοικητικού, β) διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΡ1 διοικητικού και ΑΡ2 λογιστικού του άρθρου 56 του ν. 576/1977, σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του κλάδου ΑΡ1 διοικητικού,

γ) διοικητικοί υπάλληλοι του κλάδου Β11 διοικητικού του άρθρου 69 του ν. 309/1976, του κλάδου διοικητικών υπαλλήλων του άρθρου 6 του ν. 817/1978 και του κλάδου ΜΕ1 διοικητικού του άρθρου 56 του ν. 576/1977, όπως οι θέσεις των κλάδων αυτών έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα, σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του κλάδου ΜΕ1 διοικητικού,

δ) δακτυλογράφοι του κλάδου Β12 δακτυλογράφων του άρθρου 69 του ν. 309/1976, όπως οι θέσεις του κλάδου αυτού έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα, σε θέσεις του κλάδου ΜΕ2 δακτυλογράφων και

ε) κλητήρες του κλάδου Γ2 του άρθρου 70 παράγρ. 1 του ν. 309/1976, επιστάτες του κλάδου Γ3 του άρθρου 70 παρ. 3 του ν. 309/1976, επιστάτες και αποθηκάριοι του κλάδου ΣΕ2 του άρθρου 56 του ν. 576/1977 και φύλακες νυκτοφύλακες του κλάδου ΣΕ5 του άρθρου 1 του π.δ. 570/1982 και νυκτοφύλακες του κλάδου ΣΕ2 του άρθρου 56 του ν. 576/1977, όπως οι θέσεις των κλάδων αυτών έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα σε θέσεις κλητήρων επιστατών, φυλάκων νυκτοφυλάκων του κλάδου ΣΕ1.

2. Οι τεχνίτες συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του άρθρου 57 του ν. 576/1977 καταλαμβάνουν αυτοδικαίως θέσεις τεχνιτών συντήρησης του άρθρου 21 αυτού του νόμου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

3. Για την κατάταξη των υπαλλήλων σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην οποία αναφέρεται ο κλάδος και ο αριθμός κατάταξης.

Το άρθρο 84 αφορά το Κ.Ε.Μ.Ε.

Άρθρο 85. Μεταφορά και κατάργηση θέσεων. Διατήρηση κλάδων.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, οι θέσεις των μόνιμων νηπιαγωγών των παιδικών και νηπιοβρεφολογικών σταθμών και κέντρων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που έχουν τα προσόντα της παραγράφου 2 του άρθρου 12, μεταφέρονται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και προσαυξάνουν στους αντίστοιχους βαθμούς τις θέσεις του κλάδου νηπιαγωγών της παραγράφου 4 του άρθρου 12. Όσοι υπηρετούν στις θέσεις που μεταφέρονται κατατάσσονται σε θέσεις του κλάδου νηπιαγωγών, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και με το βαθμό που έχουν.

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται:

α) Όλες οι οργανικές θέσεις νηπιαγωγών του άρθρου 9 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

β) Όλες οι οργανικές θέσεις δασκάλων του άρθρου 16 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

γ) Όλες οι οργανικές θέσεις διδακτικού προσωπικού της μέσης γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 34 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

δ) Όλες οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού της μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης του άρθρου 14 του ν. 576/1977, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ε) Όλες οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού, του άρθρου 12 του ν. 1143/1981 (ΦΕΚ 80), οι θέσεις λοιπού προσωπικού, καθώς και των νέων κλάδων και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που έχουν καταναμηθεί στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το π.δ. 605/1982 (ΦΕΚ 118) και οι θέσεις που έχουν συσταθεί με το π.δ. 137/1983 (ΦΕΚ 60).

στ) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΜΕ12 διοικητικού προσωπικού του άρθρου 69 του ν. 309/1976 και του άρθρου 6 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170), όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ζ) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΜΕ12 δακτυλογράφων του άρθρου 69 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

η) Μία (1) θέση του κλάδου ΑΤ1 διοικητικού του β.δ. 248/1971 (ΦΕΚ 73).

θ) Όλες οι οργανικές θέσεις του Κλάδου ΣΕ2 κλητήρων γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 70 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ι) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΣΕ3 επιστατών γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 70 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ια) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΣΕ5 φυλάκων - νυκτοφυλάκων του π.δ. 570/1982 (ΦΕΚ 101).

ιβ) Από τις θέσεις διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού του άρθρου 56 του ν. 576/1977:

αα) 110 θέσεις του κλάδου ΑΡ 1 διοικητικού, από τις οποίες 11 στους βαθμούς 3ο-2ο, 26 στους βαθμούς 5ο 4ο και 73 στους βαθμούς 9ο 6ο.

ββ) 96 θέσεις του κλάδου Αρ 2 λογιστικού από τις οποίες 9 στους βαθμούς 3ο-2ο, 20 στους βαθμούς 5ο 4ο και 67 στους βαθμούς 9ο 6ο.

γγ) 249 θέσεις του κλάδου ΜΕ διοικητικού, από τις οποίες 30 στους βαθμούς 5ο-4ο και διακόσιες δεκαεννιά (219) στους βαθμούς 10- 6ο.

δδ) 222 θέσεις του κλάδου ΣΕ 2 νυκτοφυλάκων επιστατών αποθηκάρων από τις οποίες 32 στον 7ο βαθμό και 190 στους βαθμούς 12ο 8ο.

ιγ) 85 θέσεις τεχνιτών συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 57 του ν. 576/1977.

3. Διατηρούνται προσωρινά οι θέσεις των παρακάτω κλάδων, που έχουν πληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και καταργούνται με την αποχώρηση για οποιοδήποτε λόγο όσων υπηρετούν σ αυτές:

α) Του κλάδου ΑΡ11 διοικητικού του άρθρου 12 του ν. 887/1979 (ΦΕΚ 69).

β) Του κλάδου ΣΕ4 υπηρέτων γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 70 παρ. 5 του ν. 309/1976.

γ) Του κλάδου ΜΕ13 συντηρητών γενικής εκπαίδευσης του π.δ. 570/1982.

δ) Καθαριστριών γενικής εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 70 του ν. 309/1976.

ε) Καθαριστριών τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης του άρθρου 57 του ν. 576/1977.

Όσοι υπηρετούν στους κλάδους αυτούς εξακολουθούν να κατέχουν τις αντίστοιχες θέσεις ως την αποχώρησή τους με οποιοδήποτε τρόπο από την υπηρεσία.

4. Διατηρούνται οι θέσεις δασκάλων θρησκείας ή δόγματος και δασκάλων θρησκείας, ή δόγματος και γλώσσας που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3379/1955 (ΦΕΚ 260).

Ακόμα διατηρούνται δεκαέξι (16) θέσεις με διετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται, από τις οποίες δύο (2) τεχνικών μαθημάτων, δύο (2) φυσικής αγωγής, δύο (2) μουσικής, τρεις (3) αγγλικής γλώσσας, τρεις (3) γερμανικής γλώσσας, δύο (2) ψυχολόγων και δύο (2) βιβλιοθηκονόμων, όπως αυτές έχουν συσταθεί με τα π.δ. 435/1984 (ΦΕΚ 154 Α') και 369/1985 (ΦΕΚ 131 Α').

5 α) Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στα νομαρχιακά ταμεία για το πρόγραμμα σχολικής στέγης μεταφέρεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων, στο οποίο συνιστώνται ισάριθμες θέσεις ανάλογα με την ειδικότητα των υπαλλήλων που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η μονιμοποίηση του ανωτέρω προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1476/1984 και με βάση τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων που έχουν υποβληθεί ή θα υποβληθούν σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Οι πιστώσεις που προβλέπονται για το ανωτέρω προσωπικό στον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων του έτους 1985 μεταφέρονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων (τέως Υπουργείου Δημόσιων Έργων).

γ) Για τη μεταφορά του προσωπικού αυτού στις συνιστώμενες θέσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 86.

Κατάργηση, μετατροπή σχολείων. Σχολικές μονάδες άλλων υπουργείων.

1. α) Τα αυτοτελή τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια και οι αυτοτελείς τεχνικές και επαγγελματικές σχολές μετατρέπονται σε τεχνικά - επαγγελματικά λύκεια και τεχνικές επαγγελματικές σχολές αυτού του νόμου αντίστοιχα, με τους ίδιους ή παρεμφερείς τομείς ή τμήματα ειδικότητων.

Τα Κέντρα Επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης (Κ.Ε.Τ.Ε.) του ν. 576/1977 καταργούνται. Οι σχολικές μονάδες που ανήκαν σε καθένα από τα καταργούμενα Κ.Ε.Τ.Ε. μετατρέπονται σε σχολικές μονάδες αυτού του νόμου με τους ίδιους ή παρεμφερείς τομείς ή τμήματα ειδικότητων, ως εξής:

αα) τα ημερήσια τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια σε ένα ημερήσιο τεχνικό επαγγελματικό λύκειο,

ββ) τα εσπερινά τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια σε ένα εσπερινό τεχνικό επαγγελματικό λύκειο,

γγ) οι ημερήσιες τεχνικές και επαγγελματικές σχολές σε μια ημερήσια τεχνική επαγγελματική σχολή και

δδ) οι εσπερινές τεχνικές και επαγγελματικές σχολές σε μια εσπερινή τεχνική επαγγελματική σχολή.

β) Το προσωπικό που ανήκε σε κάθε Κ.Ε.Τ.Ε. κατανέμεται, μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, στις νέες σχολικές μονάδες που προκύπτουν από την παραπάνω μετατροπή, με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του περιφερειακού συμβουλίου τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης (Π.Σ.Τ.Ε.Ε.), το οποίο αποφασίζει με βάση τη χρονολογία τοποθέτησης των εκπαιδευτικών στο Κ.Ε.Τ.Ε. και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών, αφού λάβει υπόψη τις δηλώσεις προτίμησης των ενδιαφερόμενων.

γ) Οι τομείς, τα τμήματα ή οι ειδικότητες των σχολικών μονάδων, που θα προκύψουν από την παραπάνω μετατροπή, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, έως ότου εκδοθούν τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπονται στις παραγράφους 9 του άρθρου 8 και 9 του άρθρου 9. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

δ) Οι τίτλοι σπουδών των δημόσιων σχολικών μονάδων που μετατρέπονται είναι ισότιμοι με τους τίτλους των σχολικών μονάδων του νόμου αυτού.

ε) οι διατάξεις των εδαφίων α και γ εφαρμόζονται ανάλογα και για τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι όροι μετατροπής και λειτουργίας τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Όσοι αποφοιτούν από ιδιωτικές τεχνικές επαγγελματικές σχολές μπορούν να προσέρχονται σε εξετάσεις για απόκτηση πτυχίου ισότιμου και ισοδύναμου προς τα πτυχία των δημόσιων τεχνικών επαγγελματικών σχολών. Με προεδρικό διάταγμα, εκδιδόμενο ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη διεξαγωγή των εξετάσεων αυτών, στη σύνθεση και συγκρότηση των ειδικών εξεταστικών επιτροπών, στα εξεταστέα μαθήματα, στην καταβολή από τους εξεταζόμενους μαθητές εξετάστρων στο δημόσιο ταμείο ως εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, στον τύπο του πτυχίου και σε κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Στον πρόεδρο, τα μέλη, τους γραμματείς των επιτροπών και στο προσωπικό που ασχολείται με τη διεξαγωγή των εξετάσεων αυτών παρέχεται αποζημίωση, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

3. Στις σχολικές μονάδες τεχνικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που εποπτεύονται από άλλα υπουργεία ή ανήκουν σε ν.π.δ.δ. ή ιδιώτες, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του νόμου που αναφέρονται:

α) στους τύπους, τους τομείς και τα τμήματα ειδικοτήτων των σχολικών μονάδων.

β) στη γλώσσα,

γ) στην ίδρυση, κατάργηση, μετατροπή και μεταφορά των σχολικών μονάδων,

δ) στην οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων και στους τίτλους σπουδών,

ε) στις προϋποθέσεις, τον αριθμό και τον τρόπο εισαγωγής των μαθητών, τη διάρκεια της φοίτησης, τα προγράμματα σπουδών και τις κάθε είδους εξετάσεις,

στ) στα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων και

ζ) στα προσόντα και στην εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού:

α) μπορούν να ρυθμίζονται και με παρέκκλιση από τις διατάξεις του νόμου αυτού θέματα που αναφέρονται σε σχολικές μονάδες που εποπτεύονται από άλλα υπουργεία ή ανήκουν σε ν.π.δ.δ. και δεν περιλαμβάνονται στην παράγραφο 3, καθώς και στα προσόντα και στην εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού των μονάδων αυτών,

β) μπορούν να συνιστώνται νέοι κλάδοι και να κατατάσσεται σε αυτούς το προσωπικό που υπηρετεί στις σχολικές αυτές μονάδες και

γ) μπορεί να επεκτείνεται η δικαιοδοσία των σχολικών συμβούλων στις σχολικές αυτές μονάδες.

5. Για σχολικές μονάδες που εποπτεύονται από άλλα υπουργεία ή ανήκουν σε ν.π.δ.δ., αν από τις διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται έκδοση προεδρικών διαταγμάτων ή κανονιστικών αποφάσεων, συμπράττει και ο συναρμόδιος κατά περίπτωση υπουργός.

Άρθρο 87. Κατάργηση διδασκαλείων.

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται το διδασκαλείο μέσης εκπαίδευσης. Αφότου συμπληρωθούν δύο έτη από την έναρξη λειτουργίας της μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης των αποφοίτων παιδαγωγικών ακαδημιών και σχολών νηπιαγωγών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 παρ. 2 του ν. 1268/1982, καταργείται το διδασκαλείο δημοτικής εκπαίδευσης.

Ως προς την οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία του Διδασκαλείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης, τα προσόντα και τον τρόπο ορισμού των οργάνων διοίκησης και των διδασκόντων, το πρόγραμμα και τη διάρκεια σπουδών, τον τρόπο και τη διαδικασία επιλογής με διαγωνισμό των υποψηφίων, την έναρξη και λήξη του διδακτικού έτους, τους κανόνες φοίτησης και αξιολόγησης των επιμορφούμενων, καθώς και τους χορηγούμενους τίτλους, εφαρμόζονται οι ισχύουσες, για το Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης, το οποίο εξακολουθεί να λειτουργεί και μετά την εκπνοή των προθεσμιών, που προβλέπονται από τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 30 και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 87 του ν. 1566/1985, διατάξεις.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ορίζεται η συνεργασία των δύο "Διδασκαλείων" με τα Π.Ε.Κ., τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και τους άλλους φορείς επιμόρφωσης, τους σχολικούς συμβούλους, τις διευθύνσεις εκπαίδευσης, τις σχολικές μονάδες και τους επιστημονικούς φορείς, ο τρόπος στήριξης του έργου τους, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Για τη στέγαση του Διδασκαλείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης ισχύει, ό,τι ορίζεται από την προηγούμενη παράγραφο 2 για τη στέγαση των ειδικών σχολών και των Π.Ε.Κ.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορούν το "Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης" και το "Διδασκαλείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης" να μετατρέπονται σε ειδικές σχολές προαιρετικής επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, όπως αυτές ορίζονται, από το παρόν άρθρο, οπότε και διέπονται από τις σχετικές για τις ειδικές σχολές διατάξεις."

2. Οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού των παραπάνω διδασκαλείων μεταφέρονται από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου στους αντίστοιχους κλάδους των παιδαγωγικών ακαδημιών και προσαυξάνουν τις θέσεις τους κατά ειδικότητες και μισθολογικά κλιμάκια. Οι οργανικές θέσεις διοικητικού προσωπικού των ίδιων διδασκαλείων μεταφέρονται σε αντίστοιχους κλάδους υπαλλήλων της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που προσαυξάνουν τις θέσεις τους κατά βαθμούς.

3. Τις θέσεις που μεταφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 καταλαμβάνουν αυτοδικαίως όσοι είναι οργανικά τοποθετημένοι στα διδασκαλεία που καταργούνται. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, οι εκπαιδευτικοί των διδασκαλείων που καταργούνται τοποθετούνται οργανικά στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες Μαράσλειο Αθηνών και Ράλλειο Πειραιά. Όσοι προέρχονται από το Μαράσλειο διδασκαλείο δημοτικής εκπαίδευσης διατίθενται σ' αυτό για την παροχή διδακτικού έργου μέχρι να παύσει η λειτουργία του σύμφωνα με την παράγραφο 1

4. Τα διδακτήρια των διδασκαλείων και κάθε ακίνητο ή κινητό περιουσιακό τους στοιχείο περιέρχονται στην οικεία εφορεία σχολείων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να διατεθούν για τη λειτουργία Π.Ε.Κ. Με ίδια απόφαση ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες της διάθεσης αυτής.

Άρθρο 88. Συγχώνευση και μετονομασία υπηρεσιών. Διατήρηση συλλογικών οργάνων και εξουσιοδοτικών διατάξεων.

1. Μέσα σε ένα δίμηνο από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού:

α) οι διευθύνσεις μέσης γενικής και μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων του νομού Αττικής και του νομού Θεσσαλονίκης συγχωνεύονται σε διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έδρες τις πρωτεύουσες των παραπάνω νομαρχιακών διαμερισμάτων και του νομού Θεσσαλονίκης.

β) Οι διευθύνσεις μέσης γενικής εκπαίδευσης και τα γραφεία μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης των υπόλοιπων νομών της χώρας συγχωνεύονται σε διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έδρες τις πρωτεύουσες των νομών.

γ) Τα γραφεία μέσης γενικής εκπαίδευσης μετονομάζονται σε γραφεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
δ) Οι διευθύνσεις και τα γραφεία δημοτικής εκπαίδευσης μετονομάζονται σε διευθύνσεις και γραφεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αντίστοιχα. ε) οι επετηρίδες διορισμού εκπαιδευτικών μέσης γενικής και μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ενοποιούνται για τους ομοίους κλάδους σε επετηρίδα διορισμού εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και η σειρά διορισμού των υποψήφιων προσδιορίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης Β' του άρθρου 15.

στ) Οι διευθύνσεις

αα) εφαρμογής προγραμμάτων δημοτικής εκπαίδευσης και

ββ) προσωπικού δημοτικής εκπαίδευσης της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετονομάζονται σε διευθύνσεις σπουδών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και προσωπικού πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αντίστοιχα.

ζ) Οι διευθύνσεις

αα) εφαρμογής προγραμμάτων μέσης εκπαίδευσης και εφαρμογής προγραμμάτων και μελετών επαγγελματικής εκπαίδευσης,

ββ) προσωπικού μέσης εκπαίδευσης και προσωπικού τεχνικών και επαγγελματικών σχολών,

γγ) διοικητικών υποθέσεων γενικής εκπαίδευσης και διοικητικών υποθέσεων επαγγελματικής εκπαίδευσης και

δδ) ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης και ιδιωτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συγχωνεύονται αντίστοιχα σε διευθύνσεις σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προσωπικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διοικητικών υποθέσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιωτικής εκπαίδευσης. Με απόφαση του Υπουργού εθνικής παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα τμήματα των διευθύνσεων αυτών και οι αρμοδιότητές τους.

2. Αν έχουν τοποθετηθεί οργανικά άλλοι ως προϊστάμενοι των διευθύνσεων μέσης γενικής και άλλοι ως προϊστάμενοι των διευθύνσεων μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων Αττικής και του νομού Θεσσαλονίκης, ο ένας από αυτούς μετατίθεται σε κενή θέση προϊσταμένου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος της χώρας ή ύστερα από αίτησή τους σε θέση προϊσταμένου γραφείου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ύστερα από πρόταση του Ανώτατου Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Μέσης εκπαίδευσης (Α.Κ.Υ.Σ.Μ.Ε.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Σ.Τ.Ε.Ε.). Τα συμβούλια αυτά συνέρχονται σε κοινή συνεδρίαση και προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους προέδρους. Για τον προσδιορισμό του προϊσταμένου της διεύθυνσης που θα μετατεθεί, εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις που αναφέρονται στα κριτήρια μεταθέσεων των εκπαιδευτικών.

3. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Όπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται διάκριση μεταξύ υπηρεσιών, σχολικών μονάδων και προσωπικού κάθε είδους μέσης γενικής ή μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, νοούνται στο εξής υπηρεσίες, σχολικές μονάδες και προσωπικό κάθε είδους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Έως ότου εκδοθούν τα προεδρικά διατάγματα και οι κανονιστικές αποφάσεις που προβλέπονται από το νόμο αυτόν, τα θέματα που θα ρυθμίζονται εξακολουθούν να διέπονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα συλλογικά όργανα, τα οποία υπάρχουν, παύουν να λειτουργούν, όταν συγκροτηθούν τα αντίστοιχα όργανα που προβλέπονται από το νόμο αυτόν.

Η θητεία των αιρετών μελών των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων δημοτικής εκπαίδευσης, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης παρατείνεται μέχρι να συγκροτηθούν τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 21 και το αργότερο για ένα εξάμηνο από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

6. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού απαιτείται γνώμη συλλογικών οργάνων για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων και δεν προβλέπεται προθεσμία, η γνώμη αυτή πρέπει να περιέλθει στο αρμόδιο όργανο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η σχετική διοικητική πράξη μπορεί να εκδοθεί χωρίς την παραπάνω γνώμη. Αν το όργανο δεν έχει ακόμη συγκροτηθεί, δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη γνώμης.

7. Οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, διαδικασίες προαγωγών εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καταργούνται σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται, εκτός αν πρόκειται για αναδρομικές προαγωγές που ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο της ισχύος αυτού του νόμου.

8. Έως ότου εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 57, στα συμβούλια που έχουν συσταθεί με το π.δ. 277/1984 (ΦΕΚ 104), με εξουσιοδότηση του άρθρου 17 παρ. 1 του ν. 1304/1982, μετέχουν και τα αιρετά μέλη του Α.Κ.Υ.Σ.Δ.Ε., Α.Κ.Υ.Σ.Μ.Ε. και Κ.Σ.Τ.Ε.Ε. κατά περίπτωση.

9. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού οι πίνακες υποψήφιων διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ., υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. και προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων των διευθύνσεων εκπαίδευσης καταρτίζονται το αργότερο έως 30.6.1986 σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11. Οι σχετικές προθεσμίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 89.

Θέματα απολυθέντων εκπαιδευτικών.

1. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 76/1974 (ΦΕΚ 266) εφαρμόζονται και για τους εκπαιδευτικούς που απολύθηκαν, γιατί εγκατέλειψαν τη θέση τους κατά το χρονικό διάστημα από 21 Απριλίου 1967 έως 23 Ιουλίου 1974, εκφόσον η εγκατάλειψη της θέσης οφείλεται σε αντίθεση τους προς το δικτατορικό καθεστώς, εξαιτίας της οποίας υπέστησαν ιδίως ψυχολογική βία ή δυσμενή γενικά και μη δικαιολογούμενη από υπηρεσιακούς λόγους μεταχείριση ή επέμβαση της διοίκησης στην άσκηση των καθηκόντων τους χωρίς να προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Οι αιτήσεις για επαναφορά στην υπηρεσία υποβάλλονται μέσα σε δύο μήνες το αργότερο από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

2. Εκπαιδευτικοί της ιδιωτικής δημοτικής, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης που απολύθηκαν για πολιτικούς λόγους, ύστερα από γνωμοδότηση των συμβουλίων νομιμοφροσύνης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά το χρονικό διάστημα από 21.4.1967 έως 23.7.1974 και δεν αποκαταστάθηκαν στην υπηρεσία από την οποία απολύθηκαν, αλλά διορίστηκαν μετά την 24.7.1974 με

εισαγωγικό βαθμό στη δημόσια εκπαίδευση, όπου υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται ότι δεν απομακρύνθηκαν ποτέ από την ενεργό υπηρεσία και ο χρόνος της παραμονής τους εκτός υπηρεσίας θεωρείται ότι διανύθηκε στη δημόσια εκπαίδευση για κάθε συνέπεια εκτός από την καταβολή αποδοχών.

Το άρθρο 90 αφορά το Π.Ι.

Άρθρο 91. Πρότυπα και πειραματικά σχολεία.

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού τα πρότυπα σχολεία μέσης εκπαίδευσης και το Ζάννειο Πειραματικό σχολείο μετατρέπονται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είτε σε πειραματικά σχολεία του νόμου αυτού, οπότε καθορίζονται και τα Π.Ε.Κ. στα οποία ανήκουν, είτε σε γυμνάσια και λύκεια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Τα πρότυπα σχολεία των παιδαγωγικών ακαδημιών και των σχολών νηπιαγωγών μετονομάζονται σε πειραματικά σχολεία και παύουν να λειτουργούν ως πειραματικά μετά τη διακοπή της λειτουργίας των παιδαγωγικών ακαδημιών και των σχολών νηπιαγωγών.
3. α) Η πρότυπη σχολή της Ανώτατης Σχολής οικιακής Οικονομίας Χανίων "Αριάδνη" (Α.Σ.Ο.Ο.Χ.Α.) μετατρέπεται από 1.9.1985 σε επαγγελματική σχολή που λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι μαθητές της σχολής αυτής συνεχίζουν τη φοίτησή τους στην επαγγελματική σχολή με βάση το πρόγραμμα διδασκαλίας που ισχύει, όπως αυτό θα προσαρμοστεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
β) Όσοι αποφοίτησαν ή θα αποφοιτήσουν από την πρότυπη αυτή σχολή, μπορούν να εγγράφονται στην Α' τάξη επαγγελματικού λυκείου.
γ) Όσοι υπηρετούν σε θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού της Α.Σ.Ο.Ο.Χ.Α. και της πρότυπης σχολής της, κατατάσσονται στο εκπαιδευτικό προσωπικό της Χαροκοπείου Ανωτάτης Σχολής Οικιακής Οικονομίας με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε κλάδους αντίστοιχους προς την ειδικότητά τους και με το βαθμό που κατέχουν.

Άρθρο 92. Πλήρωση νέων θέσεων.

1. Από τις 3.148 νέες θέσεις που προστίθενται στους κλάδους εκπαιδευτικού προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα πληρωθούν 1.136 κατά το έτος 1985 και ανά 1.006 κατά τα έτη 1986 και 1987. Από τις 3.103 νέες θέσεις διοικητικών υπαλλήλων που συνιστώνται για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα πληρωθούν 1.103 κατά το έτος 1985 και ανά 1.000 κατά τα έτη 1986 και 1987. Η κατανομή κατά κλάδους των παραπάνω θέσεων που θα πληρωθούν γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
2. Η ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων ξένης γλώσσας, φυσικής αγωγής καλλιτεχνικών μαθημάτων και μουσικής στα δημόσια δημοτικά σχολεία από εκπαιδευτικούς που έχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα. θα γίνει εντός τριετίας με έναρξη την 1η Σεπτεμβρίου 1985 για τη Δ' τάξη.

Το άρθρο 93 αφορά την κατάργηση του Κέντρου Μετάφρασης και Διερμηνείας

Το άρθρο 94 αφορά την ρύθμιση θεμάτων Τεχνικών Επαγγελ. Σχολών Μαθητείας Ο.Α.Ε.Δ.

Άρθρο 95. Καταργούμενες διατάξεις.

Εκτός από τις διατάξεις που καταργούνται με τα προηγούμενα άρθρα, καταργούνται ακόμα οι ακόλουθες διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα:

1. Ο ν. ΓΥΛΗ/1909.
  2. Το β.δ. της 24-6/28.8.1919.
  3. Το άρθρο 7 του ν. 4371/1929.
  4. Ο ν. 5019/1931.
  5. Το άρθρο 1 παρ. 2 του α.ν. 1359/1949.
  6. Το άρθρο 11 της Π.Υ.Σ. 142/1963 που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 4320/1963 (ΦΕΚ 96).
  7. Το ν.δ. 646/1970.
  8. Το ν.δ. 749/1970 (ΦΕΚ 277).
  9. Ο ν. 186/1975 (ΦΕΚ 214) άρθρα 1 έως και 13.
  10. Ο ν. 309/1976.
  11. Ο ν. 416/1976 (ΦΕΚ 210).
  12. Ο ν. 576/1977, με την επιφύλαξη του άρθρου 51 του ν. 1404/1983.
  13. Οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου 30 του ν. 682/1977 (ΦΕΚ 244).
  14. Το άρθρο 9 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170).
  15. Τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 9 του ν. 967/1979 (ΦΕΚ 213).
  16. Ο ν. 1143/1981 με την επιφύλαξη του άρθρου 36 του παρόντος νόμου, εκτός των διατάξεων των άρθρων 17, 20, 22, 30, 32, 37, 38, 39, 41, 42, 43 και 48 που διατηρούνται.
  17. Τα άρθρα 28, 29 30 και 31 του ν. 1304/1982.
- Ακόμη καταργείται κάθε διάταξη, η οποία ρυθμίζει κατά διαφορετικό τρόπο θέματα που περιλαμβάνονται στις διατάξεις αυτού του νόμου.

Άρθρο 96. Ισχύς.

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ

1. Εισαγωγή

A. Ιστορική αναδρομή

Ο Σύλλογος Διδασκόντων, ως διοικητικός όρος, εμφανίζεται στη διοίκηση των σχολείων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ήδη από το 1972 όταν καθιερώνεται η τήρηση, μεταξύ των άλλων υπηρεσιακών βιβλίων, και του «Βιβλίου Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων».

Ο ίδιος όρος επανέρχεται το 1977 μέσα από τις διατάξεις του Π.Δ. 483/77 «Περί Οργανώσεως και λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Δημόσιας και Ιδιωτικής Εκπαιδύσεως»² και ως αρμοδιότητές του καταγράφονται διάφορες σχολικές εκδηλώσεις, όπως αθλητικές, μουσικές, χειροτεχνικές κ.ά., ο προγραμματισμός των εκδρομών καθώς και η διενέργεια κατατακτήριων ή απολυτήριων εξετάσεων για μαθητές που διέκοψαν τη φοίτησή τους. Διαπιστώνεται, δηλαδή, ότι αν και με τα παραπάνω νομοθετήματα, Υ.Α. και Π.Δ., ο Σύλλογος Διδασκόντων αναφέρεται ως συλλογικό όργανο διοίκησης του σχολείου, ωστόσο δεν καθορίζονται ούτε οι σκοποί του, ούτε οι αρμοδιότητές του ούτε και ο τρόπος λειτουργίας του.

Με την ψήφιση του νόμου 1566/85 ορίζεται ο Σύλλογος Διδασκόντων ως όργανο διοίκησης του σχολείου, μαζί με το Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή. Ακόμη δίνονται οι γενικές αρχές για τη συγκρότησή του, τις συνεδριάσεις του, τους σκοπούς και τη λειτουργία του, ενώ προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης που θα καθορίζει με λεπτομέρεια τα παραπάνω³.

B. Η αναγκαιότητα της έρευνας

Η καθυστέρηση της έκδοσης της προβλεπόμενης Υπουργικής Απόφασης, η λειτουργία των νέων οργάνων λαϊκής συμμετοχής, όπως το Σχολικό Συμβούλιο⁴, η είσοδος στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων καθώς και η μείωση των ωρών διδασκαλίας των εκπαιδευτικών⁵, δημιούργησαν «νομικό κενό» κυρίως σε ότι αφορά στη λήψη αποφάσεων και στις αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων. Πολλά ζητήματα της διοίκησης των σχολείων διευθετήθηκαν στο διάστημα αυτό, σε επίπεδο σχολικής μονάδας, «κατά το δοκούν» και όχι πάντοτε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, όπως η επιλογή σημαιοφόρων, η αναπλήρωση εκτάκτως απουσιάζοντων εκπαιδευτικών κ.ά, με αποτέλεσμα να αναγκάζεται η κεντρική διοίκηση, κατά καιρούς, να εκδίδει εγκυκλίους που στην προσπάθειά τους να επιλύσουν προβλήματα πολλές φορές δημιουργούσαν νέα και οξύτερα⁶. Ο Σύλλογος Διδασκόντων των Δημοτικών Σχολείων λειτουργούσε κατά βάση εμπειρικά ή ως «καθ' ομοίωση» του Συλλόγου Διδασκόντων των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για τον οποίο είχαν εκδοθεί υπουργικές αποφάσεις που καθόριζαν τον τρόπο λειτουργίας του⁷.

Πρόσφατα, και μετά το σχεδιασμό και την ανάπτυξη της έρευνας, εκδόθηκε το Π.Δ. 201/98, που σε σημαντικό βαθμό ρυθμίζει θέματα λειτουργίας του Συλλόγου Διδασκόντων και του Διευθυντή της σχολικής μονάδας.

Πιστεύοντας ότι η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες για την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης και ότι στηρίζεται στις αρμονικές σχέσεις των εμπλεκόμενων στην εκπαιδευτική διαδικασία φορέων, θεωρήσαμε αναγκαίο να διερευνήσουμε το εύρος και το είδος των σχέσεων αυτών. Οι αρμονικές σχέσεις Συλλόγου Διδασκόντων, Διευθυντή, Συλλόγου Γονέων αλλά και αυτών με τις διοικητικές και άλλες τοπικές, εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές και φορείς, η υλικοτεχνική υποστήριξη του σχολείου κ.ά, αποτελούν το πεδίο εξομάλυνσης των σημείων τριβής, τα οποία ως συγκρουσιακά πεδία λειτουργούν ανασταλτικά στην επίτευξη των γενικότερων σκοπών και στόχων της εκπαιδευτικής πράξης.

Έτσι, πόσες φορές συνεδριάζει ο Σύλλογος Διδασκόντων; Ποια θέματα απασχολούν τις συνεδρίες του; Λαμβάνουν υπόψη τους οι Διευθυντές τις αποφάσεις του; Ενημερώνονται οι εκπαιδευτικοί για τις αποφάσεις των οργάνων λαϊκής συμμετοχής; Αποδέχονται οι εκπαιδευτικοί ακόμη και παράνομες εντολές Προϊσταμένων ή μέσω του Συλλόγου Διδασκόντων αντιτίθενται σ' αυτές; Παρατηρούνται συγκρούσεις ή ομαδοποιήσεις μεταξύ των

μελών του Συλλόγου Διδασκόντων; Ποιος πρέπει να ασκεί τη διοίκηση του σχολείου; Πώς πρέπει να γίνεται η κατανομή αρμοδιοτήτων; Ποια θέματα πρέπει να είναι στην απόλυτη αρμοδιότητα του Διευθυντή και ποια του Συλλόγου Διδασκόντων;

Τα παραπάνω, ήταν κάποια από τα ερωτήματα που μας απασχόλησαν.

Για να απαντήσουμε σ' αυτά, αλλά και σε άλλα που ανέκυψαν, θεωρήσαμε σκόπιμο να προχωρήσουμε στην πραγματοποίηση έρευνας με θέμα «Ο Σύλλογος Διδασκόντων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Διερεύνηση του τρόπου λειτουργίας του από τις εμπειρίες των εκπαιδευτικών, στάσεις και επιθυμίες τους».

Στη μελέτη αυτή θα παρουσιάσουμε τα συμπεράσματα και τις διαπιστώσεις μας από την πραγματοποίηση της προαναφερόμενης έρευνας.

Πριν όμως προχωρήσουμε στην παρουσίαση των συμπερασμάτων της ερευνητικής προσέγγισης των στάσεων και των επιθυμιών των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το Σύλλογο Διδασκόντων, θεωρούμε απαραίτητο να κάνουμε μια αναφορά στον όρο «στάση» και στη σημασιολογική έννοια που προσδίδουμε σ' αυτήν μέσα από την έρευνα.

Γ. Η έννοια της στάσης σε σχέση με την έρευνα

Θεωρήσαμε ότι έπρεπε να επιχειρήσουμε την ανάδειξη των στάσεων και των επιθυμιών των εκπαιδευτικών, όπως αναφέρεται στον τίτλο της έρευνας, σχετικά με τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων των σχολείων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καταγράφοντας τη γνώμη τους για τα θέματα αυτά. Η γνώμη, ως έννοια, είναι ταυτόσημη σημασιολογικά με τη στάση και αποτελεί λεκτική διατύπωση της -όπως και η θέση ή η πεποίθηση-, θεωρούμενη από πολλούς ερευνητές έκφραση της στάσης του υποκειμένου (εκπαιδευτικός) απέναντι στο αναφερόμενο αντικείμενο (Σύλλογος Διδασκόντων)⁸.

Ο πολυσυζητημένος ψυχολογικός όρος «στάση», δηλώνει μία κατάσταση της προσωπικότητας. Μια δύναμη που ωθεί το υποκείμενο και καθορίζει τη συμπεριφορά του απέναντι σε μια έννοια, σε ένα αντικείμενο, σε μια κατηγορία ανθρώπων, σε ένα θεσμό. Γίνεται κατανοητό ότι αποτελεί μια πολύσημη και πολύπλοκη μεταβλητή, που επηρεάζεται από τις συγκινησιακές αντιδράσεις, τις ιδέες, τις προθέσεις και τις τάσεις του υποκειμένου (εκπαιδευτικοί) απέναντι σε ένα καθορισμένο αντικείμενο (λειτουργία του Συλλόγου των Διδασκόντων)⁹.

Έγινε προσπάθεια να προσεγγισθούν οι δύο από τις τρεις διαστάσεις (γνωστική - συναισθηματική - συμπεριφοράς) των στάσεων. Ερευνήθηκε η γνωστική διάσταση, που αφορά αυτό που το υποκείμενο γνωρίζει ή πιστεύει πως γνωρίζει για το αντικείμενο -δηλαδή το υποκείμενο έχει λίγο έως πολύ σαφή εικόνα για το αντικείμενο- και η διάσταση της συμπεριφοράς, η σχετική δηλαδή ετοιμότητα του υποκειμένου να εκφράσει τις προθέσεις του και να δράσει ή να εκφρασθεί όπως προαναφέραμε λεκτικά για το αντικείμενο, το οποίο θεωρούμε *a priori* ότι το γνωρίζει.

Ακόμη, δεχόμαστε ότι η έννοια της στάσης στην ψυχολογία αποτελεί «υποθετικό κατασκεύασμα» και επομένως δεν μπορεί να παρατηρηθεί άμεσα, αλλά έμμεσα, μέσα δηλαδή από τη λεκτική συμπεριφορά και τις αλλαγές που εμφανίζονται κατά την έκθεση στο αντικείμενο της στάσης¹⁰.

Για τους παραπάνω λόγους, η μελέτη των στάσεων στην επιστήμη της ψυχολογίας βασίζεται στις στατιστικές και σε δείγματα με πολλά άτομα και όχι σε εμπειρίες μεμονωμένων ατόμων, γιατί είναι γενικά αποδεκτό ότι ο μέσος όρος των απόψεων πολλών ατόμων αποτελεί μια περισσότερο αξιόπιστη και έγκυρη προσέγγιση, τόσο του ποια είναι η άποψη του γενικότερου ερευνούμενου πληθυσμού (εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης), όσο και των διακυμάνσεων και των τάσεων που παρατηρούνται σ' αυτόν¹¹.

Η έρευνα έγινε με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου, που είναι ο πιο συνήθης και εύκολος τρόπος εκτίμησης των στάσεων του υποκειμένου με την καταγραφή των απαντήσεών του. Τη διαδικασία πραγματοποίησής της αναλύουμε στην επόμενη ενότητα.

2. Μεθοδολογία

A. Προσδιορισμός μεγέθους του δείγματος

Για τον προσδιορισμό του μεγέθους του δείγματος χρησιμοποιήθηκε η παρακάτω εξίσωση των Crappo και Chubb, κατά Μαλαμίδη κ.ά. (1992) ¹²:

$$X = (T / \alpha)^2 P (1 - P)$$

Όπου

X = Το ζητούμενο μέγεθος του δείγματος

$\alpha = 0,05$ απόλυτο σφάλμα

P = αναλογία συμπληρωμένων ερωτηματολογίων και μη

T = Συντελεστής πίστης, με T = 1,96 όταν το επίπεδο εμπιστοσύνης είναι 95% θέτοντας P = 50% προκύπτει μέγεθος δείγματος X = 385 ερωτώμενοι.

Κατά την εφαρμογή της έρευνας συμπληρώθηκαν 492 ερωτηματολόγια, πολύ περισσότερα από τον ελάχιστο ζητούμενο αριθμό. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού απαντήσεων αποτελεί εγγύηση για εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας.

Για τη διενέργεια έρευνας στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με στόχο τη διερεύνηση της υπόθεσης, όπως αυτή διατυπώθηκε προηγουμένως, συστάθηκε, στις αρχές Φεβρουαρίου 1998 στο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης «Δημήτρης Γληνός», με ελεύθερη συμμετοχή, ερευνητική ομάδα που αποτελούνταν από οκτώ (8) μετεκπαιδευόμενους δασκάλους, των ετών 1997-1999.

B. Ημερολόγιο εργασιών

Στην πρώτη συνάντηση της ερευνητικής ομάδας, στα μέσα Φεβρουαρίου 1998, καθορίστηκαν τα γενικά πλαίσια διενέργειας της έρευνας. Συμφωνήθηκε η έρευνα να πραγματοποιηθεί με την τεχνική του ανώνυμου ερωτηματολογίου στο γεωγραφικό χώρο της Μακεδονίας. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα γινόταν από μόνιμους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων που υπηρετούσαν σε πολυθέσιες σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Προκειμένου να διαμορφωθεί καλύτερη εικόνα από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, που αφορούσαν στα αριθμητικά στοιχεία της λειτουργίας των Συλλόγων Διδασκόντων (ερωτήσεις 7 έως 20), συμφωνήθηκε να γίνει η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη διασπορά των ερωτηματολογίων και από κάθε σχολική μονάδα να συμπληρωθούν ερωτηματολόγια που αντιστοιχούσαν, κατ' ανώτερο όριο, στο 40% των διδασκόντων, με τυχαία δειγματοληψία. Παράλληλα, η συνύπαρξη στην ερευνητική ομάδα δασκάλων που προέρχονταν από διάφορες περιοχές της Μακεδονίας αποτέλεσε θετικό σημείο για την επίτευξη μεγαλύτερης γεωγραφικής διασποράς του ερωτηματολογίου.

Στα τέλη Μαρτίου 1998 καταρτίστηκε πιλοτικό ερωτηματολόγιο, που συμπληρώθηκε από τριάντα (30) εκπαιδευτικούς από την περιοχή της Θεσσαλονίκης. Τα συμπεράσματα από τη φάση αυτή εκτιμήθηκαν στις επόμενες συναντήσεις της ομάδας και οδήγησαν, στις αρχές Μαΐου 1998, στη διαμόρφωση του τελικού ερωτηματολογίου. Μέχρι το τέλος του Ιουνίου, συλλέχθηκαν 492 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

Από το Σεπτέμβριο του 1998 ξεκίνησε η ηλεκτρονική καταγραφή των στατιστικών στοιχείων των ερωτηματολογίων σε βιβλίο εργασίας του προγράμματος Excel του MICROSOFT Office '97, από τα μέλη της ερευνητικής ομάδας.

Στις συναντήσεις της ερευνητικής ομάδας, από τον Οκτώβριο 1998 έως και τον Ιανουάριο 1999, συζητήθηκαν οι εμπειρίες από τη καταγραφή των αποτελεσμάτων και τέθηκαν οι κατευθυντήριοι άξονες της διερεύνησής τους. Διαμορφώθηκαν οι απλές και σύνθετες συσχετίσεις των ερωτήσεων-απαντήσεων που θα διερευνούνταν κατά την επεξεργασία των δεδομένων.

Το Φεβρουάριο του 1999, και μετά τη συνολική τακτοποίηση όλων των επιμέρους καταγραφών, τα δεδομένα μεταφέρθηκαν στο πρόγραμμα επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων SPSS Έκδοση 8^η 13, για να γίνουν οι συσχετισμοί των ερωτήσεων και να εξαχθούν συγκριτικοί πίνακες αποτελεσμάτων.

Τα συμπεράσματα της επεξεργασίας αυτής αποτέλεσαν αντικείμενο εργασίας στις επόμενες συναντήσεις της ομάδας (Μάρτιος και Απρίλιος 1999) με αποτέλεσμα τον καθορισμό και συμπληρωματικών συσχετίσεων που παρουσίαζε ενδιαφέρον η διερεύνησή τους.

Στα τέλη Απριλίου ολοκληρώθηκε η στατιστική επεξεργασία και η ομάδα προχώρησε στην τελική εξαγωγή και καταγραφή των συμπερασμάτων της.

Γ. Η δομή του ερωτηματολογίου

Το τελικό ερωτηματολόγιο (βλ. Παράρτημα), περιελάμβανε είκοσι τέσσερις (24) κλειστές και ανοικτές ερωτήσεις, με υποερωτήσεις, που στόχευαν να διερευνήσουν τρεις βασικούς τομείς δεδομένων.

Ο πρώτος τομέας -ερωτήσεις 1 έως 6- αφορούσε στη διαπίστωση της ταυτότητας των εκπαιδευτικών του δείγματος, με ερωτήσεις που διερευνούσαν το φύλο, την ειδικότητα, τα χρόνια υπηρεσίας σε πολυθέσιο σχολείο, τα χρόνια υπηρεσίας στο τελευταίο σχολείο, αν διετέλεσαν διευθυντές πολυθέσιου σχολείου και τους τίτλους σπουδών που κατείχαν.

Ο δεύτερος τομέας -ερωτήσεις 7 έως 20- επιχειρούσε να κάνει μια καταγραφή της σημερινής πραγματικότητας σχετικά με τη λειτουργία του Σύλλογου Διδασκόντων, των σχολείων που υπηρετούσαν οι εκπαιδευτικοί του δείγματος, σύμφωνα με τις εμπειρίες τους.

Ο τρίτος τομέας -ερωτήσεις 21 έως 24- στόχευε να αναδείξει τις στάσεις και τις επιθυμίες των εκπαιδευτικών σχετικά με το πώς θα ήθελαν αυτοί να λειτουργούν οι Σύλλογοι Διδασκόντων.

3. Συμπεράσματα

A. Η ταυτότητα των εκπαιδευτικών του δείγματος (Ερωτήσεις 1 έως 6)

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 492 εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Απ' αυτούς οι 233 (47,4%) ήταν άνδρες και οι 259 (52,6%) γυναίκες (Ερώτηση 1 - Πίνακας 1). Οι 456 (92,7%) ήταν δάσκαλοι και οι 36 (7,3%) εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων (φυσικής αγωγής, ξένης γλώσσας, μουσικής) (Ερώτηση 2 - Πίνακας 2).

Σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας σε πολυθέσιο σχολείο, 111 (22,6%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ότι έχουν προϋπηρεσία από 1 έως 5 χρόνια, 174 (35,4%) από 6 έως 10 χρόνια, 113 (23%) από 11 έως 15 χρόνια, 47 (9,5%) από 16 έως 20 χρόνια, 31 (6,3%) από 21 έως 25 και 10 (2%) από 26 έως 30. Δεν απάντησαν 6 (1,2%) εκπαιδευτικοί (Ερώτηση 3 - Πίνακας 3).

Σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας στο τελευταίο σχολείο, 299 (60,8%) απάντησαν ότι υπηρετούν σ' αυτό από 1 έως 5 χρόνια, 127 (25,8%) από 6 έως 10 χρόνια, 37 (7,5%) από 11 έως 15 χρόνια, 9 (1,8%) από 16 έως 20 χρόνια, 1 (0,2%) από 21 έως 25 και 1 (0,2%) από 26 έως 30. Δεν απάντησαν 18 (3,7%) εκπαιδευτικοί (Ερώτηση 4 - Πίνακας 4).

Από τους ερωτηθέντες, 403 (81,9%) δεν υπηρέτησαν ως διευθυντές σε πολυθέσιο σχολείο ενώ 79 (16,1%) είχαν διατελέσει διευθυντές πολυθέσιων σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Στην ερώτηση αυτή δεν απάντησαν 10 (2%) εκπαιδευτικοί (Ερώτηση 5 - Πίνακας 5).

B. Καταγραφή των εμπειριών των εκπαιδευτικών σχετικά με τη λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων (Ερωτήσεις 7 έως 20)

Σχετικά με το πόσες φορές συνεδρίασε ο Σύλλογος Διδασκόντων τον τελευταίο χρόνο, 11 (2,2%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ότι συνεδρίασε 1 φορά, 25 (5,1%) ότι συνεδρίασε 2 φορές, 38 (7,7%) ότι συνεδρίασε 3 φορές, 54 (11%) ότι συνεδρίασε 4 φορές, 89 (18,1%) ότι συνεδρίασε 5 φορές, 34 (6,9%) ότι συνεδρίασε 6 φορές, 33 (6,7%) ότι συνεδρίασε 7 φορές, 30 (6,1%) ότι συνεδρίασε 8 φορές, 8 (1,6%) ότι συνεδρίασε 9 φορές, 43 (8,7%) ότι συνεδρίασε 10 φορές, 1 (0,2%) ότι συνεδρίασε 11 φορές, 8 (1,6%) ότι συνεδρίασε 12 φορές, 2 (0,4%) ότι συνεδρίασε 13 φορές, 21 (4,3%) ότι συνεδρίασε 15 φορές και 19 (3,8%) ότι συνεδρίασε περισσότερες από 15 φορές. Στην ερώτηση αυτή, 76 (15,5%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ότι δεν έγινε καμία συνεδρίαση κατά τη διάρκεια του τελευταίου διδακτικού έτους (Ερώτηση 7 - Πίνακας 6).

Σχετικά με τα θέματα που αποτέλεσαν λόγο σύγκλισης του Συλλόγου Διδασκόντων, οι ερωτηθέντες έδωσαν για: **1)** την προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού 286 (58,1%) απαντήσεις, **2)** την κατανομή δαπανών λειτουργίας ή επισκευής σχολείου 149 (30,3%) απαντήσεις, **3)** την κατανομή των εξωδιδακτικών εργασιών 255 (51,8%) απαντήσεις, **4)** την κατανομή αρμοδιοτήτων 446 (90,7%) απαντήσεις, **5)** θέματα απαγόρευσης ή μη εισόδου διαφόρων ατόμων στο σχολείο 190 (38,6%) απαντήσεις, **6)** τον προγραμματισμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων 423 (86%) απαντήσεις, **7)** θέματα προβολής των δραστηριοτήτων του σχολείου 185 (37,6%) απαντήσεις, **8)** θέματα διοργάνωσης αθλητικών ή πολιτιστικών εκδηλώσεων 377 (76,6%) απαντήσεις, **9)** γενικότερα θέματα που αφορούν στη σχολική ζωή 362 (73,6%) απαντήσεις, **10)** θέματα υγείας και καθαριότητας του σχολείου 286 (58,1%) απαντήσεις, **11)** τη διακοπή των μαθημάτων κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες (καιρικές, υγείας) 52 (10,6%) απαντήσεις, **12)** την αντιμετώπιση προβλημάτων μαθητών με δύσκολη συμπεριφορά 258 (52,4%) απαντήσεις, **13)** ενισχυτική διδασκαλία και φροντιστηριακά τμήματα 235 (47,8%) απαντήσεις, **14)** θέματα παρέμβασης στο διδακτικό έργο από τρίτους 87 (17,7%) απαντήσεις, **15)** την οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων 134 (27,2%) απαντήσεις, **16)** τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 61 (12,4%) απαντήσεις, **17)** τη συνεργασία της σχολικής μονάδας με το Σύλλογο Γονέων 299 (60,8%) απαντήσεις, **18)** την ενημέρωση από το Σχολικό Σύμβουλο σε εκπαιδευτικά θέματα 310 (63%) απαντήσεις, **19)** τις εγγραφές μαθητών εκτός περιοχής 87 (17,7%) απαντήσεις, **20)** την επιλογή σημαιοφόρων και παραστατών 406 (82,5%) απαντήσεις, **21)** την επιλογή Υποδιευθυντή 177 (36%) απαντήσεις, **22)** την ενημέρωση για θέματα που τίθενται στη Σχολική Επιτροπή 120 (24,4%) απαντήσεις, **23)** τις σχέσεις με συστεγαζόμενα σχολεία / α 88 (17,9%) απαντήσεις, **24)** τη συνεργασία με άλλα σχολεία 76 (15,4%) απαντήσεις και **25)** φιλανθρωπικούς εράνους 234 (47,6%) απαντήσεις (Ερώτηση 8 - Πίνακας 7).

Σχετικά με το αν προέκυψαν θέματα που θα έπρεπε να συζητηθούν από το Σύλλογο Διδασκόντων, κατά το διδακτικό έτος διεξαγωγής της έρευνας, και τα τακτοποίησε ο Διευθυντής μόνος του, 151 (30,7%) απάντησαν θετικά, 305 (62%) απάντησαν αρνητικά και 36 (7,3%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 9 - Πίνακας 8). Στην επόμενη ερώτηση, που ζητούνταν η καταγραφή των θεμάτων αυτών, 122 εκπαιδευτικοί κατέγραψαν 195 περιπτώσεις ζητημάτων, που κατά τη γνώμη τους θα έπρεπε να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης του Συλλόγου Διδασκόντων, αλλά τακτοποιήθηκαν από το Διευθυντή του σχολείου τους (Ερώτηση 10 - Πίνακας 9).

Στην ερώτηση αν υπάρχει στο σχολείο εσωτερικός κανονισμός που να ορίζει τον τρόπο λειτουργίας του Σ.Δ. και να παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεών του, 350 (71,2%) εκπαιδευτικοί απάντησαν όχι, 100 (20,3%) ναι και 42 (8,5%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 11 - Πίνακας 10).

Για την ενημέρωση του Συλλόγου Διδασκόντων σχετικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται για τα προβλήματα που συζητούνται στη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, 240 (48,8%) εκπαιδευτικοί απάντησαν όχι, 175 (35,6%) ναι και 77 (15,6%) δεν απάντησαν. Γι' αυτά που συζητούνται στη Σχολική Επιτροπή, 150 (30,5%) εκπαιδευτικοί απάντησαν όχι, 299 (60,8%) ναι και 43 (15,7%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 12.α & β - Πίνακας 11).

Στην ερώτηση αν ο Σύλλογος Διδασκόντων εναντιώθηκε σε παράτυπη εντολή Προϊσταμένου, 446 (90,7%) απάντησαν όχι και 46 (9,3%) ναι (Ερώτηση 13 - Πίνακας 12). Από τους 46 εκπαιδευτικούς που δήλωσαν ότι ο Σύλλογος Διδασκόντων του σχολείου τους εναντιώθηκε σε παράτυπη εντολή προϊσταμένου, 5 (10,9%) δεν ανέλυσαν τον τρόπο έκφρασης της διαφωνίας, 16 (34,8%) απάντησαν ότι αρνήθηκε ο Σύλλογος Διδασκόντων την εκτέλεση της εντολής, 19 (41,3%) ότι προχώρησε σε διαμαρτυρία σε ανώτερη ιεραρχικά προϊστάμενη αρχή και 6 (13%) ότι χρησιμοποίησε και τους δυο παραπάνω αναφερόμενους τρόπους αντίδρασης (Ερώτηση 14 - Πίνακας 13).

Σχετικά με το αν υπήρξαν συγκρούσεις μεταξύ του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων, 376 (76,4%) εκπαιδευτικοί απάντησαν όχι, 98 (19,9%) απάντησαν ναι και 18 (3,7%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 15 - Πίνακας 14). Από τους 98 εκπαιδευτικούς που απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση, 7 (7,1%) δεν απαρίθμησαν τους λόγους που αποτέλεσαν τις αιτίες των συγκρούσεων ενώ οι υπόλοιποι 92 (92,7%) ανέφεραν 157 συνολικά αιτίες σύγκρουσης (Ερώτηση 16 - Πίνακας 15).

Στην ερώτηση αν η ομαδοποίηση των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων επηρεάζει τη διαμόρφωση των τελικών αποφάσεών του, 276 (56,1%) εκπαιδευτικοί απάντησαν αρνητικά, 183 (37,2%) θετικά και 33 (6,7%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 17 Πίνακας 16). Από τους 183 που απάντησαν θετικά οι 125 κατέγραψαν 202 κριτήρια ομαδοποίησης των μελών των Συλλόγων Διδασκόντων (Ερώτηση 18 - Πίνακας 17).

Σχετικά με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών, ως μελών του Συλλόγου Διδασκόντων, σε συνεδριάσεις του Σχολικού Συμβουλίου, κατά τα πέντε (5) τελευταία χρόνια, 318 (64,6%) απάντησαν αρνητικά, 132 (26,8%) απάντησαν θετικά και 42 (8,6%) δεν έδωσαν απάντηση (Ερώτηση 19 - Πίνακας 18). Οι 132 που απάντησαν θετικά κατέγραψαν 194 θέματα συνεδριάσεων του Σχολικού Συμβουλίου στις οποίες συμμετείχαν (Ερώτηση 20).

Γ. Στάσεις και επιθυμίες των εκπαιδευτικών σχετικά με τη λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων (Ερωτήσεις 21 έως 24)

Στην ερώτηση ποιος πιστεύουν ότι πρέπει να ασκεί τη διοίκηση του σχολείου, 363 (73,8%) εκπαιδευτικοί σημείωσαν ότι προτιμούν αυτό να γίνεται με συνεργασία του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων, 78 (15,9%) εκπαιδευτικοί προτιμούν να την ασκεί ο Διευθυντής, 39 (7,9%) εκπαιδευτικοί προτίμησαν το Σύλλογο Διδασκόντων και 12 (2,4%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 21 - Πίνακας 19).

Για το αν ο Σύλλογος Διδασκόντων πρέπει να αποτελεί αυτοτελές διοικητικό όργανο, θετικά απάντησαν 225 (45,7%) εκπαιδευτικοί ενώ για το αν πρέπει να αποτελεί μέρος ενός ιεραρχικά δομημένου διοικητικού σχήματος θετικά απάντησαν 234 (47,6%) εκπαιδευτικοί. Στην ερώτηση αυτή δεν απάντησαν 33 (6,7%) εκπαιδευτικοί (Ερώτηση 22 - Πίνακας 20).

Σχετικά με την κατανομή των δραστηριοτήτων και των αρμοδιοτήτων, 416 (84,6%) εκπαιδευτικοί συμφωνούν να πραγματοποιείται με συνεργασία του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων, 63 (12,8%) να πραγματοποιείται με απόφαση μόνο του Συλλόγου Διδασκόντων, 4 (0,8%) να πραγματοποιείται με απόφαση του Διευθυντή και 9 (1,8%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 23 - Πίνακας 21).

Σχετικά με τα θέματα που θα ήθελαν να είναι στην απόλυτη αρμοδιότητα του Συλλόγου Διδασκόντων ή του Διευθυντή, οι εκπαιδευτικοί του δείγματος απάντησαν για: **1)** την προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού, στο Σύλλογο Διδασκόντων 310 (63%), στο Διευθυντή 136 (27,6%), και στους δυο 24 (4,9%) και 22 (4,5%) δεν απάντησαν, **2)** την κατανομή των εξωδιδασκτικών εργασιών, στο Σύλλογο Διδασκόντων 341 (69,3%), στο Διευθυντή 101 (20,5%), και στους δυο 26 (5,3%) και 24 (4,9%) δεν απάντησαν, **3)** την κατανομή αρμοδιοτήτων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 355 (72,2%), στο Διευθυντή 85 (17,3%), και στους δυο 33 (6,7%) και 19 (3,9%) δεν απάντησαν, **4)** τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 421 (85,6%), στο Διευθυντή 25 (5,1%), και στους δυο 27 (5,5%) και 19 (3,9%) δεν απάντησαν, **5)** τα θέματα που αφορούν στη σχολική ζωή, στο Σύλλογο Διδασκόντων 388 (78,9%), στο Διευθυντή 51 (10,4%), και στους δυο 31 (6,3%) και 22 (4,5%) δεν απάντησαν, **6)** τα θέματα υγείας και καθαριότητας του σχολείου, στο Σύλλογο Διδασκόντων 268 (54,5%), στο Διευθυντή 175 (35,6%), και στους δυο 27 (5,5%) και 22 (4,5%) δεν απάντησαν, **7)** την προβολή των δραστηριοτήτων του σχολείου, στο Σύλλογο Διδασκόντων 275 (55,9%), στο Διευθυντή 159 (32,3%), και στους δυο 30 (6,1%) και 28 (5,7%) δεν απάντησαν, **8)** τις δαπάνες λειτουργίας και

επισκευής του σχολείου, στο Σύλλογο Διδασκόντων 61 (12,4%), στο Διευθυντή 397 (80,7%), και στους δυο 10 (2%) και 24 (4,9%) δεν απάντησαν, **9**) τη διακοπή των μαθημάτων κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες (καιρού, υγείας κ.λπ.), στο Σύλλογο Διδασκόντων 276 (56,1%), στο Διευθυντή 150 (30,5%), και στους δυο 28 (5,7%) και 38 (7,7%) δεν απάντησαν, **10**) τα θέματα ενισχυτικής διδασκαλίας και φροντιστηριακών τμημάτων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 377 (76,6%), στο Διευθυντή 64 (13%), και στους δυο 28 (5,7%) και 23 (4,7%) δεν απάντησαν, **11**) τα θέματα παρέμβασης στο διδακτικό έργο από τρίτους, στο Σύλλογο Διδασκόντων 266 (54,1%), στο Διευθυντή 147 (29,9%), και στους δυο 24 (4,9%) και 55 (11,2%) δεν απάντησαν, **12**) την οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 300 (61%), στο Διευθυντή 133 (27%), και στους δυο 26 (5,3%) και 33 (6,7%) δεν απάντησαν, **13**) τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Σύλλογο Διδασκόντων 303 (61,6%), στο Διευθυντή 120 (24,4%), και στους δυο 25 (5,1%) και 44 (8,9%) δεν απάντησαν, **14**) τη συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 331 (67,3%), στο Διευθυντή 106 (21,5%), και στους δυο 34 (6,9%) και 21 (4,3%) δεν απάντησαν, **15**) θέματα ενημέρωσης από το Σχολικό Σύμβουλο σε θέματα εκπαίδευσης, στο Σύλλογο Διδασκόντων 320 (65%), στο Διευθυντή 123 (25%), και στους δυο 23 (4,7%) και 26 (5,3%) δεν απάντησαν, **16**) την επιλογή Υποδιευθυντών, στο Σύλλογο Διδασκόντων 357 (72,6%), στο Διευθυντή 76 (15,4%), και στους δυο 23 (4,7%) και 36 (7,3%) δεν απάντησαν, **17**) την ενημέρωση των όσων συζητούνται στη Σχολική Επιτροπή, στο Σύλλογο Διδασκόντων 185 (37,6%), στο Διευθυντή 253 (51,4%), και στους δυο 17 (3,5%) και 37 (7,5%) δεν απάντησαν, **18**) τις σχέσεις με συστεγαζόμενα σχολεία, στο Σύλλογο Διδασκόντων 199 (40,4%), στο Διευθυντή 225 (45,7%), και στους δυο 19 (3,9%) και 49 (10%) δεν απάντησαν, **19**) την οργάνωση εκδηλώσεων, επισκέψεων και εκθέσεων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 389 (79%), στο Διευθυντή 54 (11%), και στους δυο 25 (5,1%) και 24 (4,9%) δεν απάντησαν, **20**) την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος, στο Σύλλογο Διδασκόντων 253 (51,4%), στο Διευθυντή 189 (38,4%), και στους δυο 30 (6,1%) και 20 (4,1%) δεν απάντησαν, **21**) την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, στο Σύλλογο Διδασκόντων 228 (46,3%), στο Διευθυντή 158 (32,1%), και στους δυο 19 (3,9%) και 87 (17,7%) δεν απάντησαν, **22**) τον έλεγχο προσέλευσης και αποχώρησης των διδασκόντων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 100 (20,3%), στο Διευθυντή 348 (70,7%), και στους δυο 16 (3,3%) και 28 (5,7%) δεν απάντησαν, **23**) τον καθορισμό των εφημεριών, στο Σύλλογο Διδασκόντων 250 (50,8%), στο Διευθυντή 196 (39,8%), και στους δυο 30 (6,1%) και 16 (3,3%) δεν απάντησαν, **24**) την κατανομή των τάξεων, στο Σύλλογο Διδασκόντων 394 (80,1%), στο Διευθυντή 40 (8,1%), και στους δυο 41 (8,3%) και 17 (3,5%) δεν απάντησαν, **25**) τη συνεργασία με διάφορους φορείς, στο Σύλλογο Διδασκόντων 261 (53%), στο Διευθυντή 178 (36,2%), και στους δυο 27 (5,5%) και 26 (5,3%) δεν απάντησαν, **26**) τον καθορισμό παιδαγωγικών συναντήσεων στο χώρο της σχολικής μονάδας για τη συζήτηση θεμάτων και προβλημάτων που αφορούν στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς, στο Σύλλογο Διδασκόντων 312 (63,4%), στο Διευθυντή 116 (23,6%), και στους δυο 36 (7,3%) και 28 (5,7%) δεν απάντησαν, **27**) τον καθορισμό υπευθύνου για την υγιεινή του σχολείου, στο Σύλλογο Διδασκόντων 188 (38,2%), στο Διευθυντή 255 (51,8%), και στους δυο 28 (5,7%) και 21 (4,3%) δεν απάντησαν, **28**) τη μέριμνα της επισκευής και συντήρησης του σχολικού κτιρίου, στο Σύλλογο Διδασκόντων 40 (8,1%), στο Διευθυντή 416 (84,6%), και στους δυο 11 (2,2%) και 25 (5,1%) δεν απάντησαν, **29**) τον καθορισμό του χρόνου συνάντησης με τους γονείς των μαθητών για ενημέρωση, στο Σύλλογο Διδασκόντων 379 (77%), στο Διευθυντή 71 (14,4%), και στους δυο 18 (3,7%) και 24 (4,9%) δεν απάντησαν, **30**) την οργάνωση των οπτικοακουστικών μέσων και της βιβλιοθήκης, στο Σύλλογο Διδασκόντων 332 (67,5%), στο Διευθυντή 109 (22,1%), και στους δυο 26 (5,3%) και 25 (5,1%) δεν απάντησαν, **31**) τη χορήγηση κανονικών αδειών, στο Σύλλογο Διδασκόντων 48 (9,8%), στο Διευθυντή 408 (82,9%), και στους δυο 12 (2,4%) και 24 (4,9%) δεν απάντησαν, **32**) την εγγραφή μαθητών που δεν κατοικούν στην περιφέρεια του σχολείου, στο Σύλλογο Διδασκόντων 138 (28%), στο Διευθυντή 306 (62,2%), και στους δυο 24 (4,9%) και 24 (4,9%) δεν απάντησαν και

33) τον ορισμό των αναπληρωτών όσων απουσιάζουν έκτακτα, στο Σύλλογο Διδασκόντων 148 (30,1%), στο Διευθυντή 299 (60,8%), και στους δυο 26 (5,3%) και 19 (3,8%) δεν απάντησαν (Ερώτηση 24 - Πίνακας 22). Διευκρινίζουμε ότι ενώ δεν περιλαμβανόταν στην ερώτηση αυτή επιλογή «Και στους δύο (Σύλλογο Διδασκόντων και Διευθυντή)» πολλοί εκπαιδευτικοί συμπλήρωσαν και τις δυο περιπτώσεις. Έτσι, αποφασίσαμε οι διπλές καταγραφές να αναφερθούν με αυτήν την αντιστοίχιση. Όμως, μιας και ο Διευθυντής αποτελεί μέλος του Συλλόγου Διδασκόντων μιας σχολικής μονάδας, θεωρούμε ότι οι καταγραφές αυτών των περιπτώσεων ενισχύουν κατ' ουσία την απόδοση απόλυτης αρμοδιότητας στο Σύλλογο Διδασκόντων.

4. Διαπιστώσεις – Σχόλια

A. Από την καταγραφή των εμπειριών των εκπαιδευτικών σχετικά με τη λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων (Ερωτήσεις 7 έως 20)

Από τη μελέτη των στατιστικών συμπερασμάτων της ερώτησης 7, διαπιστώνεται ότι η μεγαλύτερη πυκνότητα συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων εμφανίζεται στις 5 φορές με 89 (18,1%) καταγραφές, κατόπιν στις 4 φορές με 54 (11%) καταγραφές και τέλος στις 10 με 43 (8,7%) καταγραφές. Αξίζει να αναφερθεί, και δεδομένου του γεγονότος ότι το ερωτηματολόγιο διακινήθηκε και συμπληρώθηκε στα τέλη του διδακτικού έτους 1997-1998 (Μάιος-Ιούνιος 1998), ότι η μεγαλύτερη συγκέντρωση απαντήσεων παρατηρείται από τις 4 έως τις 10 φορές με 291 (59,1%) συνολικά καταγραφές, πυκνότητα συνεδριάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων αρκετά ικανοποιητική για τη λειτουργία μιας σχολικής μονάδας. Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι και το γεγονός ότι 76 (15,5%) εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως ο Σύλλογος Διδασκόντων του σχολείου τους δε συνεδρίασε καμία φορά κατά το διδακτικό έτος πραγματοποίησης της έρευνας, κατά παράβαση τόσο της σχολικής νομοθεσίας -όπου απαιτείται η συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων τουλάχιστον 4 φορές ετησίως¹⁴- όσο και της δεοντολογίας για τον τρόπο λειτουργίας των σχολείων (Πίνακας 6).

Στην ερώτηση 8, τα θέματα που φάνηκε να αποτέλεσαν σε υψηλότερο ποσοστό λόγο σύγκλισης του Συλλόγου Διδασκόντων είναι η κατανομή αρμοδιοτήτων (446 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 90,7%), τα προγράμματα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (423 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 86%), η επιλογή σημαιοφόρων - παραστατών (406 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 82,5%), οι αθλητικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις (377 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 76,6%), τα θέματα σχολικής ζωής (362 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 73,6%), η ενημέρωση από το Σχολικό Σύμβουλο για εκπαιδευτικά θέματα (310 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 63%), η συνεργασία της σχολικής μονάδας με το Σύλλογο Γονέων (299 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 60,8%), η προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού και τα θέματα υγείας και καθαριότητας του σχολείου (286 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 58,1%), η αντιμετώπιση μαθητών με δύσκολη συμπεριφορά (258 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 52,4%) και η κατανομή εξωδιδασκτικών εργασιών (255 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 51,8%). Αξίζει να σημειωθεί ότι σε άλλα θέματα, που θα αναμενόταν να αποτελούν συχνότερα λόγο σύγκλισης του Συλλόγου Διδασκόντων, όπως η συμμετοχή των σχολείων σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (61 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 12,4%), η ενημέρωση για θέματα που συζητήθηκαν στη Σχολική Επιτροπή (120 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 24,4%) και η κατανομή των δαπανών λειτουργίας ή επισκευής των σχολείων (149 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 30,3%) δεν παρουσιάστηκε υψηλό ποσοστό καταγραφών (Πίνακας 7). Στην ανοικτή υποερώτηση 8.26, όπου ζητούνταν η καταγραφή άλλων λόγων σύγκλισης του Συλλόγου Διδασκόντων, 13 εκπαιδευτικοί σημείωσαν 16 διαφορετικούς λόγους, που αναφερόταν σε θέματα καταστροφών της σχολικής περιουσίας, στη συζήτηση διαφωνιών του Διευθυντή με τους εκπαιδευτικούς, στην αντιμετώπιση επίκαιρων θεμάτων και στη συζήτηση καταγγελιών γονέων για δασκάλους.

Στην ερώτηση 10, σχετικά με τα θέματα που θα ήθελαν οι εκπαιδευτικοί να συζητηθούν σε συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων αλλά τα τακτοποίησε μόνος του ο Διευθυντής, σημειώθηκαν από 122 εκπαιδευτικούς 195 καταγραφές. Σ' αυτές υπερτερούν τα θέματα οικονομικής φύσεως με 77 καταγραφές, ακολουθούν τα θέματα διοίκησης με 73 καταγραφές και τα εκπαιδευτικά με 45 καταγραφές (Πίνακας 9).

Στην ερώτηση 12, σχετικά με το αν ενημερώνεται ο Σύλλογος Διδασκόντων για τις αποφάσεις που λαμβάνονται στη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας και στη Σχολική Επιτροπή, διαπιστώνεται ότι για την πρώτη περίπτωση μικρός αριθμός (175 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 35,6%) λαμβάνει γνώση, ενώ για τη δεύτερη περίπτωση ο αριθμός αυτός (299 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 60,8%) είναι αυξημένος αλλά όχι και απόλυτα ικανοποιητικός (Πίνακας 11). Μη λαμβάνοντας γνώση ο εκπαιδευτικός για τις αποφάσεις που αφορούν αυτόν και τη σχολική μονάδα του, παραμερίζεται και δε συμμετέχει στην αναζήτηση της καλύτερης, κάθε φορά, λύσης κάθε πιθανού προβλήματος που τον αφορά, άμεσα ή έμμεσα.

Αρκετά σημαντικά είναι τα στατιστικά συμπεράσματα από την ερώτηση 15, όπου 98 (19,9%) εκπαιδευτικοί, δηλαδή περίπου το 1/5 του δείγματος, δήλωσαν ότι υπήρξαν συγκρούσεις του Συλλόγου Διδασκόντων με το Διευθυντή της σχολικής μονάδας (Πίνακας 14). Οι 92 από αυτούς, στην ερώτηση 16, κατέγραψαν 157 συνολικά αιτίες σύγκρουσης τις οποίες καταναίμαμε στην κατηγορία των διοικητικών θεμάτων και στην κατηγορία των εκπαιδευτικών θεμάτων. Τα διοικητικά θέματα περιλαμβάνουν και το μεγαλύτερο όγκο καταγραφών με 107 αιτίες, όπου υπερτερούν αριθμητικά με 29 καταγραφές τα θέματα ανάθεσης καθηκόντων, καθορισμού αρμοδιοτήτων και κατανομής τάξεων και ακολουθούν με 21 καταγραφές τα θέματα ανάρμοστης συμπεριφοράς και συγκεντρωτισμού του Διευθυντή, κατάχρησης εξουσίας και παράκαμψης των αποφάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων. Τα εκπαιδευτικά θέματα περιλαμβάνουν 50 καταγραφές όπου υπερτερούν αριθμητικά με 35 καταγραφές τα θέματα υλοποίησης προγραμμάτων, δραστηριοτήτων της σχολικής ζωής και εκδρομών και ακολουθούν με 14 καταγραφές τα θέματα που σχετίζονται με τον καταρτισμό του ωρολογίου προγράμματος. Το διπλάσιο του αριθμού των καταγραφών που αναφέρονται σε αιτίες σύγκρουσης που αφορούν σε θέματα διοίκησης έναντι αυτών που αφορούν σε εκπαιδευτικά θέματα δίνει και το στίγμα του σημείου τριβής του Συλλόγου Διδασκόντων με το Διευθυντή (Πίνακας 15).

Τα στατιστικά συμπεράσματα από την ερώτηση 17, όπου περισσότεροι από το 1/3 περίπου του δείγματος (183 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 37,2%) απάντησαν θετικά στο ότι η ομαδοποίηση των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων επηρεάζει τη διαμόρφωση των τελικών αποφάσεών του, καταδεικνύουν το ρόλο των ομάδων στη λειτουργία των σχολείων. Από τους 183, στην ερώτηση 18, οι 125 κατέγραψαν 202 αιτίες ομαδοποίησης. Απ' αυτές, οι 78 (38,6%) καταγραφές αφορούν φιλικές και κοινωνικές σχέσεις, οι 35 (17,3%) κοινές πολιτικές πεποιθήσεις, οι 24 (11,9%) κοινές προσωπικές απόψεις και επιθυμίες και οι 21 (10,4%) ηλικιακή σύγκλιση των εκπαιδευτικών που ομαδοποιούνται. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο 16 (7,9%) καταγραφές αναφέρονται στην ομαδοποίηση με βάση αποκλειστικά την αξιολόγηση των προτάσεων που συζητούνται κάθε φορά με γενικότερο σκοπό την καλύτερη λειτουργία της σχολικής μονάδας. Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι ότι οι πολιτικές πεποιθήσεις αποτελούν, σε σημαντικό ποσοστό, παράμετρο ομαδοποίησης των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων και άρα τους κατευθύνουν στη λήψη αποφάσεων και στη διαμόρφωση των σχέσεων τους (Πίνακας 17).

B. Από τις στάσεις και επιθυμίες των εκπαιδευτικών σχετικά με τη λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων (Ερωτήσεις 21 έως 24)

Από τις απαντήσεις που καταγράφηκαν στην ερώτηση 21, σχετικά με το ποιος πρέπει να ασκεί τη διοίκηση του σχολείου, γίνεται φανερό ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών θέλει να αποτελεί έργο συνεργασίας

του Συλλόγου Διδασκόντων και του Διευθυντή (363 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 73,8%). Από τους 78 εκπαιδευτικούς που προτιμούν να την ασκεί αποκλειστικά ο Διευθυντής, οι 21 είχαν δηλώσει ότι διετέλεσαν Διευθυντές. Οι 52 από όσους δήλωσαν ότι διετέλεσαν Διευθυντές συμφωνούν με την πλειοψηφία των όσων δεν είχαν ανάλογη εμπειρία και επιθυμούν τη συνεργασία του Συλλόγου Διδασκόντων και του Διευθυντή ενώ οι 4 δήλωσαν ότι επιθυμούν να αποτελεί έργο αποκλειστικά του Συλλόγου Διδασκόντων. Ο μεγάλος αριθμός των εκπαιδευτικών που επιθυμεί η διοίκηση να αποτελεί έργο του Συλλόγου Διδασκόντων και του Διευθυντή, ακόμη και από αυτούς που διετέλεσαν Διευθυντές, αποδεικνύει ότι είναι δύσκολο καθήκον η διοίκηση του σχολείου και ότι είναι καλύτερο να αποτελεί συλλογική ευθύνη και όχι μέλημα ενός ανθρώπου. Τα συμπεράσματα αυτά οδηγούν στη διαπίστωση ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης επιθυμούν η διοίκηση του σχολείου να ασκείται με δημοκρατικό τρόπο μέσα από τις συλλογικές αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων.

Ενισχυτικά στις διαπιστώσεις από την ερώτηση 21 είναι και τα συμπεράσματα της ερώτησης 23 όπου σχετικά με τίνος απόφαση πρέπει να γίνεται η κατανομή των δραστηριοτήτων και των αρμοδιοτήτων, η συντριπτική πλειοψηφία των 416 (84,6%) εκπαιδευτικών επιθυμεί αυτό να γίνεται με συνεργασία του Συλλόγου Διδασκόντων και του Διευθυντή. Στην ερώτηση αυτή, κανείς από όσους δήλωσαν ότι διετέλεσαν Διευθυντές δεν επιθυμεί να αποτελεί αποκλειστική απόφαση του Διευθυντή, 66 επιθυμούν τη συνεργασία Συλλόγου Διδασκόντων και Διευθυντή και 12 επιθυμούν την αποκλειστικότητα του Συλλόγου Διδασκόντων στο θέμα αυτό. Η μελέτη των παραπάνω στατιστικών στοιχείων μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι για τις αποφάσεις κατανομής αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων -θέματα που αποτελούν σε σημαντικό ποσοστό πιθανές αιτίες σύγκρουσης των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε μια σχολική μονάδα, σύμφωνα με την ερώτηση 15- όλοι, διευθυντές ή μη, επιθυμούν να λαμβάνονται με συλλογική ευθύνη.

Αρκετά σημαντικές διαπιστώσεις -θυμίζοντας ότι θεωρούμε πως οι καταγραφές των περιπτώσεων που αναφέρουν «Και στους δύο» ενισχύουν κατ' ουσία την απόδοση απόλυτης αρμοδιότητας στο Σύλλογο Διδασκόντων- εξάγονται και από τα στατιστικά συμπεράσματα των υποερωτήσεων της ερώτησης 24 σχετικά με την επιθυμία απόδοσης απόλυτης αρμοδιότητας στο Σύλλογο Διδασκόντων ή στο Διευθυντή στα θέματα που απαριθμούνται. Μια πρώτη διαπίστωση αποτελεί ότι από τις 33 υποερωτήσεις μόνο οι 10 απαντήθηκαν με ποσοστό λιγότερο από 50% στην προτίμηση απόλυτης αρμοδιότητας του Συλλόγου Διδασκόντων. Καμιά υποερώτηση από αυτές τις 10 δεν αναφέρεται σε θέματα εκπαίδευσης, στα οποία οι εκπαιδευτικοί δίνουν απόλυτο προβάδισμα στο Σύλλογο Διδασκόντων. Και οι 10 υποερωτήσεις αναφέρονται σε θέματα διοίκησης. Ότι σχετίζεται με τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση εκδηλώσεων (υποερώτηση 24.4, 421 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 85,6% και υποερώτηση 24.19, 389 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 79%), την κατανομή τάξεων (υποερώτηση 24.24, 394 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 80,1%), αρμοδιοτήτων (υποερώτηση 24.3, 355 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 72,2%) και εξωδιδασκτικών εργασιών (υποερώτηση 24.2, 341 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 69,3%), δηλαδή τις εργασιακές σχέσεις και τα καθήκοντα των εκπαιδευτικών ενός σχολείου, συγκεντρώνει τις προτιμήσεις σχετικά με την επιθυμία απόδοσης απόλυτης αρμοδιότητας στο Σύλλογο Διδασκόντων. Παράλληλα, διαφαίνεται ότι τα θέματα εφαρμογής της διοίκησης αποδίδονται στο Διευθυντή, όπως η μέριμνα της επισκευής και συντήρησης του σχολικού κτιρίου (υποερώτηση 24.28, 416 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 84,6%), η χορήγηση κανονικών αδειών (υποερώτηση 24.31, 408 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 82,9%) -παρότι δεν έχει σήμερα νομοθετικά το δικαίωμα αυτό-, οι δαπάνες λειτουργίας και επισκευής του σχολείου (υποερώτηση 24.8, 397 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 80,7%) -σε συνδυασμό με τη μέριμνα επισκευής και συντήρησης του σχολείου-, ο ορισμός των αναπληρωτών όσων απουσιάζουν έκτακτα (υποερώτηση 24.33, 299 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 60,8%) και ο καθορισμός υπευθύνου για την υγιεινή του σχολείου (υποερώτηση 24.27, 255 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 51,8%).

Στην υποερώτηση 24.16, που αναφέρεται στην απόδοση απόλυτης αρμοδιότητας για την επιλογή του Υποδιευθυντή, 357 (72,6%) εκπαιδευτικοί την αποδίδουν στο Σύλλογο Διδασκόντων, 76 (15,4%) στο Διευθυντή και 23 (4,7%) και στους δύο. Από τους 79 που είχαν δηλώσει ότι διετέλεσαν Διευθυντές οι 13 δήλωσαν ότι επιθυμούν, για το θέμα αυτό, η απόλυτη αρμοδιότητα να ανήκει στο Διευθυντή, ενώ οι 59 στο Σύλλογο Διδασκόντων. Παρατηρείται ότι το θέμα του Υποδιευθυντή, απασχολεί τους εκπαιδευτικούς και προτιμούν να αποτελεί απόλυτη αρμοδιότητα του Συλλόγου Διδασκόντων ο ορισμός του. Ο ορισμός του με αυτόν τον τρόπο αποτελεί αντιστάθμισμα του ορισμού του Διευθυντή που γίνεται από τη Διοίκηση.

Στην υποερώτηση 24.21, που αναφέρεται στην απόδοση απόλυτης αρμοδιότητας για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, και δεδομένου του γεγονότος ότι την εποχή που εξελισσόταν η έρευνα το θέμα αυτό αποτελούσε επίκαιρο ζήτημα μεταξύ εκπαιδευτικών και Υπουργείου Παιδείας¹⁵, παρατηρείται ένα μοίρασμα των απόψεων με ελαφρό προβάδισμα στην απόδοση απόλυτης αρμοδιότητας στο Σύλλογο Διδασκόντων (228 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 46,3%) έναντι στο Διευθυντή (158 εκπαιδευτικοί - ποσοστό 32,1%). Για την υποερώτηση αυτή θα διευκρινίσουμε ότι από τους 79 που δήλωσαν ότι διετέλεσαν Διευθυντές, οι 67 απάντησαν στη συγκεκριμένη υποερώτηση. Απ' αυτούς, οι 28 έδωσαν την απόλυτη αρμοδιότητα για το συγκεκριμένο θέμα στο Σύλλογο Διδασκόντων, οι 34 στο Διευθυντή και οι 5 και στους δύο. Ακόμη και θεωρώντας ότι οι 5 που απάντησαν και στους δυο ενισχύουν το Σύλλογο Διδασκόντων, οι αντίστοιχες καταγραφές υπολείπονται της προτίμησης των Διευθυντών για την απόδοση απόλυτης αρμοδιότητας στο Διευθυντή έναντι αυτής για το Σύλλογο Διδασκόντων.

Στην υποερώτηση 24.31, όπου ζητείται η επιθυμία απόδοσης απόλυτης αρμοδιότητας για το θέμα της χορήγησης κανονικών αδειών, παρότι ανάλογο δικαίωμα δίνεται μόνο στο Προϊστάμενο του Γραφείου Εκπαίδευσης που ανήκει η σχολική μονάδα και κατ' επέκταση και ο εκπαιδευτικός, παρατηρείται ότι 408 (82,9%) εκπαιδευτικοί εκφράζουν την επιθυμία να αποτελεί απόλυτη αρμοδιότητα του Διευθυντή της σχολικής μονάδας. Αυτό συνάδει και με τον υψηλό αριθμό των 299 (60,8%) καταγραφών στην υποερώτηση 24.33, σχετικά με την απόλυτη αρμοδιότητα καθορισμού αναπληρωτών των έκτακτα απουσιαζόντων εκπαιδευτικών. Οι διαπιστώσεις αυτές αφήνουν να διαφανεί μια τάση επιθυμίας των εκπαιδευτικών να μετατεθεί το δικαίωμα χορήγησης κανονικών αδειών -ή μέρος αυτού- από τον Προϊστάμενο Γραφείου στο Διευθυντή της σχολικής μονάδας. Επίσης, το θέμα της αναπλήρωσης εκ των ενόντων των ωρών όσων εκπαιδευτικών απουσιάζουν εκτάκτως, στο οποίο αποδίδεται η απόλυτη αρμοδιότητα με μεγάλο ποσοστό στο Διευθυντή, προσανατολίζει, και δεδομένης της έλλειψης σαφούς νομοθετικής ρύθμισης για την περίπτωση αυτή, στον τρόπο της διευθέτησης του από την επιθυμία των εκπαιδευτικών που αποτελεί και έμμεση κατάθεση της εμπειρίας τους από τη σχολική πρακτική.

5. Προτάσεις

Από την παρουσίαση και ανάλυση των στοιχείων της έρευνας γίνεται φανερό ότι ο ρόλος του Συλλόγου των Διδασκόντων και η συμβολή του στη γενικότερη λειτουργία του σχολείου είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Με την έννοια «*λειτουργία*» πρέπει να δεχτούμε ένα σύνολο ενεργειών, δράσεων και πρωτοβουλιών, που αναπτύσσονται καθημερινά στη σχολική μονάδα και που ως στόχο έχουν την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, οι οποίες στηρίζονται σε ένα σύνολο αρχών και κανόνων. Έτσι, έχουμε τη «*μορφωτική*», την «*κοινωνική*» και την «*παιδαγωγική*» *λειτουργία* του σχολείου. Όλες μαζί υπηρετούν το σκοπό της εκπαίδευσης συμβάλλοντας στην «ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων του μαθητή»¹⁶ σύμφωνα με την εικόνα που επικρατεί για τον άνθρωπο στις μέρες μας.

Ακόμη αν ληφθεί υπόψη ότι η σχολική μονάδα είναι κύρια χώρος ανθρώπινης δράσης, τότε η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της, πρέπει να στηριχθεί στη λειτουργία της *διοίκησης* που απαιτεί α) οργανωτική

δομή, β) προγραμματισμό ενεργειών, γ) υλοποίηση δράσεων, δ) έλεγχο πραγματοποίησης τους, ε) αποτίμηση ή αξιολόγηση αποτελεσμάτων και τέλος στ) επανακαθορισμό ή πιθανή διόρθωση του αρχικού σχεδιασμού¹⁷.

Η διοίκηση, στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, στηρίζεται σε δυο πόλους, στο Διευθυντή του Σχολείου και στο Σύλλογο Διδασκόντων. Ο πρώτος είναι μέλος του δεύτερου και συμμετέχει σ' αυτόν προεδρεύοντας στις συνεδριάσεις του κατά το σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων. Κυρίως όμως, αποτελεί όργανο εκτέλεσης και ελέγχου υλοποίησης των αποφάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων. Ωστόσο, ο δεύτερος πόλος πρέπει να είναι και να αποτελεί στρατηγικό-επιτελικό όργανο της διοίκησης της σχολικής μονάδας. Η ευθύνη για την **εύρυθμη λειτουργία** της ανήκει και στους δύο πόλους της και ο καθένας οφείλει να αναλαμβάνει το μερίδιό του σ' αυτήν.

Η έλλειψη σαφούς νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων, δεκαπέντε (15) σχεδόν χρόνια μετά την ψήφιση του σχετικού νόμου πλαισίου 1566/85, έγινε φανερό ότι δημιουργεί προβλήματα και αποτελεί σημείο τριβής τόσο μεταξύ των εκπαιδευτικών, όσο μεταξύ των εκπαιδευτικών και του Διευθυντή του σχολείου, του Συλλόγου Γονέων και των άλλων εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση φορέων π.χ. Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να δυσχεραίνεται η σχολική ζωή, επιβαρύνοντας τελικά αυτή καθ' εαυτή την εκπαιδευτική πράξη και την ποιότητά της. Ακόμη, ο τρόπος επιλογής των Διευθυντών αλλά και η έλλειψη επιμόρφωσής τους¹⁸ στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και των άλλων πόρων των σχολικών μονάδων οδηγεί σε μια τυπική οργάνωση και λειτουργία τους, τέτοιας που να τις αποκόπτει από τον κοινωνικό μικροπερίγυρό τους και το «γίγνεσθαι» σ' αυτόν.

Ωστόσο, με την πρόσφατη έκδοση του Π.Δ. 201/98 για την «Οργάνωση και λειτουργία των Δημοτικών Σχολείων», έγινε προσπάθεια αντιμετώπισης αρκετών και εξειδικευμένων θεμάτων που αφορούν στις προαναφερόμενες σχέσεις. Παρά ταύτα όμως, για ορισμένα θέματα εκκρεμεί η ρύθμισή τους. Επίσης, η χρήση σε αρκετά σημεία διαφορετικών ορολογιών, όπως «... βιβλίο πράξεων διδακτικού προσωπικού ...» (Π.Δ. 201/98, Άρθρο 11, παρ. 1, εδάφιο Ε'), στο οποίο προβλέπεται η καταγραφή της ημέρας και ώρας συνεργασίας γονέων και εκπαιδευτικών, και το οποίο δεν αναφέρεται στα βιβλία που τηρούνται στο δημοτικό σχολείο (Π.Δ. 201/98, Άρθρο 6, παράγραφος Α'), δημιουργεί συγχύσεις.

Το περιγραφικό νομοθετικό πλαίσιο για τη λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων πρέπει να αποσαφηνισθεί και: **1)** μέσα από μια αποσυγκεντρωτική αντίληψη¹⁹ για τη διοίκηση να εκχωρηθούν αρμοδιότητες και να μεταφερθούν αυτές από την κεντρική διοίκηση στο επίπεδο της σχολικής μονάδας (π.χ. χορήγηση κανονικών αδειών), ώστε τα όποια ιδιαίτερα προβλήματα αναφέρονται σ' αυτήν να διευθετούνται στη γέννησή τους ως εσωτερική τους υπόθεση, **2)** να εκδοθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Ν. 1566/85 Υπουργική Απόφαση, στην οποία να αποφεύγονται γενικότητες του τύπου «όποτε κρίνει σκόπιμο», όπως αυτές που περιέχονται στο παραπάνω άρθρο και που αποτελούν συγκρουσιακά σημεία μεταξύ του προσωπικού των σχολικών μονάδων δυσχεραίνοντας τη λειτουργία τους αντί να την εξομαλύνουν, **3)** να συμπληρωθούν και να καθορισθούν με ακρίβεια οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης της σχολικής μονάδας (Διευθυντής, Υποδιευθυντής, Σύλλογος Διδασκόντων), **4)** να καταρτισθεί εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Συλλόγου Διδασκόντων κατά σχολική μονάδα, στον οποίο να προβλέπονται θέματα όπως η τακτική λειτουργία πέραν των ελάχιστα αναγκαίων συνεδριάσεων που προβλέπονται από το σχετικό άρθρο του Ν.1566/85 η προετοιμασία των συνεδριάσεων (έκδοση πρόσκλησης, καθορισμός θεμάτων, εισηγητών και περίληψης εισηγήσεων²⁰) κ.ά. και τέλος **5)** να δοθούν κίνητρα στα μέλη του Συλλόγου των Διδασκόντων για συμμετοχικότητα και ανάληψη δημιουργικών πρωτοβουλιών και δράσεων, η έλλειψη των οποίων σήμερα μειώνει τη φέρουσα ικανότητα της σχολικής μονάδας ως μέρους της δομής του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Αν οι παραπάνω προτάσεις γίνουν αποδεκτές και υλοποιηθούν, ως βασικές προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Συλλόγου των Διδασκόντων ως συλλογικού οργάνου διοίκησης της σχολικής μονάδας, τότε θεωρούμε βέβαιο ότι ένα ισχυρό

εργαλείο διοίκησης, οργάνωσης, σχεδιασμού, ανάληψης πρωτοβουλιών και παραγωγής τελικού εκπαιδευτικού προϊόντος θα ενεργοποιηθεί, συμβάλλοντας στην αύξηση των μεγεθών της ποιότητας αλλά και της ποσότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης

Πίνακας 1 - Ερώτηση 1: Κατανομή φύλου ερωτηθέντων

ΦΥΛΟ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Άνδρας	233	47,4
Γυναίκα	259	52,6
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 2 - Ερώτηση 2: Κατανομή ειδικοτήτων

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δάσκαλος	456	92,7
Ειδικότητες	36	7,3
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 3 - Ερώτηση 3: Κατανομή σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας σε πολυθέσιο σχολείο

ΧΡΟΝΙΑ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1 έως 5	111	22,6
6 έως 10	174	35,4
11 έως 15	113	23,0
16 έως 20	47	9,5
21 έως 25	31	6,3
26 έως 30	10	2,0
Δεν απάντησαν	6	1,2
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 4 - Ερώτηση 4: Κατανομή σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας στο τελευταίο σχολείο

ΧΡΟΝΙΑ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1 έως 5	299	60,8
6 έως 10	127	25,8
11 έως 15	37	7,5
16 έως 20	9	1,8
21 έως 25	1	0,2
26 έως 30	1	0,2
Δεν απάντησαν	18	3,7
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 5 - Ερώτηση 5: Κατανομή σύμφωνα με το αν διετέλεσαν Διευθυντές σχολείων

ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δάσκαλος	403	81,9
Διευθυντής	79	16,1
Δεν απάντησαν	10	2,0
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 6 - Ερώτηση 7: Κατανομή σύμφωνα με το πόσες φορές συνεδρίασε ο Σύλλογος Διδασκόντων

ΦΟΡΕΣ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
0	76	15,5
1	11	2,2
2	25	5,1
3	38	7,7
4	54	11,0
5	89	18,1
6	34	6,9
7	33	6,7
8	30	6,1
9	8	1,6
10	43	8,7
11	1	0,2
12	8	1,6
13	2	0,4
15	21	4,3
>15	19	3,9
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 7 - Ερώτηση 8: Κατανομή σύμφωνα με τα θέματα που αποτέλεσαν λόγο σύγκλισης του Συλλόγου Διδασκόντων

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΑΝ ΛΟΓΟ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1) Προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού	286	58,1
2) Κατανομή δαπανών λειτουργίας ή επισκευής σχολείου	149	30,3
3) Κατανομή των εξωδιδασκικών εργασιών	255	51,8
4) Κατανομή αρμοδιοτήτων	446	90,7
5) Θέματα απαγόρευσης ή μη εισόδου διαφόρων ατόμων στο σχολείο	190	38,6
6) Προγραμματισμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων	423	86
7) Θέματα προβολής των δραστηριοτήτων του σχολείου	185	37,6
8) Θέματα διοργάνωσης αθλητικών ή πολιτιστικών εκδηλώσεων	377	76,6
9) Γενικότερα θέματα που αφορούν στη σχολική ζωή	362	73,6
10) Θέματα υγείας και καθαριότητας του σχολείου	286	58,1
11) Διακοπή των μαθημάτων κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες (καιρικές, υγείας	52	10,6
12) Αντιμέτωπιση προβλημάτων μαθητών με δύσκολη συμπεριφορά	258	52,4
13) Ενισχυτική διδασκαλία και φροντιστηριακά τμήματα	235	47,8
14) Θέματα παρέμβασης στο διδακτικό έργο από τρίτους	87	17,7
15) Οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων	134	27,2
16) Συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	61	12,4
17) Συνεργασία της σχολικής μονάδας με το Σύλλογο Γονέων	299	60,8
18) Ενημέρωση από το Σχολικό Σύμβουλο σε εκπαιδευτικά θέματα	310	63
19) Εγγραφές μαθητών εκτός περιοχής	87	17,7
20) Επιλογή σηματοφόρων και παραστατών	406	82,5
21) Επιλογή Υποδιευθυντή	177	36
22) Ενημέρωση για θέματα που τίθενται στη Σχολική Επιτροπή	120	24,4
23) Σχέσεις με συσχετιζόμενα σχολεία / α	88	17,9
24) Συνεργασία με άλλα σχολεία	76	15,4
25) Φιλανθρωπικοί έρανοι	234	47,6

Πίνακας 8 - Ερώτηση 9: Κατανομή σύμφωνα με τον προέκυψαν θέματα που τα τακτοποίησε ο Διευθυντής

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Προέκυψαν	151	30,7
Δεν προέκυψαν	305	62,0
Δεν απάντησαν	36	7,3
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 9 - Ερώτηση 10: Κατανομή καταγραφών για τα θέματα που τακτοποιήθηκαν από το Διευθυντή χωρίς να συζητηθούν από το Σύλλογο Διδασκόντων

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΦΟΡΕΣ
Κτιριακά	45
Οικονομική διαχείριση	28
Καθαρίστρια	2
Σχολικός συνεταιρισμός	1
Ενίσχυση απόρων μαθητών	1
ΣΥΝΟΛΟ	77
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΦΟΡΕΣ
Εγγραφές μαθητών	15
Σχέσεις με το Σύλλογο Γονέων	13
Λειτουργία σχολείου	10
Κατανομή αρμοδιοτήτων	9
Καταγγελίες γονέων	8
Σχέσεις με συσχετιζόμενα σχολεία	7
Καθαριότητα - Υγεία - Ασφάλεια	5
Επίσκεψη προσώπων στο σχολείο	3
Κυλικείο	1
Προβλήματα εκπαιδευτικών	1
Επιλογή υποδιευθυντή	1
ΣΥΝΟΛΟ	73
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΦΟΡΕΣ
Δραστηριότητες σχολικής ζωής	18
Προμήθεια εποπτικού υλικού	8
Μαθητές με δύσκολη συμπεριφορά	7
Συνεργασία με άλλους φορείς	6
Ωρολόγιο πρόγραμμα	3
Επιμόρφωση	3
ΣΥΝΟΛΟ	45

Πίνακας 10 - Ερώτηση 11: Κατανομή σχετικά με το αν υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Συλλόγου Διδασκόντων

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Υπάρχει	100	20,3
Δεν υπάρχει	350	71,2
Δεν απάντησαν	42	8,5
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 11 - Ερώτηση 12 α & β: Κατανομή σχετικά με το αν ενημερώνονται οι εκπαιδευτικοί για τις αποφάσεις που λαμβάνονται στη Δημοτική και στη Σχολική Επιτροπή

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ενημερώνονται	240	48,8
Δεν ενημερώνονται	175	35,6
Δεν απάντησαν	77	15,6
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0
ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ενημερώνονται	150	30,5
Δεν ενημερώνονται	299	60,8
Δεν απάντησαν	43	8,7
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 12 - Ερώτηση 13: Κατανομή σχετικά με το αν εναντιώθηκε ο Σύλλογος Διδασκόντων σε παράτυπη εντολή

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Εναντιώθηκε	46	9,3
Δεν εναντιώθηκε	446	90,7
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 13 - Ερώτηση 14: Κατανομή σχετικά με τον τρόπο αντίδρασης σε παράτυπη εντολή

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Άρνηση εκτέλεσης	16	34,8
Διαμαρτυρία σε προϊστάμενη αρχή	19	41,3
Και οι δυο τρόποι	6	13
Δε διεκρίνισαν	5	10,9
ΣΥΝΟΛΟ	46	100,0

Πίνακας 14- Ερώτηση 15: Κατανομή σχετικά με τον υπήρξαν συγκρούσεις Διευθυντή και Συλλόγου Διδασκόντων

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Υπήρξαν	98	19,9
Δεν υπήρξαν	376	76,4
Δεν απάντησαν	18	3,7
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 15 - Ερώτηση 16: Κατανομή καταγραφών για τα θέματα που αποτέλεσαν λόγους σύγκρουσης μεταξύ του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων

Απαριθμίσαν λόγους σύγκρουσης	92
Δεν απαριθμίσαν λόγους σύγκρουσης	7
ΣΥΝΟΛΟ	99
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ
Ανάθεση καθηκόντων - Καταμερισμός αρμοδιοτήτων - Κατανομή τάξεων	29
Ανάρμοστη συμπεριφορά Διευθυντή - Κατάχρηση εξουσίας - Συγκεντρωτισμός - Παράκαμψη αποφάσεων Συλλόγου Διδασκόντων	21
Διοικητικά θέματα - Λειτουργία σχολείου - Καθαριότητα - Θέρμανση	19
Κάλυψη ωρών απουσιάζοντων εκπαιδευτικών - Ωράριο - Υπηρεσίες	17
Διαπροσωπικές συγκρούσεις	8
Συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων	7
Προβλήματα με συστεγαζόμενα σχολεία	2
Εγγραφές μαθητών	2
Παρεμβάσεις τρίτων στο διδακτικό έργο	2
ΣΥΝΟΛΟ	107
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ
Δραστηριότητες σχολικής ζωής - Εκδρομές - Υλοποίηση προγραμμάτων	35
Ωρολόγιο πρόγραμμα	14
Μαθητές με δύσκολη συμπεριφορά	1
ΣΥΝΟΛΟ	50

Πίνακας 16 - Ερώτηση 17: Κατανομή σχετικά με τον η ομαδοποίηση των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων επηρεάζει τη διαμόρφωση των αποφάσεών του

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Επηρεάζει	183	37,2
Δεν επηρεάζει	276	56,1
Δεν απάντησαν	33	6,7
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 17 - Ερώτηση 18: Κατανομή και παραγών για τα θέματα που αποτέλεσαν κριτήρια ομαδοποίησης των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων

Απαριθμήσαν κριτήρια ομαδοποίησης	125
Δεν απαριθμήσαν κριτήρια ομαδοποίησης	58
ΣΥΝΟΛΟ	183
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΑΤΑΓΓΡΑΦΕΣ
Φιλικές και κοινωνικές σχέσεις	78
Κοινές πολιτικές πεποιθήσεις	35
Προσωπικές επιθυμίες και κριτήρια	24
Ηλικία	21
Διάφοροι λόγοι	17
Αξιολόγηση προτάσεων	16
Ειδικότητες	5
Φύλο	4
Ιδιαίτερες σχέσεις με το Διευθυντή	2
ΣΥΝΟΛΟ	202

Πίνακας 18 - Ερώτηση 19: Κατανομή σχετικά με το αν συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί σε συνεδριάσεις του Σχολικού Συμβουλίου τα πέντε τελευταία χρόνια

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συμμετείχαν	132	26,8
Δεν συμμετείχαν	318	64,6
Δεν απάντησαν	42	8,6
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 19 - Ερώτηση 21: Κατανομή σχετικά με το ποιος πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί ότι πρέπει να ασκεί τη διοίκηση του σχολείου

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Με συνεργασία Διευθυντή και Συλλόγου Διδασκόντων	363	73,8
Ο Διευθυντής	78	15,9
Ο Σύλλογος Διδασκόντων	39	7,9
Δεν απάντησαν	12	2,4
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 20 - Ερώτηση 22: Κατανομή σχετικά με τη θέση που επιθυμούν οι εκπαιδευτικοί να έχει ο Σύλλογος Διδασκόντων στη διοικητική ιεραρχία

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αυτοτελές διοικητικό όργανο	225	45,7
Μέρος διοικητικού σχήματος	234	47,6
Δεν απάντησαν	33	6,7
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 21 - Ερώτηση 23: Κατανομή σχετικά με το ποιος πρέπει να αποφασίζει την κατανομή αρμοδιοτήτων

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Με συνεργασία Διευθυντή και Συλλόγου Διδασκόντων	416	84,6
Ο Διευθυντής	4	0,8
Ο Σύλλογος Διδασκόντων	63	12,8
Δεν απάντησαν	9	1,8
ΣΥΝΟΛΟ	492	100,0

Πίνακας 22 - Ερώτηση 24: Κατανομή σύμφωνα με τα θέματα που επιθυμούν οι εκπαιδευτικοί να είναι στην απόλυτη αρμοδιότητα του Συλλόγου Διδασκόντων ή του Διευθυντή

ΘΕΜΑΤΑ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ		ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ		ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ		ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ	
	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1) Προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού	310	63,0	136	27,6	24	4,9	22	4,5
2) Κατανομή των εξωδιδασκτικών εργασιών	341	69,3	101	20,5	26	5,3	24	4,9
3) Κατανομή αρμοδιοτήτων	355	72,2	85	17,3	33	6,7	19	3,9
4) Προγραμματισμός και διοργάνωση αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων	421	85,6	25	5,1	27	5,5	19	3,9
5) Θέματα που αφορούν στη σχολική ζωή	388	78,9	51	10,4	31	6,3	22	4,5
6) Θέματα υγείας και καθαριότητας του σχολείου	268	54,5	175	35,6	27	5,5	22	4,5
7) Προβολή των δραστηριοτήτων του σχολείου	275	55,9	159	32,3	30	6,1	28	5,7
8) Διαπάτες λειτουργίας και επισκευής του σχολείου	61	12,4	397	80,7	10	2,0	24	4,9
9) Διακοπή των μαθημάτων κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες (καιρού, υγείας κ.λπ.)	276	56,1	150	30,5	28	5,7	38	7,7
10) Θέματα ενισχυτικής διδασκαλίας και φροντιστηριακών τμημάτων	377	76,6	64	13,0	28	5,7	23	4,7
11) Θέματα παρέμβασης στο διδακτικό έργο από τρίτους	266	54,1	147	29,9	24	4,9	55	11,2
12) Οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων	300	61,0	133	27,0	26	5,3	33	6,7
13) Συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	303	61,6	120	24,4	25	5,1	44	8,9
14) Συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων	331	67,3	106	21,5	34	6,9	21	4,3
15) Θέματα ενημέρωσης από το Σχολικό Σύμβουλο σε θέματα εκπαίδευσης	320	65,0	123	25,0	23	4,7	26	5,3
16) Επιλογή υποδιευθυντών	357	72,6	76	15,4	23	4,7	36	7,3
17) Ενημέρωση των όσων συζητούνται στη Σχολική Επιτροπή	185	37,6	253	51,4	17	3,5	37	7,5
18) Σχέσεις με συσχετιζόμενα σχολεία	199	40,4	225	45,7	19	3,9	49	10,0
19) Οργάνωση εκδηλώσεων, επισκέψεων και εκθέσεων	389	79,0	54	11,0	25	5,1	24	4,9
20) Κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος	253	51,4	189	38,4	30	6,1	20	4,1
21) Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών	228	46,3	158	32,1	19	3,9	87	17,7
22) Έλεγχος προσέλευσης και αποχώρησης των διδασκόντων	100	20,3	348	70,7	16	3,3	28	5,7
23) Καθορισμός των εφημεριών	250	50,8	196	39,8	30	6,1	16	3,3
24) Κατανομή των τάξεων	394	80,1	40	8,1	41	8,3	17	3,5
25) Συνεργασία με διάφορους φορείς	261	53,0	178	36,2	27	5,5	26	5,3
26) Καθορισμός παιδαγωγικών συναντήσεων στο χώρο της σχολικής μονάδας για τη συζήτηση θεμάτων και προβλημάτων που αφορούν στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς	312	63,4	116	23,6	36	7,3	28	5,7
27) Καθορισμός υπευθύνου για την υγιεινή του σχολείου	188	38,2	255	51,8	28	5,7	21	4,3
28) Μέριμνα της επισκευής και συντήρησης του σχολικού κτιρίου	40	8,1	416	84,6	11	2,2	25	5,1
29) Καθορισμός του χρόνου συνάντησης με τους γονείς των μαθητών για ενημέρωση	379	77,0	71	14,4	18	3,7	24	4,9
30) Οργάνωση των οπτικοακουστικών μέσων και της βιβλιοθήκης	332	67,5	109	22,1	26	5,3	25	5,1
31) Χορήγηση κανονικών αδειών	48	9,8	408	82,9	12	2,4	24	4,9
32) Εγγραφή μαθητών που δεν κατοικούν στην περιφέρεια του σχολείου	138	28,0	306	62,2	24	4,9	24	4,9
33) Ορισμός των ανακληρωτών όσων απουσιάζουν έκτακτα	148	30,1	299	60,8	26	5,3	19	3,8

Σημειώσεις - Παραπομπές

- 1 Εδαφ. ι, παρ. 3, άρθρο 2 της Υ.Α. 50326/1-6-1972 «Περί καθορισμού των καθηκόντων των Διευθυντών των δημόσιων δημοτικών σχολείων».
- 2 Παρ.6, περ. Α, άρθρο. 2.
- 3 Άρθρο 11 Ν.1566/85 «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
- 4 Άρθρο. 51 Ν.1566/85 ό.π..
- 5 Άρθρο 9 «Διορισμοί εκπαιδευτικών - Ωράριο διδασκαλίας των εκπαιδευτικών των δημοτικών σχολείων», Ν. 2517/97 και Γ1/901/8-9-97 απόφαση του ΥΠ.Ε.Π.Θ. «Οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων – Διαμόρφωση των ωρολογίων προγραμμάτων».
- 6 Φ.12/456/Γ1/567/18-5-98 ΥΠ.Ε.Π.Θ./Δ/νση Σπουδών Π.Ε. «Εργασιακά θέματα εκπαιδευτικών».
- 7 Υ.Α. 6492/11-1-83 «Καθήκοντα και αρμοδιότητες Συλλόγου Καθηγητών, Διευθυντών Υποδιευθυντών και διδακτικού προσωπικού των σχολείων της Μ.Ε.».
- 8 Γεώργας, Δ., Κοινωνική Ψυχολογία, Τόμος Α', δ' έκδοση, Αθήνα 1995, σελ. 122.
- 9 Βάμβουκας, Μ. Ι., Κανάκης, Ι. Ν., Στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στα Ο - Α μέσα διδασκαλίας και μάθησης, στο Παιδαγωγική Επιθεώρηση, 1997, 25, σελ. 61 – 86.

- 10** Παπαδόπουλος, Ν. Γ., Λεξικό της Ψυχολογίας, Α΄ έκδοση, Αθήνα 1994, σελ. 509.
- 11** Γεώργας, Δ., ό.π. σελ. 143.
- 12** Μαλαμίδης, Γ., Ελευθεριάδης, Ν., και Αϊδινίδης, Ε., Εθνικός Δρυμός Ολύμπου: Έρευνα της κοινωνικής του διάστασης. Ειδική έκδοση Ν° 3, Τ.Ε.Ι. Καβάλας, Καβάλα 1992.
- 13** Τσάντας, Ν., Μουσιάδης, Χ., Μπαγιάτης, Ν., Χατζηπαντελής, Θ., Ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια στατιστικών πακέτων SPSS, Excel, S-Plus, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Θεσσαλονίκη 1999.
- 14** Άρθρο 11 Ν.1566/85 ό.π..
- 15** Άρθρο 8, Ν. 2525/97 «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις», Υ.Α. Δ2 1938/26-2-1998 «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών» και Π.Δ. 140/20-5-1998 «Όροι και διαδικασία της μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης και υπηρεσιακής εξέλιξης αυτών. Παρεχόμενες εγγυήσεις στους αξιολογούμενους και διαδικασία οριστικοποίησης των εκθέσεων αξιολόγησης».
- 16** Άρθρο 1, παρ.1, Ν.1566/85 ό.π..
- 17** Χατζηπαντελή, Π., Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα 1999 & Ανδρέου, Α., συν. Μαντζούφας, Π., Θέματα Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης και της σχολικής μονάδας, Εκδόσεις Νέα Σύνορα - Λιβάνη, Αθήνα 1999, σελ. 121 - 122.
- 18** Σαΐτης, Χ., Φέγγαρη, Μ., Βούλγαρης, Δ., Επαναπροσδιορισμός του ρόλου της ηγεσίας στο σύγχρονο σχολείο, Περιοδικό Διοικητική Ενημέρωση, 1997, τ. 7, σελ. 87 - 108 & Ανδρέου, Α., συν. Μαντζούφας, Π., ό.π. π., 251 - 267.
- 19** Ανδρέου, Α., συν. Μαντζούφας, Π., ό.π. π., 155 - 181.
- 20** Ανδρέου, Α., ό.π. π., σελ. 88 - 94.

2.5. Διοικητική δομή της Εκπαίδευσης

Η διοίκηση στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ασκείται ιεραρχικά από:

1. το Υπουργείο (ΥΠ.Ε.Π.Θ.),
2. τις περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, (Ν.2986/2002)
3. τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης (Νομαρχία),
4. τα Γραφεία Εκπαίδευσης (Επαρχία) και
5. τη Σχολική Μονάδα.

Κάθε σχολική μονάδα διευθύνεται από τον Διευθυντή, τον Υποδιευθυντή και το Σύλλογο των διδασκόντων.

Οι σχολικές μονάδες σε κάθε Νομό, κάθε τύπου (δημόσιες / ιδιωτικές) και βαθμίδας, διοικούνται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης της Εκπαίδευσης. Σε νομούς που περιλαμβάνουν επαρχίες ή έχουν πολλές σχολικές μονάδες λειτουργούν -κατά περιοχές- Γραφεία Εκπαίδευσης, όπου διοίκηση ασκούν και οι Προϊστάμενοι των Γραφείων αυτών.

Ο Νομάρχης ασκεί τις αρμοδιότητες που του έχουν μεταβιβασθεί από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο Υπουργός (ΥΠΕΠΘ) έχει τη διοίκηση όλων των σχολείων της χώρας, την οποία ασκεί δια των Υπηρεσιών του (κεντρικών και περιφερειακών) και δια των Συμβουλίων -γνωμοδοτικής και επιστημονικής φύσης- που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου και στις Περιφερειακές Υπηρεσίες (Διευθύνσεις Εκπαίδευσης).

Στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τα *Πανεπιστήμια* και τα *Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.)* είναι αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και ο Υπουργός ασκεί, δια των Υπηρεσιών της *Κεντρικής Υπηρεσίας* του Υπουργείου, εποπτεία και έλεγχο νομιμότητας των πράξεων και αποφάσεων που αυτά λαμβάνουν.

2.6. Ιδιωτική Εκπαίδευση

Στη χώρα μας λειτουργούν ιδιωτικά σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τα οποία υπάγονται στην αρμοδιότητα του ΥΠ.Ε.Π.Θ, το οποίο ασκεί εποπτεία και έλεγχο δια των περιφερειακών του οργάνων διοίκησης, όπως αντίστοιχα συμβαίνει και με τα δημόσια σχολεία της κάθε περιοχής.

Ο έλεγχος ασκείται κυρίως σε ότι αφορά το διδακτικό προσωπικό, τις κτιριολογικές εγκαταστάσεις, τον αριθμό των μαθητών κατά τάξη και κατά σχολείο και τη συγκρότηση των εξεταστικών επιτροπών που διεξάγουν τις απολυτήριες εξετάσεις από το Λύκειο.

Άδεια για ίδρυση ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων δίνεται σε Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα. Λειτουργούν επίσης, ιδιωτικά σχολεία που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι αναγνωρισμένα ως ισότιμα με τα Δημόσια σχολεία. Οι υπηρετούντες σε αυτά εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, ενώ οι υπηρετούντες στα λοιπά ιδιωτικά σχολεία συνταξιοδοτούνται από το *Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.)*.

Υπάρχουν ιδιωτικά σχολεία που παρέχουν εκπαίδευση στους αλλοδαπούς που διαμένουν στην Ελλάδα. Αυτά λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί ξένων σχολείων.

2.6.2. Δευτεροβάθμια Ιδιωτική Εκπαίδευση

Στη Δευτεροβάθμια Ιδιωτική Εκπαίδευση λειτουργούν Γυμνάσια, Ενιαία Λύκεια και Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια.

Οι τίτλοι σπουδών που χορηγούνται από τα Γυμνάσια και τα Ενιαία Λύκεια είναι ισότιμοι με αυτούς των Δημοσίων Σχολείων.

Οι τίτλοι σπουδών των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων καθίστανται ισότιμοι με τους τίτλους των Δημοσίων Σχολείων μετά από εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται από τον νόμο 2640/98 και την υπουργική απόφαση Γ2 /1674/ 25-4-91.

[L 2525/97](#)

[L2640/98](#)

[MD G2/1674/25-4-91](#)

Υπουργική απόφαση Δ2/1938

"Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών"

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 8, παρ.4, περίπτωση ια' του Ν.2525/1997 (ΦΕΚ 188Α').
2. Τις διατάξεις του άρθρου 1, παρ.2, περίπτωση α' του Ν.2469/1997 (ΦΕΚ 38Α').
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού.

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Άρθρο 1

Έννοια και σκοπός της αξιολόγησης

1. Με τον όρο αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης νοείται η συνεχής διαδικασία αποτίμησης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και του βαθμού υλοποίησης των σκοπών και των στόχων της.

2. Σκοπός της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου είναι η βελτίωση και ποιοτική αναβάθμιση όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου επιδιώκεται η συνεχής βελτίωση της διδακτικής πρακτικής μέσα στην τάξη, η ποιοτική ανάπτυξη της σχολικής ζωής, η επιτάχυνση της υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος, η άμβλυνση των ανισοτήτων λειτουργίας μεταξύ των διαφόρων σχολικών μονάδων, η μείωση της γραφειοκρατικής διαδικασίας, η ταχύτερη μετάδοση των πληροφοριών, η αρτιότερη διοίκηση και λειτουργία των σχολικών μονάδων, η επισήμανση των αδυναμιών του εκπαιδευτικού συστήματος, η αποτίμηση των προσπαθειών και η κινητοποίηση όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας για τη βελτιστοποίηση του συνολικού εκπαιδευτικού αποτελέσματος.

Η αξιολόγηση δεν αποτελεί απλώς μία διαδικασία ελεγκτικού ή διαπιστωτικού χαρακτήρα αλλά ανατροφοδοτεί τη διδακτική πράξη επιδιώκοντας τη συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας εκπαίδευσης και τη βελτίωση όλων των εκπαιδευτικών παραγόντων. Έχει ως κύριο στόχο τη διασφάλιση σε όλους τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της δυνατότητας έγκαιρης και ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία και γενικότερα την ισότητα ευκαιριών πρόσβασης. Στο πλαίσιο αυτό συμβάλλει στον εκδημοκρατισμό της εκπαίδευσης, αλλά και της κοινωνίας, δεδομένου ότι η πρόσβαση στη γνώση αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων.

3. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου γίνεται σε όλες τις εκπαιδευτικές μονάδες και τις διοικητικές υπηρεσίες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Σκοπός της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών είναι:

- α) η ενίσχυση της αυτογνωσίας τους ως προς την επιστημονική τους συγκρότηση, την παιδαγωγική τους κατάρτιση και τη διδακτική τους ευστοχία,
- β) ο σχηματισμός θεμελιωμένης εικόνας για την απόδοση στο έργο τους.
- γ) η προσπάθεια βελτίωσης της προσφοράς τους στο μαθητή με την αξιοποίηση των διαπιστώσεων και οδηγιών των αξιολογητών,
- δ) η επισήμανση των αδυναμιών τους στην προσφορά του διδακτικού τους έργου και η προσπάθεια εξάλειψης αυτών,
- ε) η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών από την αναγνώριση του έργου τους και η παροχή κινήτρων σε όσους επιθυμούν να εξελιχθούν και να υπηρετήσουν σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης και
- στ) η διαπίστωση των αναγκών επιμόρφωσής τους και ο προσδιορισμός του περιεχομένου της επιμόρφωσης αυτής.

Άρθρο 2

Όργανα αξιολόγησης - καθήκοντα αυτών

1. Στο τέλος κάθε σχολικού έτους συντάσσεται έκθεση αυτοαξιολόγησης της Σχολικής Μονάδας, από πενταμελή επιτροπή που ορίζεται από το σύλλογο διδασκόντων και υποβάλλεται στο διευθυντή της. Με την ως άνω έκθεση αξιολογείται το εκπαιδευτικό έργο και επισημαίνονται ενδεχόμενα προβλήματα και δυσλειτουργίες.

2. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας συντάσσει αξιολογική έκθεση για τη σχολική μονάδα την οποία διευθύνει και για τους εκπαιδευτικούς της σχολικής του μονάδας. Η αξιολογική έκθεση του διευθυντή της σχολικής μονάδας για τους εκπαιδευτικούς αυτής αναφέρεται:

- α) στην υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, δηλαδή
  - i) την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων τους και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους,
  - ii) την εκτέλεση των εργασιών που τους αναθέτουν ο σύλλογος των διδασκόντων και ο διευθυντής της σχολικής μονάδας και
  - iii) την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την οργάνωση των σχολικών εκδηλώσεων, πολιτιστικών, αθλητικών και άλλων δραστηριοτήτων σχετικών με το περιβάλλον, την υγεία και άλλα θέματα της σχολικής ζωής.
- β) στη συνεργασία και επικοινωνία με εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, δηλαδή
  - i) στη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους συναδέλφους του για τη συλλογική αντιμετώπιση ειδικών διδακτικών προβλημάτων και άλλων προβλημάτων της σχολικής ζωής, για την κατανομή του προγράμματος και των καθηκόντων, για τη διατύπωση θεμάτων γραπτών εξετάσεων, για την οργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων,
  - ii) στη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους μαθητές του για την οργάνωση εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων, για τη διευθέτηση προβλημάτων της μαθητικής κοινότητας και την αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων των μαθητών

iii) στη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών του για την παροχή υπεύθυνης ενημέρωσής τους και την από κοινού αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων των μαθητών.

3. Ο προϊστάμενος του γραφείου εκπαίδευσης συντάσσει αξιολογική έκθεση για τον τρόπο λειτουργίας των σχολικών μονάδων της αρμοδιότητάς του, για τους διευθυντές τους και το εκπαιδευτικό προσωπικό που υπηρετεί με οποιονδήποτε τρόπο στο γραφείο εκπαίδευσης. Η αξιολογική έκθεση του προϊσταμένου του γραφείου εκπαίδευσης για κάθε διευθυντή σχολικής μονάδας της αρμοδιότητάς του αναφέρεται:

i) στην υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών από το διευθυντή, δηλαδή αα) την οργανωτική και καθοδηγητική του ικανότητα,

ββ) την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του,

γγ) την εφαρμογή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας και την εκτέλεση των εργασιών που του αναθέτουν ο σύλλογος των διδασκόντων και ο προϊστάμενος του γραφείου εκπαίδευσης και

δδ) την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την οργάνωση σχολικών εκδηλώσεων και πολιτιστικών, αθλητικών και άλλων δραστηριοτήτων σχετικών με το περιβάλλον, την υγεία και άλλα θέματα της σχολικής ζωής και

ii) στη συνεργασία και επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, δηλαδή:

αα) στη συνεργασία του διευθυντή με τους συναδέλφους του για τη συλλογική αντιμετώπιση ειδικών διδακτικών προβλημάτων ή άλλων προβλημάτων της σχολικής ζωής, για την κατανομή του προγράμματος και των καθηκόντων, για τη διατύπωση θεμάτων γραπτών εξετάσεων και για την οργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων,

ββ) στη συνεργασία του διευθυντή με τους μαθητές του σχολείου για την οργάνωση εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων, για τη διεύθυνση προβλημάτων της μαθητικής κοινότητας και την αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων των μαθητών και

γγ) στη συνεργασία του διευθυντή με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών για την παροχή υπεύθυνης ενημέρωσής τους και για την από κοινού αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων των μαθητών.

Η αξιολογική έκθεση του προϊσταμένου του γραφείου εκπαίδευσης για τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με οποιονδήποτε τρόπο στο γραφείο εκπαίδευσης αναφέρεται:

α) στην υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ικανότητα στην άσκηση του έργου που τους έχει ανατεθεί, δηλαδή την οργανωτική ικανότητα, την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων τους, την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, την εφαρμογή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας και την επιτυχή διαχείριση, και έγκαιρη διεκπεραίωση των θεμάτων που τους ανατίθενται ο προϊστάμενος του γραφείου και

β) στη συνεργασία με τους συναδέλφους τους, τους άλλους εκπαιδευτικούς και τους πολίτες, θέματα των οποίων διαχειρίζονται.

4. Ο προϊστάμενος της διεύθυνσης εκπαίδευσης συντάσσει αξιολογική έκθεση για τον τρόπο λειτουργίας των σχολικών μονάδων της αρμοδιότητάς του, για τους διευθυντές των σχολικών μονάδων αυτών, για το εκπαιδευτικό προσωπικό που υπηρετεί με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση εκπαίδευσης, καθώς και για τους προϊσταμένους των γραφείων εκπαίδευσης και των γραφείων φυσικής αγωγής και τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης της αρμοδιότητάς του. Οι εκθέσεις αξιολόγησης για τους διευθυντές των σχολικών μονάδων και για το εκπαιδευτικό προσωπικό που υπηρετεί στη διεύθυνση αναφέρονται στα στοιχεία αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου.

Οι εκθέσεις αξιολόγησης για τους προϊσταμένους των γραφείων εκπαίδευσης, φυσικής αγωγής και τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης αναφέρονται:

α) στην οργανωτική και καθοδηγητική τους ικανότητα και την εφαρμογή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας,

β) στην υπηρεσιακή τους συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών,

γ) στη συνεργασία τους με τους διευθυντές των σχολείων της αρμοδιότητάς τους,

δ) στην επικοινωνία και συνεργασία τους με άλλους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας και

ε) στην αποτελεσματικότητά τους κατά την αντιμετώπιση προβλημάτων.

5. α) Ο Σχολικός Σύμβουλος υποστηρίζει το επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο των εκπαιδευτικών της περιοχής ευθύνης του και συντάσσει αξιολογική έκθεση για θέματα που αφορούν στην επιστημονική και διδακτική επάρκεια των εκπαιδευτικών.

β) Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού από το Σχολικό Σύμβουλο διαμορφώνεται σταδιακά με τη συνεχή επικοινωνία τους στη διάρκεια του σχολικού έτους:

στα ενημερωτικά σεμινάρια και τις άλλες επιμορφωτικές συναντήσεις, που διοργανώνονται από το Σχολικό Σύμβουλο, κατά τη συνεργασία τους για αναζήτηση λύσεων σε επιστημονικά, παιδαγωγικά και διδακτικά θέματα, κατά τις επισκέψεις του Σχολικού Συμβούλου στο σχολείο και στην αίθουσα διδασκαλίας.

γ) Για τη σύνταξη της αξιολογικής έκθεσης του έργου του εκπαιδευτικού ο Σχολικός Σύμβουλος λαμβάνει υπόψη του αα) την ενεργητική συμμετοχή του εκπαιδευτικού σε όλες τις περιπτώσεις της παραπάνω συνεργασίας τους και ββ) τα συγκεκριμένα στοιχεία που προέκυψαν από την παρακολούθηση δύο τουλάχιστον διδασκαλιών του εκπαιδευτικού, σε διαφορετικές ημέρες και πάντοτε ύστερα από σχετική προσυνηννόηση, και αξιολογεί αα) την επιστημονική κατάρτιση του εκπαιδευτικού, δηλαδή την απαραίτητη για το έργο του επιστημονική συγκρότηση, την κατοχή της διδακτέας ύλης, την ενημέρωσή του στις νεότερες εξελίξεις της επιστήμης του σε συνδυασμό με το βαθμό προσφοράς σύγχρονων επιστημονικών γνώσεων στο σχολείο, την επιστημονική και εκπαιδευτική δραστηριότητά του, όπως η ενεργός συμμετοχή σε σεμινάρια και οι κρίσεις και προτάσεις του για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας ββ) την παιδαγωγική και διδακτική του ικανότητα, δηλαδή τον προγραμματισμό του διδακτικού του έργου και το σχεδιασμό των επιμέρους ενοτήτων του, την ορθή χρήση κατάλληλης κατά περίπτωση μεθόδου και εποπτικών μέσων διδασκαλίας, την εξασφάλιση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής όλων των μαθητών στη διδασκαλία, τον έλεγχο της αφομοίωσης των διδασκθέντων, την ικανότητα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών, τη δημιουργία του απαραίτητου παιδαγωγικού κλίματος με τους μαθητές και την υποβοήθησή τους για ομαλή και δημιουργική προσαρμογή στη σχολική εργασία και ζωή.

δ) Ο Σχολικός Σύμβουλος συντάσσει αξιολογική έκθεση και για τους διευθυντές των σχολικών μονάδων της ειδικότητάς του, που ανήκουν στην περιοχή ευθύνης του, εκτιμώντας τα αξιολογικά στοιχεία που αναφέρονται και στους εκπαιδευτικούς.

6. Όπου στις διατάξεις της παρούσας αναφέρονται διευθυντές σχολικών μονάδων νοούνται και οι διευθυντές σχολικών εργαστηριακών Κέντρων (Σ.Ε.Κ.) και όπου αναφέρονται προϊστάμενοι γραφείων νοούνται και οι προϊστάμενοι των γραφείων φυσικής αγωγής και τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

7. Στα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία, στα οποία δεν τοποθετούνται διευθυντές, οι εκθέσεις αξιολόγησης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου συντάσσονται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Άρθρο 3

Αξιολόγηση από το Σώμα Μονίμων Αξιολογητών των Σχολικών Μονάδων, Στελεχών εκπαίδευσης και Εκπαιδευτικών

1. Τον Αύγουστο κάθε σχολικού έτους η Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικών Μονάδων (Ε.Α.Σ.Μ.) συγκροτεί τριμελείς επιτροπές για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών.

2. Έργο της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης είναι:

- η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου κάθε σχολικής μονάδας και η σύνταξη αξιολογικής έκθεσης,
- η σύνταξη αξιολογικής έκθεσης για το εκπαιδευτικό έργο του συνόλου των σχολικών μονάδων της διεύθυνσης εκπαίδευσης,
- η αξιολόγηση των Σχολικών Συμβούλων, των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Γραφείων Εκπαίδευσης και των Διευθυντών των σχολικών μονάδων, καθώς και εκπαιδευτικών της αντίστοιχης ειδικότητας, μετά από ένστασή τους ή στις περιπτώσεις που ρητά ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 4 της παρούσας.

3. α) Για την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας οι Τριμελείς Επιτροπές έρχονται σε άμεση επαφή με το Διευθυντή του Σχολείου, τους μαθητές, το διοικητικό προσωπικό, το Σύλλογο Διδασκόντων, το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων, την οικεία Σχολική Επιτροπή και τη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας για τη συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση των οικονομικών πόρων του σχολείου, την Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου και την ποιότητα του εκπαιδευτικού αποτελέσματος.

β) Η αξιολόγηση διεξάγεται επιτοπίως σε κάθε Σχολική Μονάδα από τους Αξιολογητές, χωρίς τη μεσολάβηση οποιουδήποτε άλλου σχολικού παράγοντα ή φορέα, βάσει των γενικών κατευθύνσεων που τίθενται από την Ε.Α.Σ.Μ.. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, δείκτες αξιολόγησης και μέτρησης του εκπαιδευτικού έργου που καταρτίζονται από την Ε.Α.Σ.Μ., οι οποίοι μπορούν να εφαρμόζονται ανάλογα με την φύση και τις συνθήκες λειτουργίας της αξιολογούμενης εκπαιδευτικής μονάδας από τους αρμόδιους αξιολογητές. Αυτοί έχουν σε κάθε περίπτωση την αποκλειστική ευθύνη της διεξαγωγής της διαδικασίας της αξιολόγησης και της ακριβούς συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων.

γ) Με το πέρας της διαδικασίας της αξιολόγησης, οι Τριμελείς Επιτροπές συντάσσουν εκθέσεις αξιολόγησης και τις υποβάλλουν στην Ε.Α.Σ.Μ.

Άρθρο 4

Χρόνος, περιεχόμενο και τύπος της αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου και εκπαιδευτικών από το Σώμα Μονίμων Αξιολογητών

1. Εκθέσεις αξιολόγησης από το Σώμα Μονίμων Αξιολογητών για τους εκπαιδευτικούς συντάσσονται:

α) Για τη μονιμοποίησή τους και σε κάθε περίπτωση υπηρεσιακής εξέλιξης ή συμμετοχής τους σε διαδικασίες επιλογής στελεχών της εκπαίδευσης.

β) Μετά από ένστασή τους, η οποία εξετάζεται από το Σ.Μ.Α. σύμφωνα με τις εγγυήσεις του Π.Δ. του άρθρου 8 παρ.4 εδ.ι' του Ν.2525/97.

γ) Σε περίπτωση που προκύπτουν σοβαρές ελλείψεις επιστημονικής ή παιδαγωγικής επάρκειας του εκπαιδευτικού που έχει ήδη κριθεί με της αξιολογικές εκθέσεις των αρμοδίων οργάνων και εφόσον παρατηρείται σημαντική απόκλιση ανάμεσα στις καλές ή άριστες ατομικές αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας από τα ίδια ως άνω όργανα αξιολόγησης αφενός και αφετέρου στις κακές εκθέσεις αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της ίδιας σχολικής μονάδας που συντάσσονται από το Σώμα Μονίμων Αξιολογητών ή και αντίστροφα.

2. Οι εκθέσεις αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού περιέχουν περιγραφικό μέρος και αριθμητικό προσδιορισμό των στοιχείων της αξιολόγησης, ως εξής:

Στις εκθέσεις που συντάσσονται για τον εκπαιδευτικό που ασκεί διδακτικό έργο, εφαρμόζεται η κλίμακα από 10 μέχρι 50 μόρια, για την αξιολόγηση:

- της υπηρεσιακής συνέπειας, της υπευθυνότητας και της ανάπτυξης πρωτοβουλιών,
- της συνεργασίας και επικοινωνίας με εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς,
- της επιστημονικής κατάρτισης του εκπαιδευτικού,
- της παιδαγωγικής και διδακτικής ικανότητας.

β) Στις εκθέσεις που συντάσσονται για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος υπηρετεί στη Διεύθυνση ή το Γραφείο Εκπαίδευσης, εφαρμόζεται η ίδια κλίμακα για την αξιολόγηση:

- της υπηρεσιακής συνέπειας, της υπευθυνότητας και της ικανότητας στην άσκηση του έργου του,
- της συνεργασίας του εκπαιδευτικού με τους συναδέλφους του, τους άλλους εκπαιδευτικούς και της επικοινωνίας αυτού με τους πολίτες.

γ) Στις εκθέσεις που συντάσσονται για το διευθυντή σχολικής μονάδας για την άσκηση των καθηκόντων διευθυντή, εφαρμόζεται επίσης η ίδια κλίμακα για την αξιολόγηση:

- της υπηρεσιακής συνέπειας, της υπευθυνότητας και της ανάπτυξης πρωτοβουλιών,
- της συνεργασίας και επικοινωνίας με τους εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.

δ) Στις εκθέσεις που συντάσσονται για το διδακτικό έργο του διευθυντή εφαρμόζονται τα οριζόμενα στα εδάφια ιiii' και ιv' της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου.

ε) Στις εκθέσεις που συντάσσονται για τους προϊσταμένους των γραφείων εκπαίδευσης από τον προϊστάμενο της διεύθυνσης, καθώς και στις εκθέσεις που συντάσσονται για τους προϊσταμένους διευθύνσεων και γραφείων από τους μόνιμους αξιολογητές, αποτιμάται κάθε ένα από τα αξιολογικά στοιχεία της παραγράφου 4 του άρθρου 2 σε κλίμακα από 10 μέχρι 20 μόρια.

στ) Στις εκθέσεις που συντάσσονται για τους σχολικούς συμβούλους από τους μόνιμους αξιολογητές λαμβάνεται υπόψη

κάθε ένα από τα παρακάτω αξιολογικά στοιχεία, το οποίο αποτιμάται σε κλίμακα από 10 μέχρι 20 μόρια:

- η επιστημονική και παιδαγωγική συγκρότηση
- η επιτυχής άσκηση του καθοδηγητικού έργου,
- η επιμορφωτική δραστηριότητα,
- η αντιμετώπιση εκπαιδευτικών θεμάτων σύμφωνα με τις σύγχρονες αρχές της Παιδαγωγικής
- η συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς

3. Η μορφή και το περιεχόμενο του εντύπου των εκθέσεων αξιολόγησης ορίζεται από την Ε.Α.Σ.Μ.

Άρθρο 5

Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας (Ε.Α.Σ.Μ.)

1. Η Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας (Ε.Α.Σ.Μ.), αποτελείται από επτά μέλη, εκπαιδευτικούς αναγνωρισμένου κύρους από όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης ή Συμβούλους του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

2. Η συμμετοχή στην Ε.Α.Σ.Μ. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και συνεπάγεται την αυτοδίκαιη αναστολή άσκησης οποιουδήποτε επαγγέλματος, επιτηδεύματος, έργου και εν γένει απασχόλησης στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Τα μέλη της Επιτροπής δεν μπορούν να είναι αξιολογητές ή υποψήφιοι αξιολογητές.

3. Η θητεία των μελών της Ε.Α.Σ.Μ. είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί για μια ακόμη τετραετία.

4. Οι υποψήφιοι για την Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας υποβάλλουν στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μαζί με την αίτηση υποψηφιότητάς τους, Ατομικό Φάκελο Υποψηφιότητας προς απόδειξη των παραπάνω προσόντων που ορίζει ο νόμος 2525/197.

Με απόφαση του Υπουργού συγκροτείται τριμελής επιτροπή κρίσης των υποψηφιοτήτων, η οποία εξετάζει αρχικά τους Ατομικούς Φακέλους Υποψηφιότητας και στη συνέχεια, όσους κρίνει επιλέξιμους τους καλεί σε συνέντευξη γενικής παιδείας και αξιολόγησης της προσωπικότητάς τους. Η Επιτροπή συντάσσει την Έκθεση αξιολογικής κατάταξης των υποψηφίων την οποία υποβάλλει στον Υπουργό. Ο Υπουργός επιλέγει τα μέλη της Επιτροπής μετά από γνώση την Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.

5. Ο Υπουργός συγκροτεί την Ε.Α.Σ.Μ. σε σώμα, ορίζοντας τον Πρόεδρο και το Γραμματέα της. Η Ε.Α.Σ.Μ. καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της που εγκρίνεται από τον Υπουργό.

6. Αρμοδιότητες της Ε.Α.Σ.Μ.:

Η Ε.Α.Σ.Μ. έχει αποκλειστική αρμοδιότητα επί όλων των θεμάτων του θεσμού της αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή:

- Προσδιορίζει τα καθήκοντα, συντονίζει και ελέγχει τη δράση του Σώματος Μόνιμων Αξιολογητών (Σ.Μ.Α.).
- Ορίζει μεταξύ των αξιολογητών δεκατρείς (13) Συντονιστές Αξιολόγησης Αξιολογητών, έναν για κάθε Περιφέρεια της χώρας.
- Εισηγείται στον Υπουργό τη λήψη των αναγκαίων μέτρων σχετικά με την επάρκεια των στελεχών Διοίκησης της εκπαίδευσης και την αναμόρφωση των Σχολικών Μονάδων και κάθε άλλου κέντρου στήριξης του εκπαιδευτικού έργου.
- Ορίζει, όποτε προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις ή όποτε κρίνει αναγκαίο, Τριμελή Επιτροπή Αξιολογητών για την αξιολόγηση σχολικών μονάδων, για την κατ' ένσταση αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και κάθε άλλη περίπτωση αξιολόγησης.
- Μπορεί να αποφασίζει την έκτακτη αξιολόγηση οποιασδήποτε σχολικής μονάδας, εκτός του ετήσιου προγραμματισμού της.
- Μπορεί να καλεί, σε κάθε διαδικασία και κατά την κρίση της, ειδικούς επιστήμονες για τη διευκόλυνση του έργου της.
- Καθορίζει τους τομείς, τα μέσα, τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης των Σχολικών Μονάδων σε θέματα σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή, τα σχολικά βιβλία, τη λειτουργία των Διοικητικών, Εκπαιδευτικών και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της Σχολικής Μονάδας κλπ.
- Ορίζει Επιτροπή από το Σ.Μ.Α. για τη σύνταξη και παραγωγή, μεταξύ άλλων, εγχειριδίων Αξιολόγησης Σχολικών Μονάδων, ερωτηματολογίων για την συστηματική οργάνωση και ομογενοποίηση του έργου αξιολόγησης και οποιοδήποτε άλλο βοηθητικού υλικού κρίνει αναγκαίο.
- Είναι ο αποδέκτης των εκθέσεων αξιολόγησης σχολικών μονάδων του Σώματος Μόνιμων Αξιολογητών. Βάσει των τελευταίων, αναθέτει ετησίως σε επιτροπές αξιολογητών τη σύνταξη συνολικής έκθεσης αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος ανά νομό και ανά περιφέρεια και δημοσιοποιεί τα σχετικά πορίσματα. Η ίδια συντάσσει ανάλογη έκθεση για το σύνολο της Επικράτειας η οποία επίσης δημοσιοποιείται.
- Διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό του Σ.Μ.Α. και αναθέτει έργα που διευκολύνουν το έργο του.
- Εισηγείται στον Υπουργό για θέματα σχετικά με τον προϋπολογισμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ. που αφορούν τη δράση της.
- Δίνει εντολές στη Γραμματεία Υποστήριξης της.

7. Το Σ.Μ.Α. διαθέτει ανεξάρτητο προϋπολογισμό, ο οποίος εντάσσεται στον κρατικό προϋπολογισμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με δικό του κωδικό.

8. Στο έργο του το Σ.Μ.Α. επικουρείται από Γραμματεία Υποστήριξης, η οποία υπάγεται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ και στελεχώνεται από υπαλλήλους της.

Άρθρο 6

Έλεγχος του έργου των Μόνιμων Αξιολογητών

1. Ο έλεγχος του έργου των Αξιολογητών ασκείται από τους Συντονιστές Αξιολόγησης και την Ε.Α.Σ.Μ.

2. Αρμοδιότητα των Συντονιστών είναι ο εντοπισμός των εκπαιδευτικών προβλημάτων της Περιφέρειας, η παραγγελία συμπληρωματικών αξιολογήσεων και η επιθεώρηση του έργου των Αξιολογητών. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ανεπάρκεια αξιολογητή, ο αρμόδιος συντονιστής απευθύνει σχετική έκθεση προς την Ε.Α.Σ.Μ., εισηγούμενος τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Άρθρο 7

Τελικές διατάξεις

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 1998

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ